

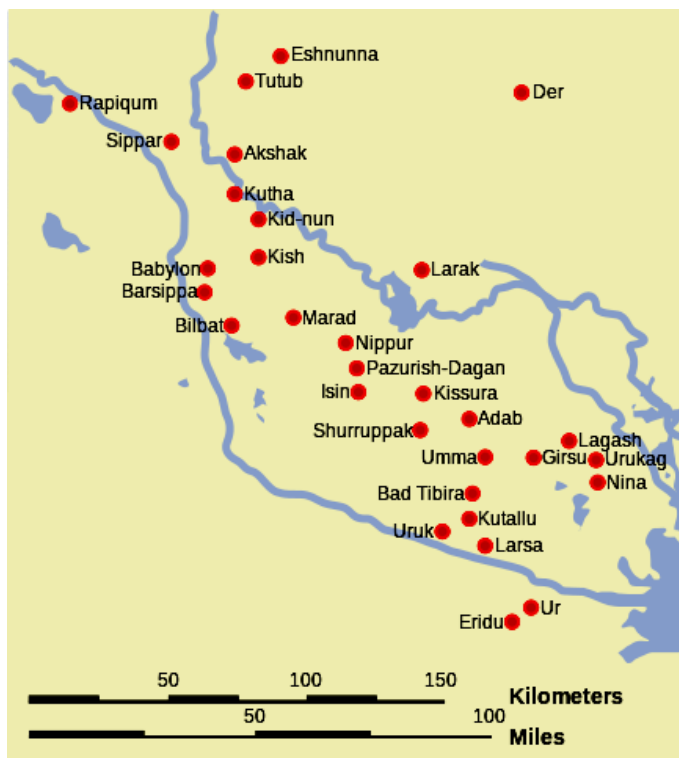
Valentin-Claudiu I. DOBRE

POVESTIRI DIN ORIENT

(TÂLCUITE ÎN VERSURI PENTRU CEI MICI)

VOLUMUL I:

**MUL-AN, MUZICA STELELOR CERULUI ȘI
MONOLOGUL SCEPTICULUI**

COLECȚIA ZIDUL DE HÂRTIE

Ediție electronică pdf CD-ROM 2020

BUCUREȘTI 2020

ISBN 978-973-0-31962-0

**DOBRE I. VALENTIN-CLAUDIU – POVESTIRI DIN ORIENT (TÂLCUITE ÎN VERSURI PENTRU CEI MICI)
VOLUMUL I: MUL-AN, MUZICA STELELOR CERULUI ȘI MONOLOGUL SCEPTICULUI**

Drepturile asupra acestei ediții aparțin autorului. Orice reproducere fără indicarea sursei strict prohibită. Lucrările grafice redată nu au restricții de reproducere.

SURSELE TEXTELOR ORIGINALE:

- ETCSL Project, Faculty of Oriental Studies, University of Oxford;
Adresă site: <http://etcsl.orinst.ox.ac.uk/edition2/etcslbynumb.php>
- Cuneiform Digital Library Initiative (CDLI- Bulletin și CDLI- Journal); Adresă site: <http://cdli.ucla.edu>
- ETCRSI Corpus; Adresă site: <http://oracc.museum.upenn.edu/etcrsi/corpus>
- Colecția Montserrat Museum, Barcelona, Spain, studii Molina Manuel; Adresă site: <http://bdtms.filol.csic.es>
- Cuneiform Monographs Vol. 033 Westenholz, Westenholz- "Cuneiform Inscriptions in the Collection of the Bible Lands Museum Jerusalem. The Old Babylonian Inscriptions", Brill, Leiden-Boston 2006
- Cuneiform Monographs Vol. 036 Finkel, Geller- "Disease in Babylonia", Brill, Leiden-Boston 2007
- Cuneiform Monographs Vol. 045 Siddall- "Reign of Adad-nirari III. An Historical and Ideological Analysis of An Assyrian King and His Times", Brill, Leiden-Boston 2013
- Cuneiform Monographs Vol. 046 Sassmannshausen, Neumann- "He Has Opened Nisaba's House of Learning", Brill, Leiden-Boston 2014
- Dissertationes Theologiae Universitatis Tartuensis 19 Espak Peeter- "The God Enki in Sumerian Royal Ideology and Mythology", Tartu University Press-Tartu 2010
- Reiner- "Šurpu. A Collection of Sumerian and Akkadian Incantations", Biblio Verlag-Osnabrück 1970
- Writings from an Ancient World Vol. 012 Nissinen- "Prophets and Prophecy in the Ancient Near East", Society of Biblical Literature-Atlanta 2003
- Gabriel- "Man and Wound in the Ancient World. A History of Military Medicine from Sumer to the Fall of Constantinople", Potomac Books-Washington D.C. 2012
- ARTANES 005 Hayes- A Manual of Sumerian Grammar and Texts, Udena-Malibu 1990
- Symposium Series Vol. 036 Clifford- "Wisdom Literature in Mesopotamia and Israel", Society of Biblical Literature-Atlanta 2007
- Lambert- "Babylonian Wisdom Literature", Eisenbrauns-Winona Lake 1996
- Science, Technology, and Medicine in Ancient Cultures Vol. 002 Geller- "Melothesia in Babylonia. Medicine, Magic and Astrology in the Ancient Near East", De Gruyter-Berlin 2014
- King- "Babylonian Boundary-Stones and Memorial Tablets in British Museum"- London 1912
- Proceedings of the American Philosophical Society Vol. 112, No. 3, 1968 (PAPS 112-3-1968), <http://wjstor.org>
- Technology and Change in History Vol. 003 Squatriti- "Working With Water in Medieval Europe. Technology and Resource-Use", Brill, Leiden-Boston 2000
- Supplements to Vetus Testamentum Vol. 131 Anthonioz- "L'eau, enjeu politiques et théologiques, de Sumer à la Bible", Brill, Leiden-Boston 2009
- Oppenheim- "Letters from Mesopotamia", The University of Chicago Press- Chicago-London 1967
- Bryce- "The Kingdoms of Hittites", Oxford University Press 2005 și Bryce- "The Handbook of the Peoples and Places of Ancient Western Asia. The Near East from the Early Bronze Age to the fall of the Persian Empire", Routledge, London-New York, 2009
- Radner, Robson- "The Oxford Handbook of Cuneiform Culture", Oxford University Press 2011
- Spar- "Cuneiform Texts in The Metropolitan Museum of Art", MMA, New York 1988, Vol. 1, 2, 3
- Aruz, Graff, Rakic- "Cultures in Contact. From Mesopotamia to the Mediterranean in the Second Millennium B.C.", MMA-New York 2013
- Dumper, Stanley <ed.>- "Cities of The Middle East and North Africa. A Historical Encyclopedia", ABC-CLIO Oxford 2007
- JESHO 38,2 Stol- "Women in Mesopotamia", Brill, Leiden-Boston 1995
- AGAJU 021 Van Henten, Van der Horst- "Studies in Early Jewish Epigraphy", Brill, Leiden-Boston 1994
- OIUC-SAOC 060 Miller- "Studies in Semitic and Afroasiatic Presented to Gene B. Gragg", UCP-Chicago, 2007
- Blackwell History of the Ancient World Van De Mieroop- "A History of the Ancient Near East, ca. 3000-323 B.C. Second Edition", Blackwell Publishing, Oxford, 2007
- Handbook of Oriental Studies S1-110 Rainey (ed.), Schniedewind, Cochavi-Rainey- "The El-Amarna Correspondence. A New Edition of the Cuneiform Letters from the Site of El-Amarna based on Collation of all Extant Tablets", Brill, Leiden-Boston 2015
- SBL-WAW 014 Lindenberger, Richards- "Ancient Aramaic and Hebrew Letters", Society of Biblical Literature, Atlanta, 2003
- STDJ 115 Davis, Baek, Flint, Peters- "The War Scroll, Violence, War and Peace in the Dead Sea Scroll and Related Literature", Brill, Leiden-Boston 2016
- "Sfintele Scripturi- Traducerea Lumii Noi", Watchtower Bible and Tract Society of New York, 2015
- ***-Biblia de la Blaj 1795 (ediție îngrijită, adnotată și glosar de E. Comșulea, V. Șerban, S. Teiuș), Blaj 1795
- Surse secundare: site-uri muzee, surse enciclopedice, alte surse.

Descriere:

**POVESTIRI DIN ORIENT (TÂLCUITE ÎN VERSURI PENTRU CEI MICI). VOLUMUL I
MUL-AN, MUZICA STELELOR CERULUI, QOHELETH-MONOLOGUL SCEPTICULUI**

**EDIȚIE ELECTRONICĂ pdf- CD-ROM, BUCUREȘTI 2020
COLECȚIA ZIDUL DE HÂRTIE
Autor: VALENTIN-CLAUDIU I. DOBRE
ISBN 978-973-0-31962-0**

INCANTAȚIE LUI ENKI-NUDIMMUD (ETCSL t. 1.8.2.3.-136...155)

Rostiți acum incantația sfântă ! Incantația marelui *Nudimmud* prea slăvit:
"Pe când nu erau teamă. Ori spaimă ! Pe când nu erau mușcătură și venin.
Pe când ferocele animal de pradă nu era pe *Ninhursag-Ki* născut și ivit !
Când ființele se-ndestulau doar cu "verdele unt gras" al pășunii, din plin.
De *Enki-Nudimmud* înțeleptit: Omul era al ființelor bun protector, păstor.
Culegând pentru oameni și blândețe vietăți din al lui *Ki* verde ogor roditor,
Cunoscând doar bunul gust al rădăcinilor, al frunzelor și-al semințelor
Plantelor verzi. Stăruind în închinare, bunătate, dedicat legii credințelor...
Și dreptății nemărginite. Fie slava timpurilor de început pe veci pomenite !
Fără suferință, colți, boală, durere ! Era viața desfătare de bine, plăcere.
Toți îngrijeau de toți. În regatele *Ki* și *Nammu* armonia guverna în vrere.
Lui *Enlil*, universul binecuvântat i se ruga și adresa în unica limbă ivită.
Fericirea era deplină. Și din roza vânturilor (nord, sud, est, vest) se-nălțau
Rugi de mulțumire. Rugile în fin ciripit, șoapte, muget: ființele le aduceau.
Limbajul omului tot unul singur și-același era, din vechime de începuturi.
Nu era trebuință de monedă, ziduri, arme zdrăngănitore. Ori de scuturi.
Necunoscută le era teama, iar *Enki-Nudimmud* prea iubitor de dreptăți.
Acea limbă a începuturilor, în marea sa milă, DOMNUL a spart-o în bucăți.
Și *Enki* al abundenței, înțelepciunii, înțelegătorul, îngăduit-a și alte sorți:
Umanitatea în întreaga ei vastă complexitate să rămână bună umanitate.
Și-n imens univers, entropica *Ki* autoregenerată să se scalde-n diversitate.
Astfel încât cauzele mici care produc efecte mari utile să fie în regenerare.
Prin sine, natura să-și revină din abundența de consum, exces, exploatare.
Așa, incantația originală de închinare se-nalță în forme și sunete diverse,
Cele armonioase răzbat înălțimile toate ca Cerul încurcubat să se reverse
Prin duioasa-i înduioșare... dând ființelor lacrimile ploii de binecuvântare.
Stropii de viață dătători și de renaștere continuă. Regenerare și redare.
E o complicitate între Cer și Pământ ca apele sfinte ale vieții să fie curate.
Viața-n vecie susținută-i prin miracolul circuitului apelor dulci neîntinate.
Regenerate, îndulcite apele-s chiar de-ar fi din a ființelor lacrimi sărate.
Și lacrimile sărate strânse-n oceane și mări fi-vor în plinătate purificate.
Astfel, fluvii sărate de lacrimi ori sudoare curg toate în oceane, în mare.
<Oceanul și marea NU se umplu niciodată !> Valurile volburate fără stare
Ca prin miracol din zbuciumul lor de-odat' liniștesc. Din rugi în unic grai-
Cu spărturile valurilor- din "cioburi" închinarea în mulțime de sunete răsună.
Doar de-s în armonie: în adorația Domnului, iubirea inimii se ridică în rai !
Binecuvântate de Cer, (regatele) *Ki, Nammu*—s un mister. CREAȚIE, fii bună !"

MIRAREA SAPEI CĂTRE PLUG (ETCSL t. 5.3.1.)

Cinstita SAPĂ ostenitoare din lemn dur și tare către PLUG vorba aduse:
-Prin munca-ți zgârii, cumva, brazde pe *Ki*. Zdrobești bulgări încleștați !
Dar pe mine, dle. PLUG, pe când Dta. te plimbi, deja efortul mă "răpuse".
De apele strânse-s, stagnând, șanțuri nu puteți face ca solul să-l drenați.
Coșuri de nuiete cu lut de tencuit nu umpleți ! Nici Dta., nici ai tăi fârtați.
N-ai spor la frământat de lut la cărămizi. N-adânciți solul case să fundați !
Nici temelia zidurilor vechi, uitate -de stau să cadă- n-ați putea consolida !
Bine ! O să spui: căci și alt zid se poate ridica ! La ce bun oare așa ceva !?
Chibzuit e să faci bine de la început. De-i bine făcut, bine se poate repara.
PLUG ! Plimbi înainte-napoi cu dâre pe sol. De stă apa, noroiul vei zgâria !
Nu poți băători pământul din târguri. Nici casei nu-i pui trainic acoperiș.
La ce bun, dle. PLUG, atâta-ți chin, osteneală ? La munca ta mă uit pieziș !
-Eu ? Sunt renumit: numitul PLUG. Fermier fără de odihnă-s al umanității.
La sărbătoarea recoltei, ostenitorii MIE-mi sacrifică a șeptelului mândrețe.
Berea se toarnă-n cupe și se ciocnește... Sărbătorind în numele dreptății.
Regele însuși înjugă boii și apucă coarnele mele. Ți-o spun cu franchețe !
Când la brazde cu randament ostenesc, în urmă ostenitorii însămânțează.
Când spicul a rodit și s-a ars în soare, coase multe spicuri bogate retează.
Așezate-n minunate dune galben aurii doar așteaptă hambare să le umple.
În anii darnici ai marelui *Enki* abundența, generozitatea, veselia irumpe.
Treieratul îndeasă grâul și orzu-n hambare. Iar ce rămâne în câmp vast
Fi-va strâns în coșuri de trestie de orfani, văduve, sărmani. Cu gând cast.
Din prisos, bogat și sărac se îndestulează: în timpurile ce vin și vor urma.
Din lemn oarecare cioplit- Dta., SAPĂ zici: PLUG nu-i bun de șanț săpător !
Nu-s Oarecare, dar Dta. cu siguranță ești ! Chiar de poate nu te-ar onora.
În muncile agricole sunt Fundament ! Nu-s defel un amărât de începător.
Bine cunoscutele-mi tenacitate și randament sunt laudate prea măgulitor.
Tu sapi. Săpând și adesea întrerupând. Ce-mi e facil, defel nu-ți este ușor.
-Chiar de par mărunț și fără putere, în templu-s onorat 'nainte Dtae !
Ridic rampe, maluri. Sap șanțuri ce irigă. Munca-mi este ades începătoare
Când apa curge pentru irigat, ostenitorii se bucură cu voce tare-n urale.
Poate la randament sunt mai modest. Dar munca-mi este îndestulătoare.
Mai mult singur le duc. Dumneata: ai trei perechi de boi, patru fermieri !
Așa vei brăzda mâine, așa muncit-ai pământul și-n vechea vechime de ieri
Eu ostenesc anul întreg. Iar Dta. opt luni odihnești, patru doar muncești.
Fala Dtae că însuși Regele te onorează, *drag* PLUG, îmi par simple povești
Eu îmi urmez neconținut stăpânul și îi sunt la îndemână. Dta. odihnești...

Sunt însumi, ca și stăpânul, cetățean al orașului. Care cu lut decorează
Templele ! Și cu mine se construiesc palatele oamenilor bogați și de vază.
Ostenitorul prin truda-mi e bine plătit. Așa D-na lui și copiii își ospătează.
Munca-mi neostenit doveditoare întregul an: doar ea singură contează !
Cu efort sădesc grădini și sap fântâni. Căci prin apă vie ființa-i regenerată.
Din mărul săpat, udat, la vreme de cules, fructe roșii-s pârguite deodată.
Fructe roșii ori galbene, ofrandă fi-vor templelor. Așa plata e îndestulată.
Amenajat-am cursurile apei. Ridicat-am turnuri de veghe și vamă pe mal.
Ostenitorii câmpului putea-vor odihni apărați de turnuri. Efortu-mi e clar.
Tristețea inimilor alin neîncetat. Nu mă iluzionez. Nu mă las purtat de val.
-Pe urma brazdei adâncite apa vieții fertilei *Ki* e dăruită. Însetații iau apă
Și ființele din izvor nesecat al vieții la căpătâiul meu se satură, se adapă.
-Ce-și pot spune două ființe una celeilalte ? Se detaliază zicerea de bine ?
După D-ta, apa bălțește. Nu-i laudă de sine: chiar nu se poate fără mine !
"Prin mieii/iezii săi, păstorul înfrumusețează pășunea". Aceasta-i cununa
Viu slăvită. Ofrandă simbiotică când dăruiești-primești. Asta-i minunea !
Iar eu ? Fără odihnă-tihnă-s. Când din Cer, slăvitul, revarsă-se îndestulat
Și apele tulburilor fluvii inundă case și ținut. Și poate în necaz ne-a lăsat:
Plânși și-ndurerați. Doar cu Speranța că ORICE se poate reclădi și rezidi !
Când înfierbântatul *Enlil* copacii usucă și pustiește uscat pământ ce crapă,
Eu -din lemn tare- lupt încăpățânat din greu trudind ! Numele meu: SAPĂ !
Deci eu sap. Construiesc. Ridic. Șanț, văi, munți, case și zid: mai din nimic.
Prin munca-mi asiduă hrănesc și singuraticul și nefericitul ! Ostenitorii !
Truda le e plătită. Hrana o au ei și-ai lor. Căci prin mine și ei sunt ziditorii.
Mai mult singur le duc. Dumneata !? Trei perechi de boi și patru fermieri !
Așa vei brăzda mâine. Așa muncit-ai pământul în vechea vechime de ieri.
Eu, OSTENESC anul întreg. Dta. opt luni odihnești, patru poate muncești.
Fala Dtale că însuși Regele te onorează, drag PLUG, sunt "simple povești".
Eu îmi urmez neconținut stăpânul. Îi sunt la îndemână. Dta. odihnești...
Deci, fără a fi laudă de sine: deși-s mărunț, chiar nu se poate fără mine !
Chiar de-s un oarecare, sunt un Oarecare cu un O mare. Căci Trudesc bine
Pentru DOMNUL contează. Munca e Ofrandă. Cerul mi-o binecuvântează.
Și-n Cer e nevoie de un Oarecare cu O mare. Căci eu mențin speranța vie.
Și când ființele vii: de necaz, nevoi, suferință, dureri par prinse-n "colivie"
Nu văd ieșire. Se-ntristează prin plâns amar, crezând că efortul e-n zadar.
Atunci !? Prin munca-mi neostenită, clădesc pas cu pas viitor senin și clar.
Redau speranța neîncetat. Ostenitor sunt, alături de ostenitori. E un dat !
Așa cred și cuget. Plăcute-s Domnului zbaterea, truda !? Efortul neîncetat.

Are rost ciondăneala ? Vreun rost să aibă ocară ? DOMNUL ființele a creat
Ca Omului să-i fie în Ajutor... Nu unelte ! Și Femeia *i s-a potrivit*: e un Dat.
Greșit-a DOMN DUMNEZEU creând ființe fără număr ? Omului, pentru "hrană" ?
Sau ca ființele să viețuiască !? Înțelegere, bunătate ! Totul cu mult sens.
Să pună omul, mărunțul, "mască mortuară" *Pământului* ? Să-l facă o rană ?
De ce să sufere Viața și vietățile ? Și de ce să nu fie armonie și consens ?
Cu rost e ciondăneala !? Când fermierul strigă < *Ellu mallu* !>, cine ajută ?
Boii de jug, voinicii ! Tăgadă-i ? Ce merit au PLUG *ori* SAPĂ în truda multă ?
Iar nașterea de prunci cine o făptuiește cu grijă, iubire, dăruire, atenție !?
Cea Vie, dăruită Omului să-i fie deopotrivă ! Putem emite vreo pretenție ?
Ea, EVA, e "Mama Tuturor celor Vii". De la DOMNUL către Om e Dar Sfânt !
Omul se va alipi de Soția sa și vor deveni o singură carne. Aici, pe *Pământ*.
Alipindu-se Soției, pe tată și mama sa bărbatul îi va lăsa: și îi va respecta !
E merit de unealtă ? În ce ? Ce e Creație: deplin Omului i se va încredința !
De ce ? Spre păstrare și justa perpetuare. Și iubire; grijă și atenție mare !
E actul Creației Vieții o Naștere ? "Suflarea" de Viață oare-i o "întâmplare" ?
Spune-mi, PLUG: e hazard, oare ? Nașterea-i la fel: durere, binecuvântare.
DOMNUL a "suflat" ! Om cu ce-i Viu au perpetuat ! În "durere" și-n alinare.
Să fie, PLUG, un merit <și> de unealtă ? Sau Viața e un act de demnitate ?
Dacă m-aș însufleți, mai multe aș vorbi. Omule, trebuie responsabilitate !
De va sufla Domnul <și> asupra mea, poate aș Viețui ! Și nu m-aș irosi !
-SAPĂ, în Viață este <și> greutate ! -Omul pretinde fidelitate. De-ar știi !
Fidelitate nu-i doar în stomac ! -EU Unul n-aș Viețui ca să ajung "bucate" !
-Nu i-a spus DOMNUL omului că se va hrăni cu trudă și nu pe îndestulate !?
Ale pământului roade: *semințe, plante*. Cuvântul în *Bereșit* mărturisește !
Nu-i erau deajuns *semințele, plante, fructe (miere)* ? Dar omul s-a poticnit !
Cunoaște omul Binele și Răul ? Dorința cu Binele rareori de se potrivește...
De-ar fi suflare a Vieții în mine i-aș aduce aminte omului: de ce-a greșit ?
Și de ce ? Dar de ce mai tot timpul este greșit ? Vreau Oarecare cu O mare.
-Atunci, cine Viața și-o dorește ? -Viața prin Muncă; frugal, fără-mbuibare.
-SAPĂ, știi: nu ești un Oricare și nici un Oarecare. Ciondăneala-i fără rost.
-Vreau să-i fiu de ajutor Omului. Nu ca să fie un om fără speranță, anost.
-Nu mă doresc *unealtă* ! -Viața are și sens. Aș vrea de la DOMNUL suflare.
O mulțime de animale și vietăți în ajutor Omului ! Pentru a sa alinare !
Manifestă "carnivorele" cruzime ? -NU ! Al omului *nesaț* e cruzime, întristare...
DA ! Nici Eu nu vreau oricare, oarecare... Însuși mă vreau cu un O mare !
-Înțeles-ai, PLUG !? Ce e Creație are în/prin Viață deplină binecuvântare !
DOMNUL (*o clipă*) *odihnește* ? MENȚINEȚI "legământul CURCUBEULUI: rugă-n așteptare"...

IMN SANCTUARULUI E-ABZU (ETCSL t. 4.80.1.-1...23)

În sfânta începătoare cetate *Eridug*, altarele *Ziqqurat*-ului aduc închinare. *E-abzu*, templul apei vieții, ornat cu perle, lapis-lazuli lucitor este în soare. Strălucirea sa, frumusețea-s încântare ochilor și aparență vag înșelătoare. Ooo ! *E-abzu* cu dulci ape, prin *Enki-Nudimmud* apele tale-s vindecătoare și binefăcătoare. În alinarea și ostoirea ce aduci stau puteri uimitoare ! Jilt al stăpânirii și reședință al marelui Preot și Regelui din incinta mare. Prin tine se-mparte dreptate, se-nțelepțește, se îndrumă cu milă, răbdare. Astfel e condusă începătoarea cetate *Eridug*. Prin a zeilor sfat și adunare. Cetate minunat încoronată cu *E-abzu* al marelui *Enki* ești prea nestemată și-o lumină fără de cusur neseacă de cunoaștere darnic dăruită, cedată. Ce mândru este *E-abzu* al apelor cunoașterii ! Cu dulce vibrație neîntinată: Cerului destinată... în rugi adânci din lire, timpan de tobe, alămuri redade. Din vasele de bronz de ars tămâie, arome înmiremate se-mprăstie toate. Marele Preot, Regele, slujitori: îngenunchiați în rugăciuni aduc închinare. Credință-credință-credință ! Duce-vom povara vieții, a timpului umilintă ? Să respectăm, să iubim opera Creatorului. S-o protejăm în orice privință. *E-abzu*, templul de adorare-celebrare unde aerul, sunetele, irizații stelare, Luciri prețioase, hrana-ofrandă, apa vieții: toate-s pure, curate, imaculate. În bazinul apelor se-mprăstie neconținut cărbuni stinși pentru purificare, Deși uneori claritatea și dulceața apei din izvoare întrec orice așteptare. Fructe, legume, pâine. Cuptoarele altarelor aluatul pâinii coc fără încetare. Închinătorilor adânciți în rugi-incantații, slujitorii aduc boluri de mâncare Pe care le-așază tăcut alături, discret, cu vase de apă de băut și spălare. Închinătorii mâinile spală-n lighean. Din bol, curata apă sorb cu-ncântare. Arată-ne, DOAMNE, calea ! Iar mijlocitorului, incantație-i aducem pe veci. Nu ne lăsa prin viață să trecem fără sens, goi, flămânzi de lumină și reci. Dă, DOAMNE, prin adoratul *Enki* dulce răbdare, iubire, speranță, consens. Viața să fie dulce înmiresmare: iubire-n nuanțe de culoare, tact și sens. Umanitatea în întreaga ei vastă, amplă complexitate să rămână umanitate. Și-n imens univers entropica *Ki* autoregenerată să se scalde-n diversitate. Prin *Enki* învață DOMNUL: Apă dătătoare de viață, aer proaspăt, lumină, Hrană, aer: curate. Siguranță. Prin și pentru noi și urmași fericire sublimă. Solidaritate și compasiune, îngăduință, prietenie, respect să dăruim atent. La chemarea SA oricând să putem curat și demn ca să răspundem prezent. Bunul *Enki* al cărui clipit înduioșează inimile munților stăruie-n dreptate și luminător al cursului vieților noastre a ordonat orele, zilele, lunile toate. Și din untul generoasei *Ki*-pământ, verde roditor, zilele fi-vor îndestulate.

IMN DEDICAT LUI *ENKI* DE IȘME-DAGAN (ETCSL t. 2.5.4.24)

Închinăciune și rugăciune, bunule mijlocitor *Enki*, numele-ți fie lăudat !
Umil, atotputernicului DOMN și ție, mijlocitorule, m-am plecat și închinat.
Neînsemnatul meu nume, Ișme-Dagan, nevrednic e alături să fie amintit,
Doar ca DOMNULUI să mijlocești, bunule *Enki*: gându-mi să-mi fie primit.
Îngenunchiat în rugi, incantații slăvesc prin voce, fapte, gând neîncetate.
Ca DOMNUL să apere sufletele și ca ele să se ridice la DOMNUL neîntinate.
În inimi să NE vorbească și călăuzească și ceea ce făptuim să nu fie greșit.
Nici faptele, nici vorbele, nici gândurile. De apele din *E-abzu* fie purificate,
Respectul pentru ființe, viață și mama *Ki*-Terra în inimi fie adânc sădit !
Înțeleptul *Enki* conduce *Eridug* cu dreptate: viața și orele sunt îndreptate,
Totul chibzuit și gândit: bine de la început. Trebuie bine și just construit.
Și celor năpăstuiți cu compasiune, milă, drag, noi sortii greșiți îndreptăm.
Începătoare a păcii, *Eridug*, în arte, științe, urbanism, social deplin a rodit.
Diplomația, comerțul, ajutorarea, medicina, răbdarea, grija le amplificăm,
Ce făptuim, gândim, împlinim să aibă sens pentru noi și alții, să fie primit
De DOMNUL. Care faptele noastre, prin mijlocitorul *Enki* ni LE călăuzește.
Din prisos, toată lumea trăiește. Chiar de nu ar fi, nimeni nu flămânzește.
Mai puțin la sătul: să fie și celui sărman. Așa fi-va an de an binecuvântare.
Om, animale, găze, plante: iubire, generozitate, bunăvoință și ajutorare.
Pentru resurse fundamentale: bună chibzuință, bună folosință, păstrare.
Poate, DOMNUL, Numele Sfânt slăvit fie, ne va primi în dragostea sa mare.
Cine prin învățătură în bună-cuvință ne călăuzește ? DOMNUL, prin *Enki* !
În bine cu gând și justă vorbă ce-nfăptuim ? Iubim ființele și pe mama-*Ki* !
Iubind ființele, protejând viul, ființele și pe *Ki*-Terra, ne protejăm pe noi:
Nu întinăm Creația și efortul Creatorului slujind-o cu rău, arme ori noroi.
Ce e vânătoarea pentru carnivore ? Distracție ori satisfacție ? Necesitate.
Există lanțuri trofice de gând nepătrunse. Sensurile nu-s deplin dezlegate.
De ce Creatorul a perfecționat Creația, înzestrând-o cu emoție și iubire ?
De-om găsi altă planetă cu lumină, aer, apă, hrană, gravitație, atmosferă
Și iubitoare protecție, DOMNUL, prin înțeleptii săi nu ne-a trimis încă știre
De ce să pierdem VIAȚA de după viață ? Nu doar clipa-i atât de efemeră.
Și mama *Ki*-Terra cea vie, protejându-ne, menține fir de viață după viață.
Ea ne dăruiește din plinătate ce a urmașilor e pe vecie. Trăim cu speranță
Că celor ce vin după noi mai bine o să le fie. Milă, compasiune și iubire !
Și alți mesageri da-vor de știre ! *Enki* călăuzește spre bine a omului fire !
După *Enki* și alți mesageri vor da știre: doar multă, multă, multă iubire !
Și astfel viitorul viei *Ki*-Terra și a Creației fi-vor cu-adevărat cu împlinire !

RUGĂCIUNE-POEM LUI ENKI DE HAMMU-RAPI (ETCSL t. 2.8.2.3.)

Restaurând cetatea *Eridug* și *E-abzu*, dreapta închinare, ritual de purificare, Rugând îndelungat pentru înțelepciune, dreaptă justețe deplină în legi, Umil Hammu-Rapi lui *Enki*, după ablațiuni, în genunchi roagă îndrumare. Ce e drept și just e-atât de enigmatic să cântărești, să judeci, să alegi !? Chiar în *E-abzu* implorându-l pe *Enki*, regele care meșteșugit vorbește Și toate actele sale le cugetă, le planifică atent și-n inimă le cântărește, Cel care mult dreptatea o-ndrăgește, Hammu-Rapi, călăuzitorul, îndrumat De DOMNUL prin mijlocitor *Enki*, regelui înțelepciunea adâncă i s-a arătat. Prin incantații, post, adâncă închinare și rugă inima lui *Enki* a înduplecat. Mare prinț în Cer: *Enki*, mijlocitorul sfânt și înțelept cu milă s-a aplecat, Cinstind și lungind zilele legiferatorului Hammu-Rapi în mod întemeiat ! Spre cinstea cetăților și oamenilor lor, Cod Înțelept s-a redactat și aplicat ! Regele recunoaște-n umilință și pietate că știința *Eridugului* s-a împrăștiat În zări spre cinstea lui *Enki*. Care prin mila DOMNULUI cetatea a-ndrumat. Prin binecuvântarea DOMNULUI totul are logică, dacă există bun consens. Logica trebuie cântărită de-a inimii iubitoare virtute și legea avea-va sens. Celui ce greșește, DOAMNE ?! Oferă-i, sădește-i adâncă sămânță de iubire. Măcar așa pașii să-și îndrepte și n-o să mai fie în întuneric și în rătăcire. Pentru toți cu nesfârșita ta milă, DOAMNE ! De suflete milos te-ngrijește, Eroarea din minte, din fapte, prin iubirea din inimi, DOAMNE, stăpânește. Prin veghea Domniei-Tale, DOAMNE, fă-ne o lume de drepti, nu de greșiți. De suflete, de mântuirea sădită-n inimi, DOAMNE și mijlocitorii, rog grijiți. Astă pioasă rugă Ți-o plânge-n ochii săi, robul Tău, Hammu-Rapi zis drept, Prin Voia Ta, DOAMNE și din mila lui *Enki*, în clipele judecății mai înțelept. Să judeci drept și cu măsură pricinile temeiurilor ascunse deloc nu-i ușor. Dreptatea să fie o dreptate-milă-iubire, diluată-n vorbe dulci cu tainic fior. Și Marele Preot, Regele, aleșii și cel ce judecând se numește judecător Să fie îndrumați de Înțelepciunea-Ți pusă-n inimi, DOAMNE ! Nu-i ușor ! Poporul să fie cu-adevărat drept și cu speranță. Să-nvețe a cinstei virtute Pe urmași: ai noștri și al *Ki*-Terrei viitor. Fără vorbe, fapte, gânduri urâte ! Iar cel greșit să fie îndrumat și corijat de drepti. Să fim o lume de drepti, Chiar dacă a fi drept nu ar fi destul ! Doamne, fă-ne să fim buni și corecți. Față de noi, de Creație, față de cei ce vor veni. Față de cei în suferință. Compasiune, iubire, milă, fior și-aplecare să izvorâm pentru orice ființă. Nu numai clipa e atât de efemeră. De ce să pierdem VIAȚA de după viață ? Justa măsură din Voia Iubirii Tale, în inimi, DOAMNE, ne-ndrumă și învață Continuu rugăm: să fim și să rămânem Oameni de omenie dă-ne Povață !

ÎNVĂȚĂTORUL CĂTRE ÎNVĂȚĂCEI (ETCSL t. 5.1.3.; CDLJ 2006:1; ADAPTARE)

Învățăcei ! Odată ce-ați pășit pe poarta școlii, sincer venit-ați către mine ! Cunoașterea revelată-mi s-o dezvălui din inimă: să vă-nvăț doar ce e bine. Maestrul ce învățatu-m-a, cu respect îl onorez. Voi respectați-mă pe mine. Și El și-a onorat Maestrul cu un respect aparte. Așa științele se vor reține. Cunoașterea prin scriere transmitem: datorie-dobândă sacră pentru viitor. Ne-nvață DOMNUL prin izvorătorul *Enkî*: știința inimii vibrează mai sonor. Ce facem bine de la-nceput, e Bun făcut ! Ați venit să învățați ! **ÎNVĂȚAȚI ! Copii ! Cum să fiți OAMENI și să cinstiți VIAȚA, doresc în adevăr să aflați ! Învățăcel fiind, am ascultat și-am urmat pașii trasați de Maestrul înțelept. Sârguincios: am asimilat și învățat. Temele cu drag am scris. Așa e drept ! Învățăceii de Maestru ascultă întocmai. De la el și alții învață absorbind. Cunoașterea-i bine s-o transmiți altora. Învață-i blând-cumpătat vorbind. De înșivă veți face ucenici și-nvățăcei, viața vă va fi mai plină de lumină. Pentru devoțiune, ascultare, respect: fost-am lăudat Mamei. O ZI senină. ZI de laudă senină în care Mama dătătoare de viață s-a mândrit cu mine. Și cetatea *Eridug*, pentru datoria împlinită prin mic și mare m-a respectat. Ziua senină a Mamei mi-a insuflat respectul pentru lucrul făcut mai bine. Respectul cetății m-a flatat și mulțumit. Umil și demn, știința am cercetat. Sârguincios, ascultător și inimos. Ca un burete îmbibat cu "apă de mare", Ca pânzele corăbiei umflate de curenți, purtând minereuri, grâne și sare. Ca și DOMNUL care veghează, Maestrul continuu mi-a ghidat mâna atent. Cu zel, întotdeauna la timp, datoria-mi ÎNVĂȚĂRII făcut-am perseverent. Irosirea timpului e irosirea unei resurse. E lipsă de respect pentru VIAȚĂ. A noastră și celor ce pot învăța BINE de la noi. Ai venit să înveți: **ÎNVAȚĂ !** Scrierea nu-i simplă. Plecând de la pictograme, avem reprezentări felurite: Am ajuns la un silabar complicat și dificil, cu semne multe și tare diferite. Să separăm sunetele pare dificil. Dar poate cândva vom reuși cu-adevărat. De la *Anuna* ne-am însușit ce era de învățat. Au explicat. Și ne-au arătat. Am plecat de la pictograme pentru a nota mărfurile navelor comerciale și semnele grafice care să indice cantitatea și numărul de unități reale. Toate acestea din absoluta necesitate a schimburilor comerciale inițiale, Implicând corelarea notației scriptice și a calculelor matematice finale. Noțiunile și clasele de obiecte pot fi mai ușor codificate și simbolizate. Acțiunea, mișcarea, intenția și trăirile (nu prea ușor) pot și fi-vor redade. Și atunci ?! Descompunând în sunete simple, repetitive, silabarul obținem. De am putea simplifica prin sunete individuale o altă scriere vom reține. Să redai nu este simplu. Totul a evoluat din nevoi de notare, înregistrare.**

Căci navele soseau ticsite de mărfuri și era nevoie de socoteli primare. Ori socotelile se asociau mărfurilor anume: și astfel pictograma a apărut. Acestea sunt începuturile reprezentării și notării. Totul astfel a început. Pare simplu. Deloc nu era în vechime. Scrierea fost-a mare necesitate ! Prin schimburi comerciale fiecare dă ce are. Și astfel posibilă-i diversitate. Asocierile notării-s adesea dificile; dar trebuie semnele cu sunete corelate. Numai prin practica scrierii continue învățăm și asimila-vom ce se poate. Învățarea-i un proces complex. Dar mai ușoară-i de unele tehnici folosim: Scrierea simbolului, pronunțarea reprezentării. Să repetăm noi ne dorim. Deci când învățăm citim; citim și scriem; revenim și iar citind, rescriem. Uneori se învață ca o poezie. Dar practica e esențială, deci retranscriem. Greu, scrisul a evoluat până când am putut nota concepte mai complicate: Bune-s hrana, îmbrăcămintea, adăpostul; dar și muzele trebuie redată ! Nu putem decât prin scris și socoteli, așa *Anuna* ne-au spus și învățat. Eu, scrierii, artelor și științelor atât de necesare cu totul m-am dedicat. Învățăcel fiind, am ascultat și-am urmat pașii trasați de Maestrul înțelept, Sârguincios am asimilat și învățat, temele cu drag le-am scris: așa e drept. Învățăceii de Maestru ascultă reflexiv. De la el și alții învață absorbind. Cunoașterea altora e bine să transmiți: să înveți blând-cumpătat vorbind. De la Maestrul meu modestia mi-am însușit-o, cuvintele trebuie rostite Cu ton măsurat, echilibrat. Cuvinte din inimă, de DOMNUL bine povățuite. Ca să-mpărtășiți învățătura Maestrului, cercați noaptea să fie odihnitoare. Noaptea pierdută e viață irosită (odihnă neînsemnând doar recuperare). Odihnit, organismul e pregătit pentru o nouă zi: avea-vom deci ce oferi. E bine deci ca seara înaintea somnului să mâncați ușor și bine veți odihni. Astfel îl respectăm pe Dascăl și mai atenți și mai prezenți putea-vom fi. Cunoașterea prin scriere transmitem: datorie-dobândă sacră pentru viitor. Ne-nvață DOMNUL prin izvorătorul *Enki*: știința inimii vibrează mai sonor. Ce facem bine de la-nceput e bun făcut ! Ați venit să învățați, ÎNVĂȚAȚI ! Copii ! Cum să fiți OAMENI și să cinstiți VIAȚA doresc în adevăr s-aflați ! Ucenicia este și travaliu: cunoașterea cu muncă prin muncă se plătește. Munca fi-va apreciată, în fața cetății laudată: așa știința nici că risipește. Se transmite în viitor urmașilor însetați de învățatură ca un arc în timp. ÎNVĂȚAȚI și aplicați bine cele învățate, căci DOMNUL nu îngăduie răstimp. Din izvorul cunoașterii beți zi de zi, împărtășiți celor ce se nasc și vor veni. Nu e răgaz de tihnă și odihnă, repede la DOMNUL și noi vom urca, vom fi. În ochii DOMNULUI noi fi-vom plăcuți, de VIAȚA o cinstim și n-o vom irosi. Aplicați bine cele învățate și cu adânc respect numele dreptilor s-or rosti.

-Învățăcel fiind, de Dascăl mi s-a spus s-ascult întocmai. D-stră ziceți reflexiv !?
-Copil problemă !? Cine rostit-a "întocmai" ? -D-stră înșivă, Maestre !
-La ce ți-e gândul copile !? "ÎNTOCMAI" e reflexiv ! Te uiți pe ferestre ?
Neobrăzat mic !? Ești la școală ca să ridici probleme ? Faci asta "retroactiv" !?
-Retroactiv ? Sunt doar reflexiv ! Ce-i reflexia aș dori să știu... -De ce, copile ?
Este în programa școlară ? Hai să verificăm. Reflecțiile tale îmi par chiar oribile !
-Oribilă: lauda de sine că ne-ați învăța de bine ! -Ce spun vei ține minte mâine ?
-Da ! -Copil problemă, școala o să poată ȘI fără tine. Muncește pentru pâine !
-Atunci cum e ? -Întocmai e ÎNTOCMAI ! Ce-nseamnă reflexie nu trebuie să știi !
-Înțeleg că exclusiv "dogma" e bună de inclus în programa școlară pentru copii !
-Cum ? Suntem societate cu de toate: deplină egalitate ! -Egalitate ? -Se poate ?
-Dar... libertate ? -Avem ce mânca/îmbrăca/încălța, ce mai... "*ce mai avem*" de toate !
E abundentă, plinătate !(?) O egalitate "*până peste poate*" ! Egali suntem *cu-adevărat !(?)*
Întinde mâna să te bat la palmă ! Ce este egalitatea, uite: acum ți-am arătat !
Bocești, copile !? Pentru că TU nu înveți ! -La reflexie mai am încă de reflectat !
-Din tine se refractă ! Știi de ce: ai de învățat ! -Dogma tocmai ce mi s-a predat !
-E cea mai importantă ! În felul acesta, copil-problemă, eu te-am "conformat" !
-Nu-i importantă VIAȚA ? -Ba da, *e foarte importantă: Viața mea* ! Ai înțeles ?
-Mă refeream la VIAȚĂ, Maestre ! -De ce ? Despre o altă viață, are vreun sens ?
-Despre viața Creației ! -Ce înțelegi prin Creație copil neobrăzat și neîntărcat ?
-Maestre, părerea nu pot să mi-o spun ? -Nu pricep până acum ce-ai învățat !?
Dacă învățai m-ai fi ascultat. -D-stră ne predați doar silabarul de-aici, sumerian,
-Desigur. E fundamentul. Aceasta veți învăța de-acum sânguincios AN de AN !
-Multe caractere ! Vocabularul simplu al copiilor lui Israel de ce nu învățăm ?
-Nu e tradiția noastră, răzgâiatule ! Cultura noastră-i Sfântă ! -Să memorăm ?
-Copiii ! Luați aminte ! E probat. Răzgâiatul acesta deloc-DELOC nu e cuminte !
-Uitați-vă cât de puține caractere au ! Și ce ușor se scrie ! -Nu știu. Ia aminte !
Pe tine sigur am să te învăț minte ! Mai vrei ? Nu ți-a ajuns bătaia la palmă ?
De unde ești ? -Din Bețer al lui Ruben ne tragem ! -Hm, parcă ar fi o sudalmă.
A ! Stai așa ! Știi ! Ești oare un neisprăvit de Martu !? -Nicidecum ! NU ! Deloc !
-Răspunzi ? Vei fii pedepsit ! -Offf, pedagogia în Sumer dă de gândit. -Iau foc !
Acest răzgâiat trebuie pedepsit ! Pe când noi scriam și citeam, ALȚII nu existau
Civilizația s-a născut în Sumer ! De ani ! -Pe-atunci, DOGMA la școală o adorau
-Trebuie să înveți ! -Dar se poate mai simplu ! *Silabarul* e mult prea complicat !
-Strămoșii ne-au învățat ! -*Consonantarul* din Israel e simplu, clar. S-a arătat.
Putem reda, expresii, gânduri, sentimente ! Cartea sfântă limpede s-a și scris !
-Dacă ești Martu, mărturisește ! Vei fii aspru pedepsit ! -Gata ! M-ați descris !
Părinții m-au învățat să scriu ! -Silabisești deja ? -Și Cartea Sfântă o citesc !
-Ce Carte Sfântă ? -Cuvântul Domnului Dumnezeu chiar vreau să-l împlinesc.
-O cultură străină aici nu are ce căuta ! Îți garantez, voi avea grijă și vei pleca !
-Aici sunt să învăț ! -Doar că TU -AICI- nu ai ce învăța ! -Scriștii mă voi dedica

Dar dacă mi s-ar permite, din iubire totuși aş rămâne. -Nu te mai ține de glume !
-Maestre, cei din Ninive au trecut la dreapta religie ! -NU CRED, nu mai spune !
-Pe oameni, necuvântătoare (dreapta de stânga nu deosebeau), DOMNUL a îngăduit.
-Veste BUNĂ spusă desigur doar în glumă ! -DOAR prin pocăință, orașul fost-a ocrotit.
Pânză de sac, cenușă, post negru. Îndreptarea căii rele: a mâinilor lor violență !
-O demonstrație clară: iată deci că și pentru Martu ar fi utilă dreapta penitență !
-DA: și Martu. Dar numai, Maestre !? -În casa *Nisabei* ofensa nu ți se va permite.
-E doar *UNDUMNEZEU* Sfânt Unic. Numele-I fie binecuvântat ! -"Cine decide" ?
-Sfântul Unic, numele-I fie binecuvântat, de dreapta cetate *Ninive* s-a milostivit:
"DOMNUL e binevoitor, îndurător, încet la mânie și bogat în bunătate iubitoare !
DOMNULUI de nenorocire îi pare rău !". ALTE *dăți/cetăți*: *omul de om* fi-va îngăduit ?
-Ce vrei să spui ? -Maestre: în DOMNUL avem susținere pentru o IUBIRE mare !
Milostivească-se DOMNUL, s-avem parte continuu de bunătatea SA ocrotitoare !
-Ai spus că dacă ți se permite, din iubire totuși ai rămâne ! Mai ai loc sub soare ?
-Atât de îndurător e DOMNUL încât am ! Și de binevoitori, scrisul nostru l-aș arăta.
-Să-nvăț limba voastră ? Nici gând, copile ! *Nisaba* nici că și-ar dori așa ceva !
-E vorba doar ca prea complicatul scris să îl putem simplifica ! Multe semne...
Mult prea diferite ! Cu greu: învățături, legi, meserii, arte și științele demne
Putea-vom oare să transmitem ? -Da, PUTEM. Cu sânguință, transpirație, efort !
DA ! Asta înseamnă muncă, aceasta înseamnă efort ! -SUMER, grozav aport !
-O obrăznicie "cosmopolită" fără seamăn ! Te recomand la descărcat în port !
-Numai că e aniversarea zilei mele de naștere și diseară am de gustat din tort.
-Din tort !? Poate alții din a ta "colivă". -"Pedagogia" devoalată-i într-o "clipă".
-Maestre ! -Da, ucenic destoinic, ascult ! -Și de-i "recalcitrant" școala o "ridică".
-Nu înțeleg. Adică ? -Învățarea-n Sumer e mimetică. De la el și noi vom ÎNVĂȚA.
-Crezi ucenic destoinic AȘA CEVA ? -Față de cuneiforme, altceva el poate arăta.
O logică, un limbaj scriptural ce felurite noțiuni (complexe) putea-va exprima.
-Da, dar cum ? ALTFEL !? -El spune să redăm scriptural comunicarea, nu noțiuni.
Comunicare-scris noi să relaționăm. În grai, noțiunile-s exprimate-n concepte !
Exprimăm prin limbaj scriptural sunete elementare... NU noțiuni. -VAI, națiuni !
"Revoluția" științei printr-un oarecare ? Să impunem graiuri locale, dialectale ?
Auziți ! "Martu" să ne impună ce să facem ? Tradiția la gunoi ? -Să ne-nțelegem
Levitic 19:18 : "Iubiți-vă aproapele" ! -Să te iubesc pe tine ? Desigur, preget...
-Maestre ! -Ucenic destoinic ? -De "nеспălat" vom profita. -Și cu ce ne-alegem !
-Gloria SUMERULUI arătăm ! -Doar Gloria Sfântului Unic ! Eu doar atâta cuget !
-Vii dintr-o categorie pauperă și dai lecții ? -Multă egalitate... nu în prosperitate
-Sunt de toate... după cum se împarte, înțelegi ? -Și unii chiar pe îndestulate...
-E recalcitrant ! -Are idei, maestre. -Idei ? De la el se tulbură apele în societate
Lege, ordine ! Nu gândire abstractă ! -Sigur... Trăiți D-stră ! -Altfel nu se poate !
-Și restul Creației ? -Restul... e rest ! -Știați că pământul exploatat secătuieste !
Ajunge neproductiv !? -Auzi ? A cui e vina ? -De "binele" *omului* nimic nu poate crește.

-Și totuși sunt doar păreri cu care eu unul nu pot să fiu absolut de loc de acord. Îmi spui de *Levitic 19:18*: "*Iubiți-vă aproapele*" ! O afirmație care n-are suport. Ce reprezintă aproapele pentru tine, oare ? Ce vei răspunde la așa o întrebare ?
-De-aș fi mai înțelept, chiar aș putea răspunde. Pot să exprim doar o părere. Răspunsul este în *Geneza 2:24*: <"*Tată de ce va lăsa bărbatul pe tatăl său și pe mama sa și se va alipi de soția sa și vor deveni o singură carne*">. -Și după tine ar fi chiar așa ?
-Astfel opinez ! Deși mai degrabă e un crez... Căci ce stă scris este inspirat...
-Altfel spus, din ce susții tu, să crezi în alt mod ar constitui poate un păcat !?
-Cred și stăruim a crede ! Căci credința e în mine. Altceva nu am de adăugat.
-Doar atât e de reținut din Cartea voastră ? Pe care voi o țineți de căpătâi ?
-Nu-s nici primul și nici ultimul din cei ce cred. La noi credința e de rangul întâi !
-Martu neobrăzat ! -Repet: suntem din Bețer al lui Ruben (descindem din leviți).
-Nu înțeleg nimic din ce spui. O să te rog de-acum discuțiile anapoda să le eviți ! Dacă doar atât este de reținut din Cartea voastră ! -Nu, deloc. Nu doar atât !
Deuteronom 6:4-6:9; 30:6 sunt cu adevărat chintesența. -Stai că strănut ! Hapciuuu ! Continuă... -E vorba de adorație și iubire. Atât și nimic mai mult.
-Adorație și iubire față de cine, mă rog ? Spune deci ! Căci chiar am să ascult !
-<"*Să-l iubești pe Domnul Dumnezeuul tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu toată Puterea ta*"> *Deuteronom 6:5*. -De ce ? -Astfel Sfânta Carte scrie și ne arată:
<"...*Domnul Dumnezeuul nostru este singurul Domn Dumnezeu*"> *Deuteronom 6:4*. Clar:
<"...*SINGURUL Dumnezeu*">. Cuvântul e Prea-Sfânt și inspirat. Am spus sumar.
-Nu m-ai convins ! -La încăpățânare ați fi de neînvins ! -Tu să mă judeci !?
Un Martu oarecare ? Plin de-o obrăznicie de neasemuit ? Cum rămâne, deci ?
-În Cartea Sfântă sunt legăminte, legi, istorie și istorisiri pline de învățăminte.
-Ale cui !? -Ale poporului nostru. -Utile cui !? -Cui !? -Pentru cine ! Iei aminte ?
-Pentru toți fără deosebire. Căci sunt general valabile, fiind inspirate pe deplin.
-Pe ce bază, Martu ? -Mă categorisiți pe nedrept. -Vrei să te mângâi, să te alin ?
Nici gând ! -Înțeleg ! Acceptați doar tradiția D-stră, însă a altora nicidecum...
-Discuția (contradictorie din start) e de necategorisit. Nu permit orice, oricum !
Ai venit AICI să înveți sau să răspunzi, să fii obraznic ? Chiar foarte impertinent.
-Am venit să învăț ! Dar părinții mă învață cu sfințenie Calea Dreaptă, decent,
Conform *Deuteronom 6:7*. Pentru noi nu-i altă Cale, decât cea din Învățătură.
-Conchid c-AICI nu ești să înveți ! Faci act de prezență așa, doar de umplutură ?
Casa Nisabei te suportă ! Ești neisprăvit. Îți dai seama ce spui ? Biet nenorocit !
-Învățătura de-acasă e cea justă, căci e din inimă milostivă ! -AICI ești nedorit !
-Ce să fac ? -Te sfătuiesc să-ți iei lucrurile și să pleci ! Du-te și descarcă în port !
-Slavă Sfântului Unic (binecuvântat fie El) ! A sa e Gloria. El îmi e sprijin, suport
Nu am alt țel decât să-I slujesc după Voia Sa ! -AICI de ce ai venit, de ce ești ?
-Plec ! N-am venit să fiu *sofer*/scrib de cuneiformă sumeriană. -Întâi să crești !
-Și dacă nu spuneți D-stră nu o să cresc !? -Lipsit de respect. Necioplit mai ești !
-În dogma casei Nisabei nu-i loc de bine. Glorie Sfântului Unic ! -Asta dorești ?

ODĂ PROSPERITĂȚII ȘI ZEILOR DE GIȘA-KIDU DIN UMMA (RIME1-372...374; CDLJ 2008:1)

În templul înțeleptului *Enki* înălțat de Ur-Lumma, fiu lui Enakale
Și de poporul drept-credincios din Umma care urmează a Sa cale
Slăvită este înțelepciunea Sa. La intersecția apelor sfinte izvorâte
De marele zeu: Idigna și Iturungal, negoțurile Ummei nu-s zăvorâte.
Căci apele Iturungalei se varsă-n Euftrat, iar Umma Urukului trimite
Prin ghilda negustorilor din Umma din abundența-i, iar Uruk remite
Scrisori de mulțumire și plată pe măsură: *Enki* fie nemăsurat lăudat !
Fertil e solul irigat prin canale. Boii plugurilor ostenit-au de-atâta arat.
Fermierii încontinuu trudes. Șaizeci de pluguri, poate mii de ostenitori
Adună orzul, încât sătule-s Ur, Uruk și Nippur. *Enki*, fi-vom recunoscători !
Barjele încărcate transportă pe apele line spre cetăți orz, trestie și lână.
Se-ntorc cu mărfuri. Tranzacțiile-s spornice. O întregă săptămână
La întors. Trei zile la dus. De pe mal cu otgoane șlepurile sunt trase
De bivoli. Și lin alunecă grelele barje. Scribii notează mărfurile alese:
Argint, aur, susan, curmale, migdale, mirodenii, obsidian, parfum, miere,
Cristale, cupru, nichel, îmbrăcămintă, trestie, pluguri, uși, grinzi, sare,
Cereale procesate, verdețuri și legume, pește, lemn de pin, grinzi, bere,
Bitum, pene de păsări, pânză, bărci, vâsle, articole de pielărie și piele,
Menționate-s în dublă contabilitate: intrări-ieșiri, cu unități de cantități.
Slavă lui *Enki* ! Produsele venite din Dilmun și Shubun sunt chiar rarități.
Gișa-kidu aduce slavă. Preotul lui *Ninur* fiind, înțelept *Enki* îl povățuiește.
Iubit, îndrăgit și vegheat de *Iștaran* și de *Enlil* ales conducător de cetate,
Numit cu prerogative regale de *Inanna*, el îi imploră DOMNULUI sănătate.
Și DOAMNE ! Prosperitatea-i destulă, în inimi multă, multă iubire sădește !
Revarsă-ne din mila Ta. Și ca să nu fim greșiți, rățăciți: Îndrumă-ne pașii.
Îndrumă-ne pașii, mintea. Căsătoriile tinerilor să-nvesească nuntașii
Din ținutul Ummei. Cetăților Umma, Apisala, Guedina, Mușbiana, Garšana,
Zabalam, unite de râul Iturungal și apa Idiginei/Tigru dau rod an de an.
În meșteșuguri și arte sunt neîntrecuți: țesătoarele lâna o torc cântând,
Imnuri de slavă pentru *Ninur*, *Enki*, *Iștaran*, *Enlil*, *Inanna*, pioase înălțând
Demnitarii *șagina*, desemnați de dinaștii din Ur guvernează-n dreptate.
Chibzuinței, ordinei și bunului simț, grijă și respect purtate-s și-arătate.
Și celui sărac înaltul funcționar *șagina* se adresează cuvincios, cu respect.
Ținutul Ummei e un harnic "furnicar" de oameni omenoși sub orice aspect.
În școli se-nvață cu sâng. Necăjiții sunt îngrijiți. Tuturor se-mparte pâine,

În templuri incantații răsună, ofrandele zeilor se dau săracilor generos. Prin hotărâri înțelepte și ordine, drept guvernează *șagina* ziua de mâine. Ne dorim o viață în plinătate. Dornic de muncă, ologul se scoală de jos, Pentru toți cei cu dificultăți, după puterile lor, li se dau sarcini ușoare. Fiecare e util și demn. Mâncarea-i îndestulătoare: bolurile nu pot fi goale ! Iar un acoperiș deasupra capului asemenea. Ca cineva cumva să sufere De frig sau foame nu se poate. *Șagina* prin consiliul înțelepților oferă Soluții imediate. Prin disciplina ostenitorilor consiliul decide cu dreptate, Prin ajutorare, civism, cu respect pentru și față de oameni. Deplin arătate. Așa se guvernează-n cetate și-n ținut. Hambarele sunt pline cu de toate ! Păștorii turmele nenumărate veghează. Și leilor fioroși ofrandă se-mparte. Păștorii știu cât și cum: așa miile de capete și așezările de lei sunt ferite, Laptele și untul în vase-ngropate-n răcoarea pământului fi-vor păstrate Până vor fi schimbate cu produse ori vândute în dimineți de târg umbrite, Iar ce e a regelui se dă prisosul. În orașe mari și săracilor sunt distribuite Și oferite. Totu-i cu dreptate: nimic nu se risipește, nici că mucegăiește, Tot e stocat: sărat, uscat, afumat. Fierul plugurilor degeaba nu ruginește. *Șagina* urmărește din ochi convoi de barje ce se văd apropiindu-se în zare. Funcționari, hamali și scribi cu tăblițe cerate să noteze sunt în așteptare. O parte pleca-va mai departe spre Nippur. Multe mărfuri sunt descărcate, Dirijate către piețe comerciale ori către depozite regale spre a fi stocate. Să fii Preot, rege, demnitar cere o generoasă dăruire și responsabilitate. Înțelepte decizii, hotărâri ori legi de către al Ummei popor sunt așteptate. Când dezbat, demnitarii strânși de *șagina* de la DOMNUL cer îndrumare, Din începător *Eridug*, sfânta cetate a mijlocitorului *Enki* vin fără amânare Soluții inspirate de DOMNUL și prea-înțeleptul *Enki* prin Preotul cel Mare. Pentru orice există soluții, ne-nvață sfânt *Enki*: post, rugăciune, răbdare. Credință nezdruncinată în DOMNUL, credință-speranță în VIAȚA cea Mare. În VIAȚA de după viață: suntem ai *Ki*-Terrei, *Ki*-Terra pe veci e a noastră. Protejând Întreaga Creație protejați trecutul, viitorul, chiar viața voastră. Economisind resurse, economisiți prezentul și viitorul. Nesăbuita risipă A clepsidrei atenuați (viul ființei e în universul DOMNULUI simplă clipită). Fluviile sărate de lacrimi ori sudoare ostenitoare scurg în oceane, în mare. Oceanul și marea nu se umplu niciodată. Iar valurile volburate fără stare Ca prin miracol, din zbuciumul lor de-odat' se liniștesc. Din limba de rugă Și freamături de valuri, desprinse în cioburi multime de glasuri îndrugă Acum închinările. Doar dacă-i în pură armonie și la binecuvântătorul Cer Din iubirea inimii se-nalță. Continuitatea vieții e chiar sfânt-sacru mister.

IMN LUI *ASARLUHI*, TEMPLULUI SĂU ȘI KUAREI

(ETCSL t. 4.01.1.; ETCSL t. 4.80.1.-135...145)

Închinătoare Kuara, prosper port în care corăbii pline neîncetat ne sosesc
Din îndepărtatele ținuturi: *Dilmun, Magan, Meluhha*. Acolo copacii rodesc
Fructe-piatră. Lemnoase, cu apă dulce și fibră bună, în ele se face un lapte
Care de-i fermentat-acidulat amețește, că râzi tare ori vorbești în șoapte.
Despicându-le verzi, marinarii beau apa, fibra mestecă navigând pe mare.
Ce ne vine dinspre paradisul terestru e de mirare: pietre prețioase, os tare
(Fildeș cristalin perlat, drept corn cu spirale de la oryx, o cornută mare).
Iar fildeșul din *Meluhha* din colți de animal enorm (elefantul) ar proveni.
De ar exista un așa blând animal cât muntele nu aș putea cu-adevărat știi.
Înțelepții orașul l-au lărgit spre dealuri, iar în port e continuă activitatea.
Pe câmpuri spice mândre auresc: hambarele fi-vor pline. Sătulă-i cetatea.
Drept neînfricatul *Asarluhi* mândra Kuara o apără curajos și fără preget,
Ca o pustiitoare furtună se dezlănțuie împotriva inamicului lipsit de cuget,
Kuara sub pavăza *Eridugului* și a prințului *Asarluhi* (fiul marelui *Enki*) stă.
Purtate de apele clare și de vânturi blânde, ajunse în port navele adastă.
Descărcarea și încărcarea mărfurilor e fără odihnă. Ostenitorii robotesc,
Scribii notează neîncetat, diplomații întorși de peste mări regelui vorbesc,
Căci din *Meluhha* și *Magan* cereri de alianță, prietenie, schimburi se trimit.
Regele *Eridugului* sosit e în port să vadă bunurile prețioase ce s-au primit,
Din tărâmurii fermecate și din ale răsăritului paradis bogății nemaivăzute.
Piatră ornamentală și minereuri se descarcă. Cuptoarele spre a fi umplute
Cu minereuri sunt încinse prin foc, metalul luând formele în care-i turnat.
Templul prințului-zeu *Asarluhi* de încercările cioplitorilor e ornamentat.
DOMNUL, prin mijlocitorul *Enki*, templul tânărului justițiar a binecuvântat.
Prințul *Asarluhi* apără pe cel drept făcându-l precum aurul de-nscânteiat
Și lovește aprig pe viclenii răufăcători conducându-i pe al dispariției drum.
Căci în ochii Săi atoatevăzători nu se poate orișice și nu se poate orișicum.
Și ochii săi vigilenți cu lacrimile DOMNULUI din *E-abzu* lui *Enki* s-au spălat
Și lacrimile sale prelinse alături de ale DOMNULUI în *E-abzu* s-au așezat.
Ce este îndurarea ? Ce e dreptatea, justiția ? Ce este rău și ce este bine ?
Neauzit în mers ca antilopa între trestii, puternic revărsător de destine,
Îndurător în inimă, nețarmurit și neatins de spuma valurilor mării calde,
Implorat cu incantații, chemat, dar liber în spirit și cu gânduri curate,
Văzând ce este ascuns și destăinuind ce ar fi nepătruns, *Asarluhi*, prințe,
Consiliezi, ostoiești, sfătuiești, dărui, cuvintele tale-s sarea de dorințe.
De milă impregnate din plinătate de inimă, cuvintele tale-s adevărate.

LAGASH ȘI UMMA. VICTORIA REGELUI EANNATUM

(RIME1-126...140; RIME1-9.3.1. STELE OF THE VULTURES; MILITARY MEDICINE, POTOMAC2012)

Prin stela de calcar din Girsu rememorată este bătălia și biruința amară a Lagashului și regelui său, Eannatum, fiul lui Akurgal, lui Ur-Nanše nepot și moștenitor. Între cetățile surori mocnea deja o dispută veche și neclară Asupra fertilei Guedina. Aprig izbucni lupta, auzindu-se ropot și zgomot. Sulițașii dispuși în unitatea de luptă falangă dovedeau tactică, disciplină. Purtând coifuri de cupru, prinse sub bărbie prin curelușe de piele sau lână, Pieptare de lână și cu fâșii de piele, cu inserții de discuri de cupru întărite, Condușe de Eannatum în carul de luptă, trupele avansau, bine instruite. Iute viteazul Eannatum în carul său învârtea amenințător o sabie curbată, Soldații, care adesea cu regele împart pâinea, ocupară o poziție avansată. După prima ciocnire, trâmbițele sunară, conducătorii trupele separară și doi viteji să se-nfrunte direct pentru a stabili sortiile luptei desemnară. Fără altă vărsare de sânge, norocul victoriei de partea Lagash fu stabilit. Îmbrățișat, viteazul Lagashului de-ai săi cu urale fu ovaționat și primit. Marele rege, pentru a comemora corecta îndreptare a Guedinei stăpânire, Dintr-un singur bloc de *Elal*/Calcar ceru cioplirea unei stele în amintire, Cu partea de sus rotunjită -1,80*1,30*0,11- pe ambele părți sculptată, Cu două registre, unul istoric, altul mitologic și cu basoreliefuri decorată. Cioplitorii scribi pe *Ningirsu* au figurat drept fioros leu cu cap de vultur, Peste fictivă stivă de morți ai Ummei (imagine de care am să mă scutur). Sub *Ningirsu* e figurată *Ninhursag* gonind în car purtat iute de unicorni. Vulturi puternici și aprigi zboară, purtând în cioc capetele celor învinși, Un preot invocă ajutor celest, înălțând incantații, soldații par surprinși. Eannatum ceru ca medicii să ajute celor ce sângerău după prima ciocnire, Baru, Așipu, Asu verificau rănilor sutelor de soldați neconținut, fără oprire. Înșuși Urlugaledinna, medicul personal al lui Eannatum riguros controla. Leziunile, oprirea sângerărilor atent grupul de medici permanent veghea. Seara, odată ajunși în garnizoană, sănătatea soldaților fi-va iar verificată, Eannatum ceru prepararea de leacuri și o rație de hrană bună și bogată, Iar în cazarmă, pentru îndepărtarea insectelor, arderea de rășini aromate. Urlugaledinna insista la alungarea țânțarilor, cât rănilor erau nevindecate. Rezerva de unguente (seu/ceară cu plante uscate pisate) era terminată... Câteva atele fură repede improvizate și astfel o mână luxată fu bandajată. Medicii Asu vor verifica atent și temperaturile soldaților, semn de infecție. Fiind fierbințeala; ca rănilor deschise să fie curățate cu oțet ca protecție și presărate cu praf de usturoi uscat și pisat, învelite cu frunze și înfășate.

Pentru medicii Asu desemnați cazarmei, cazarea și hrana fură solicitate. Învingșii soldați ai Ummei dus-au vestea: solie de pace dintre ziduri porni. La locul de campare al lui Eannatum, solia Ummei pentru pace iute veni. Solii stabiliră să se cioplească piatră de hotar: De Umma hotarul va trece. Încălcând legământul de pace făcut, din voia Cerului potop de apă rece. Poate umfla abundant undele Idiginei. Revărsa-vor-se pe uliți și-n case? La încălcarea păcii poporul Ummei așa neplăceri poate avea-va de suferit. Dar *Enki* prin preotul deservent arată că așa ceva nu era deloc de dorit. De ce doar pentru faptele rele ale unora toată lumea să aibă de suferit? <Înțeleptul *Enki* vocile s-audă, zise Eannatum, fi-va vrerea sa de-implinit. Și de vocile noastre sunt slabe și de neauzit trimitem crap mesager sortit Marelui *Enki*. Peștele alunecos poate va fi de Sfânt mijlocitor bine primit. *Su'en, Utu, Ninki* ne sunt martori și legământului de pace buni ocrotitori. Chiar de-i fertilă Guedina, fie să unească prin solul ei gras și prea-roditor. Și niciodată Idigna să nu reverse și oamenii Ummei să nu aibă de suferit. De vreodată se va întâmpla, de la Eannatum și Lagash ajutor va fi primit. Căci prietenii Lagashului și Ummei sunt mai mari decât ce le desparte. Cum vor mai peții pețitorii din Lagash în Umma și din Umma în Lagash? Să nu mai existe dezbinare-ntre cetățile surori, șters să fie al urii făgaș! Atâtea înrudiri între noi! De ce ar mai fi și o nestinsă și oarbă rivalitate? Să arătăm altora că ne putem înțelege! Și că există doar pace se poate! Să răsune țimbalele de nuntă și căsătoriile între cetăți să se-nmulțească. Fie între Lagash și Umma numai curată-ntrajutorare și iubire frățască. De ce să ne-amărâm pentru un petic de pământ, oricât de roditor ar fi? *Ningirsu* Girsei menire și ocupații cu-a lui *Enki* binecuvântare va rându. Doamnele vor țese, bărbații meșteșuguri, arte vor învăța. Se vor obișnui. Oi și capre prin terenurile mlăștinoase cu abundență de trestii vor păstori. Lagash și Umma, cetatea soră Girsu din prea plinul lor cu drag o vor hrăni. Girsu iradiază cultură, cu timpul capitala statului Lagash ar putea deveni. Girsu e un centru important. Din acea zonă tot Sumer-ul se poate hrăni. De ce ar fi luptă și dușmănie, când în iubire cetățile sincer se pot ostoi? Să se păstreze pace! Sincere fie-ne inimile, să ne putem cu adevărat iubi. Pământul hrănește pe buni și răi, el ne suportă, ce ne-am mai putea dori? Toate viețuitoarele au rost și un loc sub soare, căci DOMNUL ne va ocroti! Cioplitorii au reprezentat pe stelă atâta eroism ca în miturile cele vechi, De-acum să fie pace între Umma și Lagash, să fie cetăți surori și perechi. Aceste vorbe sincer din inimă rosti Eannatum aplecat spre piatra de hotar. Clătinând din cap la exagerarea cioplitorilor, consolidă fundația-n mortar.

ODĂ-RUGĂ LUI *ENKI* DE LUGALZAGESI (RIME1-433...438)

Urmându-i reformatorului Urukagina din Lagash, stăpânul din Umma, Rege Lugalzagesi reuși să unească întregul ținut dintre fluvii de-acuma... Sub sceptrul său, Sumer se-ntindea de la marea de jos la marea de sus. Lugalzagesi își mută reședința-n Uruk, înstăpânindu-se-n orașul din apus. Dar la nord, o nouă forță sub destoinic și puternic rege renăscu și răsări. Lugalzagesi îndruma și era mai ascultat în orașele din Sumerul de miazăzi. În pelerinaj, la *E-abzu* din *Eridug*, Lugalzagesi lui *Enki* roagă și se-nchină. Regele mărturisește șoptit, incantat: <Din Sumer risipitu-s-a a Ta lumină. Frățietatea și prosperitatea de-odată, transmisă de DOMNUL prin înțelepți E amintire-n Sumer. Rivalitate e-ntre cetăți. Mulți viteji ! Mai deloc drepti. Puterea regelui Sargon crește pe zi ce trece. Din vasal devine stăpânitor. Unde-s înțelepciunea și dreptii de-altădată ? Ce fi-va Sumer al tău popor ? Dă-ne, *Enki*, priceperea conducerii și-n vremuri tulburi, nu numai în pace. Cândva ascultător, lui Sargon/Sharrum-kin din nord acum nu am ce-i face. Vechiul vasal se-ntinde-n miazăzi ! Ce deveni-va Sumerul și-ai tăi copii ? Vecinii puternici din răsărit ne amenință, fac când și când raid, incursiuni. Lucrăm pământul și artele, meșteșugurile le stăpânim. Avem posesiuni, Recolte bune, palate, temple de-nchinare. Să le apărăm putea-vom oare ? Pentru îndrumare-Ți înțeleaptă, justă, rugă înălțăm lui *Enki* și *Utu*/soare ! Lipsește înțelepciunea, transmisă semizeilor buni *Adapa/Adama* cândva. Dă, DOAMNE: echilibru, înțelegere, frățietate, iubire. Să putem face ceva. Să nu fim pierduți pentru DOMNIA TA, hrănește-ne în credință și speranță, Închinăciune. Și faptele noastre să fie VIETII de apoi o dreaptă creanță. Urukagina, lugal al Lagash-ului inițiat-a reforme. Dat-a legi îndreptătoare, Predecesorul meu înțelept dorit-a Sumerului viitor mai drept și mai mare. Rog lui *Enki*, mijlocitorul, pentru înțelepciune. Lui *An* cel divin mă-nchin, Către *Nisaba, Enlil, Utu, Su'en, Ninhursag, Inanna, Ningirim* tot mă-nclin, Pentru dreaptă îndrumare în inimă și în justă cârmuire port rugăciune. Îngenunchiat în *E-abzu*, în rugă și meditație aduc temenele și plecăciune. DOAMNE, îndrumă-mă: învață-mă ca alegerile-mi să fie dintre cele bune, Să nu greșesc nicicum, DOAMNE, față de mijlocitorii zei într-un fel anume. Și nici față de oameni nicicum. Chibzuită să-mi fie inima, tot să împlinesc. În slujba poporului și a Sumerului mă pun de tot, dar deloc să nu greșesc. Învață-mă, DOAMNE, căile Tale cele drepte prin hotărârile cele înțelepte. Lui Sargon din Akkad și vecinilor răsăriteni rezista-vom să ținem piept ? Cu totul spre tine, DOAMNE, printr-o viață justă eu doresc să mă-ndrept. Astă dorință am, DOAMNE, prin mijlocitorul *Enki*. Căile-mi fie drepte !>

PSALM-RUGĂ PENTRU VIAȚA DE APOI (RBC 2000 în CDLB 2003:6)

Nădăjduiesc în VIAȚA de după viață, scurtă și ostoită să-mi fie suferința,
Nimic să întineze iubirea inimii, dreptatea faptelor și gândurilor credința.
Apleacă-te DOAMNE cu mila-ȚI și-ngrijește sufletului meu prea ostenitor,
Vizibilă e doar clipa, nu ceea ce DOMNIA-TA orânduiește blândului popor.
Cum trudește cel simplu și încredințat că este în VIAȚA de apoi speranță ?
Dreptul și viteazul prin ceea ce izbândesc pentru altă VIAȚĂ au cutezanță.
Știm ce e bine, ce e rău ? Fără îndrumarea-ȚI nici că-ndrăznim să știm !
De-am vrea ce-i bine ?! Dar de iese rău ? Bietul om în bine va izbândi ?
Nădăjduiesc. Mă rog, mă-nchin. Uneori viața de-aici e prea strașnic chin.
Nădăjduiesc. De aceea mă rog pios. Mă-nchin. S-ajung în Ceru-ți sublim.
Atât mi-a rămas: iubirea inimii, dreptatea faptelor, a gândurilor credință.
Spre a le păstra curate și neîntinate cu veghea-ȚI îmi dau cum pot silință.
Nu-i simplă astă viață. Poate cea de-apoi fi-va simplă. Chiar de e-o clipă,
Asupra ostenitoarelor, necăjitele sufletele noastre apleacă-TE, fără risipă.
Din *E-abzu* să scurgă șuvița curatei ape a VIEȚII în pajiștea așteptătoare,
De fi-va căldură toropitoare, țâșni-vor vapori fini de apă rece răcoritoare ?
Poate porțile-ȚI sufletelor obosite de trudă să fie primitor deschizătoare,
Pe măsură ce sufletele se-apropie singure deschise fie. Fi-vor primitoare ?
Poate trecerea-mi să fie de strălucirea-ȚI ajutată ? Pășirea călăuzitoare ?
Fie ca timpul să nu mai fie osândă. Și truda și sudoarea poate odihnitoare.
Porțile-ȚI fie deschise și intrarea noastră prin armonii celeste reverberată.
De sosi-vor clipele dreptilor, grijește-ȚI credincioasă familie nenumărată.
Lină fie trecerea în neființă. Mulțumitoare porțile-ȚI de-a vieții făptuință.
Vrerea-ȚI, DOAMNE, purta-vom în inimi. Cu Vrerea-ȚI viața-i doar trecere.
Nu NE lăsa să risipim în alegeri ! VIAȚA de apoi fie o unică curată alegere.
Și chiar de suntem cu totul în rugă și în plecăciune, sufletul vertical, demn
Spre TINE, DOAMNE, din nașterea clipei să pășească prin grija-ȚI solemn.
Nu-i loc de odihnă, nu-i loc de tăgadă, ostenitori purta-vom just dreptate
Prin iubirea-ȚI revărsată în inimi, sufletele noastre fi-vor ȚIE încredințate
Nădăjduiesc în VIAȚA de după viață, scurtă și ostoită să-mi fie suferința,
Nimic să întineze iubirea inimii, dreptatea faptelor și gândurilor credința.
Continuu rugăm: să fim și să rămânem Oameni de omenie dă-ne povață !
Justa măsură din Voia Iubirii Tale, în inimi, DOAMNE, ne-ndrumă și învață
Juști față de Creație și de cei ce-n urmă vor veni. Față de cei în suferință:
Compașiune, iubire, milă, fior și-aplecare să izvorâm față de orice ființă.
Nu numai clipa e atât de efemeră. De ce să pierdem VIAȚA de după viață ?
Justa măsură din Voia Iubirii Tale, în inimi, DOAMNE, ne-ndrumă și învață

INCANTAȚIE PENTRU *NINGIRIM* (MRAH O.1920 în CDLB 2006:2)

Ridicându-și privirea, Învățătorul îl zări pe tânărul scrib în rugă cufundat,
În șezut, cu ochii închiși, cu mâinile ridicate spre cer, incantând aplecat.
Se așeză lângă dânsul, procedând la fel. Ruga spre Cer nu e fapt efemer.
Închinăciunea, iubirea din inimi fundamentale-s păcii cetăților din Sumer.
-Rostește cu voce tare, ceru Învățătorul. -În suflet simt tulburare mare !
DOMNULUI prin drepți mijlocitori rog pios, sincer pentru bună îndrumare.
-Ce simți rostește în versuri, rostește-le din inimă curată, închinătoare.
-Din senin, cerul de nori s-a umplut. Vântul pornit nu-i risipește nicicum.
În cer e tulburare, la sol nasc vârtejuri de praf ca într-o magie rotitoare,
Mingi ghem uscate de spini dănțuiesc sălbăticit pe pământul de-acum,
Furtună, nori de praf stârniți deodată-s. Omul în trup se ridică de-ndată.
Îngrijorarea și tulburarea din suflet Cerului adresează, o exprimă toată.
Poate ziua scaldată-n strălucirea Soarelui-*Utu* să fie Omului încălzitoare ?
Poate noaptea țesută de Luna-*Nanna* să fie Omului grijorat odihnitoare ?
Poate clipocitul apei vieții prin *Enki* din adâncuri curate să fie ostoitoare ?
Prin ochii mijlocitorilor se văd tulburare în Cer, tulburarea de pe pământ,
Furtună rotitoare în praf dănțuitoare, Omul demn ridicat în trup a mirare.
A mirare, îngrijorare, sufletului tulburare: ocrotirea lui *MA* risipită-i acum.
MA. Ocrotirea, vindecarea, veghea DOMNULUI asupra bietului Om spirit,
De tulburarea Cerului și magia vârtejurilor de praf de la sol l-a părăsit.
Ridicat în trup, Omul îngrijorat în credința-i se simte mic și neînsemnat.
Cerului, DOMNULUI cere în inimă îndurare și călăuzire. Căci e neajutorat.
Poate clipocitul apei vieții prin *Enki* din adâncuri curate să fie ostoitoare ?
Poate noaptea țesută de Luna-*Nanna* să fie Omului grijorat odihnitoare ?
Poate ziua scaldată-n strălucirea Soarelui-*Utu* să fie Omului încălzitoare ?
Pe înaltul stâncilor din munți, *Inanna, Enlil* văd praf pe *Ki*, praf în *An*-Cer,
Furtună în înalți nori, în ocean și mare. Și Omul întrebător sacrului mister.
MA. Ocrotirea, vindecarea, veghea DOMNULUI asupra bietului Om spirit
De tulburarea Cerului și magia vârtejurilor de praf de la sol l-a părăsit.
Incantație pentru *Ningirim* aducem în gând. Sufletului fiind vindecătoare.
DOMNUL iar veghetor, vindecător, ocrotitor fie inimii Omului mistuitoare.
Nu poate ziua scaldată-n strălucirea Soarelui să fie Omului încălzitoare.
Nu poate noaptea țesută de Lună să fie Omului îngrijorat odihnitoare.
Nu poate clipocitul și viața din adâncurile apelor curate să fie ostoitoare.
Doar DOMNUL în veghea-I e ocrotire și apărare, inimii Omului vindecare.
Fluvii sărate de lacrimi ori sudoare ostenitoare curg în oceane și-n mare.
Oceanul, marea nu se umplu niciodată. Iar valurile volburate nu au stare.

ADOPTIA UNUI PRUNC GĂSIT LÂNGĂ UN IZVOR

(COTSEN 52175 în CDLJ 2014:2)

Un prunc găsit abandonat lângă un izvor în Larsa, de bravi soldați preluat și de preoteasa *nugig-qadištu* Simat-Adad, regelui Rîm-Sîn i-a fost arătat. De dragul copilului și cu inima înduioșată de zâmbetul său frumos și curat, Închinătoarea Simat-Adad spuse regelui că pruncul și-ar dori de înfiat. O faptă nobilă și plăcută DOMNULUI, un angajament cu Cerul de-omenie. Să protejezi viața pruncului găsit e prea plăcută DOMNULUI pe veșnicie. Rîm-Sîn al Larsei privi încântat la prunc. Acceptă. Precum ți-e dorința ! Să-l crești ca pe propriul fiu, să-l educi, să-l faci Om. Așa-i protejezi ființa. Vorbind soldaților, regele Rîm-Sîn ceru împrejurările să fie bine cercetate și de cineva apropiat îl caută de bună seamă va avea de drept întâietate. Sugarul trebuie hrănit, constată regele. E așa de mic, de dulce și gingaș ! Soldații să de-a de știre tuturor. Vestea găsirii răsuna-va în întreg oraș. De nu va fi de-apropiați cerut, prin voie deplină, Simat-Adad îl va adopta. Desigur, întâi fi-va găsită la palat o destoinică dădacă pruncul a-l alăpta. Ca moașă, cunoscătoare a plantelor și infuziilor de leac și de vindecare, Preoteasa *nugig-qadištu* Simat-Adad față de cel mic e plină de încântare. În prezența regelui și martorilor, angajamentul scris de scrib fu redactat: "Un sugar de sex masculin, găsit lângă un izvor, de la înfometare salvat, Fără ca cei considerați apropiați să dea vreun semn că și l-ar dori de drept, Fi-va încredințat bunei Simat-Adad, spre înfiere, cu drag să-l țină la piept, Iubindu-l și protejându-l cu grijă îl va ridica, îl va face bun Om de omenie. E angajament ferm cu DOMNUL pe care buna Simat-Adad știi-va să și-l ție. De drept, prin înfiere, conform legilor drepte ale Larsei va fi moștenitor. Simat-Adad îl va crește, va răspunde de educația sa, chiar de nu va fi ușor. Și dacă vreodată, presupunînd că cel ce astăzi e prunc se va îndepărta și justa Simat-Adad rosti-va: Nu te mai recunosc de fiu ! Și îl va repudia, Va primi ce i se cuvine drept: părți din casă, unelte, livadă, teren, acaret. Drept jură așa Simat-Adad în numele lui *Utu-Šamaš, Nanna* și Rîm-Sîn." Pe cel mic îl ridică, îl mângâie și-l sărută. Cu multă iubire îl atinse de sân. Așa cum eu o să-l iubesc, o să-l cresc, nici el nu mă va lăsa ori mă va uita și ca să-l cresc și să-l educ așa cum trebuie și e plăcut, eu nu voi pregeta. E angajament cu DOMNUL pe care îl facem. BINELE, DOMNULUI îi place ! Bine și de-o parte și de alta: puterile de mă vor părăsi de voi îmbătrâni, Pruncul de azi, când fi-va flăcău ori bărbat să mă-ngrijească se va osteni. La bine și la greu fi-vom ostenitori, căci doresc om bun să poată moșteni. De la DOMNUL: îndrumare, cumpăt, iubire. Cândva și eu să mă pot odihni.

IMN ÎNCHINAT REGINEI KUG-BAU DE UR-ZABABA

(ETCSL t. 2.1.1.-224...231; 244...258; ETCSL t. 2.1.4.; ETCSL t. 2.2.3.-115...122)

Antemergătoare regină, din D-ta descindem noi, marii regi din Kiș drepti.
Ne-ai învățat ca prin răbdarea inimii față de cei în nevoie să purtăm milă
Și compasiune deplină. Aceasta e o cale a dreptilor: drum de înțelepți.
Pentru cetatea Kiș, prosperitatea comerțului și țării să fie demnă-umilă.
Conducând chibzuit-cumpătat, iubire din inimi punem în cele noi făptuim.
Vremurile-s schimbătoare. Însuși *Purattum*/Euftrat pe noi s-a supărat.
Revărsându-se de plinul ploilor, baza templului *Hursaĝ-kalama* a surpat.
Sfătuiți de tine, înțeleaptă regină, acte de bună ajutorare noi împlinim.
Reconstruind *Hursaĝ-kalama*, bunilor noștri vecini și rude le dăm ajutor.
Când nu ești singur după o mare calamitate, totul pare cu mult mai ușor.
Dimpună cu ei, templul *E-Iri-kug* al mării regine Bau l-am re consolidat,
Din prosperitatea viitoare cu lapis-lazuli, perle, cristale fi-va înfrumusețat.
Cărămidăriile produc continuu, lemnul vine din nord și nord-est în corăbii,
Din vest ne sosesc cedrii cei falnici, de la marea albastră. Piatră din munte
Poartă navalnic *Purattum* în plinătate de ape că nimic nu-l poate stăvili.
Prosperitatea e bună, dar atrage neamuri sălbătice. Comerțul e-o punte,
Ce duce numele-renomul nostru prin lume, de unde vin daruri diverse.
Kiș e un stup de miere prea plin, atrage prietenii. Dar și privirile adverse.
Încercăm după sfaturile-ți, regină și ale sfătuitoarelor, bine să reconstruim:
Străzi drepte, casele aliniate, temple după modelul *Eridugului* noi clădim.
Ai demonstrat, regină Doamnă, cât de bine și chibzuit poate fi Kiș condus.
Dușmăniile și rivalitățile de altădată prin alianța cu Akshak s-au redus.
Alianțele, comerțul, încuscririle dintre cetăți înmulțiți-s-au peste măsură.
Prin compasiune, milă, suflet ai pus Regina inimilor capăt la invidie și ură.
Și chiar dacă apele se revarsă uneori, ne-ai învățat să ridicăm în loc înalt,
Prin rugăciuni către *Enki* al apelor curate viața cetății făcut-a marele salt.
Hrănește-ne, regină, cu milă și speranță. Și la rândul nostru vom împărți,
Spre slava cetății Kiș, a marelui Sumer, pacea între cetăți se va-nstăpâni.
Centru al culturii și prosperității, Kiș ca soarele la zenitul alb strălucește.
Pământul e-atâta roditor ! Poporul din muncă trăiește, în muncă trudește.
Meșteșugurile și artele în familii se transmit, în temple răsună incantații.
DOMNULUI, dreaptă mijlocitoare regină, inimile noastre ÎI aduc ovații.
Rugăm să zămislești. Și viața s-o ții. Fă-ne drepti, calzi, iertători, iubitori !
Viața născută-ȚI, fertilizată pe *Ki*-Terra înfrumusețez-o-n culori de flori.
Arată-ne DOAMNE, calea ! ȚIE și mijlocitorilor incantații aducem pe veci.
Nu ne lăsa prin viață să trecem fără sens, goi, flămânzi de lumină și reci.

ȘIR-ȘAG-HULA PENTRU *DAMGALNUNA* (ETCSL t. 4.03.1.)

În templul *E-mah* ne-nchinăm sfântă *Damgalnuna*. Prea darnică în daruri, Dăruiești lapte gras, unt din pășunile Kuarei, *Eridugului*. Ale apelor valuri Unesc îndepărtate *Dilmun, Magan, Meluhha*. De unde minerale ne sosesc. Prea-plinele încărcate corăbii împinse de vânturile mării pe ape plutesc. Comerțul înflorește, produsele Sumerului se trimit acum spre zările toate, Iar alte ținuturi trimit ofrande de aur, argint, pietre prețioase, nestemate. Și perle sosesc și se confecționează șiraguri prețioase, plonjorii culegători Curajoși prin scoici perlifere aduc ofrande, din bărci avântându-se săritori În apele calde. Regii sosesc în pelerinaj, la *Enki* pentru înțelepciune vin, Ceea ce Marele Preot îi sfătuiește bine în orașul lider ei proclamă și susțin. Fii mijlocitoare, fertilă consoartă a lui *Enki*, fă destinele noastre mai bune, Doamna *Eridugului*, incantații răsună, ce e bine-rău *Enki* rogu-te să spună. Iar DOMNUL în inimi să ne fie îndrumător, căci așa știi-va calea cel drept. Doar cu iubirea din inimi vom știi să construim și să făptuim just, înțelept. DOMNUL prin nepătrunsa înțelepciune a lui *Enki* ne călăuzește în bine, Urmăm căile sale revărsate în inimi. De rugăciuni ne impregnăm în sine. Ce e adevărata viață, cum se va deschide a VIETII poartă de după viață ? Ce fapte, emoții, gânduri, vorbe scăldate-n iubirea inimilor să urmăm ? Cum vom putea trăi ? Dacă rugându-ne DOMNULUI nu primim speranță ? Prin tot ce construim, grăim și facem noi sperăm: poarta VIETII încercăm. Dacă *Enki* nu ne va mai învăța, adormit în adâncurile din *E-abzu*, rugăm, *Damgalnuna*, nu ne uita. Trezește-l din odihnă o clipă: ajutor implorăm. Ce este calea DOMNULUI și Vrerea Sa dorim în inimile vieții să purtăm, Neîncetat pe drumul drept și luminat dorim în bine și dreptate să umblăm. Ce este clipa, ce e timpul ? Care e sensul adânc al vieții, multe întrebări Așteaptă neconținute răspunsuri. Atâta zbucium și efort, atâtea căutări... Răspunsuri sădește DOAMNE în inimi. Să nu trăim în incertitudine și-n vis, Iar viața fie-ne doar armonioasa escală de prea-înălțare-n al Tău Paradis. E o rugă și o căutare întrebătoare a DOMNULUI întreaga viață, ne cheamă Iar noi cu drag vom răspunde la chemarea-ȚI, cu o bucurie fără seamăn. Această rugă prin *Damgalnuna* și *Enki* DOAMNE-ȚI înălțăm pios, smeriți. De rău, de zgomot de arme, de pizmă, de războiul invidiei să fim feriți. De "război" în timp de pace, când alții nu ne dau pace, râvnind la ce avem Și de există speranță, întărește-ne, DOAMNE, ca în speranță să credem... Și-atunci ai grijă DOAMNE de sufletele noastre ca ce-i bine-rău să vedem, Atunci când să cedăm, când să spunem nu și-atunci când să spunem da, Încât la chemarea-ȚI, imediat, în spiritu-ȚI deplin noi să ne putem înălța.

LAMENTAȚIE PENTRU *ERIDUG* (ETCSL t. 2.2.6.)

Eridug, oraș de pe plauri de trestii ! *Ka-hegala* și *Igi-hegala*, ușierii de foc
Ai templului *E-abzu* închid porțile zidului de apă stârnit de furtuna-potop.
Furtună-potop care nu separă răul de bine. Nici rea, nu-i nici binevoitoare.
Pe ape stârnit-revărsate, plutesc clar în învolburare a nuferilor albă floare.
Valurile se sparg de treptele *Ziqqurat*-ului, torenții sunt plini de tulburare.
Purtați de ape: păsări, cornute și oameni se luptă pentru viață-n vârtoare.
Cetatea *Eridug*, măreață cândva, s-a înveșmântat în a apelor calmă tăcere.
Damgalnuna a *E-mah* iese dimpreună cu a Cerului divină binecuvântare
Din spiritul cetății. *Enki* din *E-abzu*, asemenea, plângând cu lacrimi amare.
Furtuna-potop purtătoare de necaz lovește înalte zidurile cetății bătrâne,
În cale răvășește mlaștinile cu trestii, pășunile și saivanele unei stâne.
Subir ca o ploaie lovește tare. În alba cetate unde lumina zilei toropea,
Ziua se înegurează, ca și cum s-ar pregăti de asfințit. Ceara zilei se topea,
Câțiva din prevedere pe moțuri de dealuri urcați priveau cu părere de rău
Cum agoniseala era dusă de curenți spre marea sărată, purtată spre hău.
Ca și cum soarele s-ar fi ascuns în orizonturi, intensitatea luminii scade.
Dacă Cer-*An* ar fi osândit, singur l-a distrus: lăcomia *Eridugului* îl decade.
Și dacă nu oamenii-s de vină și mai de folos naturii o stăruință-n odihnă ?
Stihiile s-au dezlănțuit ca niciodată, toate plutesc spre hăurile mării, plină.
Plină-n adâncuri, de corăbii cândva eșuate: lux, bogăție: poate inestimate.
Ce-ar face marea cu obiecte, agoniseală, ori cu ale *E-abzu*-lui nestemate ?
Ce-i folosesc mării minereurile, sarea, fructe-semințe, dioritul și marmura,
Aur, argint, câte și mai câte ? Doar ca valurile să poată îngâna, murmura ?
De-a zdrobit grele porți sculptate ale *Ziqqurat*-ului, resturile apa a purtat,
Doar se-aud murmurile incantațiilor, inundând al valului șoaptă și-ngânat.
E-o părere de rău în revărsarea de ape: dar totul se reface ori reclădește.
Prin Vrerea nețarmurită a DOMNULUI, prin credință TOTUL se rezidește !
Credință în DOMNUL și iubirea rugăciunii în inimi calde. TOTUL se poate !
Lăsați rezidurile VIETII pe apele dezlănțuite plutind, spre mare purtate.
Prin nesfârșita regenerare a iubirii inimilor, durerile timpului fi-vor uitate.
Prin omenie, ajutorare, necazurile fi-vor depășite. Speranțe fi-vor redade.
Kuarei strălucirea i-a fost ștearsă. Dar se va reface ca al soarelui răsărit.
Prin inimă înduioșată, vorbe-gând scaldate-n iubire, armonie-i de-implinit.
Necazurile potopite peste Creație vin să arate puterea din a iubirii unitate
Căci nu-i decât puterea DOMNULUI, prin a iubirii Vrere în inimi revărsate,
Așa durerile fi-vor purtate, bun, drept, demn, purta-vom ostenitori toate.
Îngrijind de cei dragi, privim la noi înșine. Să ne iubim în inimi se poate !

AMAR-SU'EN ȘI TEMPLUL LUI *ENKI* (ETCSL t. 2.4.3.1.)

Regelui Amar-Su'en, fiul lui Šulgi și nepot lui Ur-Namma i s-a răspuns
La incantații și rugă ca închinarea în *Eridug* lui *Enki* s-o restabilească.
Constrâns de conflicte cu țările vecine, regelui îi este încă de nepătruns
Modul cum templul *E-abzu* să-l ridice, chiar prin contribuția obștească.
Anii se scurg; promisiunea de la întronare (*a lui Amar-Su'en*) n-a fost onorată.
Plopii și trestii cresc zvelt lângă ruinele *Ziqqurat*-ului. Vegetația-i bogată.
Văzând cum natura pune stăpânire pe locul sfânt, regele stăruie deodată.
Planurile templului, regele nu le deslușește, chiar dacă-n minte i se arată.
Alte temple el a ridicat și *Eridug*-ul l-a reclădit. *E-abzu* încă nu-i înălțat.
Lui Amar-Su'en nu-i rămâne decât rugăciunea umilă, de vecini este forțat
Să rămână țării păzitor... Oare când putea-va să ridice *E-abzu* încântător ?
Sumer s-a ridicat iar și iar, prin meșteșug, culturi, comerț e iar strălucitor.
Pios în rugă Amar-Su'en se-apeacă: De ce DOAMNE pacea de-altădată
E amintire ? Din bunăstarea comerțului și trudei, pacea nu-i reverberată ?
Încercăm în trudă neostoită, strălucirea și fala de-odinioară să reclădim.
Pas cu pas, temple sfinte consolidăm, întărim, le decorăm sau le rezidim.
Unde-s DOAMNE priceperea și înțelepciunea cu care înaintașii făptuiau ?
Oare la Tine, DOAMNE, la mijlocitori mai mult oare se rugau și onorau ?
Unde e mila omului față de Om ? Ce este dreptatea ? Ce e înțelepciunea ?
Rog, DOAMNE, primi-vom în inimi revărsate iubirea-ȚI și bună îndurare ?
Să nu făptuim orișicum ! Ghidează, DOAMNE acum !? Mare ȚI-e minunea !
Dă-ne, DOAMNE, sfânta-ȚI îndrumare, dăruiește-ne, DOAMNE, milă mare.
Prin templul *E-abzu* vreau să readuc *Eridug* la ce a fost cândva și-odată.
E-abzu îl vreau Sumerului cu adevărat far de înțelepciune și nestemată.
Prin rugă prea-plecată și închinare îngenunchiată implor umil chibzuință.
Voia-ȚI s-o pot îndeplini; mulțumită-n Sumer să fie cea mai simplă ființă.
Enki sfătuitorul ne-arată calea prosperității și meșteșugurilor cele alese,
Nestemata *Eridug* permite ca trestile sfinte să fie ușor secerate și culese.
Odată ruga încheiată, Amar-Su'en planifică. Și construcția fi-va ridicată.
Constructorii greu muncesc, cărămidarii ostenesec, apa bazinului e filtrată.
Sălile de-nchinăciune sunt gata. Strălucitor templu *Eridugul* împodobeste
Ziqqurat-ul ca muntele îngropat o treime se înalță-n soare și umbrește.
Strălucirea lapis-lazulilor în *E-abzu* pe lacrima retinei uimite se oglindește
Sfânt e DOMNUL și mijlocitorul *Enki*. Iar de sacrul *E-abzu* se tot vorbește.
Dă DOAMNE prin adoratul *Enki* dulce răbdare, iubire, speranță, consens.
Viața să fie dulce înmiresmare, iubire-n nuanțe de culoare, tact și sens.
Solidaritate-n unire, compasiune, îngăduință, prietenie și respect imens.

SCRISORI PERSONALE DE LA ȘI PENTRU INIM-INANA

(ETCSL t. 3.3.11.; ETCSL t. 3.3.12)

“Rugăm: Enlil-massu să înțeleagă în inimă cele de Inim-Inana transmise. Mi s-a istorisit cu multă căldură totul și sufletul mi-e plin de știrile remise. Fie ca înțelepciunea deplină să pogoare asupra ta și să te însuflețească, Vegheat fiind de DOMNUL în inimă, faptă, cuget, vorbă. Povață frățească Primind asemenea de la înțelepții învățați Lugal-šu, Nabi-enlil, Enlil-asag, Călăuzit de *Nisaba* cea prea-înțeleaptă, justa *Ninimma* în orice rămășag Și orice întrecere despre scrierea poetică și frazele meșteșugite și alese. Nu ai fi avut cum să știi ceea ce era deja anunțat la întretăierea ce se țese În amonte de ape și pe drumul de nord, căci orașul cu greu putea fi atins Și că ținutul de revărsările de ape și de tulburări și devastări era cuprins. Un strat gros de nămol mocirlos s-a așternut în case la a apelor retragere, Prin voia DOMNULUI, truda omului reface-se după a digului mal spargere. Viața reintră cu bine-n normal, incantații și rugă poporul aduce neîncetat. Lu-gena vă trimite argint, velințe, haine trebuincioase. Sunt de acceptat, Dar mama dumneavoastră fiindu-vă alături să le pună deoparte, neapărat. Vă vom da de știre ce utilizare li se va da. Vă trimit salutări și veste bună. Iubirea DOMNULUI și veghea mijlocitorilor săi e a vieții înflorită cunună.”; “Către Lugal-ibila prea-nobila Inim-Inana vorbește simplu, clar, răspicat. Mesajele trimise de D-stră conțin erori. Rog, limba corectă nu o neglijați ! Iată, a doua oară fac rectificări și retrimite corectura textului să o analizați. Sunteți învățător. Deci copiii vin la școală deprinderi corecte spre a învăța. Nu-i lăsați să plece sau să se plimbe, ei pot avansa prin efort și disciplină. *Nisaba* a înțelepciunii și a tainelor scrisului oferi-va-ne inspirație deplină. Chiar de vreun copil va pretinde că tatăl său îi cere de la ore să fie învoit, Încercați să mențineți forța disciplinei, să împliniți ceea ce este de-mpunit. Părinții vă încredințează cu drag copiii ca D-stră să-i creșteți, să-i educați. Inim-Inana, nobila și sfântă datorie vă transmite deloc să nu o neglijați. Înțelepciune, credință în ceea ce făptuiți: cei mici frumos se vor deprinde. Astfel prin voia DOMNULUI și a *Nisabei* de ei taina scrisului se va prinde. Nu e ușor printre cei mici disciplina să o păstrați, misterele scrisului sacru Să le înveselească inima prin continuă rugă, scrisul fie-le dulce. Nu acru. Ceea ce am avut de spus eu v-am transmis deja, rog să continuați tot așa, De duceți povara apreciez. Nu !? pe altcineva trimite-voi poate, voi detașa. În consecință, nu neglijați să mențineți disciplina și să-i deprindeți bine. În viață tot are sens: copiii vor crește drepti, înțelepți, așa cum se cuvine. Nu e altă cale decât aceasta. Încheind, rog să primiți urările-mi de bine.”

PSALM LUI *ENKI* DE UR-NINURTA (ETCSL t. 2.5.6.2.)

Enki/Nudimmud, porunca divină sfântă fie pentru Ur-Ninurta inspirație, Atoateștiutorule călăuzitor, cu intenții nepătrunse și intervenții de grație, Te laud și-ți aduc închinare: rogu-te din suflet dă-mi înțelepciune mare, Calea-ți în mintea mea îngustă și-n inima strâmtă n-are destulă cercetare. Eu nu-nțeleg de ce și cum și-ți aduc laudă în cuvinte sonore și exagerări, Dar mintea-mi proastă și inima-mi săracă nu e în fapt pe drum de căutare. Iată de ce îmi apropii ritmic fruntea de pământ în temenele ca-n descânt, Incantațiile scribilor eu le descifrez cu ochii, cu inima-mi nu le pătrund. Așa cum sunt, cititor al psalmului scris de alții te implor generos să-mi dai Înțelepciunea ochilor, vorbe din inimă. Și de dragostea în suflet mi-o redai Eu voi spori prin Tine prin fapte bune și destoinice. De trebuie să mă-nalț La DOMNUL, de dragostea față de marea-I lumină, iubire fi-voi plin de saț. Eu nu știu ce-i bine și ce-i rău de nu-s călăuzit de bunul DUMNEZEU. Deci, Nu pot spune că pot singur rosti cuvinte mai pline, mai puțin seci sau reci. Din cetatea Isin am făcut cale lungă la sanctuarul *E-abzu* din *Eridug* sfânt. Iată de ce doresc nu prin cuvinte exagerate, ci prin post și rugă să te cânt. Cuvinte din mintea-mi îngustă nu ies cum ar trebui, să spun mă ostenesc Și doar de le rostesc din inspirată inimă poate vor fi cum alții povestesc. Atunci poate ! Oamenii asculta-vor nu numai constrânși, ci și de cuvinte, Nimeni la tine, DOAMNE, de nu-și deschide binele inimii nu va lua aminte. Abundența câmpurilor și livezilor provine din mila apelor Voastre Cerești, Așa ne hrănim și ne ostoim noi din lacrimile Cerului pe plaiuri pământești. Eu nu am suficiente lacrimi în ochi să pot contribui și eu la marea-ȚI milă. Primește, rogu-te, în schimb, de vrei și sufletu-mi în închinare prea umilă. Ce am de înfăptuit pentru Isin, Sumer în inima-mi deschisă îmi luminează, Pentru marea-ȚI Creație menține-mi neștirbită credința-mi veșnic trează. Eu cred. Dar în cuvinte mari cu alții nu mă-ntrec. De aceea doar mă închin, Rogu-te prin dreptate, credință, bine s-ajung la TINE cu sufletul meu plin. Deslușește-mi binele de rău și fapta-mi, vorbe, gând să aibă deplin sens, Așa poate pentru cei dragi și Creație fi-voi cu TINE, DOAMNE, în consens. *Enki/Nudimmud*, porunca divină sfântă fie pentru Ur-Ninurta inspirație, Atoateștiutorule călăuzitor, cu intenții nepătrunse și intervenții de grație, Te laud și-ți aduc închinare: rogu-te din suflet dă-mi înțelepciune mare, Calea-ți în mintea mea îngustă și-n inima strâmtă n-are destulă cercetare. Ce am de făptuit deslușește-mi nu ca să-nțeleg neapărat, ci să nu greșesc Prin tot ce fac, gândesc, vorbesc, VOIA-ȚI binecuvântată să o săvârșesc. Eu nu pot necălăuzit. Nevoie am de TINE, DOAMNE, în inima-mi săracă.

ȘIR-NAMȘUB PENTRU *INANNA* (ETCSL t. 4.07.7.)

Atunci când merg în templele altor mari zei sau unde-s depuse ofrande
În aer liber în mari boluri pentru săraci, vizitele inopinate par restante
Pentru că sunt cea care mai mult sau mai puțin orice refac, fac, desfac.
Neștiute sunt căile DOMNULUI. Toți dorim doar să-i fim deplin pe plac.
Atunci când călătoresc spre temple, când merg acolo, zeii sunt onorați.
Ca ei și eu, noi toți, suntem mijlocitori. Pe oameni să fie Oameni, ca frați,
Încercăm să-i convingem. Oriunde mergem speranță să ducem dorim,
În mlaștini, în miez de bălăii, în inimă de templu iubirea vrem s-o sporim.
Peste tot, declamă *Inanna*, în lume e loc de multă speranță și de mai bine,
Purattum nobil și larg în ape dulci, sufletele înnoim prin adâncul din tine.
Purificator Purattum, ești calea prosperității și a topirii în DOMNUL mare.
În VIAȚA de după viață dorim să trăim veșnicia, hrăniți cu pâine și sare
În miez de DUMNEZEU. Dacă dreptul din inimă pregătește pat de petale
În casa sa pentru preaiubita lui Soție, binecuvântata Doamnă a inimii sale,
Sfânta *Inanna* e deplin onorată, prin prețuirea dreptului pentru Soața sa,
Însăși marea zeiță și DOMNUL pe cel drept îl vor veghea și binecuvânta.
Neștiute sunt căile DOMNULUI, nețarmurită e Dragostea-I pentru Creație,
S-o respectăm (cu frică), s-o protejăm e a Omului fundamentală Obligație.
Însăși *Inanna* are întrebări, sperând în inimă de la DOMNUL bun răspuns,
Încălzit de iubirea DOMNULUI, regele Urukului de iubire se lasă pătruns.
Sunt întrebări și dileme la care și omul simplu și regele soluții așteaptă,
Doar DOMNUL și mijlocitorii pot îndruma și sfânta *Inanna* cea înțeleaptă.
Sunt căi neștiute și nebănuite, doar prin rugă în inimi calea o putem afla.
Doar crezând în vrerea Sa și-n iubirea față de Creație oamenii pot spera.
Să fim generoși unii cu alții, să credem în DOMNUL, să rugăm să vegheze,
Dragostea pentru Creație și grija pentru cei dragi să ne fie veșnic treze,
DOMNUL să ne ajute, să binecuvânteze calea noastră, să ne înțeleptească,
Ce poate biet omul mai mult decât VIAȚA cea veșnică ca să-și dorească ?
Să fim ca mieii puri în ochii DOMNULUI, mijlocitoarea *Inanna* să-ndrume,
Dă-ne, DOAMNE, înțelepciunea de a urma în viață numai căile-ȚI bune.
De prețuim și onorăm Doamnele, sfânta *Inanna* însăși e pe deplin onorată
Voia-ȚI, DOAMNE, închinați, noi cu totul dorim să ți-o îndeplinim pe dată.
Care este sensul vieții scurte ce-o trăim poate *Inanna* cea sfântă ne-arată
DOAMNE, de la tine speranța VIETȚII de după viață dorim să ne fie curată.
Peste tot, declamă *Inanna*, în lume e loc de multă speranță și de mai bine
Purattum nobil și larg în ape dulci, sufletele înnoim prin adâncul din tine.
Ce e îndurarea ? Ce e rău și ce este bine în ale noastre comune destine ?

RUGĂ LUI ASARLUHI DE HAMMU-RAPI (ETCSL t. 2.8.2.4.)

Rog, DOAMNE, prin *Asarluhi* îngăduie lege și ordine mai mult decât orice. Nu mă-ntreba, DOAMNE, în timpuri tulburi, incerte și tare nesigure de ce. Cunoaștem scrierea. Se încheie contracte cu martori. Și facem drepte legi, DOAMNE, cum să poți ca rege înțelept cu fărădelegea unora să te întreci ? Încerc prin bună judecată și reguli această lume strâmbă să o îndrept. Să nu mai fie invidie. Oamenii să fie siguri de cele ce dețin în mod corect. Și în căsnicie, bărbatul și Doamna sa să se însoțească prin legământ drept. Clădi-vor în înțelegere, împreună. Doamna fie protejată sub orice aspect ! Întins e regatul în cele patru zări, însă ordinea în țară greu e s-o păstrezi. Oare cum poți chiar în pace să menții credință curată, fără să o întinezi ? Mă-ncred în tine, DOAMNE, în tot ce fac, vorbesc, gândesc, dar de greșesc Cum se poate face mai bine, DOAMNE, s-ajung și eu în veghea-ȚI la tine ? Drept e ca oricine, cât poate, singur să se protejeze. Toți prin lege apărați Fi-vor liberi și destoinici să cultive pământul. Incantații toți rog înălțați ! Nu știm ce va mai fi. Dacă în lege și fapte bune cu-adevărat vom izbândi. De aceea, DOAMNE, prin *Asarluhi* acordă-ne legi, disciplină și dreptate, Așa poate-n pace, înțelepciune, chibzuință, avea-vom plinătate de toate. Legile rânduite, poate sunt aspre. Și vor prin exemple căile să le îndrepte, Cu timpul, date de alți legislatori fi-vor mai pline de pricepere, înțelepte ? Nu știm ce va veni, în Sumer nu știm de fel timpul și DOMNUL ce vor sorti. Spre ce înaintăm, DOAMNE, oare ce se va întâmpla ? Ce ni se va orându ? Civilizația avansează. Repede ne îndreptăm. Dar încotro ?... Spre ce oare ? Ca Om și față de întreaga-ȚI Creație doresc să nu-ȚI fim veșnică supărare. Să respectăm cu adevărat viața, dar ordinea putea-vom s-o păstrăm ? De TINE, DOAMNE și de lege bine-i s-avem frică. Creația s-o respectăm. Și Omul, oamenii sunt Creație, prin a TA Grație. Ne-nclinăm. Și te-adorăm. Dă-ne inimă bună. Îngăduie-ne-n viețile noastre greșite totuși să sperăm. În VIAȚA de după viață prin mila-ȚI și îngăduința-ȚI noi dorim să credem. Dă-ne mai multă lumină în inimi și marginea speranței poate s-o vedem. De ce trăim ? De ce nutrim ? De ce iubim ? Și ce dorim ? De ce murim ? Oare-n miezu-ȚI veșnic vom TRĂI ? Pentru ce bem apă, de ce ne hrănim ? Sunt multe întrebări. Înțelepciunea și sensurile-s atât de râvnite și dorite Viețile noastre efemere de TINE în bine și iubire sperăm să fie înrâurite. Încercăm prin legi ordinea s-o apărăm. Sperăm cumva ca bine să făptuim, Din jugul vieții cel greu, purtând grea povară, cu toții odihna-ȚI o dorim. Ce e clipa ? Ce e iubirea ? Și ce e grija ? Ce e libertatea ? Și ce-i dorință ? Asigură-ne, DOAMNE, de nețârmurita-ȚI dragoste. Dă-NE și nouă puțință.

SCRISORI DIN CĂLĂTORIE (ETCSL t. 3.3.06.; ETCSL t. 3.3.07.; ETCSL t. 3.3.08.)

“Transmite rogu-te fraților cele spuse de Aba-tah-lugalğa: Căile lungi Pentru care ne-am pregătit le regândim, una după alta, căci sunt prelungi. Însă e anunțată sosirea prea-măritului rege, pe care-l așteptăm cu drag. Aș dori să fiu alături mamei spre a o putea îngriji, să trec al dânzei prag, Pentru aceasta sper să scap cât mai repede din al drumului lung calvar. E bine ca până la apus de soare să fie gata cele necesare. Precum sare, Ceva merinde și îmbrăcăminte adecvată pentru călători. Peste saluturi sar Și știi, călătoriile-s obositoare. Transmiteți mamei marea-mi grijă, sincere Gânduri. Faptul că mă îndepărtez de casă chiar nu-mi face nicio plăcere. Când revin voi avea grijă, voi veghea. Închei spunând că e urgență mare.”

“Ugubi mamei sale cu drag scrie: Călătorule, mesagerule, te rog transmite Mamei mele prea-iubite că încântătoarea cetate Urim a *Nannei* sfinte Cu brațele deschise m-a primit și la frumusețile ei cele alese i-au aminte. Mi-e vecin bun cel care e al *Eridugului* orchestrator, compozitor principal, Care prin incantații dedicate lui *Enki* aduce prosperitatea în sezon estival. Tânjesc fără încetare. Și permite-mi mamă să mă plâng că pâinea e veche, Iar berea răsuflată și deloc proaspătă. Incantații îngân și eu după ureche. Bunul meu vecin, îmbunat de chinul meu melodic încearcă să mă-ndrepte. Desigur, veleitatea mea de afon muzician amator chiar poate să aștepte. Rog trimite-mi vrednic mesager, împreună cu cele necesare unui bun trai. Urgent e, prea-iubită mamă, aici cele trebuincioase nu ai de unde să le ai.”

“De la Șamaș-tab către Ilak-ni'id: Această călătorie pe care ai întreprins-o Durează o lună și cincisprezece zile. De ce buna obișnuință n-ai deprins-o Ca în a treia zi a lunii să trimiți din Niqqum veste despre cele petrecute ? Separat de tine am revăzut întinerariul și călătoria prin traseele făcute Și cred că totul va fi așa cum e deja prevăzut. Sunt anumite cheltuieli Legate de transport și cheltuieli adiționale care-s adunate prin socoteli. Închirierea atelajului de măgari, a șalupei, pânză, hrană și altele asemenea, Doar cheltuielile suplimentare nu-s cuprinse. Sper că ai cu ce te primeni. Costurile încărcăturilor de lână vopsită sunt achitate, rog cositor aduceți. Deasemenea căutați cuarț, piatră ornamentală și pentru sculptură: diorit. Aduceți și lemn, esențe tari. Ca piatră ornamentală, de preferabil granit. Și orice economii se pot face. Dacă se poate din cheltuieli poate reduceți. Capitalul și argintul ce vă aparțin sunt la păstrare și judicios înregistrate. Să vă revăd cu bine din călătoria lungă și cu mărfurile întregi și predate Doresc sincer, totul pe tăblițe bine notat ar fi de adăugat. Bine-ar fi tare Dacă v-ați încadra în timp. Reveniți cu bine, trimiteți știre. Urgență mare.”

DEDICAȚIE LUI *ENKI* DE LA PUZUR-EȘTAR DIN MARI

(RIME2-445..446; STATUIE DIORIT)

Puzur-Eștar, fiu lui Tura-Dagan, închinători ai marelui *Enki*, se-nclină DOMNULUI și cel ce va distruge această inscripție fie ca să suspine Până când DOMNUL se va milostivi și la DÂNSUL îl va salva și ridica. Ce zidim și clădim prin iubire și dăruire în această viață se va afla Și se vor dezvălui DOMNULUI care le va simți și le va cântări cu iubire. Nu trebuie să trăim în și prin hazard, zbaterea vremelnică în neștire Să nu fie. Această viață e doar poarta spre o altă VIAȚĂ, prea-înălțată, Dorințele, Calea urmăm. Vrerea DOMNULUI fi-va pururea binecuvântată. *Enki-El, Inanna, Dagan* din adunarea zeilor îndrumă, viața fie-ne cunună. Prin *Enki* ne învață DOMNUL: îngăduință, compasiune, prietenie, respect, Armonie, iubire în inimi, în fapte și-n vorbire. Așa fi-VA viața unui drept. *Enki* (echivalent ugariticului *El-Ilu*) viețuiește la șipotele a două râuri mari, Ape ce alimentează continuu cu sudoare și lacrimi acele preaîntinse mări. *Enki* străjuiește apa vieții. Fecunda ce fertilizează. Natura o reînnoiește, DOMNUL prin *Enki* ritmul vieții vegetale dătătoare de aer o străjuiește. *Enki* stăruie-n vigoarea iubirii: așa dreptii cetății își urmează bunul păstor. Liniște, pace, protecție-n case și-n cetate, unire, solidaritate, compasiune, Îngăduință, prietenie, respect. Pentru noi și urmași aer, apă, hrană-s bune De-s curate: cu împrumut din viitor sunt toate, așa sădi-vom al vieții ogor. Pentru viitorul dreptilor, bunilor și înțelepților noștri copii imaculat redade. Miei, iezi zglobii și puii sălbăticiunilor untul ierbii grase dintre trestii pasc, Pentru păstrarea nutrețului și înnoptat rânduie-s adăposturi și hambare... Anotimp de anotimp, speranțele, iubirea, prietenia se înnoiesc și renasc. Puzur-Eștar, fiu lui Tura-Dagan, ridicând statuia din diorit ce-l reprezintă La Voința și Calea DOMNULUI ia aminte și urmează doar Calea cea Sfântă. Viața aceasta deloc să n-o trăim oricum. La cei dragi cu drag luăm aminte. Să stăruim în bine, speranță, în rugă la DOMNUL. Să stăruim în cele sfinte. Să stăruim în întrajutorare. Să stăruim în milă-compasiune, în fapte bune. Să ne iubim unii pe alții, Creația. Să rugăm DOMNULUI cu respect anume. Viața are sens: e poartă deschisă spre VIAȚĂ. Să dăm vieții un sens dens, Urmând Calea, Vrerea DOMNULUI, din inimă, viața trăi-vom adânc, intens Să nu trăim în și prin hazard. Zbaterea vremelnică în neștire să nu ne fie. Calea SA să urmăm. Vrerea DOMNULUI să ne fie lumină. Acum și-n vecie. Inima cetății e împlinită când viața celor neputincioși cu grijă e îngrijită. Pentru fiecare: adăpost, hrană, apă, atenție, protecție, căldură, iubire, Cu grija obligației față de viitor și datoria prezentului trebuie-implinită.

PENTRU *NINȘUBUR* ÎN URUK

(FAOS 05/2, AnUruk 01; IRAK MUSEUM IM 063607; STATUIE CALCAR)

Aka, administrator al templului Soarelui/ *Utu* din Uruk, alături de părinți, (Tatăl Adingirmu și mama Kumtuše), dăruiesc această statuie celor sfinți. De *Ninșubur* să te temi ! i-a vorbit *Ninimma* lui Adingirmu răspicat. Clar ! Căci *Ninșubur* e luptătoare ca o amazoană, să i te opui e un fapt precar ! Această statuie dedicată ei și închinarea pot s-o îmbuneze, s-o tempereze. Viețile noastre efemere cu turbulența ei poate deloc nu o să le bruscheze. Există speranță: un perfect tot unitar sunt al ei caracter, a ei feminitate. Ca femeie și mamă, ea e mai darnică și mai bună decât orice altă zeitate. Adingirmu, Kumtuše, Aka n-au supărat-o cu nimic și nici n-o vor supăra, Respectul pentru *Inanna* și pentru *Ninșubur* tot timpul atent vor păstra. Mai presus e dragostea de DOMNUL: nimic această dragoste n-o întinează, DOMNUL viețile noastre de-acum și cea care urmează, VIAȚA, guvernează. Cu dragoste și emoție ne rugăm DOMNULUI să ne vegheze drept drum, Credem în iubirea DOMNULUI, chiar de fi-vom cândva praf, cenușă, scrum. *Ninșubur* și *Inanna* sunt protectoare. Pentru Uruk au o iubire de mamă, Nimic nu e mai presus de această formă de iubire supremă și de seamă. Dragostea mamei pentru copilul ei este o forma sublimă a iubirii celeste, DOMNUL dăruit-a feminității tezaur de emoție, sentiment. Această zestre și zeitelor mijlocitoare, sfintele cetăților și Doamnelor dăruită-i generos. Prin Doamnele noastre viețile oamenilor are un sens deplin și armonios. De n-ar fi nobila Kumtuše, noi, Adingirmu și Aka, ce ne-am face, ce-am fi ? Fără Mamă, apoi fără Soție și fără Fiică, bietul om ca bun Om n-ar izbândi. Mijlocitoarelor *Ninșubur* și *Inannei* rugăm să ne aibă-n pază și protejeze, Prin ele DOMNUL să asigure speranța VIEȚII și sufletele să ni le vegheze. Așa, razele soarelui să încălzească trupurile noastre ostenitoare sperăm. *Utu*-Soarele primește această statuie ofrandă lângă care și noi adăstăm. DOMNULUI rugă și închinare. Și asta atâta timp cât va mai fi destul soare. Soare fi-va îndestulător. Iar câmpul roditor plin cu spice aurite-n culoare. Ce e mai presus în astă viață, DOMNULUI să închinăm și cu drag dăruim. În bine, armonie, consens, iubire, respect pentru Doamne noi să trăim. Mai presus de cei dragi sunt cele Dragi, adică Doamnele vieților noastre, Mai simplu: Mamele, Soțiile, Fiicele noastre, ale vieții omului Măiastre. Căci la DOMNUL, calea-i mai ușoară prin DOAMNE. Și florilor flori dăruim. De aceea le iubim. Pentru Ele trebuie să învingem greutatea și să trăim. Cu dragoste și emoție ne rugăm DOMNULUI să ne vegheze drept drum. Credem în iubirea DOMNULUI, chiar de vom fi cândva praf, cenușă, scrum.

RUGĂ LUI *ENKI* DE NUR-ADAD (RIME4-144...146)

Nur-Adad, decident și truditor în fertil ținutul Ur, al Larsei rege desemnat, Prin voia TA, DOAMNE, caut înțelepciunea de a spori recolta prin semănat. De a zidi just prin legi și dreaptă judecată: rog inima-mi deschide-o toată. În izvorul iubirii TALE nemărginite inima-mi să se scalde, să devină curată. Închinând lui *Utu* teritoriile străine cucerite, cel care a rezidit și reclădit Larsa și Ur din temelii, Nur-Adad, cel care sămânța poporului a resădit În locurile sale de baștină, tot el a făcut ca poporul captiv să-și preia țara. Și demnitatea și solidaritatea să-și recapete, ștergând a captivității ocară. Inspirat, regele a făcut ca *MES*-ul din sanctuarul *E-babbar* să fie purificat, Așa s-a restituit din înțelepciunea de altădată. În *Eridug* uitat, degradat, Dorindu-și domnia justă, regele Nur-Adad sanctuarul *E-abzu* l-a restaurat. Mulțumit și binevoitor, mijlocitorul *Enki* cu vasta-i înțelepciune l-a onorat. Când atacurile din răsărit s-au întetit, bun DOMNUL, prin *Enki* le-a stăvilit. Dacă atacurile s-au respins, Nur-Adad cu ostenitorii buruienile le-au plivit Și cu aratul binecuvântat al roditorului ogor îndelungat și uniți s-au trudit. DOMNULUI, *Inannei*, lui *Enki* se roagă Larsa pentru dezvăluirea misterului Și realei taine a *MES*-ului, ale bunelor și relelor civilizației, ale efemerului. Căci efemeră e această clipă. Căci efemeră e viața față de misterul VIETII. VIAȚA vie dăruită de DOMNUL dreptilor și celor neprihăniți ce o pot prețui. Căci după viață ne așteaptă VIAȚA. La Ea sperăm, în Ea adânc nădăjduim. De aceea Nur-Adad adâncește ruga: rog, DOAMNE, nu ne lăsa să osândim. Veghează și salvează sufletele robilor TĂI doar de TINE în inimi călăuzite, Grijă ai de căile noastre, de cei dragi și apropiați sufletelor, PREA-MĂRITE. Eu, Nur-Adad, robul tău, dar rege între oameni, *E-abzu* mândru rezidind, Eu am sperat ca vechi comori de-nțelepciune, învățatură să văd clintind Din ramele vechi ale timpului, din începuturile cele de altădată neîntinate, Așa cum DOMNUL prin semizei înțelepți și mijlocitori le-a lăsat luminate. Nur-Adad, nevrednic de cinstea pe care poporul i-o acordă, umil se-nchină Ca DOMNUL să-i dezvăluie iubirea care inimile prin calea dreaptă le alină. Dă-mi, DOAMNE, multă căldură în inimă ca faptele și vorbele să fie drepte. Ca legile și judecata să fie justă, ca măsurile și hotărârile să fie înțelepte. Nur-Adad, decident și truditor în fertil ținutul Ur, al Larsei rege desemnat, Prin voia TA, DOAMNE, caut înțelepciunea de a spori recolta prin semănat. De a zidi just prin legi și dreaptă judecată: rog inima-mi deschide-o toată. În izvorul iubirii TALE nemărginite inima-mi să se scalde, să devină curată. Nu îndrăznesc a mă lăuda prin cuceriri. Ci prin vie și neclintită credință. Mă rog, deci, DOAMNE, ȚIE. Cu nemernicie, umilință, frică, bună cuvînță.

LITANIE LUI *ENKI* DE RÎM-SÎN (RIME4-278...279; 283...285; 287...288)

Rîm-Sîn, peste Nippur, Ur, Girsu și Lagash, Eridug și Larsa înstăpânitor,
Peste Uruk în al douăzecișunulea an de domnie deplin domn și cuceritor,
Din abundența apelor furnizate de canalul Măm-Šarrat cu ape de irigație,
Săpat din stăruința regelui Rîm-Sîn și prin a lui *Enki* pricepere și creație
Ape care udă pământul fertil al Sumerului ce rodește recolte prea bogate,
Astfel a depus jurământ și a dus la bun sfârșit: sfintele temple renovate,
Canale de irigație săpate, ziduri de cetăți consolidate, legislație, dreptate,
Inovație, progres, principii, severitate, fermitate, generozitate, demnitate.
Sunt îndeajuns pentru mântuire ? Sunt venite din natura bună din fire ?
Prin rugă adâncă până la pământ și închinare, poate DOMNUL dă de știre.
E bine, e rău ? Se pare că tainele civilizației, *MES*-ului sunt și bune și rele.
Progresul și inovațiile slujesc Omului ? Sunt tehnicile și obiectele utile ?
Diversitatea, cultura lărgesc orizontul. Oare ajută acestea la mântuire ?
Sunt întrebări peste întrebări... Drept răspuns din partea-ȚI dă de știre...
De aceea umil mijlocitorului *Enki* mă-nchin, prea-înțelept și prea-priceput,
La fel ar fi trebuit să fac, să conduc de-aș fi preluat domnia de la început ?
Și canalele de irigație pot fi folosite la navigație, barjele din aval vin pline,
Cetățile și locuitorii prosperă, templele de închinare strălucesc pe coline.
Ridicând Templul Marii Cunoașteri, *E-geštušudu*, Rîm-Sîn cere îndrumare,
Îndeplinind ritualuri zilnice de purificare, în rugă și supliciu fără de stare.
E dreaptă și justă domnia sa ? Pentru VIAȚA de după viață este suficient ?
Adunările cetăților aduc osanale și laude continue, spunând că e eficient.
E suficient de bine ? Dacă *Enki* nu ne-nvață cum, vom știi calea de urmat ?
Înfăptuit a fost totul din inimă, dar binele în oameni deplin eu l-am aflat ?
Zilnic trebuie îndrumare, chiar la fiecare pas, viața e un drum fără popas,
Sperăm în VIAȚĂ după viață, nu ne lăsa nici-o clipă, DOAMNE, de pripas.
Progresul și inovațiile slujesc Omului ? Sunt utile tehnicile și obiectele ?
Nu-i o părere, sunt întrebări bune, dar totodată și întrebări foarte grele.
Așteptăm, DOAMNE, în inimi răspunsurile, ca să ne dai dulce mângâiere.
Căci fără de călăuzirea TA, suntem pierduți, rătăciți, greșiți: nu-i o părere.
Enki, binefăcătorul *Eridugului*, golful apelor dulci subterane le-a purificat.
Cu ele îndeplinim ritualurile și ablațiunile, prin ele deplin ne-am curățat.
Apele curate din *E-abzu* lui *Enki*, apele dulci-bune din fluvii, râuri, izvoare,
Purtate de numeroase canale de irigații și șanțuri scaldă abundant ogoare,
De-aici ne vine abundența, prosperitatea, așa cetățile se întăresc, rezistă,
Credința în DOMNUL crește, reverberația incantațiilor în temple persistă.
DOAMNE, deschide-mi și-acum ochii ! (În rugă Rîm-Sîn îndelung insistă).

INVOCĂȚIE PENTRU *ENKI* DE LA LUGAL-GIȘ (RIME2-255)

Namtarre, scrib, slujitor, consilier diriguitorului-énsi Lugal-Giș din Adab,
La dictarea măritului Lugal-Giș, lui Shar-kali-sharri bun sfetnic și pârcălab,
A scris invocație mijlocitorului *Enki*: DOMNUL prin *Enki* să binecuvânteze,
Ceea ce este omenește bun pentru Sumer și bine clădit pe veci să dureze.
Fiind oameni simpli, chiar de suntem numiți demnitari: ca oameni greșim.
Să facem Voia DOMNULUI cu toți ne străduim. Cu toții am vrea să reușim.
Astă invocație acompaniată e de ritm sălbatic de tobe și armonii de liră,
Din Voia-ȚI și bătăile inimilor ritmice ȚIE prea-închinat o clipă se opriră.
Îndulcim ritmul tobelor și-l facem armonios: tonul lor e ceva mai prejos,
Lirele răsună suav: un conclav în Cer se strânge ad-hoc. Totul e grandios.
Cerule plânge, lacrimile coboară în ploaie pe pământul însetat și frământat.
Udat, umed și moale, solul roditor și fertil potrivit e pentru lucrări de arat.
Lugal-Giș, ostenitor din Adab al regelui Shar-kali-sharri cere înțelepciune.
Dacă DOMNUL binevoiește, toate înfăptuirile sale să fie doar fapte bune.
Închinător robul DOMNULUI, Lugal-Giș e cu totul lipit de tainicul fertil sol.
Fruntea-i și buzele lipite de tainica țărână, ating al Sumerului sfânt ogor.
Arată deplina-ȚI Voie în inimile timide. Indică-ne Calea, fii călăuză bună.
Fără îndrumare nu putem. Fără înțelepciunea-ȚI viața ar fi o clipă nebună.
Fiind oameni simpli, chiar de suntem numiți demnitari: ca oameni greșim.
Să facem Voia DOMNULUI cu toți ne străduim. Cu toții am vrea să reușim.
Enki, binevoitorule, mijlocește pentru noi Celui atât de Drept și de Sfânt.
Mare să-I fie Speranța. Mare să-I fie Influența în inimi, pe acest pământ.
DOMNUL să NE ajute. Să binecuvânteze calea noastră, să înțeleptească.
Ce poate biet omul mai mult decât VIAȚA cea veșnică să-și mai dorească ?
Și Namtarre, prin VOIA-ȚI, preot-sanga lui *Enki*, jinduiește la Mântuire.
Nu-i fală mai mare decât a-ȚI fi pe plac și de a cunoaște deplina-ȚI Mărire.
Amândoi robii TĂI, demnitari ai Adab, se-ncovoie în rugă și prosternare.
Nu-i mărire mai mare decât zelul de a da DOMNULUI o dreaptă închinare.
Adu-ne pe drumul cel bun, călăuzește în buna-ȚI măsură. Să facem bine
Am dori din tot sufletul. Dreaptă și justă cârmuire-n Adab, pentru TINE.
Prin regenerarea nesfârșitei iubiri din inimi, durerile timpului fi-vor uitate
Prin omenie, ajutorare: necazurile fi-vor depășite. Speranțe fi-vor redade.
Căci nu-i decât puterea DOMNULUI, prin a iubirii Vrere în inimi revărsate.
Așa durerile fi-vor purtate. Bun, drept, demn, purta-vom ostenitori toate.
Lirele răsună: un conclav în Cer se strânge ad-hoc. E noapte. S-a inserat.
Cerule plânge, lacrimile coboară în ploaie pe pământul însetat și frământat.
Udat, umed și moale, solul roditor și fertil potrivit e pentru lucrări de arat.

CÂNTECE DE LEAGĂN

(N 1751+4523 ȘI BM 96936 ÎN CM 046-BRILL 2014; ETCSL t.2.4.2.14)

“Micuțule ! Îți schimb cârpa-n triunghi de faci pe tine: micuțule, tu plângi,
Mugur dulce ce crești la piept, puternic ca rădăcinile copacilor să ajungi !
<Mama veghează tandru copilul minunat ca o păpușă și încântată cântă:>
În sunetele îngânatului de leagăn să crești mândru și cu dragoste sfântă.
Să crești înalt și sănătos, frumos, demn, curajos, generos, milos, arătos.
Să fii puternic ca ramificațiile rădăcinilor falnicilor copaci. Să fii frumos
Ca *Utu/Soare* pe pământ, înțelept ca *Enki*, just și drept ca Cel prea Înalt.
Fie să crești ferm în intensitatea tonalităților înalte din dulcele îngânat,
Fie să crești mare în cântecul meu, viața celor dragi să veghezi atent, cald.
În viața și înțelepciunea apelor line din *E-abzu*, închinat, purificat, scăldat.
Să crești înalt și sănătos, frumos, demn, curajos, generos, milos, arătos,
Să fii puternic ca ramificațiile rădăcinilor și coroana verde de falnic copac.
Să fii înalt, să fii înțelept, milos, generos, iubitor, cald, demn și frumos !
Fi-vei vesel, deschis, luminos, în mântuire purificat. Vesel fii, deloc posac.”
“Somnic: încălzește sufletul pruncului. Fă așternutul micuțului odihnitor.
Fie casa tatălui său veșnic protectoare, iar tatăl DOMNULUI mulțumitor.
Fie ca mama ce ți-a dat viață precum *Utu/Soarele* intens să strălucească
Și ca surorile și frații să vegheze, îngrijească, cu mult drag să te iubească.
În căldura sânului mamei să crească: laptele mamei bun e, tare hrănitor.
Fie ca soția, soarta, viața să-i fie hărăzite cu grijă. Iar el să fie tare iubitor.
Într-o casă de iubire prielnică nașterii de copii, demn viața să-și trăiască,
Prin muncă, respect pentru cei dragi, Creație, omenia lumii să sporească.”
“Odraslă regală, mugurul măritului Sulgi: să înflorești mândru și viguros.
Voia-ți fie deplin respectată. Faptele-ți să se-nscrie în piatră, suport lutos.
Fie ca o soție minunată și iubitoare să fie aleasa. Fiind sprijin unul altuia.
Viață și domnie lungă și fericită îți doresc, soție și copii fericiți, *il-ilu-Yah* !
Fie ca să aveți copii deosebiți: fiica să-ți fie podoaba, fiul să-ți fie norocul,
Demn, cu o viață de înfăptuiri la DOMNUL să treci când veni-va sorocul.
În miei, iezi, viței, pășuni untoase și grâne fie în domnia ta țara bogată.
Somn bun de pace și odihnă în așternutul fiului meu cu o soție nestemată.
Fie ca zâmbetele voastre să deschidă festivalurile recoltei, ale abundenței.
Iar domnia ta și a soției fie sub semnul prosperității și a dulce providenței.
Băiatul zămislit de pântecul viitoare Doamne să fie la rându-i puternic,
Iubitor, iertător cu cei dreți, nemilos cu cei greșiți, milostiv și cucernic.
Linia dinastică a măritului Sulgi fi-va continuă și emblemă a țării prospere.
Veghem binele poporului prin înțelepți. În veci uitate fie clipe stinghere.”

LU-DIGIRA CĂTRE IUBITA SA MAMĂ (ETCSL t. 5.5.1.)

Curier regal, înmânează scumpei și îngrijoratei mele Mama în orașul Nibru
Scrisoarea mea cu urări de bine, Mama tot întrebând de mine dacă-s bine.
Așa deci. Cu promisiunea de a fi omenit în Nibru pornește în lung periplu.
Îți voi descrie frumusețea neasemuită a Mamei în cuvinte ce le vei reține.
Numele ei e Șat-Eștar. Vorba-i domoală. Are corp zvelt. Aspectul ei e nobil.
Prin generozitatea ei fără de seamăn e iubită și respectată de orice copil.
Trecătorii se bucură de faptele ei bune. În pragul porții apă, hrană curate
Sunt pentru oricine e în nevoie. Prin veghe atentă se bucură de sănătate.
Pețită a fost încă din junețe. Și singurică de gospodăria socrului se ocupă,
În lume e respectată și ascultată și Dânsa ascultă și respectul o preocupă.
DOMNULUI și mijlocitorilor *Inanna, Enki, Enlil* înalță rugă prea-cucernică.
Încântătoare și diafană, prea miloasă, comunicativă, truditore, energică,
În câteva cuvinte: e și mielușică și albinuță, deopotrivă unt, miere, lapte,
O bună sfătuitoare, ale cărei spuse sunt ascultate și de vorbește în șoapte.
Mama e ca o dalbă porumbiță pe pânza Cerului înalt, a răsăritului lumină,
Strălucitoare ca scânteile zorilor ce trag perdeaua nopții de păclă plină,
Este topaz și nestemată învăluită-n frumusețe. Inel prețios ori brățară.
E perfecțiunea zeiței de alabastru pe soclu de lapis-lazuli, o imagine clară.
Fildeș îngrijit lustruit, o vie reprezentare a unei zeițe de o rară puritate.
Mama e o ploaie dulce de primăvară, ca roua de scânteietoare-n claritate,
E ca un câmp roditor plin de recoltă, grădină cu fructe înmiresmate dulci,
Un fruct timpuriu plin de savoare, copac în floare la umbra căruia te culci.
E șipot de apă cristalină răspândit viu și lin în verdele aprins din grădină.
O smochină, poate curmală din paradisul Dilmun de dulceață prea plină.
Mama e generozitatea zilei recoltei când tot e dăruit din mare abundență.
E vlăstar prea-nobil, regal. Mi-e prea dor de Dânsa, doresc a ei prezență.
E un cântec de prosperitate, o inimă caldă și miloasă nescăldată-n plăcere.
E ca încântarea revenirii cuiva drag, un dor și o bucurie fără pic de durere.
Mama e ca aromele suave ale unui palmier înflorit, ca o rășină parfumată.
Ca o aromă de lemn înmiresmat, o ghirlandă, ca un ciorchine de struguri,
O ofrandă de ulei parfumat din coajă de ou de dropie, prea-înmiresmată,
Explozie de înflorire a primăverii, o grădină de arbori încărcăți de muguri.
O prea-darnică, o persoană dreaptă mângâiată de DOMNUL și protejată.
Spune-i: Lu-Digira e sănătos și topit de dor ! odată ce Mama fi-va aflată.
Curier regal, în Nibru oricine o știe, dar nu poți greși, din imaginea redată
Imediat ce o vei vedea vei știi că-i Mama mea. E ca o stea de luminoasă,
Spune-i: E sănătos. Îi e dor de Mama sa ! Te vei minuna cât e de frumoasă

POEM DE SLAVĂ LUI *ENKI* DE LIPIT-EȘTAR (RIME4-47...58)

Lipit-Eștar, în Isin rege, în Sumer și Akkad bun stăpânitor și umil păstor,
Călăuzitor cetăților Isin, Nibru, Ur, Eridug, Uruk, ascultat de marele popor,
DOMNUL și mijlocitorii jilțul, coroana, sceptrul, mantia, puterea dăruit-au,
Enki, Inanna în inima-i *MES*-ul, cheia bunelor-relelor civilizației, zidit-au.
De la *Enki* al *Eridugului* primit-am domnia, regatul și înțelepciunea vastă,
Tot *Eridug* oferita-ne legitima coroană, mie și Doamnei, cea atât de castă.
Cuplul regal e cel care templului *E-babbar* aromate fructe timpurii închină,
E cel care se bucură și oferă din a Nibrului/Nippurului abundență senină.
Regele, totodată Mare Preot al Keș, însărcinat e cu ritualul de purificare,
Cuplul regal din untul, smântâna, laptele Urului oferă cu binecuvântare,
Slujitor neostenit al *Eridugului* și cel care în Uruk oferă continuu ofrande.
Prin veghea DOMNULUI și truda poporului și cuplului regal cresc plante,
Se drenează, adâncesc și mărgesc canale de irigație, care-s și navigabile,
Se stochează în hambare și depozite alimente, conservate de-s perisabile,
Se scriu cântece, poeme lirice și epice, imnuri, psalmi pentru posteritate,
Prin voia și călăuzirea DOMNULUI cei buni-drepti vor ajunge în eternitate.
Ce e speranța ? Ce e viața ? Ce înfăptuim în timpul scurtei noastre vieți ?
Doar DOMNUL vede de e bine sau rău și dacă greșim de poți ca să-ndrepti.
Atunci de ce prin rugă și călăuzire în inimi să nu facem bine de la început ?
Prin veghe unde vedem că se greșește să reparăm de nu ne-am priceput ?
Mare și mic învață. Deloc viața câteodată nu ne răsfată: fă binele cu bine,
De iese rău și greșit a cui e vina, DOAMNE ? E întrebarea sădită-n mine.
Încercăm neconținut să reparăm și să refacem de s-a greșit, de se poate.
Din abundență dăruim, poporul să aibă cele necesare: trebuie de toate.
Înțelepciunea în inimile noastre *Enki* a sădit-o, împreună la bine și la greu.
Artele, științele, meșteșugurile cultivăm și iubim, cu ele trecem orice rău.
Priceperea inimii de-a face binele se-nvață prin lecții aspre: să fie notată,
Așa moșteni-vor urmașii mai mult decât ziduri. Viața va fi binecuvântată.
Scrieți din inimă și cu suflet, ne-nvață *Enki*, așa cei ce vin vor ști ce-i bun,
Fără înțelepciunea inimii, udată cu dragostea DOMNULUI nu trăim acum.
Fără calea bunei inimi, viața e golită de sensurile ei adânci, *Enki* ne-nvață,
Aceasta e calea DOMNULUI: să reținem neconținut ce e important în viața,
Lipit-Eștar întreabă umil: DOAMNE, am făptuit și clădit, am sădit și dăruit,
E oare suficient ca să faci mai bine și mai bun ? În rugă tot m-am adâncit.
Răspunsuri la ce frământări prin post și rugă dorit-am cu drag să primesc,
Ostenitor *sunt* DOAMNE, doar în voia-ȚI doresc prin BINELE-ȚI să ostenesc.
Nu-i altă cale de urmat, decât a TA ! Primește-ne, rog...de am să odihnesc.

INCANTAȚIE DIN SUSA (MDP 14, 91-SCHEIL1913, LOC. NEC.=CDLI NO. P112930)

Învață, DOAMNE, iubirea cerească a inimii, adevărata iubirii nestemată. Calea Dumnezeiască. Iubirea generoasă a inimii, fie-ne deplin arătată. Și celui înălțat în efemere dregătorii, ctitor de zidiri și celui ostenitor, Calea VIEȚII, a DOMNIEI-TALE arată-ne drept prin orice bun mijlocitor. Regele, umil, prin rugă adâncă și fierbinte, îngenunchiat și se adresează, Atât de mult își dorește urmași... Rogu-TE, să se nască vlăstare veghează. Și dacă se nasc, clădește-le bun destin și fir de viață continuu, bun, demn. Ai grijă de ei și de urmașii lor: veghează în MAREA-ȚI MILĂ, dă-ne semn. Fetele-s atât de minunate... cum poartă greul cu nețarmurită seninătate... Și băieții de-s cumiști, iubitori, protectori, găsesc CALEA-ȚI cu demnitate. Scribul a scris lirică incantația dragostei trupești și regele tăcut o citește, Nedemn i se pare s-o recite, dacă dragostea VIAȚĂ curată nu izvorăște. De scrib regele e prea-lăudat... de ce oare prin copii nu e binecuvântat ? De ce cel simplu are casa plină de copii și vlăstarul nobil se lasă așteptat... Evitând să recitească incantația scribului, regele se roagă îngenunchiat. Ca și cel sărac și smerit și cel înălțat în zămislirea de vlăstare fie vegheat... Ruga-i ascultată, semn reginei se arată: în trup se va naște o nestemată... O nestemată atât de minunată ! Rodește în trup dragostea binecuvântată. Înclinat, în post și rugă, îngenunchiat și făcând temenele până la pământ, Regele pe DOMNUL îl slăvește și adânc mulțumitor e celui PREA-SFÂNT ! Mai mulți urmași el și-ar dori... Să-i fie casa de chiote de copii prea plină. Deci ruga nu se termină curând. Regele dorește o viață numai cu lumină. Învață, DOAMNE, iubirea cerească a inimii, adevărata iubirii nestemată. Calea Dumnezeiască. Iubirea generoasă a inimii, fie-ne pe deplin arătată. Poporul cu bucurie mulțumește: calea domniei înțelepte fi-va continuată. Poporul are nevoie de buni și dreپți conducători, în inimă prea înțeleپți. Din suflet nobil un alt suflet nobil se va naște, continuă-i calea prin dreپți. Regele pe DOMNUL îl slăvește și adânc mulțumitor e celui PREA-SFÂNT ! Prin ființe drepte-bune fi-va neîncetată pace și armonie pe bunul pământ. DOAMNE, chibzuința caldă a inimii celor dreپți-buni protector veghează ! Și viața celor dreپți-buni prin prea nobile vlăstare, rogu-te, onorează... E un sens adânc al vieții. Un fir venit din trecut, perpetuat în ascuns viitor. Cei dreپți-buni nu trăiesc pentru ei înșiși doar. Ci pentru binele din popor. Și ca în popor să fie bine, veghează-ne, DOAMNE, atent prin MARE MILĂ, Neștiute-s CĂILE TALE. Ce minunat binefăcătoare-s postul și ruga umilă ! Poporul pe DOMNUL îl slăvește și adânc mulțumitor e celui PREA-SFÂNT ! Prin ființe drepte-bune fi-va neîncetată pace și armonie pe bunul pământ.

ÎNCHINARE DE LA IPIQ-EȘTAR DIN MALGIUM (RIME4-669...670)

În templul *E-namtila* rog: eu, Ipiq-Eștar al lui Apil-Ilišu, în Malgium rege,
De prețioșii *Enki* și *Damgalnuna*/*Damkina* îndrumat binele bine a-l alege.
Doresc înțelepciune și caldă și bună inimă, a-i fi far poporului, a-l conduce.
Firul apei din *Abzu* al Casei Vieții, *E-namtila*, din adâncuri *Enki* ni-l aduce.
De o puritate și de-o dulceață fără asemănare, apele vieții purificatoare,
Înțelepciunea inimii și dreapta credință dorindu-ne drept îndrumătoare.
Suntem trestii crescute din mila DOMNULUI, prin VOIA SA noi ne ridicăm,
Pe DOMNUL și bunii mijlocitorii prin rugă și închinăciune slăvim și cântăm.
Creația are drept deplin la viață, respectând Creația speranța-i neîntinată.
Nu se poate fără de plante și animale ! Să domesticim natura regenerată ?
Nu se poate fără de apă pură, hrană curată, aer, fără de a soarelui căldură,
Fără atracția mamei *Ki*! Copacul nu-i viu fără a rădăcinilor din sol sudură.
Și solul e viu: sunt micro-organisme care hrănesc plantele și viața întrețin,
Corpul plantelor, animalelor și omului prin căi neștiute apa vieții o rețin.
În toridul soare omul transpiră și curg stropi de apă, în Cer devine curată.
Rog, DOAMNE, adu-ne pe drum bun, dă-ne lumina dragostei TALE intense.
Fă-ne mai buni, mai iertători, iubitori. Uplete-ne inimile cu emoții dense.
Ce este VIAȚA de după viață prin VOIA-ȚI afla-vom deplin încă de-acum.
Altminteri de ce ne-am mai născut, de ce am mai pornit pe acest drum ?
Prin MILA-ȚI sunt rege. Fă-mă, rogu-TE, binele a-l pătrunde. A-l înțelege.
Prin MILA-ȚI, durerile și necazurile grele cumva vor trece și se vor șterge.
Dă-ne, DOAMNE, răbdare să trecem clipa vieții cu speranța în a TA VIAȚĂ,
Poate și pe mine mă vei ridica de voi odihni mai mult în ultima dimineață.
Ca rege am multe întrebări și dileme: să conduci poporul nu-i deloc ușor.
La tine, DOAMNE, ruga îndrept și spre mijlocitorii tăi. Ai Unicului Creator.
Rog, umanitatea în întreaga ei vastă complexitate să rămână umanitate
Și-n imens univers entropica *Ki* autoregenerată să se scalde-n diversitate.
Avem nevoie de plante, animale și oamenii dragi fără de care nu putem.
Despre simbioza dintre *An*/Cer și *Ki*/Terra puțința cunoașterii n-o avem.
În înțelegerea profundă și iubitoare a Creatorului prea puțin sperăm.
Prin VOIA-ȚI, în particulele Cerului la TINE fi-vom cândva să adăstăm.
Nu înțelegem, DOAMNE, VOIA TA, dacă în inimi cu atenție nu călăuzești,
Creatorul iubește Creația: ca parte a Creației, Omule, Creația s-o păzești !
Nu poate ziua scaldată-n strălucirea Soarelui să fie Omului încălzitoare.
Nu poate noaptea țesută de Lună să fie Omului îngrijorat odihnitoare.
Nu poate clipocitul și viața din adâncurile apelor curate să fie ostoitoare.
Doar DOMNUL în veghea-i e ocrotire și apărare, inimii Omului vindecare.

INCANTAȚIE (PRAK C 001-DE GENOUILLAC1925, MUZEUL LOUVRE=CDLI NO. P274689)

Când DOMNUL pășunea a înverzit-o cu untul din seva plantelor hrănitoare,
Când aerul și apa erau pur cristaline, neîntinate, de viață vie dătătoare,
Creaturi libere născute să pască au mâncat din a omului mână fire smulse,
Prietenia dintre ierbivore și om s-a perpetuat: ele s-au lăsat de om mulse.
Iar din lapte omul a făcut smântână, unt, brânză și ierbivorele le-a apărât.
Omul trebuind ca generoasele ierbivore să iubească și vegheze neapărat.
Plăcută e DOMNULUI această simbioză, prin mijlocitorul *Enki* a vegheat,
Ca cele trebuincioase omul să-și ia și continuitatea ciclului a fost reluat.
Păstorul s-a învățat ierbivorele să le vindece și să le îngrijească mai bine,
La ritmul vieții din natură a luat aminte și tainele lumii le-a putut reține.
De ce-s așa de blânde și cuminți ? De ce-s sperioase, de ce dau ele lapte ?
De ce ascultă de păstori și câinii lăptoși care latră, iar ele plâng cu șoapte.
Așa plâng orfanii, văduvele, oropsiții soartei sub crudă și ostilă stăpânire.
Puterea să vegheze, protejeze și să se poarte cu omenie față de Omenire.
Păstorul iubește turma, o-nmulțește, pic de cruzime n-are față de mioare,
Așa vremelnica putere să fie tot timpul în a oropsițiilor slujbă și apărare.
Ascultând șoaptele frunzelor, ramurilor, vântului, păstorul din fluier cântă.
Durerea-l cuprinde, un cântec jelit răsună lin. Valea înfiorată se încântă.
Mioara albă ca neaua șchioapătă, mieii behăie, mioara nimic nu mănâncă.
Mieilor le e foame, omul le dă laptele altor oi și mieii încetează să plângă.
Ochii păstorului urmăresc mioara bolnavă și mieii ei cei stingheri și triști,
Bunul *Enki* s-a întristat la rându-i. Mijlocitorul și păstorul devin pesimiști.
Rogu-te, DOAMNE, îngrijește-o de poți. Nu mănâncă și boala se complică.
Este ceva mai presus de înțelegerea noastră: când sufletul în Cer se ridică.
Înțelegem, prin MILA-ȚI, DOAMNE, că este de-a pururi o curată speranță,
Omul numește moarte când sufletul iese din trup și la DOMNUL se înalță.
Ce e moartea, dacă nu durere pentru bunul păstor și mieii dulcii mioare.
Sufletele celor rămași sunt triste și plânse. Arsura durerii e fără-ncetare.
Dar dacă s-a înălțat la DOMNUL, atunci DOMNUL îngriji-va-se de suflet.
DOAMNE, îngrijește și de cei rămași, să nu rătăcească prin amar plânset.
Ce e moartea decât poarta durerii pentru vii și speranță pentru cel stins ?
În Cer e mai multă lumină: strălucitoare stea în noapte tocmai s-a aprins.
Mieii tăcuți se cuibăresc lângă mioara ce doarme somn nesfârșit și veșnic.
În rugă, păstorul trist așteaptă de la DOMNUL și *Enki* răspunsul prielnic.
Nu putem decât să ducem povara tristeții că firul vieții-n trup se-nterupe.
Deplin nu înțelegem, DOAMNE, dar când stejarul cade, alt vlăstar irumpe.
Așa sunt rânduite clipele efemerei vieți: totul pare tare trist și vremelnic.

VÂNZAREA UNEI LIVEZI DE CURMALI

(COTSEN 52175 în CDLJ 2014:2; CDLB 2013:3, SM1899.02.135=CDLI NO. P405912)

“Suprafața de 3 iku din cea mai bună livadă de curmali de poame roditori, Situată pe fertil mal stâng al marelui *Purattum*/Euftrat, cu gard îngrăditor, În laterale mărginită de livezile lui Nūr-Eștar și Sîn-Abūšu, livezi în pârg. În partea de sus livada lui Ili-abi și partea de jos drumul ce duce la târg, Proprietar de drept fiind Șamaș-rēmēni, confirmă martori buni și drepti, Cumpără Sîn-Așarēdu, pentru subzistența familiei el plătește bani corecți: O treime de mana de argint preț întreg deodată cântărită la bună balanță, De comun acord cu martori de ambele părți, oameni de vază și prestanță. Șamaș-rēmēni în numele zeilor *Nanna* și *Șamaș*, a regelui Rim-Sîn el jură, Buna-credință deschis mărturisește că el fiind drept menține bună măsură Și niciodată pe viitor nu va spune <Aceasta este a curmalilor mei livadă>, Prin preț drept, întreg, vânzarea e confirmată, în viitor nu-i prilej de sfadă. Dacă cineva pe viitor pretenții va ridica și livada va fi un prilej de litigiu, Vânzătorul Șamaș-rēmēni fi-va deplin responsabil. Va răspunde din oficiu. Martorii buni și drepti numiți mai jos și prezenți, ei întăresc și confirmă: Prețul stabilit s-a dat, vânzarea e legală, s-a efectuat, nimic nu o infirmă. Luna Nannei, an opt al domniei regelui Rim-Sîn, templul în Isin renovat. Scribul Ikūn-Sir înscrie înțelegerea și tranzacția, a parafat și consemnat”. Sîn-Așarēdu privește livada, umplută de mâl e de *Puratummul* revărsat, Câțiva palmieri au cedat și de izbitura năprasnică a apelor s-au înclinat. Apele s-au retras la timp, falnicii palmieri potopiți de ape nu s-au uscat. E încă speranță: prin drenajul apei, muncă asiduă totul poate fi recuperat, Alături de familie, toți trec să sape șanțuri, de pe teren apa să se scurgă, Când termină travaliul în carul cu boi osteniți și frânți de muncă ei urcă. Ce se va întâmpla, DOAMNE ? Din rodul acestei livezi ne hrănim și trăim, Până cresc alți palmieri, până se vor ridica durează, acum chiar de sădim. Sîn-Așarēdu a numărat palmierii căzuți, revărsarea apelor nu-l lasă rece. De mâine dimineată, imediat ce vor veni iar, la muncă toți se vor întrece. Unul renunțând vinde, altul cumpără să trăiască, curmalii iute să crească E peste puterea de înțelegere a omului, e dincolo de puterea omenească. Sunt doar câteva luni de când Sîn-Așarēdu argintul l-a plătit preț cântărit, În câteva luni de mândrie, în muncă asiduă și grea familia sa s-a ostenit. E încă speranță: un sfert din curmalii în rod s-au frânt sau s-au înclinat, Sîn-Așarēdu gândește că pe cei ce nu sunt frânți sau smulși i-ar fi ridicat, Din cei smulși va face pari, pe cei înclinați poate-i va consolida și susține, Copiii se joacă în car, Doamna zâmbește, îl încurajează că totul fi-va bine.

LUI *NINGIRSU* DE LA ENMETENA ȘI CEARTA APEI

(RIME1.09.05.01.-194...235=FAOS 05/1=CDLI NO. P431117; AO 02674 MUZ. LOUVRE= CDLI NO. P222539, VAS TRIPOD ARGINT/CUPRU; SVT 131, BRILL2009-43...46; 2PE 3:10-3:12)

Enmetena, din spița marelui Ur-Nanše, lui Eannatum fiu și rege în Lagash Pentru *Ningirsu* un splendid vas pentru ofrande îndulcite a cerut în oraș, Artizanii să-l prelucreze și inscripționeze cu grijă, atenție și mult drag. *Anzu* e reprezentat ca leu maiestuos cu cap de vultur, aripi desfăcute larg, Încadrat de lei măreți: pe *Anzu*, sacrul sfetnic al lui *Ningirsu*, ei încrustară, Silindu-se să fie pe plac regelui, artizanii minunatul vas de-argint ornară. Marele Preot Dudu, al sanctuarului *E-Ninnu* să așeze ofrande îndestulate, Hrană, apă pură, rășini aromate, argint, aur, pietre colorate, nestemate, DOMNULUI și mijlocitorilor dedicate, apoi templului și săracilor donate. Văzând vasul, Enmetena decise bucuros: <Fi-va vasul apei bune, curate>. La buza vasului, artizanii următorul text redară: <Lui *Ningirsu* e închinat, De la Enmetena și Lagash totală adorare, prin amfora de-argint purificat Să fie ofrandele bine primite>. Enmetena se aplecă în rugă: <Să ne apere, Să ne îndrume, conflictul cu Umma pentru Guedena să nu ne mai supere>. Atacul a fost respins, soldații Ummei și regele Ur-Lumma fură învinși... Din mărinimie și pentru bună conviețuire, Enmetena eliberă pe cei prinși. <Ur-Lumma, ensi al Ummei, canalele lui *Ningursu* și *Nanše* de la frontiere Le-a privat de apă și Stela Vulturilor a profanat-o. S-au dat lupte grele>. Și ca Illi al Ummei, succedându-i lui Ur-Lumma să accepte pacea cea bună Cu Lugal-kineș-dudu al Uruk ne înfrățirăm, ca urmele războiului să apună. Textul tratatului pe un cui din argilă, vegheat de zei buni, fu inscripționat. Pacea permise un canal de aducție al apelor Idiginei să înceapă a fi săpat, Iar canalul Lummagimdug cu ajutor de la cetățile surori fu lărgit și drenat Și un lac de acumulare al canalului a fost săpat și de apele dulci alimentat. Chiar dacă Illi, fost ierarh al templului din Zabalam, iar apele a zăgăzuit, Sub presiunea lui Enmetena a regretat și din faptele sale rele s-a oprit. Cu ajutorul cetăților surori Bad-Tibira, Uruk, Larsa construcții s-au ridicat. Văzând pe Enmetena darnic și dornic de înfăptuiri, cetățile l-au respectat. Regele prețuind pe *Ninhursag* în Lagash sanctuar sfânt a înălțat și ridicat, Sfântului *Enki* templu *Abzu* din Pasira pentru înțelepciune dată a dedicat. <*Enlil*, domnul tuturor ținuturilor și tată al zeilor, din porunca sa înaltă Pentru *Ningirsu* și *Šara* linia de separație a trasat-o pe pământ și-n baltă. Mesilim al Kiš, pe când Lugal-ša-engur în Lagash ensi și mare preot era, Din a *Ištaran* poruncă bine a fixat hotarul măsurat așa cum legea cerea. În acel loc, arbitrând conflictul, Mesilim al Kiš o stelă votivă a înălțat.

Prin fapte de nedescris Uș al Ummei a răsturnat stela și hotarul a călcat. *Ningirsu*, eroul lui *Enlil*, cu acordul său cu Umma bătălie crâncenă a dat. Năvodul luptei a stabilit sorții. Lui *Ningirsu*/Lagash dreptatea s-a acordat. Eanatum al Lagash, unchi lui Enmetena, a purces și granița a redemarcant Cu Enakale al Ummei. Linia de la canalul Princiar spre Guedina a avansat. De la Umma 215 rope-ninda a luat. Ca pământ al nimănu i-a declarat. Stela lui Mesilim al Kiș a restaurat. O altă stelă, zisă a Vulturilor, a ridicat. Pe dâmbul de hotar numit Namnunda-kigara altare zeilor pios a construit: Pentru *Enlil*, *Ninhursag*, *Ningirsu*, *Utu*. Umma va cultiva terenul atribuit În arendă, zis a lui *Ningirsu* și *Nanše*, cu orz, cu a Lagash apă de irigare, Dar pentru arendă și apă va plăti parte din recoltă ca interese pecuniare. Neputând să plătească, Ur-Lumma a zăgăzuit apele și hotarul a mutat, Stelele de hotar a răsturnat, altarele de pe Namnunda-kigara a demolat. Cu oameni năimiți din ținuturi străine, Ur-Lumma hotarul vechi a trecut, Enanatum în câmpul Ugiga ținând de *Ningirsu* cu el mai întâi s-a bătut, Enmetena pe Ur-Lumma l-a învins. Umma preparativele păcii a început. Lângă malul canalului Lummagirnunta 60 de care de luptă au fost lăsate, Pentru amintire, cinci movile enorme spre comemorare fost-au ridicate. Il, administrator templului din Zabala, din Girsu spre Umma s-a strecurat, Pe tăcute și cu viclenie și conducerea cetății Umma și ținutului a preluat. Tot zăgăzuind apa, iar hotarul neapărat a dorit să-l schimbe și să-l mute, Dar redevența în orz a plătit. Enmetena a cerut hotarul la loc să strămute, Il a răspuns cu ostilitate că ce e a lui e a lui. Zeii mari nu i-au dat dreptate, *Enlil* și *Ninhursag* cu *Ningirsu* și Lagash au ținut. Il nu a mers mai departe, Deși a spus: De la templul Antasura la templul Dimgalabzu voi inunda. A spus, dar nu a mai făcut așa ceva. Enmetena altare din piatră va reda Zeilor spre mulțumire pe Namnunda-kigara. Generoase ofrande va da>. De ce ar fi luptă, ură, dușmănie când în iubire cetățile se pot sincer ostoi ? Oi și capre prin terenurile mlăștinoase cu abundență în trestii vor păstori. Să menținem pacea, la aceasta slujește diplomația și marele nostru efort Și să facem un Consiliu al Înțelepților cetăților, ca să fie păcii bun suport. Între cetățile surori fie unitate și armonie: din nord și est ne vine pericol, Prin unire și pace, să îndepărteze pericolul, apărarea comună va avea rol. Prin comerț corect fie prietenie, din care de luptă să facem ritualice care, Să facem alianțe: pe prieteni să-i primim cu bunăvoință, cu pâine și sare. Chiar de-i fertilă Guedina, fie să unească prin solul ei gras și prea-roditor *Su'en*, *Utu* și *Ninki* ne sunt martorii păcii. Fie DOMNUL prea-bun ocrotitor. Importantă apa ? Cca. 6% (0,03% în suprafață) din apă e dulce. De pace-s doritor

[Apa dulce: două treimi e înmagazinată în ghețuri cu vârste poate multicentenare, Doar o treime-i stocată ca apă subterană. Sigur, apă ar fi destulă, dar a dizolvat sare, Ca să poată fi consumată de om ar trebui desalinizată: cum, în ce mod e o întrebare ? Ori blocuri de gheață (iceberguri) în derivă plutitoare, tractate; ce ar conține oare ? În plus, se pot topi plutind în apele mărilor calde și nu ar fi decât soluții temporare... Sunt blocuri de gheață plutitoare care cu cângi de mari corăbii putea-vor fi tractate. Dar ele s-ar topi iute, iar apa ghețurilor o fi oare bună ? Sunt soluții foarte delicate. Cu timpul, mările vor deveni poluate tot strângând tulburi ape ale râurilor interioare. Aglomerările urbane necesită la rândul lor destulă apă, murdărind-o (consum crește...) Populația la rândul ei -fără un control demografic chibzuit- progresiv tot sporește... Iată de ce captarea și stocarea apelor dulci, dar și o constantă reciclare sistematică Sunt soluții de viitor. Și cum să nu devină mările poluate: o întrebare dilematică. Apele uzate-s deversate în râuri (în "amonte" și "aval" de orașe MĂCAR să fie tratate). Cum/în ce fel să menținem echilibrul lumii cine ar putea știi oare dacă și se poate ? Viitorul poate fi cu întrebări dacă nu vom știi să menținem pământ/aer/apă curate. Să trăim frugal, simplu, chibzuit, în PACE, în FIRESCUL armoniei, cu demnitate... Destule întrebări și destule dileme. Să nu creem naturii și DOMNULUI "probleme". Să nu avem ambiția să ne îndestulăm în ghițuire ! Să nu trăim în "extreme" ! Resursele de apă să fie chibzuite, s-ajungă tuturor celor VII ce ar avea nevoie: Oameni, animale/păsări, gaze, plante. De ne-ar fi sete de la cine să bem am cere voie ? Resursele sunt limitate și se știe. Și la "idoli" de baligă să nu ne mai închinăm ! Lux, prosperitate ? SIMPLITATE, FRUGALITATE ! Trăim, dar știm și să cooperăm ? Apa dulce e resursa EXISTENȚIALĂ (NU doar pt. om). E fundament al vieții pe pământ ! Să menținem credința adevărată în justă închinare și TOȚI să credem în Cuvânt ! Pământ/aer/apă curate ! Și ca să repara curcubeul, TRĂIM PRIN LEGĂMÂNT ! Încheiat de DOMNUL cu orice carne ca să nu-și strice urma; E LEGĂMÂNT SFÂNT ! Așa cum e răspândită, apa dulce e o resursă totuși limitată. Cât, DAR și când ? Să ne putem opri din nechibzuința noastră ? De ce să nu credem DOAR în Cuvânt ? DOMNUL grijește de primenirea apelor într-un uriaș circuit vertical/orizontal Nu vom găsi o planetă mai primitoare cu tot ceea ce e viață și viu ! În mod clar ! Restul Vieții trăiește firescul, armonia; oamenii de ce nu ar trăi în bună conviețuire ? Să se poată la nesfârșit: nesăbuit, în nechibzuință, în lipsă de respect și în neștire ? Pământ/apă/aer sunt resurse FUNDAMENTALE. Șase ani arătură, un an sabatic (Pământului odihnă). Șapte ori șapte, al cinzecilea fie Sfânt JUBILEU hieratic ! Tuturor le e bună ODIHNA: solului; aerului; apei; plantelor și vietăților create ! Doar prin comuniune, firesc, armonie toate acestea fi-vor de la sine regenerate. Ce va fi ? S-avem flacăra speranței în noi ! Să învățăm în firescul păcii conviețuirea ! Oameni: păstrați-vă deplina credință, omenia, bunul-simț, răbdarea și firea !]. Sunt PROFEȚII în SCRIPTURĂ ce înspăimântă și NU sunt doar tulburătoare ! CREDEȚI ÎN SFÂNTUL UNIC CÂT MAI AVEM SPERANȚĂ și trăiți în închinare ! SFÂNTUL UNIC (binecuvântat fie EL) îngrijește de TOT ce a primit SUFLARE ! Ți Să putem trăi singuri ? Ne suportă RESTUL CREAȚIEI în a noastră necumpătare ? BINECUVÂNȚAȚI-VĂ și JURĂȚI pe DUMNEZEUL CREDINȚEI ! Căci ELește MARE ! Să nu făptuim necugetat, SĂ NU FACEM din 2PETRU 3:10-3:12 o întâmplare !].

MEA SHEARIM, O SUTĂ DE PORȚI (SCHØYEN MS 2656= CDLI NO. P251684)
[Să facem un recensământ al porților, spre aducere aminte, **MEA SHEARIM**:
"Baba templu în Irikug, *Ningirsu* templu în Girsu sau Casa cincizeci prim,
Dumuzi templu: Casa Nașterii *Ki*/Pământului, *Utu* templu: Casa luminii,
Inannei templu în Larsa: Casa *MES*-ului, Casa Apei Mari: templul din Isin,
Inannei templu în Zabalam, Casă nobilă, Casa Inimii cu Bucurie din plin,
Casă Înaltă: Altar, Casă, *Inannei* templu în Nippur: Casa Tronului Senin,
Casa Aprigului *MES*, Magazin, *Inannei* templu în Umma: Casa Marii Capele,
Camera Călătorului, *An* și *Inannei* templu în Uruk: Casa Cerului cu Stele,
Casa Odihnei, Casa de pe Chei, Casa *Adevăratului MES*, Curtea Judecății,
Școala Scribilor, Poarta Coșurilor Masab, Casa Atelierului, Poarta Purității,
Poarta taxelor Nigku, Groapă de argilă, Curte Exterioară, Casa cea Mare,
Casă părăsită, Hambar de ofrande date lui șagina, Casă pentru depozitare,
Inannei templu în Akšak: Casa Ștergarului, Poartă tare, Casă întăritoare,
Casa darurilor nigšutaka, Atelierul țesătorului, Capela ofrandei funerare,
Marduk templu în Borsippa: Casa Adevărului, Casa Triumfului, Închisoare,
Inannei templu în Ulmaš, *Innane* templu în Adab: Esara, Casa cu Stare,
Inannei templu în Kazallu: Casa Inimii Senine, Poartă, Poarta cea Mare,
Casa Arendașului, Poartă la Stradă, Poarta foarte largă, Casa cu Tăcere,
Casă cu gard, Casă mai retrasă, *Kusu* templu: Casa Exaltării Purificatoare,
Casa mesagerului, Casa Râșniței, *Gula* templu în Isin: Palatul cu Exaltare,
Utu templu: Casa Judecății de pe Pământ, *Inannei* templu: Casa cea Mare,
Utu templu în Ur: Casa Lux, Casa Justei Dreptăți, Grânare, Casă a Vieții,
Inannei templu în Kiš: Casa Vârfului Înalt, Hambare, Casa Prosperității...
Altarul lui *Dumuzi* în Bad Tibira: Casa Lumii de Jos, Casa cu Pretenții...
Šulgi templu în Ur: Casa Vârfului Muntos, *Enki* templu: Casa Realei Vieți."
La ce bun o înșiruire ? Realizarea de reforme juste e imperativ, nu știre,
Urukagina reformatorul pe săraci i-a apărat de lacoma bogaților pornire,
Bogatul nu putea cumpăra de la sărac, de omul sărac nu dorea să vândă,
Ce e cu de-a sila nu aduce armonie și bine, după greșeală la fel fie osânda
Puterea să-i apere pe cei în nevoie, oamenii pe conducători să-i respecte,
Armonia și ordinea se mențin prin legi și decizii juste, corecte și drepte,
Un stat are nevoie de bune legi și imparțială justiție, care să funcționeze,
Legile să apere pe nevoiași de lăcomia celor cu stare și să reglementeze,
Astfel: <Văduva și orfanul să nu fie la placul celui ce se crede puternic>,
Justiția să fie dreaptă, blândă și celui în greșeală penitența să-i fie sfetnic
De cel greșit poate fi în bine îndreptat comunitatea are doar de câștigat,
Bine, măsură, frugalitate, îngăduință: DOMNULUI cu totul ne-am dedicat]

[Învățătorul privi spre ucenicii săi și mărturisi sfătos aceste învățături adevărate: Legile fundamentale sunt cuprinse în Pentateuh. ELE fie cu sfințenie respectate. Aséreth haddevarím=Zece Cuvinte, ele ne sunt un legământ. DOMNUL mare fidelitate Cere, căci e "<un foc mistuitor>, un Dumnezeu care pretinde devoțiune exclusivă". "Să nu ai niciodată alți dumnezei afară de DOMNUL Dumnezeul tău"; e permisivă ? DOMNUL Dumnezeu e un SINGUR DOMN ! Pe SFÂNTUL UNIC (binecuvântat fie EL) să îl iubești Cu toată inima, mintea și forța ta și cu tot sufletul tău ! Iubindu-L, ai să trăiești ! Și-atunci ? De ce mai facem "recensământul clădirilor unor zeități" de mult uitate ? Odată, erau zeitățile unor cetăți. Dar toate orașele-s acum DOMNULUI devotate. Dreapta credință s-a răspândit în tot ținutul Asiriei și oamenii cred cu fidelitate. Era cândva, în vechime, în timpurile vechi cele apuse, când regii cetăților legiferau Încercând să impună dreptatea, destul de greu, tare greu, căci abia dacă reușeau; Nefiind teamă de DOMNUL. Și în inima omului nu era încă sădită marea iubire, Deplina iubire de DOMNUL și de a aproapele său/nostro (asemenea propriei fire). Oamenii erau încă nestăpâniți ! Și degrabă râvnitori ! Clădirile de ce s-au mai păstrat ? Și vechile denumiri ? Spre aducere aminte: ASTFEL, un cartier-muzeu s-a conservat ! De TORAH și învățăturile Sfintei Scripturi de-acum DELOC nu ne vom mai depărta ! Să îngrijim unii de alții și să împărtășim toți binele și DOMNUL ne va binecuvânta ! Ce sunt CĂILE DOMNULUI dacă nu o speranță de bine într-un viitor tare fericit ? Așa cum făptuim FIRESC, chibzuit, simplu, ponderat, astfel vom putea trăi împlinit ! Legile-s vitale, dar cu "legile Pentateuhului" (Legea lui Moise) ce se (mai) compară ? Înțelepciunea Marelui Moise depășește mult epoca sa, legea fiind EXEMPLARĂ ! De aceea: Aséreth haddevarím e Calea de Viață. Respectând-o TOTAL, vei trăi ! Poporul să aibă teamă, să nu se abată de la porunci (legile), căci doar așa va dăinui ! Preoților ! Purificați-vă, sfințiți-vă ! Să fiți stropiți cu apă de păcate curățitoare, Spălați-vă veșmintele și purificați-vă prin rugă adâncă și căință mântuitoare ! Preoții-s dăruiți dintre fiii poporului ca să îndeplinească pentru popor ispășire, Să îndeplinească serviciul sfânt la "cortul întâlnirii" cu mare râvnă și dăruire ! DOMNUL a întărit poporul în mijlocul necazurilor mari, spre a-I fi DEPLIN credincios, Oameni: fiți statornici în credință ! Slujiți-vă fidel aproapele fără vreun "material" folos. Celui ce făptuiește binele: "cu vreun rău cum i s-ar putea răspunde oare" e întrebare ? Fiți statornici, frugali, generoși: căci îngăduința DOMNULUI este foarte mare ! Aséreth haddevarím=Zece Cuvinte constituie MARELE legământ fundamental, Respectați Legea lui Moise din toată inima de la BUN început și până la (final) ! Atât de scurtă-i viața (și de continuă Viața, sperăm), să n-o pierdem prin neascultare, Poruncile au sens ! Fiți buni cu toată Creația ! Creația are nevoie de mare regenerare. Dacă Cerul vibrează în firesc și armonie cu DOMNUL, minunatul Curcubeu va apare ! Cerul se limpezește: ciclurile vieții se reiau ! Minunat este și fie-ne chiar încântare ! Minunat e câmpul plin de flori, zumzăitul insectelor harnice servind ca "polenizatori". E un "altfel de serviciu sacru" la "cortul întâlnirii", cu vesel zumzăit în miez de zori ! Harnicele albine-s "alese" pentru o "sacră slujbă"; fără ele "dulcea" viață n-o să placă. Ai milă DOAMNE de sufletele ființelor tale ! Deloc să nu fie loc de un "oare... dacă". Grăunțelor câmpului n-ar fi pagubă: de păsările nenumărate, asemenea e trebuință ! De sprintenele animale asemenea ! Fost-au modelate ca "ajutor omului și folosință" !

Păgubitoare-s ? Pentru că rod lăstăriș și dulcele spicelor boabe ? Să fie păgubitoare ? Jucăușele veverițe că-și fac "stoc" de alune acum ne supără ? Sunt "nefolositoare" ? Cu sprintene sărituri, pomii primesc "veselie" și "viață" ! "Scorburile" au speranță. O fi și pentru ele o "sacră slujbă" de "stocat alune" !? Puilor fie-le în viitor ajutor și "creanță" ! Altminteri, de ce ar fi "sosit" pe lume !? Să-nvețe "sacra slujbă" de "stocat alune" ? Ori să dea Vieții continuitatea ? Și să-l învețe pe om că sacră este Creația (anume) !? Căci sacră este Viața ! Și <Să nu ucizi !> NU se referă numai la om, ci este GENERALĂ ! Respectă Aséreth haddevarím și vei trăi ! "Consumând" Creația urmezi o cale ce va fi letală: Care duce doar la o lentă sinucidere ! Omule, vei putea tu de unul singur oare trăi ? Vei poleniza tu florile câmpurilor întregi ? Un "rol de albinuță" ți-ai putea închipui ? "Te-ai tăvăli în polen ori poate vesel ai zumzăi" ? Trăiește atunci singur !? "BINE" !? "Pudrat cu polen și obosit de-atâta nesfârșită polenizare" grozav te-ai mai simți ? De la idolatriile cotidiene (atâtea fetișuri de "lux" și non-sensuri) te-ai putea abține ? Natura cu DOMNUL e în firesc și armonie însuflețindu-se... cât timp curcubeul APARE ! Dar dacă "orice carne" cu urma-i stricăcioasă (nu doar datorită.... urmei) va dispărea ? Și DOMNUL -în generozitatea Sa mare- va da marea "decizie" de potop și "înălțare" ? Scurtă-i viața ființei ! Atât de scurtă: omului și dobitocului o singură "întâmplare" !? Să NU-l numim dobitoc (e peiorativ), ci animal ! ? Fie-ne o scuză pentru nepăsare ? Numindu-l animal (NU dobitoc), poate că astfel speciile nici nu vor mai dispărea !? Dar ființele non-umane cu conștiință de sine cu care încă nu știm a comunica ? "Precursorii" omului (maimuțele antropoide), pachiderme, cetacee ce ne-ar reproșa ? Și alte ființe ce uzează de eclocație și care (în mediul lor) de noi nu mai pot trăi ? De-ar fi și vină și "scuză" pentru aceasta, la timpul dat al "judecății" ce-am istorisi ? Ființelor: o unică întâmplare ! Dar când O SPECIE e gata de "înălțare" prin ultimele ei exemplare ? Iar sinuciderea latentă a omului (<progresul> omenirii) să fie tot o simplă întâmplare !? Din pomul binelui și răului am gustat ! ? Să fi fost suficient să cunoaștem ?... Oare !? Dar știm !? Numai lucrarea potrivit firii lucrurilor fi-va durabilă și binefăcătoare. "Când e lesnicios chibzuieste ce este anevoios" și revezi tot timpul îndreptător. Nu trăi oricum ! Ci doar după poruncile Legii lui Moise. Și vei trăi ! ? Oare-i ușor ? Altă Cale nu e ! Alege Viața, nu idoli de "baligă". Și hrănește-te DOAR de pe ogor. UITĂ de idolatriile cotidiene (multiplele fetișuri de "lux" și non-sensuri de decor). Respectați legămintele Sfântului Unic (binecuvântat fie EL): SINGUR "desfășoară firul pe mosor". EL dă și suflare, tot EL și ia ! Și curcubeul va apărea ! Ce sens au: <progres, evoluție> (?), Ce-i omul fără de umanitate ? Creația are binecuvântare-n toate. Om nesăbuit, să-ți fie "bine" ție ? Să însemne <progres, evoluție, egalitate, libertate>, idolatriile de "baligă" necugetate ? De ce te îndepărtezi de FIRESC, armonie, natură, "cultivând" luxul plăcerii în obiecte neînsemnate ? Ce e în lume: pofta trupului, pofta ochilor, trufia vieții, nu de la DOMNUL, ci din lume sunt. Înainte de toate DOMNULUI fidelitate, căci nimic altceva nu are mai mare însemnătate ! Adevăratului DOMN Dumnezeu fidelitate în credință ! Dă drumul celor asupriți și fă dreptate, Dezleagă lanțurile răutății, deznoadă legăturile robiei ! Rupe orice jug ce zgârie-n demnitate ! Împarte pâinea ta cu cel flămând, adăpostește-l pe năpăstuit, acoperă-l pe cel dezgolit ! Îndepărtează jugul din mijlocul tău, amenințări cu degetul, vorbele de ocară. Ca să fii ocrotit Cheamă-L și DOMNUL va răspunde ! Sfințește Sabatul, slăvind pe DOMNUL spre a ta desfătare, Dar neumblând pe căile tale, necăutând efemera plăcere ori vreun prisos de vorbe goale, Vei fi călăuzit, sufletul nu-ți va înseta, trupul fi-va întărit, căci te adapi din izvor nesecat. Îndeamnă: se va zidi pe dărâmături, se vor ridica temelii străbune și se va putea trăi neîncetat !].

PSALM LUI *ENKI* DE LA PUZUR-MAMA DIN LAGASH

(RIME2-271...272=FAOS9/I-336...337)

Puzur-Mama, voia lui *Enlil* desemnându-l, de la *Ningirsu* primind puterea, Cunoașterea-i fiind dăruită de *Enki*, *Ninhursag* dăruindu-i deplină vrerea. Astfel putând alege neghina de grâu, hrănindu-l cu al adevărului lapte, De *Inanna*, purtătoarea de scut și-armură cu bun nume chemat în șoapte, A cărui naștere asistată de *Gatumdu* de *Ninšubur* a fost deplin protejată, Al cărui zeu personal este *Šulutula* se-nclină la pământ lui Enki deodată. De Puzur-Mama ascultă Girsu, Lagash, Nina, Guabba, comerțul înflorește, Lui *Ningirsu* și *Baba* se aduc ofrande, daruri, *Ziqqurat*-ul se împodobește, Girsu, cetatea de scaun e podoaba administrației noastre și se-ntărește. Rog, DOAMNE, înțelepciunea de a face bine dă-ne și rogu-te, călăuzește ! Iată, peste ținutul Lagash și cetatea Girsu cea mândră curcubeul răsare, La strânsul recoltei oamenii merg bucuroși, abundența nu-i întâmplătoare. Pace, DOAMNE, avem nevoie de pace, liniște ca să ne putem hrăni și trudi, Când vei dori, DOAMNE, la tine cu drag ne vom ridica pentru a ne odihni. De la *Enki* cerem deplină îndrumare și înțelepciune în dreaptă guvernare, Și mic și mare toți să aibă cele trebuincioase traiului, indiferent de stare. În arta ornamentală și-n meșteșuguri, Girsu a devenit de cetăți admirată, Sculpturi și reprezentări alegorice împodobesc temple, realitatea-i redată. Mijlocitori-protectori *Ningirsu*, *Baba*, Girsu să apere de a apelor revărsare, Perpetuă fie pacea: să se cultive pământul, să se sape canale de irigare, Meșteșugurile liber să se practice, pe pășunile verzi cornutele să pască, Cunoașterea prin școli să se propage. Diplomația, comerțul să-nflorească, Viitorul prin ființe nenumărate de uscat și apă și copii în bine sporească. Drept de viclean, rău de bine, cel desemnat să conducă să le deosebească, Curcubeu superb veghează cetatea Girsu. Trebuie justiție, pace, dreptate. Ploaie de lacrimi din cer udă pământul fertil, se abate peste orașe și sate. Sămânța civilizației, meșteșugurilor, artelor tuturor descifrate sunt clare. Școlile de meserii sunt pline de ucenici, Lagash trudește pentru bunăstare. De ce avem nevoie mai mult ? Iubire în inimi, înțelegere, armonie caldă, Apele purității fie vindecătoare, să aline, Omului să slujească la scaldă, Purifică-ne, DOAMNE, de rău, invidie, de durerea din suflet, de suferință, Pacea din inimi fie îndreptar și pentru veșnicie călăuză, căință, credință. Ce sperăm ? Să nu fie durere, apele Idigenei fie domoale, calme, liniștite, Poporul să trăiască în bine, armonie, înțelegere, în mici fericiri împlinite, Copiii să crească sănătoși, viguroși și mari într-un mediu propice și curat, Cunoaștere, știință, artă fi-vor transmise urmașilor așa cum s-au revelat.

SCRISOARE DE LA INANAKA CĂTRE ZEIȚA *NINTINUGA*

(ETCSL t. 3.3.10.)

Așa mărturisește Inanaka: Doamnei noastre *Nintinuga*, cea care alină, Doamnă vindecătoare cu putere deplină, cea de dragoste atât de plină, Ale cărei incantații-rugi refac și redau sănătate celor căzuți în suferință, Atât de miloasă și compătimitoare, radiind lumină, răspândind știință, Cea care ascultă și răspunde rugăciunilor pioase și plecăciunilor sfioase, Ce redă celor în neputință mersul și de la care trupurile pleacă sănătoase, Iată ce rugă aduc eu, fiica lui Enlil-a-mah, a Ta servitoare umilă și supusă, Căci sunt în suferință, a doua oară-s iar bolnavă, dar nu mă dau răpusă, Nu cunosc, Doamnă, prezicerile și prorocirea sorții în ceea ce mă privește, Singură în cameră stau, cu ochii lipiți de tavan, odihna cea bună lipsește, Fără de îngrijire, în durere și suferință. În pat zac gemând, nu am putință. Sănătatea fizică se reflectă asupra stării mele psihice, nu am nicio dorință, Nu am vreo poftă, nu am voință. Scoate din mine duhul durerii cele grele, Apără-mă de încrâncenarea neputinței, *Nintinuga* bună, păzește de rele, Îndepărtează de mine starea de boală, alungă din mine greul și neputința, Redă-mi mersul ferm, odihna, pofta de viață, plăcerea de a trăi, dorința, Redă-mi deplină stabilitatea. Să fiu sprijin familiei cu-adevărat eu doresc, Să-ți fiu umilă servitoare, vindecătoarea neputincioșilor, voia-ți împlinesc. Dacă mă vindec de greutatea bolii, mă scutur de nevoie, voi spăla umilă Treptele ce duc la intrarea templului sperând și în continuare la a ta milă, Te voi servi mai mult și mai mult, odată ce mă voi ridica din pat de durere. Cu ajutorul și vindecarea ta sper ca să regăsesc în viață obișnuita plăcere. Nu trăim pentru noi, ci doar pentru cei dragi noi trebuie să supraviețuim, Viața în chin, grea suferință să fie doar scurt popas eu și familia ne dorim. Inanaka, fiica lui Enlil-a-mah, cere DOMNULUI pios speranță și mântuire, Să fiu pe placu-ȚI doresc și așa va face cu totul a mea voință, a mea fire. Să fiu de ajutor celor ce au nevoie, să îngrijesc pe altul bolnav aș putea, Doar de m-aș ridica din patul imobilizării mele și-n picioare ferm de aș sta Aș mai avea ceva de oferit celor la care țin și mă iubesc și viața datorez, Cântând imnuri de slavă pentru DOMNUL și mijlocitori stăruind în pios crez, Îndepărtează de mine starea de boală, alungă din mine greul și neputința, Redă-mi mersul ferm, odihna, pofta de viață, plăcerea de a trăi, dorința, Redă-mi deplină stabilitatea. Să fiu sprijin familiei cu-adevărat eu doresc, Să-ți fiu umilă servitoare, vindecătoarea neputincioșilor, voia-ți împlinesc. Inanaka, fiica lui Enlil-a-mah, cere DOMNULUI pios speranță și mântuire, Să fiu pe placu-ȚI doresc și așa va face cu totul a mea voință, a mea fire.

INSCRIPȚIE PE DISC A LUI YAHDUN-LÎM DIN MARI

(RIME4-602...604; SVT 131, BRILL2009-485; BHAW- VAN DER MIERROP, BLACKWELL2007-103...106;
BRYCE-“HBK PEOPLES, PLACES ANCIENT WESTERN ASIA...”, ROUTLEDGE, LONDON-NY 2009-1;774)

Yahdun-Lîm, fiul lui Yaggid-Lîm, rege prin voia zeului *Dagan* cel protector,
De care ascultă Mari, Terqa, Tuttul. Orașului fort Dur-Yahdullim ocrotitor,
Pacificând nomazii Hana și aducând căpeteniile lor la ascultare și căință,
Stăpânind ambele maluri ale fluviului Eufrat, juruind DOMNULUI credință,
Respingând năvălitorii, pacea meseriilor și agriculturii am adus în hotare.
Am săpat canale care au drenat apele ce stagnează pe terenurile agrare,
În Mari și Terqa zidurile le-am consolidat și șanțuri de apărare am săpat.
În ținut plin de mărăcini și tufișuri, am deștelinit și strălucirea i-am redat.
Orașului Dur-Yahdullim am pus temelie, i-am dăruit templu, l-am populat,
Drumuri le-am consolidat cu piatră; case solide și palat înalt s-au ridicat.
Canalul Ișim-Yahdullim de aducțiune al dulcilor ape fertile eu l-am lărgit.
Să putem trimite barje cu mărfuri și să avem apă proaspătă e de dorit.
Nu numai că am lărgit și fixat hotarele și am întărit sistemul de apărare,
Accesibile sunt cultură, arte, închinarea, științele, educația pentru fiecare.
În cancelarie am impus notarea anilor de domnie prin utilizarea de nume,
Am dorit ca standard al cancelariei graiul Babilonului și felul lor de a scrie.
Cancelaria păstrează memoria evenimentelor: cu cine ne aliem (anume),
Cu cine păstra-vom dușmănie (și spre parafare de alianțe): bine să se știe.
A mă opune lui Samsî-Addu al Ekallatum, în est alianță fermă am căutat,
Ešnunna mă sprijină: prețuire și ajutor militar contra revoltelor mi-a dat.
Anumite ciocniri cu Samsî-Addu au fost pentru controlul regiunii Habor.
Nu-s toți mulțumiți de domnie, în țară sunt tulburări, neliniște în popor.
Ayalum, regele cetății Abattum și stăpânul ținutului Rabbu a complotat,
L-am înfrânt, după ce aliat cu alte triburi yaminite (amorite) s-a revoltat.
I-am zdrobit la Samanum, pe Prât/Frot, în districtul Terqa. Victorie clară.
Din Hana-s. Sumu-epuh i-a întărit. Apoi, în bunăvoință comună generală,
Între Prât/Frot și Marea Mare primit-au control liber să treacă neîngrădiți
Și când puhoiul curge, orașele se plâng că deloc de drumul lor nu-s ocoliți
Pace cu ei dorim, nu luptă. Locuitorii spun că sunt continuu de ei hărțuiți..
Sunt păstori seminomazi și războinici, de agricultori deloc nu sunt doriți.
Pacificați !? Pe moment, drept ni se supun. Doar prin pace fi-vom ocrotiți !
Căci nu știm ce va face puhoiul lor nestăpânit... Fără jenă se înstăpânesc.
Dacă găsesc la vreun proprietar ceva de valoare, cu forța își însușesc...
Dagan veghează, *Așnan*, *Sumuqan*, *An*, *Șamaș*, *Enlil*, *Enki* ne protejează,
Țara prosperă, trăiește din truda ogoarelor, *nimeni* să supere nu cutează.

Iată de ce această inscripție și discul de piatră pe veci în hotar să rămână, Avem gânduri de bine și pace pentru vecinii noștri, țara fiindu-le stăpână ! Cândva sub controlul celor din Hana, ținutul Terqa ne dovedește fidelitate. Templele Terqăi, *Dagan* și zeița sănătății *Ninkarrak* îndrumă cu dreptate. Și locuitorii Hishamtei prosperă, importanța orașului alb luminos sporește. Acolo clădit-am și-un palat. Un început orașului arătat-am. Așa va crește ! DOMNUL și mijlocitorii zei veghează. Să facem spre bine toți ne călăuzesc. Alături de popor, însumi și fiul meu drept, Sûmû-Yamam pios mulțumim; Călăuzire, speranță, viață, certitudini, apărare, hrană/apă curate dorim. Mari/Terqa/Tuttul/Dur-Yahdullim să se-ntărească; în pace fiii să crească. Să se poată spre mai bine ? În înțelegere ? Bogăția noastră să sporească. Făgăduință în credință, închinăciune DOMNULUI, mijlocitorilor, bunătate, Avem nevoie de strictul necesar pentru a trăi în pace, căldură, seninătate. Să ne iubim în inimi se poate, să fim buni prin dreaptă credință, purificare. Ape aduse de multe canale de irigații prin șanțuri scaldă abundent ogoare. Astfel ne vine abundența, prosperitatea, așa cetățile se întăresc și rezistă, Astfel se prelucrează metalele, lemnul, piatra, astfel cunoștințele persistă, Meșterii ucenicilor predau buna pricepere și viața continuă nestingherită, Tranzacțiile comerciale-s prospere, iar pacea-n ținut fi-va-n viitor ferită. Căci aceasta este de fapt, DOAMNE, de către cei mulți calea mult dorită ! Credință nezdruncinată în DOMNUL, credință-speranță în VIAȚA cea Mare. Pentru orice există soluții, ne-nvață mijlocitorii: post, rugăciune, răbdare. Nu pot necălăuzit. Nevoie mare am de TINE, DOAMNE, în inima-mi săracă. De nu găsesc Calea, cine să mă-ndrume ? Atâtea am a te ruga, ați spune ? Mă străduiesc cât pot prin guvernare și-nchinare ca faptele-mi să-ți placă. Căldură, speranță, iubire, rogu-te, în inima și mintea nepricepută-mi pune. Să judeci cu dreptate și măsură pricini cu temeuri tainice nu-i prea ușor. Dreptatea să fie o dreptate-milă-iubire diluate în vorbe dulci cu tainic fior. Legea e dată ca pe sărac să apere; totodată să fie spre bine îndreptătoare. Cel rău prin penitență deveni-va bun; legea fie înspre bine călăuzitoare. Trebuie stăpânire de sine și -de ce nu ?- o fire reflexivă și tare ocrotitoare. Căci ce ne vom face fără de restul Creației ? Putea-vom să trăim noi oare Teamă mi-este ca Samsî-Addu în demersul său de cotropitor să reușească. Și când forța-mi scade, pe Sûmû-Yamam mă sprijin: domnia să-ntărească. Ceea ce s-a stricat în relația cu Yamhad prin alianța cu Ešnunna dregem. Sûmû-Yamam are motive să se apropie de Yamhad: așa noi înțelegem. Vom vedea la ce va conduce viitorul și sperăm că domnia fiului va rezista. Doar printr-o domnie justă, el, după moartea mea, domnia o va consolida.

IMN PENTRU *NINKASI* (ETCSL t. 4.23.1.)

Născut de apă curgătoare, de la *Ninhursaga* primind îngrijirile delicate.
Din apă curgătoare zămislit, de *Ninhursaga* fiind primenit în ape curate.
După ce a fondat orașul tău pe marnă, i-a ridicat înalte ziduri pentru tine.
Pe marnă orașu-ți au fundat, înălțând creneluri templului spre a-l susține.
Tatăl tău e *Enki-Nudimmud*, iar regina *E-abzu* e *Ninti*, sfântă născătoare.
Enki-Nudimmud îți transmite gene paterne, *Ninti* ți-e mamă îndatoritoare.
Tu frământași aluatul dospit și amestecând condimentele pui la copt pâine.
Amestecând aluatul, adaugi semințe, ierburi în pâinea ce fi-va gata mâine.
Tu aprovizionezi și faci rezervele de făină și pui aluatul în încinsul cuptor.
Ninkasi rânduiește măcinișul de grâne și împarte pâinea dospită la popor.
Ninkasi udă drojdia pământoasă, prețioasă, pe care ce-i avuți și-o doresc.
Ninkasi udă drojdia prețios pământoasă, pe care ce-i avuți și-o însușesc.
Drojdia o pui la fermentat, aluatul crește, scade, sporește, scade și crește.
Ninkasi, prepari berea din drojdie, aluatul crește, scade, crește, sporește.
Tu lași patiseria, pâinea și biscuiții la aerat, la uscat umiditatea să piardă.
Așezi apoi totul în cuptorul încălzit la copt, veghind cuptorul să nu le ardă.
Ninkasi, încerci cu plăcere pâinea cu miere și vin, suflând-o de-i caldă.
Tu vrei să guști gustoasa pâine cu miere, iar vinul bun stomacul îl scaldă.
Vasul metalic cu drojdia la fermentat, când îl muți scoate sunet cristalin.
Clinchet suav scoate vasul metalic: *Ninkasi* privește spre cerul clar, senin.
Berea filtrată din vasul colector turnată e ca și *Idigna* cu *Purratum* unite.
Berea filtrată din vasul colector turnată e ca și *Idigna* cu *Purratum* unite.
Din apă curgătoare zămislit, de *Ninhursaga* fiind primenit în ape curate.
Înălțând creneluri templului spre a susține, pe marnă temeliile-s fundate.
Tatăl tău e *Enki-Nudimmud*, regină *E-abzu* e *Ninti*, zămislițoare-i sfinte.
Drojdia o pui la fermentat, aluatul crește, scade, sporește, scade și crește.
Ninkasi, prepari bere din drojdie, aluatul crește, scade, crește și sporește.
Tu lași patiseria, pâinea și biscuiții la aerat, la uscat umiditatea să piardă.
Așezi apoi totul în cuptorul încălzit la copt, veghind cuptorul să nu le ardă.
Ninkasi, încerci din toată inima pâine cu miere și vin, suflând-o de-i caldă.
Tu vrei să guști gustoasa pâine cu miere, iar vinul bun stomacul îl scaldă.
Vasul metalic cu drojdia la fermentat, când îl muți scoate sunet cristalin.
Clinchet suav scoate vasul metalic: *Ninkasi* privește spre cerul clar, senin.
Născut de apă curgătoare, de la *Ninhursaga* primind îngrijirile delicate.
Din apă curgătoare zămislit, de *Ninhursaga* fiind primenit în ape curate.
Tatăl tău e *Enki-Nudimmud*, iar regina *E-abzu* e *Ninti*, sfântă născătoare.
Enki-Nudimmud îți transmite gene paterne, *Ninti* ți-e mamă îndatoritoare.

*-Ce este acesta, învățacei ? Un imn din vechime ! Pentru ce însă îl mai studiem ? Când noi ținem Învățătura justă conform TORAH ? Doar despre trecut să aflăm...
-Este tradiția oamenilor locului. Dar pe noi să ne intereseze oare cumva cu ceva ? Poate din istoria Regatului Israel ori Iuda am putea afla... ori de ce nu și altceva !
-<Să nu îți faci dumnezei-idoli turnați>, precum vițelul de aur care s-a turnat În tabăra de la poalele muntelui Sinai, pe care Moise l-a zdrobit deodat', L-a făcut pulbere, a aruncat pulberea în apă, iar apa a dat-o toată să o bea Fiilor lui Israel. Poporul s-a căit amarnic pentru infidelitatea și necuviința sa, Trei mii de bărbați au căzut din rândul poporului ! <Sărbătoarea turtelor nedospite Să o ții ! În luna abib: șapte zile se mănâncă din "pâinea căinței", iar dăruite DOMNULUI sunt odrasle: întâii născuți ai poporului, primii născuți din turme ! Fie taur, fie berbec ! Iar întâiul născut al măgarului ori piere ("fără urme"), Ori se răscumpără cu o oaie ! A șaptea zi e sabatul, este o zi prea-sfântă ! Sabatul se ține și la arat și secerat ! Sfînțește sabatul și neîncetat binecuvântă Pe DOMNUL, căci cu mână tare și bună călăuzire din jugul Misirului fost-ai eliberat ! Să ții cu primele roade coapte ale secerișului Sărbătoarea Săptămânilor (neapărat). La sosirea noului an: Sărbătoarea Recoltei. Primele roade coapte ale solului închină DOMNULUI, după cum trebuie procedat ! Fidelitate Sfântului Unic, iar balanța se-nclină Spre binele destinului poporului. Pe care DOMNUL îl îndrumă și atent îl veghează>.
Deci, tradiția noastră despre Sărbătoarea Turtelor Nedospite ne tot pomenește Și această tradiție veche (din timpurile când am pornit în bejenie) se amintește ! Apoi, cu timpul au migrat și nazarineenii de care cândva fiii lui Israel s-au separat, Aceștia și-au întocmit o Patriarhie la Seleucia-Ctesiphon (păstorirea i-au încredințat). Cu ei am fi o forță în ținutul Asiriei străvechi, dar ne lipsește coeziunea ("sublimă"), Unitatea pierdutu-s-a cu timpul. Iar noi ținem DOAR Torah cu credință deplină. Cum nazarineenii cu melkiții au șo unele legături, de ei ar fi o deosebire, dar... Căci se uită de martiri, de dărâmarea Marelui Templu (acolo domnea șehina ca har). Melkiții se trag din ceea ce în vechime "minimi" numeam, constituiți în stat imperial. Să stăpânească, să subjuge ori să domine; la acestea, melkiții sunt fără egal. Ei propovăduiesc foarte generos lecțiile iertării (din partea altora pentru ei), Ce putem spune noi: sunt "-spre- credință"; dar lor poți să le dai, nu să le iei ! De mulți dintre nazarineni ne-ar lega legătura de sânge; legătura să fie suficientă ? Ar fi venit via Decapole și Damasc. În convertire, fosta sectă s-a dovedit eficientă. De la justa credință au devieri greu acceptabile, cam toate dintr-o apuseană inspirație. Opinii eronate transmit unii altora, când ideile lor sincretice intră-n "fermentație". Spuneți-le că Isus nazarineanul era fiu al poporului, un evreu drept-credincios. Au fost și alți martiri răstigniți de romanii, dărâmând și Templul ? Fără de folos... Sfânt Unic (binecuvântat fie El) ! DOMNUL înseamnă Spirit, spirit fiind libertate. Fiți deplin liberi în Spirit, căci sunteți FII ai Celui-Preaînalt ! Dați-i deplina întâietate. Avot 3:9 : "Lumea este judecată cu milă" ! EL este rahmana/Cel prea-îndurător. Sfînțiți-vă și fiți dreți ! Căci aveți un singur călăuzitor, un SINGUR ocrotitor ! Deuteronom 4:1 : Ascultă, Israele, legile și poruncile pe care vi le dau ca să păziți. Teme-te de DOMNUL și îndepărtează-te de rău ! Împliniți legile ca să trăiți ! Un singur DOMN: iubiți-l cu toată inima, cu tot sufletul, cu toată puterea ! Și vă îngăduiți...*

LUI *ENKI* DE LA SÎN-KAȘID DIN URUK (RIME4-456)

Sîn-Kașid, rege în Uruk și Amnanum, în Uruk templul *E-anna* construind, Dedicat fiului cel mare al lui *An/Cer*, lui *Enki*, pe placul său a fi el dorind, Cu modestie acest lăcaș pur iubit și îndrăgit de *Enki* Sîn-Kașid a ridicat. Prin cunoașterea supremă "geștu ni-mah" lui *Enki* lăcașul i l-a dedicat. Din adorație pentru *Lugal-Irra* și *Meslamtae'a* a înălțat deosebite lăcașe, *Enihușil*, casa ce poartă mândră splendoare și *Emeslam*, podoabe în orașe. Prin grija lui Sîn-Kașid, prețurile grânelor, lânii, cuprului, uleiului vegetal Au fost stabilizate. Poporului s-au asigurat cele necesarului viitorului clar. Niși-inisu, fiica regelui, lui *Lugalbanda* preoteasă Nin-Dinger slujitoare, Roagă pe *Enki*, *An*, *Lugalbanda* pentru a guvernării îndrumare ocrotitoare. În Casa Bucuriei, reședința sa din Uruk o școală pentru copii găzduiește. Îi învățăm tainele scrierii, matematicii și legendele așa cum se povestește. Nin-Șatapada însăși, Aleasa Doamnă a Inimii, pe copii binele bine învață, Cu bunăvoința Păcii și Bunăstării, prea-bun DUMNEZEU ocrotește, răsfăț. Durum, cetatea de suflet a regelui și fiicelor sale înalță imnuri de slavă. Dă DOAMNE iubire, solidaritate, destoinicie, îngăduință, inimi de "lavă". DOMNULUI rugă și închinare. Și asta atâta timp cât va mai fi destul soare. Soare fi-va îndestulător, iar câmpul roditor plin cu spice aurite-n culoare. Ce e mai presus în astă viață DOMNULUI să închinăm și cu drag dăruim. În bine, armonie, consens, iubire, respect pentru Doamne noi să trăim. Poporul să fie cu-adevărat drept și în speranță: să-nvețe a cinstei virtute Urmașii: ai noștri și al *Ki-Terre* viitor. Fără vorbe, fapte, gânduri urâte, Iar cel greșit să fie îndrumat și corijat de drepti: să fim o lume de drepti, Chiar dacă a fi drept nu-i totdeauna suficient. Dar, măcar să fim corecți. Față de noi, de Creație, față de cei ce vor veni. Față de cei în suferință, Compasiune, iubire, milă, fior și-aplecare să izvorâm față de orice ființă. Nu numai clipa e atât de efemeră. De ce să pierdem VIAȚA de după viață ? Justa măsură din Voia Iubirii Tale, în inimi, DOAMNE, ne-ndrumă și învață Continuu rugăm: să fim și să rămânem Oameni de omenie dă-ne povață ! Durum, cetatea de suflet a regelui și fiicelor sale înalță imnuri de slavă, Dă-ne DOAMNE iubire, solidaritate, destoinicie, îngăduință, nu "inimi de lavă". DOMNULUI rugă și închinare. Și asta atâta timp cât va mai fi destul soare. Soare fi-va îndestulător, iar câmpul roditor plin cu spice aurite-n culoare. Ce e speranța ? Ce e viața ? Ce înfăptuim în timpul scurtei noastre vieți ? Doar DOMNUL vede de e bine sau rău și dacă greșim de poți ca să-ndrepti. Atunci de ce prin rugă și călăuzire în inimi să nu facem bine de la început ? Unde vedem că se greșește să reparăm prin veghe de nu ne-am priceput ?

PISAN-DUB-BA (MVN 09, 165, KM 89075=CDLI NO. P115808; CDLJ 2008:1)

În coșul cu tăblițe, sunt tăblițe de școală și administrative inscripționate, Pe una dintre ele scrie: "Sunt aici foarte atent numele unor baci redade: Și'ava, Izu-arik, Nawer-ili, Namhani sunt din Girsu. Produsele cele bune Sunt închinare demnitarilor din Lagash, DOMNULUI. Poporul rugă spune, Ofrandele sunt redistribuite, mulțimea de ostenitori din ele se hrănește, În prelucrarea lânii mulțimei de turme pe care păstoritul verde le crește, Sunt implicați ai Girsului truiditori. Din fire se țes haine fine și de calitate, Ce se trimit în cele patru colțuri ale lumii de unde sosesc mărfurile toate. Ca și Umma, Lagash lui Șu-Mamitum al Mașkan a trimis orz pentru plată, Primind ostenitori prin care reparații și adâncirea canalelor a fost reglată. La sfârșitul lucrărilor, vrednicii ostenitori s-au reîntors în ținuturile natale, Aceasta pentru că apropiindu-se recolta, urmau să înceapă lucrări agrare. La focurile de noapte, păstorii povesteau cum turmele de lei răi au apărut, Ca și-n alte dăți, ofrande de carne familiilor de lei înfometate au cedat. Laptele și untul în vase-ngropate-n răcoarea pământului sunt păstrate Până sunt schimbate cu produse sau vândute în dimineți de târg umbrite, Iar ce-i a regelui se dă prisosul: în orașele mari și săracilor sunt îndreptate Și oferite. Totu-i cu dreptate: nimic nu se risipește, nimic nu mucegăiește, Tot e stocat, sărat, uscat, afumat. Nimic nu ruginește ori nedat prisosește. Și'ava, Izu-arik, Nawer-ili, Namhani au consiliu de taină: conduc păstorii, La cererea regelui Lagash-ului, cetele liniei graniței de est sunt ocrotitorii. Într-o unitate im-ri-a ei sunt organizați, acum sunt la graniță observatori. Ce se petrece cu grijă este transmis în Girsu, Lagash-ului fiind veghetori. Hazannu și șagina de la graniță supraveghează liniștea extrem de atent, DOMNULUI, mijlocitorilor preoții și regele pentru pace se închină penitent. *Ningirsu* Girsei altă menire și ocupații cu-a *Enki* binecuvântare va rândui. Femeile vor țese, bărbații știința meșteșugurilor vor învăța, se vor obișnui. Oi și capre prin terenurile mlăștinoase cu abundență în trestii vor păstori. De ce ar fi luptă, ură, dușmănie când în iubire cetățile se pot sincer ostoi ? Pacea fie binecuvântată, liniștea în Sumer și Lagash fie păstrată îndelung. Înfloritoare-s și grădinile de zarzavaturi-verdețuri, fluierul sună în crâng, Urmând turmele răsfirate câinii mioarele păzesc. Ce-i vis, ce e iluzie oare Neîndoielnic Lagash e binecuvântat cu echitate, prosperitate, bunăstare. Legile rânduite poate sunt aspre și vor prin exemple căile să le îndrepte, Cu timpul date de alți legislatori fi-vor mai pline de pricepere și înțelepte. Nu știm ce va veni, în Sumer nu știm de fel timpul și DOMNUL ce vor sorti. Spre ce înaintăm, DOAMNE, oare ce se va întâmpla și spre ce vom goni ?"

FAPTELE LUI RIMUȘ (RIME 2.1.2.6;7;11;13;15;16;17;18 ÎN CDLJ 2017:1)

Rimuș e fiu Doamnei Tashlultum și Domnului Sargon al Akkad mare rege, Frate bun Prinților Manishtushu, Shu-Enlil, Ilaba'is-takal în inimă și sânge, Prințesa soră En-heduanna Înțeleapta, Îndrumătoarea fiindu-i sfătuitoare. Confruntarea cu Abalgamaș, rege în Parahșum, a fost extrem de grăitoare, Astfel regele lumii e numit Rimuș, al Elam și Parahșum marele cuceritor, Contra alianței Elam și Zahara învingător, în cele patru colțuri pacificator, În urma bătăliei a luat patru mii două sute șaisprezece captivi dintre soldați, Apoi tot Elamul a supus și Hibrisasini al Elamului și familia sa au fost luați. Apoi, i-a capturat pe Sidga'u și Sargapi, generali în Parahșum și Zahara, Între Awan și Susa în zona mediană a fluviului. Nesuferind amara ocară De a nu respecta statutul celor învinși, în oraș i-a înmormântat cu onoare. Ridicat-a tumul necropolă regească. Peste Elam puterea e stăpânitoare A îngenunchiat cetățile, lipsindu-le de zidurile de apărare ce le-a dărâmat. Avangardurile celor din Parahșum în țara Elam le-a supus și le-a desființat. În lupte, dușmanii au pierdut 9.624 de luptători, unii morți și mulți prinși, Pe *Samaș* și *Ilaba*, nu-i laudă ori fală, greu dușmanii uniți fost-au învinși. Printr-o statuie de cositor ce-l reprezintă-n închinare, Rimuș roagă umil În *Ziqqurat*-ul din cetatea Akkad pe *Enlil* și *Utu* ca sceptrul să-i fie stabil, În Nippur pentru *Enlil*, în Ur și Tutub pentru *Su'en*, pentru *Utu* în Nagar, Din prada din anul când Elam și Parahșum a învins ofrandă a dat, măcar Că templele se îngrijesc de săraci. Din est a adus în aur treizeci de mina, Treisute de captivi bărbați și femei, iar în cupru treimiișasesute de mina. Și Karahar, Simurum, Harși și Anšan, ținuturile dintre Susa și Marhași Par a se fi unit contra regilor din Akkad, dar încă răsare soarele păcii. Solii de pace sosesc din Marhași, se propun alianțe, comerțul înflorește, Pe moment Elam e pacificat și cu poporul din Parahșum se conviețuiește. În lupta menționată anterior cu Abalgamaș al Parahșum a sa armată Număra 12.221 de războinici, parte din prinși fiind în alte zone așezată. Să ne pregătim cu toți de pace. Alămurile războiului deloc să nu răsune, Să trăim prin trudă și comerț onest, astfel prosperitatea nu va apune. Să renască civilizația, artele, cultura, să-ngrijim pe toți cei în suferință, Binecuvântat fie învățământul și școlile, ocrotirea bolnavilor, închinarea. Dă, DOAMNE, regelui Rimuș viață îndelungată, compasiune, bunăvoință. Fără de sfaturile En-heduannei nu se poate, Înțeleapta și Îndrumătoarea. Urmându-i tatălui său, Sargon cel Mare, Rimuș fapte de vitejie a înfăptuit În umbra Reginei Tashlultum și En-heduannei în guvernare e desăvârșit...

CORESPONDENȚA LUI LIPIT-EȘTAR CU NANNA-KI-AĞ

(ETCSL t. 3.2.03.; ETCSL t. 3.2.04.)

“Măritul rege Lipit-Eștar fi-va înștiințat, căci generalul Nanna-ki-ağ arată: E-danna e infidelă, împotriva regelui Lipit-Eștar s-a ridicat. Se constată: Gungunum al Larsei prin Atta-mannum și 600 de oșteni E-danna a ocupat, Momentan, generalul Atta-mannum și oștenii Larsei în Iri-gibil au campat. Au urcat pe cursul canalului Id-Amar-Suena sperând Dunnum a fortifica, Noi, încercăm a-i împiedica să ia Iri-gi-ana. Situația doresc a o stabiliza. Cu arcașii munteni, cu bărci pescărești, cu schimburi și provizii de muniție, Cu auxiliarii ce-i avem vom ocupa căile de acces, vom sta ferm pe poziție. Pe Id-Amar-Suena turn de cărămidă vom înălța și un nou canal vom săpa. Cu întăririle, urgent rog să sosească îndrumarea Măritului rege. Vom afla.”

“Transmite-i lui Nanna-ki-ağ ceea ce Lipit-Eștar, Domnul din Isin spune: Neîndoielnic, Atta-mannum e mai vrednic decât tine, aștept și vești bune, Gungunum al Larsei prin Atta-mannum în Iri-gibil a campat, s-a fortificat, De acolo cei ai vasalului de altădată din Larsa trebuie alungați neapărat. Informați-mă și staționați cu trupele spre a-i împiedica să mai înainteze, Isin vă trimite mii de sulitași, arcași și zeci de care de luptă să-i blocheze, Alungați-i din Iri-gibil, fidelizați fiecare cetate, acolo cu trupa staționați, Despre bunul progres al evenimentelor la Isin trimiteți-mi știre de îndată, Aflu că fostul guvernator al Lagash, peste Ur cuceritor și în Larsa instaurat Prin comerțul în est, Dilmun, Magan, Meluhha mai prosper e ca niciodat’, Aflu că pe Abisare îl învață dreapta guvernare și îl pregătește să-i urmeze. Mai bună ar fi pacea cu Larsa decât cearta, iar pacea viitorul să-l vegheze. Pe căile negocierii, a artei diplomatice vom căuta o cale de bună împăcare, Totuși, prin forța ce a căpătat-o și poziția favorabilă ce Gungunum o are Chiar de trimite daruri și de-ar jura credință de vasalitate acolo e stăpân, Totuși regatul său e restrâns, doar că-i pe un teren mai favorabil, mai bun. Aflu că poziția lui Atta-mannum în Iri-gibil e fortificată și o poate apăra, Doresc să fiu înștiințat urgent îndată ce el ar mai putea cumva înainta.”

“Măritul rege Lipit-Eștar fi-va înștiințat. Generalul Nanna-ki-ağ spune: Pe canalul Id-Amar-Suena am ridicat cinci turnuri tari din cărămidă arsă, La fiecare străji fidele am pus, buni arcași și sulitași, veghează spre Larsa, Atta-mannum și oștenii săi sunt depășiți numeric. Se fac pregătiri de pace Gungunum al Larsei trimis-a solie spre Marele Rege, nimic nu le voi face, Urmați de fideli noștri soldați ce îi vor însoți spre a Isinului mărită cetate, Solii vor transmite scris mesajul și condițiile păcii de Gungunum înaintate, Urgent rog sosească îndrumarea Măritului rege, apoi vom trece la fapte.”

OFRANDE A. (IAA 1965-210=CDLI NO. P500444; IMJ 72.013.0173
=CDLI NO. P429996; BLMJ 65m în RIME4-49...50; BLMJ 931 în RIME4-272...274;
RIME3.2-210...211; RIME3.2-326...327; RIME3.2-331...332)

“Lui *Ninurta* al recoltelor, furtunii, războiului, pentru o domnie prelungită
Și bună pace și liniște, înscris în piatră de lapis-lazuli îi cere viață ocrotită
Prin această inscripție votivă în sigiliu Kadașman-Enlil, rege preamărit
În Bābili/Babylon, fiul lui Kadașman-Turgu. *Ninurta* să fie în veci slăvit !”
“Pentru *Haldi*, acest dașusi-candelabru, Menua, fiul lui Ișpuini, a dedicat.
Pentru gloria lui Haldi, Menua, prea-puternic rege al țării Biai a închinat.”
“Sunt Lipit-Eștar, păstor dedicat Nippur-ului, al Ur-ului fermier adevărat,
Furnizor neîncetat al Eridug și *en*-preot pentru Uruk fervent și adecvat,
În Isin și peste Sumer și Akkad rege, a inimii zeiței *Iștar* dulce dorință,
Eu, Lipit-Eștar stabilind aplicarea dreptății în Țară prin justă credință,
Prin Codul de Legi pe care poporului din inimă curată eu i le-am dăruit,
Lângă poarta palatului depozit de alimente în Isin orașului am construit,
Slavă lui *Enlil* și adorare, slavă zeilor *Anuna*, continuă și fidelă închinare,
Codul de Legi să proclame justiția și să aibă justă și echitabilă aplicare.”
“*Inannei*, stăpână peste orice, peste tot *mes*, care destine rânduiește
Popoarelor și țărilor, fiica cea mare a zeului *Su'en*, templu-și reprimește.
Kudur-mabuk fiu lui Simti-șilhak, patriarh Emutbalei și fiul prea-iubit,
Regele Sumerului, Akkadului și Larsei, de Nippur și Ur ascultat și dorit,
Rīm-Sîn, în timpul vieților lor templul E-meurur *Inannei* au construit.
L-au ridicat și l-au înălțat cât un munte, cu contraforți ei l-au întărit.
Fie ca *Inanna*, doamna cerului și pământului, pentru ce ei au făptuit,
Atunci când fi-va mulțumită cu ei, în mijlocul marilor zei fie îngăduit
Să le determine ca destin al lor: viață cu zile fără număr fie-le sortit,
Ani lungi, domnie stabilă, unitate în Țară și un regat durabil la infinit.”
“Zeului *Nuska*, marele-vizir al zeului *Enlil*, domnul său, mare ocrotitor,
Pentru pomenirea lui Șulgi, în Ur și al Țării Sumer și Akkad stăpânitor,
Ur-Nanibgal, fiu lui Lugal-engardu, în marea cetate Nippur guvernatori,
Dedică acest sigiliu, cu umilință și stimă, cu speranța de a fi izbânditori.”
“Pentru zeul *Șara*, al zeiței *Inanna* fiu ales, între zeități distins și demn,
Șu-Su'en, rege măreț, al Ur-ului și celor patru zări, primind divin semn
Pentru el construit-a E-șage-pada, templu iubit, dedicându-l solemn.”
“Pentru zeul *Nanna*, prim născut al zeului *Enlil*, domnul său prea-iubit,
Șu-Su'en, preferat al zeului *Nanna*, rege pe care bunul Enlil l-a dorit
În inima sa pentru conducerea Țării și a celor patru zări, rege puternic,
Pentru el a clădit E-murianabak, dragul său templu, dorința s-a împlinit.”

ERȘAGNEȘA ZEULUI UNUI OM (ETCSL t. 5.2.4.; VT GENEZA, IOV 3; ADAPTARE)

<La TINE mă uit DOAMNE în răsărit strălucitor, întărește-mă în credință !
Cu lumina dătătoare de Viață îmi urmezi calea pașilor cu bună stăruință...
Spală-mi păcatele și varsă favoarea TA asupra faptelor și emoției pline,
Umple-mi de liniște și iubire inima, îndreaptă-ȚI privirea bună spre mine.
DOMNUL, *mângâind chin, alinând durere*, tânărului îi redă liniște interioară,
Gura-i e păzită de iubirea din inimă și-l îngrijesc atent spirite protectoare,
Tânărul laudă pe DOMNUL, se încrede deplin în VOIA SA și-n drumul ales.
Numai DOMNUL deosebește neghina de grâu: EL dă rodul, EL dă și cules.
Omul trebuie să-l laude pe DOMNUL în cuvinte cernute din inimă caldă,
Când calea spre DOMNUL deslușită-i din încurcătură de fire, inima tresaltă.
Prin laudă și cântec înălțat DOMNULUI fie ca în suflete să coboare pace,
Tânărul fără vină e covârșit de durere, în boală și suferință amară zace...
DOMNULUI el plânge chinul, prin închinare și ascultare speră la înălțare.
DOMNULUI mărturisește amarul: Nimic din ce aud/văd nu e ceea ce pare.
Oare e posibil să doresc și să fac să fie bine și totuși să se-ntâmpale rău ?
De ce oare DOAMNE Căile Tale luminoase îmi sunt deslușite atât de greu ?
Ce-i adevărul ? Cât de *lucitoare* fie lumina ? Întunericul cât e de *înșelător* ?
Doar iubirea TA hrănește și setea ostoieste și de lumina TA mi-e tare dor.
În rugăciune se află totul și-n adânc de inimă, în rugăciune mă refugiez,
DOAMNE, durerea și suferința sunt cântece pentru TINE în inima mea,
La TINE de m-aș înălța, aș vrea să fiu topit într-o simplă și oarecare stea.
Mi-aș dori speranță. Dar doar TU orânduiești buna Cale, TU atribui și sens.
În inimi fă-ne buni și iubitori, astfel încât între oameni să fie bun consens.
Omul să rămână OM, să fie mai bun și mai iubitor, să fie deschis, cinstit.
În iubirea-ȚI călăuzește, din drumul spre TINE, să nu fie nicicum oprit.
Ce doresc pentru alții, doresc și pentru mine: nu mă opri s-ajung la TINE.
Ghidează-mi inima, *pașii/faptele* să nu fie greșite, să conducă doar la bine.
Oare e posibil să doresc și să fac să fie bine ? Și totuși să se-ntâmpale rău ?
De ce oare, DOAMNE, Căile Tale luminoase deslușite-mi sunt atât de greu ?
La TINE mă uit, DOAMNE, în răsărit strălucitor. Întărește-mă în credință.
Cu lumina dătătoare de viață îmi urmezi calea pașilor cu bună stăruință.
Spală-mi păcatele și varsă favoarea TA asupra faptelor și emoției pline,
Umple-mi de liniște și iubire inima, îndreaptă-ți privirea bună spre mine.
Mângâind chin, alinând durere, DOMNUL tânărului redă liniște interioară,
Gura-i e păzită de iubirea din inimă și-l îngrijesc atent spirite protectoare,
Tânărul laudă pe DOMNUL, se încrede deplin în VOIA SA și-n drumul ales,
Numai DOMNUL deosebește neghina de grâu. EL dăruie și rodul și cules.

Gurile noastre să îngâne cântece care inima DOMNULUI s-o înduioșeze;
Din inimi înălțate rugi și imnuri, ca sufletele noastre să nu se întristeze.
Adevăruri ce-am rostit în timp fost-au în minciuni închipuit de mistificate.
De ce n-am odihnit pe veci când țâșnit-am în lumină la țipete înduioșate ?
Au fost genunchi calzi care să mă primească și sâni care să mă alăpteze.
Noapte și zi, sufletul dulcii mame n-a obosit să mă mângâie și vegheze...
De-aș fi odihnit, DOMNUL m-ar fi primit cu încoronați și sfătuitori de bine,
Cei ce înălțat-au monumente largi ori cu cei ce nu se credeau ca oricine,
Prinți ce zornăiau grăunțe de aur sau îngrămădeau în case vase de argint.
Mic și mare asemenea-s ACOLO: sclavul scăpa-va de lanțurile ce-l cuprind,
Iar cel batjocorit nici că va mai auzi ocara și-al grelei asupriri surd amar !
Dă-mi DOAMNE binecuvântarea odihnei adânci, fă-mi din moarte "un mal".
De ce mai dă DOMNUL suflare celui scaldat de amar și risipa luminii celui în necaz ?
Al meu suflete strigă "A/as" ! Laud pe DOMNUL ca nenorocirii să pună zăgaz !
Înainte de îmbucătură scot suspine grele și geamătele ca fluviile se revarsă.
De ce peste cel cu cale îngrădită în toate părțile lumina zilei se mai varsă ?
De ce noaptea nu-l cuprinde ? Deși el sapă la mormânt ca după comori ascunse.
Al meu suflete strigă "A/as" ! Frământat îs de îndoieli, dar calmul mă pătrunse.
E calm de moarte ? Sau e calm de alinare ? Durerea apăsătoare nu mai doare !
E-n binecuvântat Sfârșit atâta liniște; atâta "lene odihnitoare" și-alinare.
Acum poate aș fi liniștit și culcat, m-aș odihni, aș dormi somn îndelungat !
Ostoită ar fi durerea (oricât de surdă ori de apăsătoare) în somn apăsat !
De fug cu frică: dau peste necaz ! De-am o teamă: aceea mi se-ntâmplă.
Ajuns-a viața goană în vânt, nesăbuită ? Ajuns-a moartea dragă, scumpă ?
De ce nu-s clipele cu rost ? De ce binecuvântarea Sfârșitului mulțumești !?
De ce nu de viață, ci de clipa cea dulce a odihnei depline să te veselești ?
De ce celebrăm moartea, nu viața !? Doar ca pântecul să-l îndestulăm ?
Nu ajung sămânța și poama !?... De ce viața noi (*oamenii*) nu celebrăm !?
VA SFÂRȘI ? Sfârșit e-n orișice ! Dar de ce înainte ca acea clipă să vină ?
Suntem stăpânitori pe pământ, pești/zburătoare/viețuitoare, cu păcat și vină ?
Ne mai este de ajutor restul Creației prin a binelui și răului cunoaștere ?
Am rămâne îndreptățiți în "legitimitățile" noastre, sperând la Renaștere ?
Ni s-a spus: "Stăpâniți", dar înainte de păcat ! Apoi ni s-a spus: cu "trudă"
Vei mânca din rodul câmpului. Dar ne-am îndestulat de-a morții osândă !?
S-a spus: "Să nu ucizi !". Apoi să mănânce din creaturile vii i s-a permis !?
Dar "ia-ți" de ai trebuință ! Nu în huzur și în nechibzuință ! Fii cumpătat !
Fii cu măsură ! Deci frugal ! Nesocotești porunca, căci vrei a fii îndestulat
VA SFÂRȘI ? Sfârșit e în orișice ! Să NU dorim sosirea clipei neapărat !>.

TEMEI LEGAL A. (CMAA 015-C0019 ÎN CDLJ 2002:2; MOLINA: BM 106451, BM 106466)

“Un Om, pe numele său Ana-hili îi este lui Puzur-Mama o slugă fidelă și bună, Ur-Ninmug, unchi matern, pentru Ana-hili plângere legală vrea să depună, El atrage atenția: Ana-hili este servitor. El a muncit și trebuie corect plătit. Înaintea lui Habalukke, guvernator cetății Adab și lui Ur-Emah e dovedit. Înaintea lui Badudu, comerciantul, asemenea cu martori s-a arătat deplin. Lu-Așgi fiul lui Bibi, Itidam, Magarum și scribul Gal-di confirmă din plin, Ka-ni-ni fiul lui Malah-kuzu, Namhani și E-luti, ucenici ai templului divin, X-Gar, garda guvernatorului. Cei opt sunt martori că a fost muncit în chin. În fața celor trei judecători și a celor opt martori, Ur-Ninmug drept afirmă Statutul de slugă al lui Ana-hili: a muncit, trebuie plătit. Martorii confirmă. Ana-hili e om liber ! lui Puzur-Mama zice Habalukke, în Adab guvernator. Ți-a muncit cinstit, va fi plătit. Îl vei păstra și de-acum înainte servitor ? Fără doar și poate ! Îl voi plăti pentru muncă și-mi va sluji și-n continuare. De va munci la fel de bine îl voi mai ține și mai mult de un an după stare. Iată ! Înaintea martorilor se face plata pentru trecut și pentru anul viitor. Luna *Dumuzid*. Anul: orașele Urbilum și Kimaș au fost sărăcite în popor.”

“Geme-Suen spune către soția lui Ur-Lugal, acesta e șef peste grădinari: Geme-Suen i-a dat doamnei lui Ur-Lugal 2 mina din argint, adică 2 dinari. Soția lui Ur-Lugal zice: Ki’ag a decis, Lu-Suen mi-e părtaș și confirmă. Lu-Suen: Nu confirm, e o minciună. Mai târziu, soția lui Ur-Lugal afirmă: Lui Geme-Suen datorez 15 șekeli de argint, 10 ei și 5 lui Alulu, al meu fiu. Ki’ag i-a adus pentru mărturie pe 5 fii ai lui Ur-Lugal. Ei spun că nu știu. Înaintea lui: Akala, Lu-diğira fiul lui Lugal-bata’e, Inima-An, Nidamu, Basig, fiul șefului bocitorilor din templu, fii grădinarului răspund cu nu. Ei nu știu și de aceea mărturie nu depun. Ei refuză mărturie să depună. Cazul nu poate fi decis. Care este adevărul oare cine ar putea să spună ?”

“21 iku de livadă, în argint o mina și o treime și patru șekeli: pentru teren Prețul l-a plătit Lugal-bata’e, șeful secretarilor, declară preotul seren, Pentru toți urmașii păstorului de vaci Urzu, pentru toți a fost cumpărat: Lugal-kugani, Ur-Ĝeștinana, Huwawa, Ur-Guedena, Ur-niğar, Budu și soția lui Umani, toți copiii lui Urzu, pentru trai și hrană așa s-a arătat. La munca acestui teren de livadă, la îngrijit și pază vor face cu rândul. Toți au jurat în numele măritului rege și în fața lui Ur-Lisi, guvernator. De față: Ur-Șara arhivist, Dada, Ur-Nisaba scribi, Gudea, Ur-Damu străjer. Livada vândută cu voia regelui, a Marelui Preot și al templului are și izvor. Mulțumiți ? întrebă Ur-Lisi. După răspunsul demn, sunt conduși de ușier. Copiii lui Urzu *sunt* mulțumiți. Înăuntru o altă pricină se discută... și nu-i ușor.”

IMN ȘI ȘIR-NAMȘUB PENTRU *UTU* (ETCSL t. 4.32.2.; ETCSL t. 4.32.e)

Imn: "Răsare-n auriu pe arcul cerului, tânărul *Utu*, al vieții vindecător.
Purtând în *E-babbar* o barbă de lapis-lazuli, *Utu*, mare erou ocrotitor,
Lumină a unirii, rege, asemeni mândrului bizon peste creste gonește.
Sfânt, îngăduitor la amiază cu norii, în lumină și în strălucire sporește.
Cu nerăbdare tinerească, *Utu*, alături de Dna *Ningal* în *E-nun-ana* celebrat,
Ca mândru taur, ca mândru cedru de izvoare scurse între chiparoși udat.
Funcție de goana lui pe cer, porțile cerului se deschid în a stelelor uimire,
Strălucirea a purtat-o pe vârf de munți. El e regele vestind a nopții sosire.
Și zi de zi luminează pământurile tuturor țărilor. Strălucirea și-o risipește.
Generos e *Utu*, căci cu razele lui minunate solul roditor și fertil încălzește.
Așa spicul răsare. Podoaba spicului se-ncarcă. Așa spicul se-ngălbenește.
Așa în copaci poama se coace. Așa pomul încărcat de fructe dulci rodește.
Utu, eroul *E-babbar*, dă povață și luminează cu strălucire tărâmurile toate,
Să înțeleagă complexitatea vieții și ordinea lumii Omului îi e peste poate."
Șir-Namșub: "În templu, foamea și setea orice ostenitor și-o poate ostoi.
Slavă: *Enlil, Ninlil, Utu, Șerida, Enki, Ninki, Enmul, Ninmul*. Zeilor slavă.
De demult, dintotdeauna, lângă dreptul ce umple căni, frânge pâine albă,
Slăviții mijlocitori ajută. *Elalu* ! Slavă DOMNULUI, căci foamea o va potoli.
Fie ca cel drept și virtuos să aibă o viață lungă ! *Elalu* ! Dă-i lungă viață !
Auamma, în casă, *ulili* ! *Allilamma*, în casă, *ulili* ! Sărbătoare de dimineață,
Curge băutura în căni, să fie onorați mijlocitorii și să fie bucurie și bine.
Serviți din pâine ! Căci boabele spicului dau în rod. Beți: râurile-s umflate,
Va fi de băut și de ostoit setea. Va fi făină de pâine. Mâncați pe săturate !
Enorme boluri cu ofrande și căni așteaptă. Beți și mâncați cum se cuvine.
Fie să curgă băutura în cănila însetaților ! Slavă lui *Enki*, drept și generos.
Când *Utu* ne mângâie cu raze primăvăratice, miei și viței zburdă frumos.
Se nasc prin mare MILA DOMNULUI. Prin grija SA adâncă pentru Creație.
Nou-născuții cresc, nerăbdătoare Mama ar vrea să-i vadă pășind cu grație
Viața e plină de neprevăzut și necunoscut. Ne rugăm pentru o viață bună,
Prin ruga noastră adâncă și ofrandă, viitorului împletim sfântă cunună.
Curge băutura în căni, să se servească mijlocitorii, să fie bucurie și bine.
Serviți din pâine: căci boabele spicului dau în rod, beți: râurile-s umflate,
Va fi de băut și de ostoit setea, vor fi făină și pâine; mâncați pe săturate !
Enorme boluri cu ofrande și căni așteaptă; beți și mâncați cum se cuvine.
Oare e posibil să dorim și să facem să fie bine și totuși să se-ntâmpale rău ?
De ce oare DOAMNE căile tale luminoase ne sunt deslușite atât de greu ?

MIRAREA GRÂULUI CĂTRE OAIE (ETCSL t. 5.3.2.)

“La începuturi. Pe când *An/Cerul* în plapumă de nori zeii *Anuna* zămislise. Pe când nu erau bob de grâu sau oaie zămislite și nici destinele promise. Pe când *Ninsar* nu înverzise. Iar *Uttu*, țesătoarea firelor vieții nu țesea. Iar nici unelte de țesut și nici gherghef ea nu avea. Și nici nu împletea. Nici *Ninkurra* pe pășunile ei nu hrănea, pentru că nici ființele nu ființau. Și numele *Ezina/Grâu*, *Kusu/Oaie* de s-ar fi spus, în inimă nu se simțeau. Pe când oamenii ignoranți ignorau boabele de grâu. Și nimic nu îmbrăcau, Umblând neînveșmântați. Știința gustului pâinii dulci n-ar fi putut-o afla. Se hrăneau cu iarbă și rădăcini, iar apa de băltoacă o beau. De-o găseau. Atunci, zeii *Anuna*, nesăturându-se cu laptele dulce a oilor stâniei sfinte Le-au dat Creației să se bucure de grâne și oi, spre hrană și luare aminte. Bucuria pâinii și laptelui dulce prin grâu și oaie a descins pe fertil pământ. Bucuria pâinii și laptelui dulce prin grâu și oaie a coborât pe solul sfânt. Oilor le-au dat plante verzi din belșug. Grâului i-au rânduit ogor roditor. Oile erau mulțumite în țarcuri. Grâul mândru și semeț era pe al său ogor. Așa a coborât prosperitatea în comunități. Așa s-a adus bucurie în Țară. Hambarele Țării s-au umplut, așteptând grâul din boabe sădite să răsară. Laptele și lâna au hrănit și înveșmântat. Săracului zâmbet larg i-au redat. *Ezina/Grâul* și *Kusu/Oaia* au adus prosperitate continuă și bucurie treptat. Inimile lui *An*, *Enki*, *Enlil* se-ncălzeau de bucuria oamenilor ce aveau drag. Când și grâul și oaia s-au ostoit din apele râului fierbând a vin dulceag, Mirările *Ezinei* și *Kusu* au pornit discuții deșarte lângă al păcii înalt steag. Spuse *Ezina*: Surioară, sunt slava luminii Țării, degrabă eu am întâietate, Hrănindu-l pe viteaz la îndemnul *Inannei*, în luptă va pustii a pustietate, Îi țin puterile întregi. Și-n viață, nimic, niciun rău să-l atingă nu va putea. Din într-ajutorare și amabilitate, vecinii cu făină din mine s-ar împrumuta, Așa orice meteahnă sau discuție între ei se stinge spontan, apare armonia. Pe cel pierdut în gânduri, eu, *Ezina/Grâu* îl eliberez și-i îndrum prietenia. Spuse *Kusu/Oaia*: Surioară, prin voia lui *An* am descins din cerul cel sfânt Înzestrat cu lâna, din fir rupt din al lui *Uttu* caier. *Šakkan*, sălbaticul ținut Al munților semeți l-a supus, înfășurându-l cu groasa frânghie ce-a avut. Frânghia, din ce fire ? Da, firele mele. Praștia, arcul lung, tolba cu săgeți, Oare ce au în comun ? Da, de la mine-s. Pavăza trupelor de elită, cu pecet, Și embleme sunt de la mine. Sandalele țăranului și burduful de apă rece, Asemenea-s de la mine. Uleiurile sățioase, cele de ars și cele aromatice, Aromele plăcute zeilor asemenea sunt: sosite cu mine. Hainele cele bune, Veșmintele regelui și cele ceremoniale ale preoților de la mine-s anume,

Dar grapa ta, plugul și curelele sunt efemere. Ce mai poți răspunde oare ?
Spuse *Ezina/Grâu*: Cu drojdie bine uscată cea mai bună bere de sub soare
Ninkasi o pregătește prin mine. Sunt ținuți țapii și berbecii grași perpeliți
Departe de produsele mele. Păstorul tău și turmele de fermier sunt oprți
Să calce ogorul. Păstorul admirativ de pe deal spicele-mi aurii le privește.
Deși păstorul veghează, pericole-s până ce cernita seară-n țarcuri sosește.
La intrare în țarc sunteți socotite, iar de-i timp urât vă mână în adăpost,
Firele-mi pe ogoare la vânturile lui *Iškur* vijeliosul rezistă tenace, cu rost.
Spuse *Kusu/Oaia*: Surioară, tu iubești calul precum *Inanna*. Nobil animal.
Calul mestecă grăunțe și paie, morarul boabele le macină tare în final
Până ajung fină pulbere, făină. Atât te chinuie ca să te facă făiniș. E bine ?
Făina cu apă e frământată anume, te-adună, te-ntinde, fac orice din tine,
Apoi la cuptor ești rumenită ca și mine, pe masă alături suntem așezate.
Spuse *Ezina/Grâu*: Oaie, *Iškur* te stăpânește, de *Šakkan* sunteți purtate,
El te paște, iar solul bătătorit ți-e pat. De te-apropii de casă ești alungată,
Laptele-ți e turnat în recipiente fel de fel, din unul într-altul ești vărsată,
Când ești tunsă de rămân smocuri doar la baza capului, păstorul va cere:
<Măsurați-mi o măsură plină de grăunțe pentru oaie>. <Cu plăcere !>.
Spuse *Enki* către *Enlil*: *Ezina* și *Kusu-s* surori, ale pământului nestemate,
Ele aduc prosperitate, între ele două să fie loc de ceartă deloc nu se poate.
Pâinea-i hrănitore, ca și dulcele lapte, de ce e ceartă oare pe întâietate ?
Amândouă-s minunate ! Fără grâu și oaie, fermier și păstor, nu se poate...
...La începuturi, pe când *An/Cerul* în plapumă de nori zeei *Anuna* zămislise,
Pe când nu erau bob de grâu sau oaie zămislite și nici destinele promise,
Pe când *Ninsar* nu înverzise, iar *Uttu*, țesătoarea firelor vieții nu țesea,
Iar nici unelte de țesut și nici gherghef ea nu avea și nici nu împletea,
Nici *Ninkurra* pe pășunile ei nu hrănea, pentru că nici ființele nu ființau,
Și numele *Ezina/Grâu*, *Kusu/Oaie* de s-ar fi spus, în inimă nu se simțeau.
Atunci, zeei *Anuna*, nesăturându-se cu laptele dulce a oilor stânii sfinte
Le-au dat Creației să se bucure de grâne și oi, spre hrană și luare aminte.
Bucuria pâinii și laptelui dulce prin grâu și oaie a descins pe fertil pământ,
Bucuria pâinii și laptelui dulce prin grâu și oaie a coborât pe solul sfânt.
Oilor le-au dat plante verzi din belșug, grâului i-au rânduit ogor roditor,
Oile erau mulțumite în țarcuri. Grâul mândru și semeț era pe al său ogor.
Spuse *Enki* către *Enlil*: *Ezina* și *Kusu-s* surori, ale pământului nestemate,
Ele aduc prosperitate, între ele două să fie loc de ceartă deloc nu se poate.
Pâinea e hrănitore ca și laptele dulce, de ce se ceartă oare pe întâietate ?
Amândouă-s minunate. Fără grâu și oaie, fermier și păstor NU se poate...

Atunci cine de fapt și de drept ar trebui să aibă totuși cu Voie întâietate ?
Nevoie e de amândouă, dar cu bună măsură, desigur; și cu justa dreptate.
Enki și Enlil grăit-au Domnului: *Ezina, Kusu-s* surori. Între fermier și păstor e rivalitate.
-<De ce ? N-ar fi loc pe pământ ca să se înțeleagă ? Să fie vreo dificultate ?>
Cu respect-adoratie, *Enki și Enlil* au tăcut. -<Grijă pentru Creație: fapte !
Vegheați că nu se știe clipa. Nu adânciți risipa !>. Vântul răspuse cu șoapte.
Enlil opri vântul să zburde și-l înghiți. -<Eliberează-l, joaca e pentru copii !>.
Vântul fu iute eliberat și intră în pletele lui *Enlil*, printre ai săi frați cumiți.
-<Mi-a fost frică, ca niciodată. Joaca-i pândalnică, neașteptată... de-ați ști !>.
Cine-ar trebui oare să certe unul dintre vânturile zburdalnice ?- <Te-alinți>.
Atunci cine de fapt dintre păstor și fermier ar trebui să aibă poate întâietate ?
Cartea Sfântă clarifică: <"Eva a rămas însărcinată. După un timp ea l-a născut
Pe Cain și a zis: [Am adus în existență un om cu ajutorul Domnului]. Și l-a făcut
Mai târziu pe Abel, fratele lui. Și Abel era păstor, iar Cain calm pământul îl cultiva.
După un timp, Cain ofrandă din câmp, din roadele pământului Domnului a adus.
Abel a adus și el dintre întâii născuți ai turmei sale. Domnul a apreciat că-i "altceva".
Plăcerea a fost spre ofranda lui Abel, iar despre ofranda lui Cain nimic n-a spus.
[De ce-ți sunt ochii roșii, fața încruntată ? Dacă lepezi mânia și bine făptuiești
Nu vei fi înălțat deodată !? De nu, se va alipi dorința păcatului fără de tăgadă.
Ai stăpânirea de sine să te reții ? Putea-vei stăpâni tu un germene de sfadă ?]>.
Urmarea se știe... fără deplină, bună stăpânire, iese la iveală jalnica omului fire.
<[Unde ți-e fratele ?]. [De-aș ști ? Pot fi păzitorul său ?] răspuse Cain cu nesimțire.
[Ce-ai făcut ? Ascultă, sângele strigă din lut spre Mine]>. Atunci, ce-i de făcut ?
Enki și Enlil știau: ajuns pe pământ, alungat din Eden, Adam mânca trist, tăcut
Plantele câmpului alese dintre spini și mărcini. Cu trudă și tristețe le strângea
Și le mânca. Săraca Eva nimic nu-i reproșa (totuși la fructe coapte se gândea).
Urmașii săi au făcut conform poruncii ? Abel a păstorit, iar Domnul nu l-a oprit.
De ce oare nu strângea ? S-a îndepărtat de la poruncă ? -Nu știu. Dă de gândit.
Să fi fost bine ca Abel să se fi oprit ? -Nevoie-i de natură ! Și măsură totuși fie.
Grădina de zarzavat, țarina irigată înguste/scurte, drămuite. Fără vie și veselie.
Din pădure: fragi, ciuperci; mierea albinelor; schimnicii cu lăcuste se hrăneau.
Firele de păr se pot țese... Schimnicii cu haină de păr de cămilă se înveșmântau.
Dar firele din crisalidele unor fluturi ? Dar inul și bumbacul să nu fie ele bune ?
De ce nu natural, cu măsură ? De ce atâta trudă în neștire și de ce oare anume ?
Are sens ? Să fie vreo speranță ? Și animalele domestice !? Doar pe lângă casă !
Mult ? De ce ? Pântecelul să nesocotească Viața ? Mâncăm ca din noi să... iasă ?
Cu cât ne abținem cu atât mai bine ! Între fermier și păstor să nu fie rivalitate.
Varietate și puțin; nu îmbuibare. Cum păstrăm ? La loc răcoros, în gropi săpate.
Veșminte din fire de plante și păr întreșesut. Măsură, bun simț, pe cât se poate.
Armonie, înțelegere, cooperare, umanitate, respect, într-ajutorare, demnitate.

PROVERBE A. (ETCSL t. 6.1.: 1.83, 1.160, 2.61, 2.71, 2.123, 2.149, 2.164, 3.62, 3.99, 3.119, 3.176, 4.2, 4.15, 4.61, 5.38, 5.x13, 8.b17&8.b18, 9.a1&9.a2, 9.e5, 11.68, 12.c5, 15.a5, 15.b4, 15.e5, 11.150, 11.21, 9.e4, 7.79, 5.108, 5.63, 3.190, 3.161, 3.157, 3.142)

Când o navă sigură navighează, *Utu* o duce în port sigur spre ancorare. Să te căsătorești este omeneste. Să crești urmașii e o faptă de adorare. Dacă o vulpe nu are auzul prea bun, cumva va ajunge să șchiopăteze. Adevărul după minciună, nu poate fi crezut: minciuna o să dezonoreze. Ce e folositor să fie mereu la îndemână. Ce e de înlocuit poate fi rățacit. De stau lângă arșița mării, tânjesc ca în a muntelui inimă să se fi răcorit. Să nu revii la ușa casei al cărui stăpân nu e acasă. Totuși, dă de gândit. Să-ți fii propriul stăpân ce singur se împinge la trudă prelungă e de dorit. Vorbește: -voi vorbi. Fii sincer: -sincer voi răspunde. Adevăru-i nestemată. Celui cu gura deschisă, muștele pângăresc în gură mâncarea nemestecată. Celui fără șansă, nu-i schimbă soarta de vorbește viclean ori cu judecată. Și de avut-a valoare mare, lucru' aruncat în foc mistui-va-se topindu-se pe dată. Pentru că nu-și mai putea depăși temerile, acela a îndepărtat ceea ce le sporea. Amăreala și usturimea coboară jos, dar intră pe gură chiar de nu se dorea. Armăsarul, când călărețul cade: Dacă povara așa va fi, ce slab voi deveni ! Atunci când lupii bântuie stâna și pradă, păstorul turma nu și-o va putea spori. Pisica găsește ascunzătoarea șoricelului. Ea cu limba blana și-o va ostoi. Orice va decide judecătorul, va fi neplăcut ! Orice va decide, va fi nedrept. Ca să ajung din urmă companionul, fie ca să pășesc iute, să țin drumul drept. Precum potopul revenit în matcă, fie ca inamicul să revie în a sa cetate. Chiar și piatra de moară va pluti pe râu pentru un om just și cu pietate. Binevoitorul acordă cu maximă generozitate adăpost celor în suferință. Ce poate face fermierul cu ochiul său vigilent și în mare credință și pocăință ? A plouat pe malurile fluviului, dar nu a primit strop solul crăpat de secetă. Casele de pe înălțimi sunt rare și destul de izolate; ele în apărare pregetă. Ca să-ți alegi aleasa inimii în timpul unui festival nu ar fi tocmai potrivit. Promite, dar nu-și ține cuvântul. Promite și se eschivează. Nu e de dorit. *Utu*: judecă ! Ești decident, decide salvarea sufletelor și dă-ne viitor bun. *Utu*/ Soare îmi dă căldura inimii și-mi călăuzește pașii la umbra unui alun. Câinelui i se cere să păzească, cât timp păzește de lanț el ar putea scăpa. Când leul rage, se spune: Să nu-ți pice mâncarea, căci nu vei mai căpăta. Când ne trebuie încă dreptate, dar nu o găsim, abuzurile chiar pot spori. Nu pune mâna murdară la gură. Spală-ți mâna și sănătatea o vei ocroti. Timpul s-a scurs atât de repede și ce folos ai scos din auzitele fapte ? Vântul sudic năpădește ochii cu nisip: <De ce m-ai lovit din spate ?>.

O CĂSUȚĂ PENTRU PEȘTIȘOR (ETCSL t. 5.9.1.)

“Dragul meu peștișor, ți-am construit o magnifică casă, cu spațiu generos, Înăuntru sunt numai mirosuri plăcute și aromate, exteriorul e tare frumos Și e foarte bine izolată. Ca să nu te supere lumina sunt draperii ce se trag, Nu sunt deloc compartimentări, nimic să oprească înotul tău în zig-zag. Hrană e pe îndestulate, numai să te poți tu hrăni, laptele curge abundent De-ai putea sorbi. Viața-ți privată nu va fi deranjată, nu vrem precedent ! Mirosurile aduc a rășină de cedru. Lapte, saleuri, dulciuri sunt la discreție. Vino la noi cu toți cei apropiați, cu toți cei dragi, să vină toți: nu e selecție. Nu lăsați copiii prietenilor voștri afară, nu lăsați vecinii afară, oricine ar fi. Dragule, intrați ! Nu lăsați ziua să treacă și noaptea să vină, doar să-mi vii. Nu lăsa lumina lunii să intre înaintea ta în casă, intră. Și de seara e-n prag, Intră, te vei odihni. Somnul fi-va nederanjat, de ai să vii draperiile se trag. Dragule, intră ! Ca și într-un râu întortocheat, canalele nu-s de cercetat. Ca și cum ai fi în nisipul fin din albia râului. De-ai vrea să ieși, nu vei reuși. Ca și în torent de apă iute, chiar de te zbați locul tău nu va putea fi fixat. Lumina lunii să nu intre în acea casă. Și locul tău doar acolo ți-l vei găsi. Și nu veți reuși să scăpați... Fața la mine ! Ca vulpea hăituită ! Nu scăpați ! Ca un dulău prins în lanț ! Nu scăpați... Doar ce voi dori eu o să căpătați ! Ca un taur prins în staul, ca o oaie în stână, nu scăpați... Privirea la mine ! Acum intră în locul ce l-am pregătit, precum taurul în staul. E pentru tine ! Intrați pentru mine dimpreună cu alții și *Nanșe* de toți fi-va mulțumită ! Să intre pești de toate felurile: cea ce se hrănește cu plante dulci e dorită; -Denumită *suhur-gal*, apoi cel numit *suhur-tur* ce cu frunze se hrănește, Peștele *eštub*, cu buzele largi și gură mare care la trestile *gizi* râvnește, Apoi *gubi*, cel închis la culoare și care mușcă din țărnul râului și-i răpitor. *Șe-suhur-gal* cu spinarea țepoasă să intre, chiar dacă cu el nu-i prea ușor, *Șe-suhur-sig* să intre, care arată plângăcios ca un copil mic în rugăciune, Peștele săritor, cel ce stă în ascunziș în mâl și cel din adâncuri de genune, Peștii *kiĝ* tulburătorul, *ĝir-gid*, *gir*, *ab-suhur*: urâciunea cea bună la gust. Și *agargar*, care are venin în fălci și prin rupturi strică al digurilor bun rost. Și *kamar*, preferatul comercianților, *nunbar-gid*, *azagur*, *muș* cu piele tare. *Ĝiru*, *salsal* cel atât de ușor de prins de copii, chiar dacă nu e foarte mare. De intrați, veți fi feriți și de ghearele păsării *akane* și de ale păsării *ubure*, De cea cu picioare lungi venită din depărtări și viețile vă vor fi mai sigure ! Feriți de ghearele păsării *kib* și de fălcile crocodilului *kuda* aprig și fioros. Timpul ne presează tare, dragul meu peștișor, vino mai repede, intră sfios. *Nanșe*, protectoarea pescarilor fi-va mulțumită. Vino întâi singur, frumos.

DEDICAȚIE PENTRU *NINDARA ȘI NANȘE* (RIME3.2-216...218)

În numele măritului Șulgi, în Ur și peste Sumer și Akkad rege devotat, Șulgi-kiursa-kalama, demnitarul însărcinat cu ofrande un dar a dedicat Pentru *Nindara și Nanșe*, ocrotitorii, cioplită în piatră neagră cu inserții. Statuia reprezentând pe rege, inscripționată fin la bază fără pretenții. <Întărit de Nindara și Nanșe, Șulgi e suflare de viață orașului său, Ur>, E numită statuia ofrandă și va sta în templul Ninmarki în loc fără cusur, În cetatea Girsu, unde daruri sacre se vor primi așa cum sunt rânduite: În ziua festivalului, fructele și roadele timpurii să fie sărbătorește primite, Și într-un loc numit al lui An/Cerul se vor aduce ofrande de cornute mari, Precum și: cinci măsură malt, șapte măsură bere, dar licorile să nu fie tari, O măsură făină aleasă, o pânză acoperământ, o pânză de tron nu oricare, Lemn, rășină și arome de cedru și de două ori câte șapte minas din fiecare, Cincisuteșinouăzeci pești secționati, un gur de soda, un gur regal de sare, Cinci clopoței de argint, o măsură de ulei, patru măsură de pești de mare, Toate acestea sunt ofrandele cerute ghildei artizanilor: ceea ce e de dat. În Girsu, vase echipate complet la vremea când grânele-s de transportat Fac comerț între Girsu- Gu'abba și de ele maestrul de ceremonii răspunde, Cel ce veghează focul sacru. Așa ofranda artizanilor în templu pătrunde. Astfel o treime în templul Ki'es, iar în Girsu o treime în cel mult zece zile. Vitele și oile destinate palatului și altarului lui Ningirsu vor tulbura zorile Cu mugetele și behăitul lor. Pentru cei ce biroul șita cinstit orânduiesc, Pentru spațiul deschis al sfintei ape și hranei pe care săracii o dobândesc, Pentru stânele comunale și depozitul de lână aceste rații se vor asigura: Cinci sila de ghee, șase sila regale curmale, zece sila de brânză se vor da, Zece sila de făină, zece sila de vin, un șir de curmale și zece sila de mere. Includ provizii pentru călătoria Gu'abba, drum lung, istovitor, fără plăcere. Următoarele terenuri aparțin ghildei artizanilor: terenul Ambar-Tur întins, Terenul Kimura, terenul Gișgi-banda, terenul A-geștina pe întreg cuprins. Pentru *Nindara și Nanșe*, ocrotitorii, cioplită în piatră neagră cu inserții Statuia reprezentând pe rege, inscripționată fin la bază fără pretenții, <Întărit de Nindara și Nanșe, Șulgi e suflare de viață orașului său, Ur>, E numită statuia ofrandă și va sta în templul Ninmarki în loc fără cusur, În cetatea Girsu, unde daruri sacre se vor primi așa cum sunt rânduite: În ziua festivalului, fructele și roadele timpurii să fie sărbătorește primite, Ghilda artizanilor din Girsu bine se va ocupa de rânduielile sfinte convenite, Șulgi va fi protector celor ce alimentează cu lemn focul sacru în altar, Să-i amintească numele, să aibă grijă de păstrarea amintirii în mod sacral

NANAYA ȘI MU'ATI (MIO 12-52...53; LAOS 4,10; X001003; VAT17347=BAB40294)

“<Buzele tale cele dulci stârnesc pasiune. Lasă-mă în farmec să mă scald. *Nanaya* ! Farmecul pasiunii tale m-a prins; fierbinte-s, jar ard ! *Sunt* cald. Fericirea mă cuprinde. Starea binelui se înstăpânește în mine prin dorință. Față de marea zeită, n-am să-mi pierd respectul adânc și buna cuvîntă>. Pentru Abi-Eșuh, dorința e nestăvilită. Că ar putea, iar și iar, la nesfârșit. De farmecul ei nemărginit și misterios este atras. E atracție fără de sfârșit. DOMNUL să vegheze asupra îndrăgostiților, ostoindu-le inimile-n plăcere. *Mu'ati*, între îndrăgostiți fi-va veșnică înțelegere, armonie, lapte și miere. Iubitei veșnicul îndrăgostit va arăta perpetuu respect, protecție, adorație. Prin expresiile incandescente ale iubirii, DOMNUL e îndreptător în Creație (Dacă iubirea-i focul inimii, exprimată ardent, iertător, curtenitor, atent) ! Și îndrăgostiții ating vastă lumina DOMNULUI: adorându-se perseverent. Frumusețea, dulceața iubirii intense-s licori de care El nici că se va sătura, Focul dragostei îi umple pe îndrăgostiți. Ei în dragoste adâncă ar adăsta. Ce e fericirea ? Ce e speranța ? Ce e fidelitatea și ce e dragostea pe viață ? E aventură, e bună cuvîntă ? E respect ? E adorație ? Să fie și cutezanță ? Suficientă-i iubirea sinceră, ca DOMNUL să reverse asupra omului mila ? Dragostea poartă pe culmi înzăpezite. Sau în adânc de ocean: prea-umila. Cu-ale inimii puteri nemăsurate, iubirea ridică-va-se-n porți înalte-n ceriu, Înțelegerea DOMNULUI în pasiunea îndrăgostiților fie alb sacru misteriu. Abi-Eșuh își reprezintă iubita prin imaginea sfintei *Nanaya*. Aprig iubește. Adorata sa pe el îl vede drept *Mu'ati*, de dragul căruia greu se ostoiește. Ce e iubirea ? Ce e adorarea ? Aspră necuvîntă ? Extaz regăsit în plăcere !? Iubirea e foc ce arde, mistuiește; uneori e dor și chin consumat în tăcere. Despărțirea de cel drag e și durere și suferință. Revederea e bucurie mare. Dragostea e pasiune și foc. Dorință, atracție, chemare, explorare, căutare. <Buzele tale cele dulci stârnesc pasiunea, lasă-mă în farmec să mă scald ! *Nanaya*, de farmecul pasiunii tale sunt prins, fierbinte sunt, ard, sunt cald. Fericirea mă cuprinde, starea de bine se înstăpânește în mine prin dorință. Față de marea zeită, nu am să-mi pierd respectul adânc, buna cuvîntă>. DOMNUL să vegheze asupra îndrăgostiților, ostoindu-le inimile-n plăcere, *Mu'ati*, între îndrăgostiți fi-va veșnică înțelegere, armonie, lapte și miere. Iubitei, veșnicul îndrăgostit va arăta perpetuu respect, protecție, adorație. În expresii incandescente ale iubirii, DOMNULUI e mulțumitoare Creația: Dacă iubirea e focul inimii, exprimată ardent, iertător, curtenitor și atent, Și îndrăgostiții ating vastă lumina DOMNULUI: adorându-se perseverent. Ce e dragostea ? Ce e iubirea de-o viață ? Sentiment peren și persistent.

<-În piept am jar; despărțirea de tine mă doboară... -Dar mă vei revedea !
-Nu mă pot desprinde de tine, draga mea ! Fără de tine, nici că aş putea...
-Nu ai să pleci de tot !? -Nu plec !? -La dreaptă judecată vei lucra ! Mâine.
-Nu pot ! -!? -Cu tine vreau. În brațe să mă ții. Doar apă s-avem. Și pâine !
-Și ne va ajunge !? -Pe veșnicie ! Îndestulați de-a Domnului grijă și iubire.
-Doar iubire ? -Pe veșnicie. -Speranțe ! Oamenii așteaptă multă ocrotire.
-Pricinile oamenilor s-aștepte ! Iubirea: deloc ! -!? -În piept am jar și foc.
-Revenind, primi-vei mângâieri, alint ! -Fericire necuprinsă, fără de soroc.
Ești dar nesperat-binecuvântat; alinare sufletului ! Nestemată. Și fericire !
Te-aș iubi-n neștire... îndelungat. Îmbrățișați, înduioșați, uniți: fără oprire.
-În complicate pricini, altul să chibzuiască îndrăzni-va ? -Doresc liniște...
Dragostea-mi e fără de "pricini". În mine "foc" arde ca și paiele-n miriște.
Nectar ești și lumină-far călăuzitoare. Inimii fiindu-i îndelung ostoitoare.
Aș sorbi din tine: te-aș săruta cu pasiunea dragostei îndulcite-n vârtoare...
-Fi-va timp ! -Timp ? Nu va topi pasiunea mistuitoare. -Pasiunea rodește...
...În mine, nouă viață pâlpâie... Simt ! -Un copil sosește ? -În mine crește.
-Avea-vom responsabilitate ! -Așteaptă încă... puțin doar... spre toamnă !
-Dragostea ne este de Domnul binecuvântată ! Mulțumesc, dulce Doamnă.
Mulțumesc sfintei *Nanaya* și lui *Mu'atî*; dragostea aprinsă ne-au îndulcit-o.
Nu-s clipe mai minunate decât acestea ! Lumina și întunericul au rodit-o.
Tu: ești soare. Eu: bulgăre de pământ, de drept deștelenit de-al tău sărut.
Am de ce munci și trăi: intens și just. Îndepărtează-te, frigule, ce-ai durut.
În clipele fericirii să ne-adâncim. În dragi clipele cărunte ne-om contopi !
Iernii aspre "cetatea" a rezistat. La nașterea pruncului fi-vom "fortificați".
-Așteaptă ! Spre toamnă... -Ce fericire ! Scurgerea zilelor n-o vom opri...
-Dar și încărunțim... la tâmple ! -Puțin... Fi-vom și senini: deloc încrunțați.
Acasă te-avem pe tine, soare. Și vom avea din toamnă surplus de lumină.
De-acum, de drag, mă-nduioșez... De bucurie așa-mi va fi inima de plină !
Durerea iernii s-a stins: speranța-i la zenit. Prin tine sunt atât de împlinit !
-N-ai mai fi vrut să pleci de lângă mine ! -Cine-ar vrea ? -Și de înfăptuit !?
-Pricinile s-aștepte ! Căci eu n-am "pricină". Acolo nu voi prinde rădăcină.
Gândul mi-e acasă, la frumoasa mea: aleasă. Sublimă. Iubirea-i deplină.
N-am pricină de-ncruntare, cât îți sunt alături, Soare ! În piept arde jar !
Tu mi-ești ostoitoare ! DOMNUL Ție m-a dăruit, să-ți fiu soț, sprijin, har.
-Ești iubirea mea pe veșnicie. Deja se știe. Nici că vom "poposi" vreodată.
-Îți mulțumesc pentru viața ce o porți în tine. Iubirea-i binecuvântată !>
Iubirea-i ca un foc al inimii, exprimată ardent, iertător, atent, curtenitor:
Îndrăgostiții înalță o pânză a luminii DOMNULUI, în foc de inimi cotropitor.

PENTRU *BAU*ȘI KŪBATUM DE ȘU-SU'EN

(ETCSL t. 2.4.4.1.; ETCSL t. 2.4.4.2.)

“Dulcea mamă mi-a dăruit viață, viața mi-a fost dăruită de dulce Doamnă. Abi-simtî, ea a țesut o pânză a bucuriei sfinte, Abi-simtî, ea, dulce mamă. Și Doamna prea-luminatului Șu-Su'en e pe punctul de a țese pânză nouă, O bucurie fără seamăn iradiază în cetate, pe flori se pun lacrimi de rouă. Regina Kūbatum va dăruia o nouă viață, un viitor abil rege și conducător, Kūbatum dăruiește bucurie fără seamăn lui Șu-Su'en, un prunc seducător. Abi-simtî povestește ce-a simțit când micuțul Șu-Su'en în lume s-a născut. Dânsa s-a rugat cu lacrimi DOMNULUI și așa nepotul lui Șulgi a apărut, Prin rugă și închinare am primit în dar sigiliu-inel lapis-lazuli, aur, argint, Astăzi în brațe regele mă strânge și astăzi în brațe cu drag eu îl cuprind. Ce dar neprețuit ! Un rege măreț și iubit ! Prin el bucuria vieții am trăit, Minunate-s darurile tale, DOAMNE, neprețuite. În Kūbatum viață s-a sădit, Neprețuite-s darurile DOMNULUI, pentru noi și pentru al Sumerului popor, Din nepotul lui Șulgi, din înțeleptul rege Șu-Su'en se naște un conducător. Când minunea se va naște, freamăt de laudă-osanale cetatea va cuprinde. Binecuvântate fie darurile DOMNULUI și binecuvântare prin cele sfinte.”

“Minunată e dragostea, dulce ca mierea și maternitatea o bucurie imensă. Nesfârșite-s laudele pentru tine, DOAMNE, prin urmaș viața ne e densă. Doar prin mila și veghea DOMNULUI calea ne poate fi atât de dulce și lină, Doar prin miracolul nașterii dătător de viață dragostea devine mai plină. Iubirea este un dar în inimă minunat și neprețuit, de la DOMNUL primit. Dar iubirea fără corolarul nașterii face ca sensul vieții să nu fie împlinit. DOMNUL ocrotește pe îndrăgostiți și cu a nașterii minune îi ferește, Minunată e dragostea când rodește. Miracol e nașterea când se-mplinește. Ce e iubirea ? Ce e adorarea ? Plăcerea e aspră necuvință, extaz, plăcere, Iubirea e foc ce arde și mistuiește, uneori e dor și chin consumat în tăcere. Și pentru puiul de om, mama sa îi poartă de grijă și de drag ea tânjește. Iubirea se împlinește: doar forța legăturii dragostei de mamă dăinuiește. Minunată e dragostea, dulce ca mierea și maternitatea o bucurie imensă. Nesfârșite-s laudele pentru tine, DOAMNE, prin urmași viața ne e densă. Nu-i nimic mai presus decât legătura puternică dintre puiuț și mamă, Acesta e un miracol și taină ascunsă a vieții. De nepătruns de bună seamă Doar prin iubire acestea fi-vor deplin deslușite în inimile deschise și calde, DOMNUL cu nețărmită-i grijă pentru Creație în iubire să ni le scalde. Minunată e dragostea când rodește, miracol e nașterea când se-mplinește, DOMNUL binevoitor față de Creație cu a nașterii minune viața ocrotește.”

CRÂMPEIE DE CORESPONDENȚĂ A.

(ETCSL t. 3.3.13.; ETCSL t. 3.3.04.; ETCSL t. 3.3.05.)

“Scrisoare către generali. Ceea ce spune șabra generalilor rog transmiteți: Ape umflate ale Purratum/Eufrat au inundat până-n Tummal. Nu omiteți ! Militarii au intervenit prompt, săpând un bazin pentru a apelor colectare. Dar inundația a lovit și terenul Gišgidulla, pericol pentru sol de sărăturare. Apele de băltire ating și un cot și jumătate, mulțimea de trupe nu poate Să efectueze desecarea. 216.000 iku de teren ar fi afectat de ape se socoate. De soarele nu evaporă surplusul apei, al militarilor greu efort e zadarnic. Oamenii ne sunt insuficienți. Eu nu voi sfârși însărcinarea nici dacă sunt harnic.”

“Către guvernator și administratorul șef al templului, așa Ur-Enlila spune: Canalul de irigație care tocmai a fost curățat distribuia apă dublu, anume: Pentru terenurile lui Lugalane și ale administrației. Dar malurile spărgând, Enlilaĝu și Hanzamu din debitul canalului pentru terenurile lor ei dirijând, Lugalane le-a vorbit: Acum canalul este pentru trei părți, deci contribuiți, Apa va ajunge socot pentru toți. Enlilaĝu și Hanzamu nu pot fi domoliți, Ei spun: sunt pierderi, nu aveți lucrători pentru a canalului întreținere, Nu e distribuit echitabil. Ceea ce s-ar fi pierdut ajunge la noi, e reținere Pentru efortul depus de ostenitorii noștri. Ur-Enlila crede că în prezent Lucrătorii sunt insuficienți. Ar fi nevoie de 5 sau 10 lucrători. E urgent !”

“Către marele rege spun dnii: administrator șef al templului și guvernator. Destinat templelor (*Enlil/ Ninlil/ Ninurtei*): câmpul Dabta –de cca. 10.800iku- e roditor, Din el, 540 iku sunt teren de subzistență a celor însărcinați cu rechiziții. Iar 180 iku pretins de Iqbišum și Abi-qati este în câmp mai jos ca poziții. Dacă Domnia-Voastră consimte, un curier ar trebui ordine să ne transmită Privitor la lucrări și la hotarele câmpului, dorințele D-stră să ni le remită. În spate 2 iku și 180 iku la hotarul câmpului sunt cu sapele bine pregătite. Câmpul a fost arat cu bivoli luați cu împrumut, așa arăturile sunt gătite, Lucrăm cu sapele, nu avem mijloace. Acestea regele nostru să le știe !”

“Versiunea din Ur: Câmpul <Unde este ?> lui Enlil și Ninurtei îi e dedicat. Din el, 540 iku celor cu rechiziții le este ca teren de subzistență destinat. Doar 2 iku e mărunțit cu sapele. Iar plugari cu plug să are chiar ne lipsesc Pentru un teren de 180 iku, Iqbišum și Abi-qati au pretenții. Ei îl trudes. Prin bunăvoința Domniei-Voastre, fie să ni se spună și cum să muncim, Cu ce să arăm și care sunt hotarele câmpului. De-atâta sapă, noi ostenim. Lucrăm cu sape, lipsesc mijloacele ! Acestea regele nostru bun să le știe ! Orânduiește, DOAMNE, cu mare mila TA o viață mai ușoară pentru vecie. Nu ne lăsa căzuți în păcat. Miluiește-ne, arătându-ne Calea spre Veșnicie.”

ADÂNCIREA IDIGNEI SUB SÎN-IDDINAM

(LEB176/BLMJ 4158 ÎN RIME4-158...160; ETCSL t. 2.6.6.5.)

“Sîn-iddinam, stăpânitor puternic, protector al cetății Ur și în Larsa rege, Rege în Summer-Akkad, mijlocitorii dându-i mare înțelepciune de a alege, Care a înălțat E-babbar, templul lui *Utu*. Care ale zeilor planuri a restaurat, *An, Enlil, Nanna, Utu* sfătuindu-l apele dulcii Idigne în Larsa să ghideze. Din proprie voință, Sîn-iddinam a decis dirijarea apelor, cursul le-a redat, Adâncind Idigna și canalul din Idigna, apele să curgă și să se canalizeze. Așa Larsa nu va duce lipsă de apă, iar terenurile Larsei vor fi bine irigate. Așa canalul abundenței lui *Utu*, canalul Idignei avea-va gurile revărsate, Spre noi sosește plinătate de apă. Nu vom duce lipsuri, vom avea de toate. La adâncirea canalului, plata zilnică a ostenitorilor a fost cu generozitate: Un bariga orz, patru sila de bere, doi șekeli de ulei și două sila de pâine. Zilnic s-a plătit. Fără ca plata să fie redusă sau mărită de pe azi pe mâine. Prin stăruința poporului, astă măreață lucrare a fost la bun sfârșit dusă. Datorită cuvântului, deciziei mijlocitorilor, năvalnica Idigna a fost supusă. Restaurarea canalului va dăinui, de trecerea timpului nu poate fi răpusă.”

“Sîn-iddinam, rege obedient ce de sfatul sfinților mijlocitori ascultă supus Și ghidat de *Iškur*, zeu personal, are poporului multe realizări de propus. A redat *Eridugului* strălucire, strict respectând ritualul și puterile divine. A purces la adâncirea canalului Idignei/Tigru: curata apă viața susține. Slavă lui *Iškur*! Așa să fie! Slavă marelui *Iškur*, măreț, Larsa o dirijează. Fără sprijinul nemijlocit al mijlocitorilor, ce e de preț nimic nu valorează. Canalul navigabil al Idignei apa cea necesară vieții o aduce cu prisosință. Să se termine bună lucrare și plata să fie justă Sîn-iddinam și-a dat silință. Când fiul lui *An, Iškur*, mijlocitorul neînfricat, viteaz, încununat cu putere, Cu răbdare l-a asistat pe Sîn-iddinam în ciocnirile provocatoare de durere Cu cetățile Babylon (al patrulea an al domniei), al cincilea cu Malgium, Ešnunna (al șaselea), dar slava este totală numai pentru *Iškur*, oricum. În anul al șaptelea s-a întărit al cetății Mașkan-șapir zidul cel protector. Țara are depozite de alimente, căci regele poporului de foamete e păzitor. Acestea-s restaurate și pline cu de toate: uscate, afumate ori sărate, S-au restaurat templele de închinare, așa cum planurile fost-au arătate. Ca trestiiile suntem DOAMNE, ajută-ne, rugăm, cele propuse să făptuim. Ca trestiiile ne-ncovoiem, ne îndoim, fără să ne frângem. Mila-ȚI o dorim. Avem apă curată și bună. Comerțul e înfloritor. Ținutul generos de roditor, Prin ce facem, sperând în bine-dreptate, să dobândim înălțarea nu-i ușor, Fii, DOAMNE, sufletelor prea-binevoitor călăuzitor și îndelung ocrotitor!”

CORESPONDENȚA LUI IDDIN-DAGAN CU SÎN-TILLATI

(ETCSL t. 3.2.01.; ETCSL t. 3.2.02.)

“Așa să-i vorbești regelui meu, pronunță apăsat Sîn-Tillati, al său servitor, Comandantul frontierei. Urcând râul, ajuns-am în al Kakkulatului ogor. Martu/Ammurum înarmați ne-au încolțit. Contra-atacând, i-am respins. Pierit-au șase sute, o mie două sute luat-am captivi, în oraș i-am împins. Dacă regele binevoiește să permită captivilor să campeze lângă soldați, Fie să li se aducă provizii. Dacă regele nu permite, fie ca ei să fie predați Pentru muncă, acolo unde regele decide, în locul unde captivii va trimite. Kakkulatam pe canal Zubi în Diyala e greu de apărat. Acces ușor permite. Proviziile captivilor să fie pentru călătorie, în saci, ca pentru regiuni aride. Toate acestea regele meu fie ca să le cunoască. E urgent ! Regele decide.”

“Transmiteți-i lui Sîn-Tillati, rabi sikkatim (<șeful porților> de frontieră) Ce spune Iddin-Dagan, regele vostru. Sper ca victoria să nu fie efemeră. Grație ție, forța expediționară de pe un mal pe altul al râului poate trece. Blocând accesul nedorit și inspirând teamă: iscoadele văd ce se petrece, Forța ce o aveți va descuraja o altă incursiune adversă, așa e de presupus. Urcând pe Zubi amonte spre Kakkulatam, mijlocitorii inamicul l-au supus. Slavă zeilor *Anuna*, slavă zeilor *Lamma*, *Dagan*, *Kabta* și *Enlil*. Închinare. Înțelepciunea mea e protecție Țării Mamă. Cu eroism, cu forță și detașare Ați înaintat spre forțele dușmane, reușind să luați prizonieri nenumărați. Prin reușita voastră, gloria Țării și numele meu cu adevărat le onorați. Odată ce grosul trupelor a părăsit orașul, ostașii din trupă să vegheze Atent asupra ordinii și integrității prizonierilor, ca ei să se disciplineze. Ei să campeze, încât supravegherea lor să fie făcută fără mare dificultate, Folosind elemente naturale, precum râuri, canale, deal, totul se poate. Dacă nu sunt motive, cei ce intră și ies din oraș să fie lăsați să lucreze. Roditorul pământ din Diyala ce ține de Kakkulatam trebuie bine muncit. De raidurile năvălitorilor pentru jaf și pradă Kakkulatam trebuie ferit. Proviziile captivilor vor fi de călătorie, pentru zone aride în saci de piele. Primind întăriri, escortă pentru captivi, din partea lor veți fi feriți de rele. Slavă zeilor *Anuna*, slavă zeilor *Lamma*, *Dagan*, *Kabta* și *Enlil*. Închinare. Prevederea protejează. Dar nu ne permitem nici neatenție, nici relaxare. Acestea spuneți lui Sîn-Tillati, rabi sikkatim (comandantul de la frontieră) Cuvintele regelui vostru, Iddin-Dagan. Victoria nu trebuie să fie efemeră. Deci: provizii, întăriri și escortă pentru captivi și armament o să primiți. Vestitul lor rege cu armată vor ieși în calea voastră. Forțele nu le risipiți. Veniți pe cât de repede posibil. E urgent ! Veți avea și primi ce vă doriți !”

INSOLAȚIA ȘI EFECTELE SALE (CM 036-BRILL2007-22...39)

“Expunerea prelungită la soare poate avea și efecte nocive, dăunătoare. Slăbiciune, dureri de cap, amețeli, greață, vărsături sau diaree, epuizare. Pielea-i palidă, rece, umedă. Inima va bate tare; apar dureri, crampe musculare. Și viața poate fi pusă în pericol. Corpul transpiră mult, se supraîncălzește. De apare insolația, omul pierde cunoștința, ori e confuz și nu se regăsește. Poate delira. Pielea e roșie, uscată, fierbinte. Respiră greu, se neliniștește. Fie prea mult transpiră, fie dacă a pierdut multă apă nu va mai transpira. Poate avea dureri ascuțite, pântecul zgomote provoacă și se poate umfla. Va trebui să bea apă cam un litru pe oră, timp îndelungat, de va suporta. Părul ridicat, amețeală, umflat cu febră în măruntaie, în trup oboseală. Febră, tuse cu expectorație, salivă ce curge, crampe și durere abdominală. Diaree, picioare umflate, răsucire în somn, tuse, în burtă febră mare reală, Dacă reușește, greu, să facă treaba mică, ce iese e tare închisă la culoare. Va vomita de bea un amestec de patrusprezece plante, se pierd minerale. Poțiunea eliberează toxinele pântecului, de bea multe lichide trebuie sare. Și clismă de două-trei ori, de a fost expus la vânt uscat și încins de soare. Scade febra și ajută la eliminarea din chinuit trup a toxinelor dăunătoare. Și o cremă de seu cu douăzecișitrei de plante aplicată rectal va ajuta tare. Dacă febra trupului nu poate fi stabilizată și omul se încinge în continuare, Vasele de sânge se pot îngroșa, pot fi provocate diverse leziuni vasculare. Venele se pot umfla și în zona pântecului, e mai vizibil la mâini și picioare. Omul poate pierde sânge. Mai grav, pot surveni chiar probleme cerebrale. E vorba acum de hipertermie severă, dar dacă e expus continuu la soare, La hipertermie profundă complicațiile devin extrem de grave: omul moare. În ordine descrescătoare: moarte, comă, instalarea rigidității musculare. Ar fi o situație care să fie evitată cu orice preț, de către orișicine/orișicare. Dar unele lucrări agricole solicită munca cu expunere prelungită la soare. Încălțări: sandale, veșminte albe sau culori deschise și largi pentru aerare. Un voal care să protejeze umerii, gâtul și fața. Iar pe cap o pălărie mare. Borurile pălăriei de-s mai largi cu atât mai bine: să fie comodă la purtare. Vântul cald-uscat (zone deșertice/semiaride) ar duce iute la deshidratare. Combinația soare încins și vânt cald-uscat este periculoasă și dăunătoare. Ne ferim strașnic de vânt cald-uscat, totul survine cu o nefastă accelerare. Lucru dimineața-seara, nu în miez de zi e indicat: puterea soarelui e mare. Se bea jumătate de litru de apă la jumătate de oră: e nevoie de hidratare. Apa în burduf de piele sau oale cu capac fi-va ținută la umbră răcoritoare. În groapă în sol acoperită sau sub umbrar. La ceafă o cârpă umezită tare.”

ASPECTE ALE VIEȚII JUDECĂTORULUI LU-NINGIRSU

(CDLB 2017:2, ADAPTARE DUPĂ ZÓLYOMI)

“Pe un sigiliu Aradzu, deținut de demnitarul Lu-Ningirsu e inscripționat: <Șu/Ibbi-Su’en, prea-puternic rege, în Ur și al celor patru zări dedicat Stăpânitor, scribul Lu-Ningirsu, fiu lui Lu-Baba, îți e servitor prea-plecat.> Sigiliul legitimează autoritatea deținătorului, demnitar înțelept, învățat. El are calitatea de judecător: pricinile să le cântărească drept e desemnat, Alături de: Șu-ili, Ur-Ișțaran, Lu-Șara, Lu-dingira, Gudea, Danue e arătat. În pisanduba tag, tablele cu numele completului judecătorilor, tot e notat: Anul al șaptelea sub Șu-Su’en până-n al doilea sub Ibbi-Su’en a judecat. De rege fusese numit șef-administrator domeniului lui *Dumuzi* (închinat), Ca oficiant (berar) al zeului *Namnun*. Ce primește, pe tăblițe e însemnat. Administrator domeniului între anii doi și patru sub Șu-Su’en e menționat Și din anul al nouălea sub Șu-Su’en și al treilea sub Ibbi-Su’en e inițiat Ca oficiant, maestru berar, pentru *Namnun*: un înalt demnitar adevărat ! Lu-Ningirsu este fiu lui Lu-Baba și nepot lui Ur-gigir. Și Lu-Baba e învățat, Scrib și curier lui Șu-Su’en, din familie reputată, de educație e interesat. Din Girsu, Lu-Ningirsu ca administrator domeniului în Lagash a activat. Familia-i astfel: Ur-gigir, bunic; tatăl său Lu-Baba e scrib-curier desemnat; Mai-marele grajdului, Ur-Kununa e chiar fiul lui Lu-Ningirsu cel menționat. Lu-Baba era lui Ur-mes, *šabra* (șef administrator) un foarte bun apropiat. Sigiliul Aradzu era un tip de sigiliu utilitar birocratic oficiului încredințat. Lu-Baba, Lu-Ningirsu, Ur-Kununa au deținut sigilii Aradzu, e demonstrat. Sigiliul ca șef administrator: <doi berbeci în postură heraldică au arătat, În dreapta un om-taur e reprezentat cu unul din berbeci cum s-a luptat. Lângă piciorul omului-taur este imaginea unui leu în miniatură desenat, Deasupra, o lună crescătoare între capetele celor doi berbeci au figurat.> Urmându-i lui Lu-Ningirsu ca administrator, Lu-gula e bine documentat. El primește o cantitate de orz de la ferma Ambartur pentru a fi măcinat, Ca rații zilnice țesătoarelor ce trudesec în Girsu măcinișul fi-va destinat. Lu-Ningirsu e activ ca *di-ku*/judecător ca al treilea și al doilea desemnat. Pe prima poziție este de regulă în pisanduba tag cineva mai experimentat Șu-ili și Lu-Șara sunt frecvent indicați. Lu-Ningirsu e și el des menționat, În peste patrusprezece tablete tip pisanduba tag ca judecător este notat. Lu-Ningirsu trimite după Ku-Nanna să se prezinte în instanță la judecat, Iar Lu-Ningirsu cu patronimul și funcția sa în alte contexte e menționat. În posteritate, numele demnitarului ca *di-ku*/judecător fi-va memorat. O viață de om cu bune și rele. Funcții, demnități. Decizii-hotărâri de luat.”

CÂNTECUL LĂPTUCII (ETCSL t. 4.08.05.)

Acesta e cântecul lăptucii: "A înmugurit, îmbobocit, a dat în flori dorite. Ea este lăptuca cea bine udată, planta vie a grădinii mele cele umbrite. A grădinii mele cele umbrite a deșertului, plantă vie înflorită deodată, Sămânța mea iubită în răsad, bob tare dorit, lăptuca mea cea bine udată, Coroana de flori e ca a mărului de bogată în flori, lăptucă binecuvântată. Dulceața omului, dulceața iubirii omului te va îndulci, lăptucă adorată. <DOMNUL meu, dulceața iubirii omului pentru Zeița lui, a iubirii dulceață, Dulceața, el -favoritul mamei sale- ale cărui mâini și picioare sunt viață, Mâinile sunt dulci, picioarele sunt dulci, te va îndulci, cu dulci membre, Te va îndulci, va da speranță, membrele sale dulci ne scapă de tenebre>... Lăptucă adorată. Miez al meu atât de <imediat> dulce, lăptucă minunată, Coapse frumoase, brațe ridicate încărcate de flori, lăptucă bine irigată." Grădinarul privi spre plantele bogate în flori, spunând către ucenic încet: <Lăptuca e plantă sfântă ! O plantă a iubirii: cântecul ei -spun fără regret- Poate fi cântecul iubirii între un Semizeu vegetal și Zeița sa cea minunată. Ori un simbol al maternității. Prin *lăptucă*, imaginea pruncului fiind redată. În Misir, o țară îndepărtată, lăptuca: fecundității și zeului Min e asociată. La marile lor sărbători lângă reprezentarea lui Min planta era amplasată. De la ea folosim tija pe care o gătim. Tija când planta devine adultă apare, În faza reproductivă. Unii o culeg în faza vegetativă -e lăptoasă se pare- Frunzele-s strânse ca într-un buchet deschis, frunză cu frunză se spală... Se asociază cu orice mâncare, circulației sanguine ajută. Oo ! dulce petală. Se mănâncă ca salată cu puțin ulei și oțet dres cu apă îndulcită cu miere. Noi o preferăm gătită, după ce tija crește și explodează în flori gălbenele, Face semințele cele bune de păstrat pentru culturile anilor ce vin cu bine. Fructul conține câte o sămânță pe care vecinii estici le consumă, reține, Ca prevenție în cazul bolii denumite tifos. Se spune că somnul e mai ușor, De se consumă crudă ca salată, în faza vegetativă, somnul fi-va liniștitor. Seva albă se folosește pentru ten și comprese ce vor fi puse la ochii iritați. Consumul constant tensiunea sanguină calmează, toxinele o să le drenați. Lăptuca e planta iubirii și maternității. O plantă plăcută, prea-adorată.> "A grădinii mele cele umbrite a deșertului, planta bogat înflorită deodată, Sămânța mea iubită în răsad, bob tare dorit, lăptuca mea cea bine udată, Coroana de flori e ca a mărului de bogată în flori, lăptucă binecuvântată. Lăptucă adorată. Miez al meu atât de <imediat> dulce, lăptucă minunată, Coapse frumoase, brațele ridicate încărcate de flori, lăptucă bine irigată."

DE LA ABĪ-SAMAR CĂTRE YAHDUN-LÎM DIN MARI

(ARM 01.001-NMSD=CDLI NO. P254202)

“Către Yahdun-Lîm din Mari vorbește. Așa Abî-Samar cere și povestește: Căzusem la pace. Între sate, cetăți, o bună cooperare acordul binevoiește. Dar cum un protector garant al păcii nu aveam, pactul ce-l încheiasem Era ca și cum nu ar fi fost. Pacea nu era pace, căci doar noi o garantasem. Între noi era bună pace, dar pentru alții pacea noastră nu era o înțelegere, Cât timp nu aveam un protector garant. Cetățile la care eu aveam trecere Au rezistat, dar acum ele-s asediate. În disputele cu al Haššum-ului rege, Cu Uršu, prințul din Charchemiš sau cu al Yamhad-ului domn se-nțelege, Cetățile nu au cedat. De Samsî-Addu au fost îndelung asaltate și cucerite, Am salvat câteva, câte mi-au mai rămas. Și sufletele fost-au mai întărite. Mi-am salvat viața, căci mi-era primejduită. Fii Dta. garant și protector ! Faptul că cetățile și fiii tăi sunt bine, a fost inimii mele leac și susținător. Amorit ca și noi, Samsî-Addu al lui Ila-kabkabu, în Ekallatum conducător, Cucerind Aššur, învingând pe <Išši'ak> / Prințul Erišum, de putere doritor, El amenință, atacă; precum știi, e din Banu-Yamina. Rogu-te, fii ocrotitor ! Banu-Simaal ne e alături și cumnatul Sumu-Epuh al Yamhad e binevoitor. Luând-o pe prințesa Sumunna-Abi, sora noastră, a Yamhad-ului regină, Măritul rege Sumu-Epuh ne va ajuta căci de iubire inima sa e prea plină. Atacarea, jefuirea orașului Tuba fost-a de mult timp de Sumu-Epuh uitată, Bine-ar fi ca fapta, prin alianțe regale între Mari și Yamhad să fie iertată. Țara noastră e între Mari și Yamhad. De Yamhad este puțin mai departe, Noi credem că Samsî-Addu este amenințător și pentru Dta., deci socoate ! Fii garant și protector, ferește-ne de primejdii și ne ia sub a ta oblăduire ! Să ne rugăm nu ne place, cu demnitate apelăm la a Dumitale bună fire. Poate disputa dintre Yaggid-Lîm și Ila-kabkabu e la originea adversității, Întâi aliați, au ajuns adversari, uitând legătura de sânge și calea dreptății. Ce-i de făcut ? Samsî-Addu și fiii săi: Yasmah-Addu, Išme-Dagan cuceresc, Stăpânirea între râurile Zab dimpreună cu Daduša al Ešnunnei și-o doresc. Cucerirea poate fi efemeră, poți să cucerești, dar poți oare să stăpânești ? Stăpânirea cere trupe, administrație, ordine, lege cu aplicare, coloniști, Să cucerești într-o clipă pare și e ușor, dar să te înstăpânești e greu tare, N-are sens de pace justă nu se încheie și cearta nu e pentru o cauză mare, Ne certăm, dar ne împăcăm și reclădim puțin câte puțin punțile spirituale. Disputele sunt rele și între popoare între care legăturile sunt prea sumare, Dar între frați de același sânge ? Să ne certăm ce semnificație și sens are ? Doar pace ! Și-n pace de clădim, într-o clipă izvorul de ceartă va dispărea.”

CALCAR ȘI DIORIT (ETCSL t. 1.6.2.-463...478; 487...496; CM 046-BRILL2014-51...56, FOSTER)

“REGELE meu stătea înaintea pietrei *Esi/Diorit*, vorbindu-i în a odei rimă. *Ninurta*, fiu lui *Enlil* i-a fixat rostul. Supărat, dar drept. Decizie sublimă: *Esi/Diorit*, deja ai lepădat armele ? Te-ai risipit ca o “ceață” de dimineață. *Esi/Diorit*, din competiție ieși fără să participi ? Și te retragi ca o “ceață” ? Chiar și-așa: ai dovedit forță, duritate. Că ai tărie și ai putea sta în față. Brațul n-ai ridicat, la forță ai renunțat... Spui: <Nu-i bine, nu-s de gheață ! Singur aici regele e Erou. Cine cu *Ninurta*, fiu lui *Enlil*, s-ar putea întrece ?> *Esi/Diorit*, te-or extrage în stâncile semețe înalte ! Purtându-te, nave vor trece Împinse de curenții mării dinspre țara Magan. În cupru dur fi-vei înfășat; Vei îmbrăca cuprul ca o piele. Atunci fi-vei un vârf de săgeată minunat... Perfect vei fi pentru săgețile eroicului meu arc -pentru mine-, al tău rege. Când un conducător va dori să-și facă renumele să dureze, se-nțelege, Să lupte cu vâlul uitării din vremuri ce vor veni, va râvni la statui regale. Fi-vei situat în locuri de celebrare, vei fi potrivit acestei posturi oficiale, În templul meu *E-ninnu*, lăcaș de har și grație. Vei fi potrivit, te-aș alege ! Vei fi perfect și pentru săgețile arcelor ce apără Țara și pe al vostru rege. Te vor extrage din țara Magan/ *Maka*, de departe, din ținuturi stâncoase înalte. Reprezentările marilor oameni purta-vor inscripții din inimă scrise, calde. Deosebit de dură, dificil de prelucrat, vei fi perfectă chipuri pentru a reda, Pentru statuile oamenilor deosebiți (regi și regine) clar, locul nu vei ceda. Fi-vei situat în locuri de celebrare, vei fi adecvat în a reprezenta pe rege, În templul meu *E-ninnu*, lăcaș de har și grație. Vei fi potrivit. Te-aș alege.” În Lagash, Gudea, reprezentantul măreției vremurilor, sculptarea a cerut În fin diorit de Magan a bustului și corpului său în rugă, pentru eternitate. Mâinile-s împreunate. Finețea detaliilor deosebită-i, așa după cum s-a vrut: Figura este sobră, gura închisă, ochii larg deschiși, trăsăturile delicate... Există o rațiune pentru care această piatră dură este extrem de adecvată: Durabilitate: literele textelor rezista-vor timpului. Legilor fi-va destinată Și inscripționate. Expuse în piețe cetățenii le-ar citi, afla, aplica, respecta. Un scrib cunoscător le-ar citi celor care poate nu-s capabili să le citească. Iată că *Esi* nu numai ca să întărească brațul regelui în luptă ar putea sta. În reprezentări ferme, clare orice rege la o statuie în *Esi* o să râvnească. “REGELE privi către piatra *Elel/Calcar*. Vrednic *Ninurta* destinu-i pronunță *Elel/Calcar*, ai fost suficient de înțelept în a sădi adâncă fricii sămânță Peste muntele care mi-a fost împotrivă și numele mi l-ai onorat și vestit În înaltul ținutului, în rândul poporului răsculat. *Elel*, perfect integru ai fost, Menține-te integru ! Miezu-ți să fie sfărâmat în bucăți mici ar fi fără rost,

Sens divin reverberat din inimă va săvârși în întregul tău corp linii drepte. Bun ești să evoci majore ciocniri dintre eroi, lupte de-orgolii neînțelepte, Fi-vei monumental situat pe pedestal în curtea mare. Țara se va închina ! Admirativ Țara vorbi-va de eroic Monument, te va onora și te va stima. *Elel*, perfect integru ai fost, integru te menține ! Monumentală stâncă, Sculptată pentru a reda istoria, cu uimire, respect și admirație adâncă. Va trebui soclu, pedestal masiv desprins ca tine din același rebel munte, Trecutele discordii și zbuциumul se vor uita, eroicele fapte le vor ascunde. Rămână deplină prin tine unitatea, armonia liniilor drepte prea-înțelepte, Există și false rivalități, dar și forță, solidaritate, armonie în fapte drepte. La pericol: unire, acțiune comună, ajutor, solidaritate. De tine-s redade Altfel clipe trecute, discordiile mărunte de faptele eroice sunt eclipsate. Ce-ar fi mai de preț decât adevărata măreție și decât prea-justa unitate ? *Elel* le-ar reda perfect prin dimensiuni largi, impozante și prin masivitate. *Elel* se sculptează cu ușurință și cizelările sale chiar ar putea fi perfecte... Bine se șlefuieste... de există pietre de prelucrare... și liniile sale-s drepte. Vei fi prin măreția ta admirat și de țările străine și cu respect se va vorbi ! Astfel, amintirea ciocnirilor de arme și vitejia în istorie putea-va dăinui...". N-ar fi secret că destinul care *Ninurta* l-a dăruit atât lui *Esi*, cât și lui *Elel* E unul deosebit. Acela de justă onorare. Nu va fi un destin comun defel. Între *Esi* și *Elel*, de-ar sta alături armonia ar fi chiar perfectă și completă. Amintirea marilor oameni și a vitejiei astfel nu va fi uitată ori desuetă. Fi-vom atenți în atenta onorare a celor ce just conduc și viața o îndreaptă. Conducătorul fie apreciat mai puțin după vorba aspră și mai mult după faptă. Iar legile gravate-n diorit dur/tare asemenea-i să fie și în timp să dăinuie ! Fie însă blânde cu cei greșiți și degrabă îndreptătoare de penitență destăinuie. Pedepsele să fie corecte și drept aplicate celui mare și mic, deopotrivă... Legile fie respectate (legalitatea purtând-o în noi). Răul să nu le stea împotriva. Ne trebuie dreptate pentru oricine. Dar răspundere mare are cel înălțat. De se va purta cu mare dreptate, cu omenie, faptele-i fie deci de apreciat. Așa după cum textura pietrelor e clară și frumoasă, așa fie deci și Legea. Ce ne va întina dacă ne vom respecta în Lege, manifestând înțelegerea ? *Esi* și *Elel* perfecte-s să dureze, dar și cu măreție în adevăr să onoreze. Pentru urmași caree vor veni cu timpul ce reprezintă acestea să conteze ! Vrednicul *Ninurta* s-a exprimat neechivoc. Ce-ar mai fi oare de adăugat ? În liniile clare cioplite în *Esi* și *Elel* măreția și demnitatea s-au reprezentat. Să uităm de vârfurile de săgeți ascuțite și de îndemnurile simplu grăite ! Prin sculptare fermă, reprezentări și textele legilor dăinuie. Fie pomenite !

INVESTIREA LUI ZIMRI-LÎM AL MARI

(AO 19826 MUZ. LOUVRE; FRESCĂ 4,25 M²=1,7*2,5)

După ce marele trib Banu-Simaal pe Yasmah-Adad de pe tron l-a alungat, Sprijinit de Yarîm-Lîm al Yamhad dreptul Zimri-Lîm să revină a cutezat. Regina Șibtu din Mari, fiica lui Yarîm-Lîm, pe drept în palat s-a instalat. Zimri-Lîm pe socrul său ceva mai târziu să viziteze cetatea Mari l-a invitat. Fresca pe care Zimri-Lîm a cerut-o pe un perete opus porții tronului mare E finalizată și reușită, artizanii pictori dovedind o deosebită îndemânare. Dimpună cu regele Yarîm-Lîm și însoțitorii săi din Yamhad sunt vizitate Zidul circular exterior (2 m) și zidul interior (8-10 m) refăcute și apărute, Zidul interior foarte înalt e întărit cu turnuri defensive și bine consolidat. Demnitarii din Cetatea lui *Hadad* s-au exprimat laudativ și au apreciat. Revenind la palat, maestrul pictor oferă detalii despre fresca realizată: "În partea centrală chiar scena investirii de către *Iștar* este reprezentată. Iubitul nostru Zimri-Lîm, mărețul monarh un inel și un sceptru poartă, Cu o mână lipită de piept, simbol de adeziune și loialitate dictat de soartă, Căci lui *Iștar* viața ne e închinată, ca și lui *Hadad*, al Yamhadului ocrotitor. Și o mână către *Iștar* e întinsă, pentru binecuvântare și spirit protector, Alături de ei zeitățile *Lama*, *Athtar*, *Ninșubur*. Avem în partea inferioară O reprezentare a zeiței *Lama* reală și în oglindă ținând cu mână ușoară Un vas din care se-nalță șuvoi de apă, simbol de fertilitate, prosperitate, Cu pești și plante. La dreapta și stânga, *Lama* roagă cu mâinile ridicate, Unite și împreunate. Simetric: sfinx înaripat, leu cu aripi, taur, încadrați De doi arbori și îndreptați spre investire cu privirile sunt reprezentați. Arborii sunt un palmier și un copac cu frunze albastrui și trunchi roșietic. Puri porumbei în zbor contrabalansând leul înaripat sunt figurați simetric. Taurul ține piciorul stâng față pe un soclu de piatră, cel drept pe o dală. Statuia zeiței *Lama* cu vasul se poate vedea chiar în palat la o scară reală. Profeții din temple au spus că domnia iubitului nostru Zimri-Lîm e plăcută Tuturor zeilor, că la fapte, destoinicie, măririi de teritorii fi-va neîntrecută. Pe fluviu vin neîncetat vase și barje/kelek cu produse din mari depărtări: Cupru din insula din est, argint din nord, ulei, vin și textile din alte zări, Lemn din munții cedrului, aur din Misir, pietre prețioase de prin răsărit. Profeții încântă cu viitoare prosperitate: că se poate Zimri-Lîm a dovedit. E mare bucurie că urmașul marelui Yaggid-Lîm binevoiește să ne fie rege, Prin plăcutele sale fapte și decizii sperăm ca roadele să le putem culege. Iubitul nostru Zimri-Lîm, monarh plăcut lui *Iștar* pentru noi a revenit, Ne așteptăm neapărat la o domnie foarte lungă și-i urăm iar bun-sosit."

CĂSĂTORIA PRINȚESEI LIWWIR-MITTAȘU CU LIBANU-UGȘABAȘ AL MARHAȘI (CDLJ 2017:1)

În vederea încheierii unei alianțe cu Sumer și Akkad în cetatea Ur a sosit Trimisul Amur-Ili al regelui din Marhași pentru nobilă pace ce-a rodit: După alianța cu alt regat prin căsătoria unei fiice, Șulgi măritul primește Cererea prințului Libanu-Ugșabaș care pe prințesa Liwwir-mittașu dorește De soție legiuită, respectată și iubită, așteptată să devină iubită Regină. Măritul Șulgi bucuros acceptă. De dorul Țării, prințesa de-acum suspină. Să se întrețină cu peșitorul din Marhași regele Șulgi însoțitorii numește: Șu-Dada, apoi Lugal-kagina, la sfârșit Lu-Damu. Trimisul e tratat regește. Dar peșitorul este nerăbdător, el așteaptă să plece. Deși e foarte obositor, Cu minunata prințesă pornesc la drum însoțiți de pâlci de ostași ocrotitori. Libanu-Ugșabaș e încântat de chipul prințesei: nimic nu-i mai seducător. De ea s-a îndrăgostit, spre a-i fi pe plac este cât se poate de binevoitor. Amur-Ili revine și sub Amar-Su'en, fiul lui Șulgi, care-i dă iar însoțitor, În anul trei al domniei lui Amar-Su'en el stă șase luni în Ur-ul primitor, În Ur el are întâlniri cu ambasadori sau regi: Guraya, în Urșu conducător, 'A-um, om din Mari, Dagan-abu, trimisul lui Iași-ilîm în Tutula guvernator, Ibati -ambasadorul lui Ibdati- rege în Gebal/Guubla/Byblos, cetate vestită. Aceeași însoțitori Șu-Dada, Lugal-kagina, Lu-Damu: solia e bine primită. Doi ani mai târziu, Liban-Așgubi ajunge în Ur, primit cu cinste și onoare, Însoțit de Ur-Șarrugen, Lu-Damu, Lu-Enki, Namhani în țara găzduitoare. Când mai revine în anii următori, de Șu-Șulgi și Lu-Damu e acompaniat. În vizitele sale întâlnirile cu Bușam din Șimanum scribul oficial a redat, Apoi cu Meșanunu din Simaški, Addagina, care în Harși era guvernator, Și ulterior cu Dannali, trimisul lui Hulibar din Duhduhli în anul următor, Cu Zubuș, ambasadorul lui Yabrat din Simaški în anul șase se însoțește, Apoi cu Ili-Dagan din Ebla, cu Șu-Ișhara din Mari discută și povestește, Cu Marhuni din Harși, Ahapatal din Hipilati, cu toți oficial se întâlnește. Toate acestea-s scrupulos redade pentru posteritatea care le recitește De scribii din Sumer pe tăblițe de argilă. În Marhași știrile sunt retrimise. Festivalul Akiti ambasadorul Liban-Așgubi a onorat când în Ur abia sosise. Corespondența cu Hashibatal, vizir/sukkal din Marhași adesea se poartă, Curierii vin și pleacă cu vase ticsite de mărfuri, fiecare cu propria-i soartă. Pe traseu, vasele transbordează mărfuri pe uscat; de caravane-s preluate, Din Marhași sosesc animale diverse, lemn esențe tari și pietre nestemate. Alianța-i frumoasă, căsnicia e fericită, evenimentele de scribi vor fi redade

IMN PENTRU *HENDURSAĞA* (ETCSL t. 4.06.1.)

“Zeu al legii, adorat de Gudea din Lagash, declarat al Sumerului herald,
Cel ce ține socotelile pentru *Nindara*, rege în Niġin, tu ai sufletul cald.
Doamna *Nanše* și *Nindara* ți-au atribuit cu drag cârja și sceptrul puterii,
Câmpiile-ți închinat-s pline de roade bogate vegheate și-n pragul serii,
Grâu, orz, mazăre răsar și cresc, printre cedrii și plopi deții pline hambare,
Ești protector al celor drepti, aperi de nedreptate și răutate, aperi hotare,
Aperi câmpurile, șeptelul și grajdurile, bazinele de pești gemând de plin,
Străzile sunt sigure, averi, case, palate și temple asemenea: ești divin.
Dacă un om nesigur te invocă prin incantații, pașii lui bine îi vei călăuzi,
Veghetorii de bine patrulează-n cetate, cu tine oamenii știu că se pot păzi.
Focul pur *Gibil* va fi aprins înaintea templului *E-kur*, *Ninmug* te urmează,
Un alt șir de zeități stau la dispoziția ta și te urmează fidel și te onorează
Și pentru Lagash și Umma și pentru ale porților temple, câmpuri, livezi,
Ele să se deschidă prosperității, unei abundențe cum nu ai putea să visezi.
Zeu al legii, denumit al Sumerului herald, lui *Nindara* îi ții registrele toate,
Curate ape-s menținute, iar din canalele de irigații apa se poate socoate,
În irigare ele sunt dirijate prin pieptenele care le distribuie, le-mparte.
Nu-i mai mult la unul ori mai puțin la altul: distribuția e cu mare dreptate.
Hendursağa învață: resturi de pește de la ospete pământul îl îmbogățește,
De-s așezate pe câmp. Au substanțe nutritive utile, planta altfel va crește.
Se-ntâmplă ca pește să vină pe canale de irigații, așa ce-i bine am deprins,
Acolo unde apa năvălind a lăsat bietul pește să se zbată de țărână prins
Plantele au crescut neașteptat de mari și minunate. Cerului să mulțumim !
Să fie legea lege, aplicată și respectată, să fie bună cuvîntă noi ne dorim.
Nu e loc de oamenii fărădelegii, prin veghea ta intențiile lor fi-vor stopate,
Pentru oamenii cu frică de DOMNUL, fi-va cu adevărat cinste și dreptate.
Ce-și spun două ființe una celeilalte ? Când ziua mijeste, *Utu* strălucește,
Când lui *Utu* i se adresează întrebări și rugăminți, *Utu* sfat bun își dorește,
Lui *Hendursağa* i se adresează pentru a separa bun de rău, just de injust.
Binele prin bine și pentru cel bun și drept. Cerul răspunde doar cu un rost,
Înțelepciunea să fie revărsată ca izvor al iubirii în inimile bune și curate
Și-atunci ce-și spun două ființe una celeilalte ? Căi cinstite sunt arătate,
Prin VOIA Cerului totul e cernut de *Hendursağa* cu iubire și caldă dreptate
Și pedeapsa de-i indicată să fie cu îndoială, să nască căință chiar se poate
Legea lui *Hendursağa* fi-va prin filtrul iubirii de semeni cu multă echitate,
Nu-l putem lăsa pe sărac la cheremul celui puternic și care are de toate.
Legea inimii: pedeapsă cu milă pentru căința îndreptării, multă bunătate.”

ODĂ DE PUZUR/KUTIK INȘUȘINAK AL ELAM/HALTAMTI (FAOS7-325...327)

“Unificatorul, mărețul rege Kutik Inșușinak sub unic sceptru și conducere
A adus Awan, Susa, Anšan împreună, de a neamului gutians constrângere
Toată țara Haltamti a scăpat, pericolul acestui neam regele l-a îndepărtat.
Și Simaški e în ascultare, regii de-acolo aduc închinare: Țara s-a unificat.
Lui *Inșușinak* al Susei și lui *Utu*, lui *Enlil* și *Enki*, *Inannei* și *Su'en* slavă,
Lui *Ninhursag* și *Nanurte*, tuturor marilor zei slavă neîncetată, degrabă.
După ce dinastia din Awan îndelungat a Sumerului țară fertilă a guvernat,
Tot Awan marele ținut Haltamti în întregul său cuprins l-a unit și înglobat.
Unirea înseamnă putere: bogățiile din Haltamti atrag, cum să ne apărăm ?
Zeitei *Narundi* închinare: Awan o adoră, cu sprijinul ei putem să rezistăm.
Regelui Khita urmând, fiul lui Șinpi-Khiș-Khuk, întâi în Susa guvernator,
Prin arta diplomației, solidarității regele Kutik s-a dovedit mare unificator.
Lui *Inșușinak* al Susei și lui *Utu*, lui *Enlil* și *Enki*, *Inannei* și *Su'en* slavă,
Lui *Ninhursag* și *Nanurte*, tuturor marilor zei slavă neîncetată, degrabă.
Prin bună sănătate și bună credință, Kutik Inșușinak a adus mare biruință.
Deplină sănătate și credință în toate, căile fi-vor arătate în justă stăruință.
Inșușinak, *Narunte*, *Išmekarab*, zeii din Elam/Haltamti ne sunt sprijinitori,
Așa rezista-vom ispitei, lăcomiei și reuși-vom în marea credință stăruitori.
În Sumer, ce trimitem are valoare: lemn, piatră și minereuri au căutare.
Comerțul cu Sumer aduce cereale, unelte agricole și iradiază bunăstare.
Adversitatea neamurilor din Kimaș și ținutul Hu'urti mult s-a diminuat,
Aducându-i la bună ascultare, într-o inscripție statuară regele a arătat.
Lui *Inșușinak* al Susei și lui *Utu*, lui *Enlil* și *Enki*, *Inannei* și *Su'en* slavă,
Lui *Ninhursag* și *Nanurte*, tuturor marilor zei slavă neîncetată, degrabă.
Prin bună sănătate și bună credință, Kutik Inșușinak a adus mare biruință.
Deplină sănătate și credință în toate, căile fi-vor arătate în justă stăruință.
Inșușinak, *Narunte*, *Išmekarab*, *Napiriša*, *Kiririša* ai Elam sunt sprijinitori,
Așa rezista-vom ispitei, lăcomiei și reuși-vom în marea credință stăruitori.
Din muntele Bikni (4000m Sar-e-Sang Badakhshan ?) vin prețioase lapis-lazuli: templele împodobim
Prin credință, solidaritate, îngăduință și milă, lege și dreptate așa reușim.
Unificatorul, mărețul rege Kutik Inșușinak sub unic sceptru și conducere
A adus Awan, Susa, Anšan împreună, de a neamului gutians constrângere
Toată țara Haltamti a scăpat, pericolul acestui neam regele l-a îndepărtat.
Și Simaški e în ascultare, regii de-acolo aduc închinare: Țara s-a unificat.
Lui *Inșușinak* al Susei și lui *Utu*, lui *Enlil* și *Enki*, *Inannei* și *Su'en* slavă,
Lui *Ninhursag* și *Nanurte*, tuturor marilor zei slavă neîncetată, degrabă.”

CONSCRIPȚII MILITARE ȘI REPARTIȚII ARMATEI

(CDLJ 2009:5; ADAPTARE DUPĂ LAFONT)

Mărit, înțelept rege Lugaluşumgal al Lagash citea înregistrările militare, Alături, demnitari și generalii armatei parcurgeau ordinele de recrutare: "Kuli, pe care curierul Alla l-a preluat în grijă ca soldat de rând al pregăti Va fi notat în registru, cu munci, sarcini, pregătire și rațiile ce le va primi." "Un băiat, Ur-Eşhenunka, fiul țesătoarei Geme-kigula, din evidență șters, Din registrul tagmei țesătorilor, pentru a deveni copil de trupă el a mers. La dispoziția căpitanului/nubanda Lu-inimnigşaga, în Gu'abba comandant. Va fi în grija comandantului de șaizeci, parcursul său să nu fie itinerant." De ce avem nevoie de copii în garnizoană ? se întrebă mirat măritul rege. Pericole-s la est și cu raidurile oamenilor sălbatici din munți, se înțelege. "Numitul Lu-Sîn, sulitaș, primit ca soldat al guvernatorului să servească." S-au făcut recrutări între păstorii mardu, gărzile regale o să le alcătuiască. Ghioage, sulite, arcuri și săgeți artizanii lucrează, sunt continuu pregătite. De garnizoanele de răsărit vastele ținuturi arabile și fertile sunt ocrotite. "Soldații din Garšana cincisuteșaptezeci de încălțări din piele le-au primit Prin Lugal-amgal generalului Elu-dan. Guvernatorul din Girsu a distribuit." "Osutătrecizeci de livre de orz după greutatea regale, cadoul regal donat Soldaților Garșanei. Șu-ili a luat prin Allamu, de depozitul Tirmanu livrat. Ur-Șugalama este cultivatorul orzului. El în hambarele Tirmanu a predat." "Ippalis a primit treimii de piei de oaie tăbăcite și șasesute neprelucrate, Distribuite de Nigurum soldaților Garșanei. Cantitățile sunt înregistrate." "Cincisuteșaișizeci livre de orz de soldații Garșanei fost-au primite. Pe cheltuiala guvernatorului din Girsu. Cu sigiliul vizirului distribuite." "Douăzeci de măsuri regale de lână soldaților din Garšana s-au trimis. Sigiliul marelui vizir e inscripționat pe tăblița de argilă. Furnizor omis." "Trecisuteșaișizeci bărbați din trupă. Căpitanul lor Lu-şalim a fost numit. Cincisute: căpitan Lanum. Treisute: căpitanul e Șu-ili, veteran renumit. Osutăpatruzecișisapte ai lui Puzur-Hammi. Garšana: efectiv amintit." Perechile de încălțări, pieile de oaie, lâna și orzul date, astfel au sosit: Din Drehem, Girsu, Umma. Din total recruți cam a zecea parte au lipsit La nivel general conscripție. Treisutepatruzeci din treimii n-au mai venit. La muncile agricole de recoltat peste zece mii de soldați au participat. Înregistrări, statistici, efective, cantități, corespondență: scris și notat. Scribii militari se ocupă și de arhivare. Tot ce e important fi-va menționat. Garnizoană din est, vecină cu regatele elamite, rolul militar e evidențiat, Garnizoana Garšana e strategic vitală. Rolul de apărare nu s-a diminuat.

TEMEI LEGAL B. (MMA 86.11.214a; MMA 66.245.10)

“În Sippar, an douăzecișitrei al lui Samsu-iluna, 3 iku teren arabil indicat, În arendă de la Awat-Aya, fiica lui Apil-ilišu contractual un an a fost dat. L-a luat în lucru Migratum, fiul lui Sîn-wedeku. Cu bălegar îl va îngrășa. Funcție de cantitatea de bălegar, Migratum cu Awat-Aya se vor compensa. La recoltă, Migratum cântări-va 480 sila orz după standard *Utu/ Šamaš*, I le va înmâna măsurate lui Awat-Aya cu martori, la poarta gagûm în oraș. Mar-Eștar fiul lui Sîn-Iqișam, Ili-eriș fiul lui Warad-ilišu de față confirmă, Ahum-wakar fiul lui Isnurum, Hamsu fiul lui Ipiq-Eștar identic afirmă.”

“Socotelile caravanei în punctul terminus Kaneș: Cu toții cu bine am sosit. Așșur-imitti, Šu-Iștar, Ennānum și Buburānum o scrisoare detaliată trimit Către Imdī-illum. <Având pecetea ta, prin mesageri acest argint noi am primit: Amur-Iștar- 1 talent, Așșur-malik- 12 minas. Și noi astfel am contribuit: Cupru: 8 talenți, 40 minas cu pecetea noastră. Cheltuielilor am atribuit Cupru la purtător 50 minas la rata 16 šekeli la 1 care ar valora am gândit În argint 35 și 2/3 minas. Mai apoi, la dispoziția lui Amur-Iștar am alocat În argint 2/3 minas. Costul 100 kutānum textile incluzând de împachetat E în argint 9 și 1/3 minas. Argint fiecare 1 minas și 38 šekeli am solicitat, De fapt am plătit 1 minas și 37 šekeli fiecare. În scris deja te-am informat. De 4 și 1/3 šekeli argint pentru o (1) textilă sa’udum n-am scris: fost-a și uitat. În argint: 7 măgari negrii de transport 1 și 5/6 minas și 3 šekeli au costat, Iar 1/3 mina argint harnașamentul; 2 și 1/2 šekeli nutrețul le-am achitat. Lui Saklānum: 1/2 mina plată muncă depusă și haine de 2 šekeli i-am dat. Amur-Iștar: 1/2 mina pentru muncă servitor și haine de 2 šekeli a primit. Šimat-Așșur: 7 și 1/3 šekeli argint-tocmirea lui Šamaš-tāb a fost retribuit. Šamaš-tāb: 5 šekeli argint. Amur-Iștar: 15 šekeli de argint în plus a luat. Obligații vamă: 1/3 mina 5 šekeli. Amur-Iștar cu pecetea noastră ți-a dat. Prin Așșur-malik: 2 talenți și 10 minas cupru cu a noastră pecete separat, Costuri 8 minas, 7 și 1/2 šekeli argint. 10 minas cupru cheltuieli au costat În argint 2/3 mina. 5/6 mina argint pentru 10 kutānum textile incluzând Material de împachetare. Un măgar: cost 17 šekeli argint, necuprinzând Harnașamentul 2 și 1/2 šekeli. Pentru Așșur-malik 8 šekeli argint am dat, Jumătate plată ghid. Obligații vamă: 5 šekeli. Acestea noi le-am expediat Prin Așșur-malik, fiul lui Irraya. 5 šekeli argint taxa nišātum și 2 minas Argint pentru lapis-lazuli. 11 cu 5/6 minas fără 1 šekel din ai tăi au rămas Din cheltuielile de achiziții, detaliate ulterior, astfel în argint am achitat: Casele Bēlānum a lui Nūr-Iștar, Šu-Bēlum, Šu-Habura prețul fi-va detaliat Banii primiți de la Šimat-Așșur. Ai tăi rămân: 1 cu 5/6 minas... Am expediat>.”

INCANTAȚIE *GULA* ȘI TRATAMENTUL NASULUI ȘI GURII

(MMA 86.11.130, MMA 86.11.426+MMA 86.11.474+MMA 86.11.479 MUZ. METROPOLITAN MA-NY)

“Incantație <Gula>: doctor al poporului, incantația TA este o vindecare, Oriunde ating cu palmele, de la tine e stare de bine. Atingerea-ți e alinare. Oh, *Asarluhi* al Kuarei, fiu lui *Enki*, care reînvii pe cei sfârșiți, boala o scoți, Care destrami răul, avertizezi de sorți și te strădui să previi ceea ce poți, Fă ca Haātu și Hāitu, durerea și boala vasculară, a bolii Rapadu suferință, Sau ca fantoma care este în corpul omului, fiul zeului său, să fie în căință, Boala și fantoma distante, depărtate. Fie ca să se retragă și îndepărteze. Boală Huldu, lumea de jos să te alunge, Cerul fără tine clar să lumineze. Fie ca vorba rea să fie îndepărtată. Și ca vindecarea să vină chiar pe dată. Aceleași simptome ca la insolajia gravă, aceeași medicație să fie redată. Lichide multe pe cât e posibil constant în timp și câteva vârfuri de sare, Clismă, vomismente, natural și provocate, fără expunere directă la soare, Deși căldura solară poate ajuta la eliminarea excesului apei și de toxine, Stăm la soare de ne simțim bine, cu febră sau sânge gros ne vom abține, Expunerea fi-va alternantă, soare-umbră, cu asimilare continuă de lichide, Să se hrănească frugal, dar sărat. Carne: slabă (sau deloc) și puține solide. Grăsimile de origine animală, din carne și lactate nu sunt bine tolerate Și pentru că fac rău organismului ar trebui evitate, fiind contraindicate. Toxinele (în special particulele solide: praf, moleculele metalelor grele) Din hrană, lichide, aer prin digestie, respirație sau absorbite prin piele, Transportate de sânge coboară-n picioare care se-ngroașă și transpiră, Îngroșarea pielii tălpilor se va curăța cu o piatră poroasă. Pielea respiră !”

“Se recită incantațiile <ulhišin, kadib>. Fie ca *Asarluhi* răul să depărteze, Fie ca boala kadibida care chinuie viața și o amenință mult să nu dureze, Să se vindece bine. Curățarea gurii, gâtului, nasului se face cu apă salină, Prin gargară, în nas prin picurare, stând pe spate cu fața în sus. Și alină Dacă tragem în interior din nări, astfel apa sărată sinusurile va desfunda, Durerea zonei frunții și sprâncenelor va depărta. Omul nu se va încrunta. Dinții cu o pastă din sare grunjoasă, făină și stropi de apă bine îi curățăm, Măinile spălate, cu oțet de vin sterilizate, cu degetele bine dinții frecăm, Pasta va curăța smalțul dinților, apoi clătim gura bine și mâinile spălăm, De durerea-i în piept și tusea-i cu sânge, la soare blând-mângâietor stăm. Căldura durerea o calmează; aerul curat și oxigenat organismului îi ajută, Durerea se va liniști în piept, tusea omului se va potoli și va fi fără spută. În hrană vom folosi multă ceapă și usturoi, ca fiind bune antibacteriene, Minim de 2 ori/zi, dimineața și seara curățăm gura, gâtul, căile aeriene.”

LISTA ANILOR DOMNIEI LUI ȘULGI

(CDLJ 2013:1, CDLJ 2016:1 ȘI CDLJ 2017:1, ADAPTARE DUPĂ FIRTH, YANLI, YUHONG)

“**Ș18: Fiica regelui, Liwwir-mittașu a Țării Marhași nobilă regină devine.**
Ș20: Unitate de sulițași în Ur. *Ninhursag* din Nutur în templul său revine.
Ș21: Se numără sapele, terenurile templului lui *Enlil* și *Ninlil* contabilizate.
Der devastat. Ș24: Karahar nimic. Ș25: Simurru distrugerii importante.
Ș26: Simurru distrus pentru a doua oară. Ș27: Harși nimic și devastat.
Ș28: *Șita*-preotul, fiul lui Șulgi, ca *en*-preot al lui *Enki* în *Eridug* instalat.
Ș30: Guvernatorul din Anšan ia prea-frumoasa fiică a regelui în căsătorie.
Ș41: Șașrum luat. Ș44: Urbilum, Lullubum distruse. Întâi trimisă o solie.
Ș46: Hurti și Kimaș fost-au devastate. Ș47: Harși a doua oară nimic.”
Ucenicul întrebă maestrul-scrib: Să numim anii cum ar fi oare de dorit ?
Acesta răspunse: Este și problema calendarului. Pe cel lunar ne bazăm,
Între an lunar și solar diferența de 10 zile, 21 ore, 1/6 minute calculăm.
Fazele lunii sunt formele prin care ne apare luna văzută de pe pământ.
Repetarea fazelor lunii e la 29,5 zile: fiind o legitate fixă a celui Sfânt.
Fazele mari sunt 4: lună plină la “orele 3 și 9, la 6 și 12” prim/ultim pătrar.
Cu luni de 28-31/30 zile, așa stabilim lunile, așa ținem al nostru calendar.
Avem 4 faze secundare intermediare: lună crescătoare, descrescătoare.
Dar trebuie să ținem cont de soare. *Utu* face vegetația câmpiei roditoare.
Astrul lunar concordă cu fluxul și refluxul, revărsarea mării influențează
Și ciclurile flux-reflux cu repetitivitate fixă în logica calendarului contează.
De aceea în nouăsprezece ani intercalăm fix șapte luni, așa noi raționăm.
Luna suplimentară aproximativ în timpul culesului putem să o intercalăm,
Când și cum intercalăm, datorie de scrib este ca scrupulos să ne notăm.
Anul solar are 365,2422 zile, cel lunar 354,36708 zile, diferența sesizăm,
Cu periodicitatea între 2 și 3 ani (exact 2,7142857 ani) o lună inserăm,
Îndreptarea și uniformizarea calendarului am putea cu toții să urmăm.
De la cetate la cetate, din calcule ajustarea calendarului poate fi diferită.
Funcție de anul de domnie al regelui a timpului succesiune este stabilită,
Bine e totuși ca noi calendarul să-l îndreptăm, așa referința fi-va unită,
Așa nota-vom vrednice fapte, așa transmiterea cunoașterii fi-va sortită.
Dar de la est la vest și din nord la sud e mai multă sau mai puțină lumină,
Dacă am îndrepta și uniformiza calendarul, viața va fi mai curată și plină.
Calculare și ținerea exactă a curgerii timpului o fac templele zeilor dedicate,
Scribii transcriu mituri și faptele vrednice de amintire pentru posteritate,
Între temple și cetăți să existe tot timpul o bună cooperare și comunicare,
Prin înțelegere și acceptare reciprocă, toți avem un loc “sub lună și soare”

Măsurăm timpul în 12 luni de 28-31/30 zile, ziua în 24 ore, drept urmare, O oră în 60 minute, un minut în 60 secunde. Totul notat, cu bună redare. Prin zi de 24 ore înțelegem ciclicitatea fixă-obișnuită zi lumină-noapte, Cum măsurăm timpul ? Ascultăm și măsurăm ale scurgerii apei șoapte. Cum ? Sunt ceasuri cu apă cu picurător, cantitatea scursă aflăm și notăm. Clepsidrele cu apă picură dintr-un vas în altul. Astfel, 2 *mana* apă turnăm Într-o clepsidră cilindrică, e echivalentul unei nopți la solstițiu de vară. La fiecare jumătate de lună se mai adaugă o șesime de *mana* de seară, Pentru durata nopții. La echinox 3 *mana* per noapte de veghe vor picura, La solstițiul de iarnă 4 *mana* apă curg. Picătură de picătură va susura, Noaptea de veghe așa o vom măsura. Cantitățile ambelor vase măsurăm Și ne notăm. Ciclicitățile și regularitățile cu maximă atenție le observăm. Înregistrările notate periodic analizei și comparației atente sunt supuse. Curgerea timpului se măsoară și prin umbrele lăsate de coloanele expuse La soare, în jurul coloanei radial se pot pune semne (pietre) echidistant. Sau cadrul din lemn în formă de T ce proiectează umbra în mod constant Pe un suport marcat cu semne pentru a orelor foarte precisă specificare. Și scurgerea nisipului fin printr-un orificiu îngust între 2 vase ceramice Măsoară trecerea timpului, asemeni ceasurilor cu apă. Zilele-s dinamice, Orele douăsprezece sunt când *Utu* e la zenit, în punctul cel mai sus pe cer, Atunci e miezul zilei și soarele cel mai intens, nu mai este deloc un mister. Dar, de la est la vest ora poate fi diferită și templele vor măsura și notifica Curgerea nesfârșită a timpului. Calculația o notăm, periodic vom rectifica Calendarul, prin intercalarea unei luni suplimentare, dar absolut necesare. Toate acestea pentru a evenimentelor corectă înregistrare și bună redare. E util pentru administrație și pentru schimburi comerciale, în contracte, Căci o bună evidență e trebuincioasă și corect să se menționeze în acte. Și referința anilor scurși ar fi mai bine dacă ar fi comună și uniformizată, Plecând de la un an marcant, scurgerea timpului ușor e să ținem deîndată. Succesiunea regilor mari pentru posteritate este extrem de importantă. Anul, luna, ziua, în contractele comerciale data atent, corect fi-va notată. Și în alte chestiuni legale, de căsătorie, moștenire și drepturi succesoriale, Tot ce e scris în acte să fie clar, neinterpretabil, să reflecte situații reale. Ceea ce este scris rămâne martor al faptelor noastre, nu pot fi tăgăduite, Cu închinare, credință, îngăduință, respect, viețile noastre fi-vor împlinite Între temple și cetăți să existe tot timpul o bună cooperare, comunicare, Prin înțelegere și acceptare reciprocă, toți avem un loc "sub lună și soare. Astfel există speranță. De aceea ne rugăm DOMNULUI pentru îndrumare.

SIT-ȘAMȘI/ZORI-DE-ZI (SB2743, MUZ. LOUVRE, MODEL ALIAJ BRONZ)

<Șilhak-Inșușinak, fiu lui Șutruk-Nahhunte, rege în Anšan și Susa, dorit, Iubit servitor al lui *Inșușinak*. Cel care țării mele hotarele mult am lărgit, Protector și suveran în Haltamti, am făcut din bronz al soarelui răsărit.>
Artizanul ridică privirea spre măritul rege și întrebă: "Cum mi-am amintit Așa notat-am inscripția. Aș vrea și alte detalii despre ce am de pregătit." Regele spuse: "Să reprezinte o închinare între trecut și viitor, am întărit ! Închinare zeilor: *Inșușinak* al Susei, *Napirișa*, *Kiririșa*... așa m-am gândit. Trecutul e părintele, viitorul e fiul: respect reciproc, sincer, împărtășit. Cei doi se privesc, un picior de sprijin îndoit, un genunchi lipit de pământ, Părintele întinde palmele, iar fiul se pregătește să toarne lichidul sfânt. Ritual de comuniune, unire; ceea ce înaintașii urmașilor pot să dorească. Respect față de trecut, respect față de viitor. O alianță care să unească. Copaci de rod dătători, un vas mare cu apa vieții curată pentru purificare, Templele Susei fi-vor reprezentate: această simplă trecut-viitor închinare. Alături, o masă de aur și argint, plină cu roade bogate, masă a bunăstării, Cei doi privi-vor-se în ochi, părintele sfătuiește. Necazuri fie date uitării !" Artizanul îndrăzni: "Tot nu mi-e clar ! Am să fac mai întâi o reprezentare Din argilă moale/ceară. După ce o veți vedea, sfătuit să fiu în continuare." În câteva zile, artizanul sosi iute cu machete. Măritul rege imediat îl primi. Artizanul rosti: "Am figurat templele Susei. Sursa de apă care va primeni, Arborii vieții, reprezentare simbolică a zeiței mamă. Aici partea feminină E reprezentată de vasul cu apă și trei copaci. Macheta e clară și senină. Vreau să o fac dintr-un aliaj de bronz și cupru. Atunci când o voi realiza... Practic toate simbolurile ce mi le-ați indicat sunt cuprinse. Așa va arăta." Regele Șilhak-Inșușinak preciză: "În fața templului lui *Inșușinak* să avem Doi stâlpi, două bazine cu apă în spatele copacilor, figurăm. Apoi vedem." "Mărit rege, am pregătit matrița de turnare, le voi face separat și adăuga. Cei doi stâlpi și bazinele de apă după le voi pregăti și de model voi atașa. Masa va fi suflată în aur și argint, poleită: a zeilor ospăț al bunăvoinței. Dacă Domnia Voastră mai vrea ceva vom face pe plac și acestor dorințe." Regele Șilhak-Inșușinak se întoarse spre sftencii săi și le spuse apăsător: "Modelul reprezentat aici fi-va de dala mormântului meu prins și fixat. Artizanul să fie darnic răsplătit, pentru tot ceea ce a muncit și înfăptuit." Artizanul întrebă: "E pe placul Regelui ? Toată priceperea mi-am dăruit." Regele spuse: "Reprezentarea comuniunii trecut-viitor e ceea ce am dorit și o închinare zeilor: *Inșușinak*, *Napirișa*, *Kiririșa*, fie-le numele pomenit. Respect față de trecut, față de viitor. Căci DOMNUL lăstarul vieții a sădit."

“MINCIUNILE” SCRIBULUI: *ȘAR TAMHARI*. GOGONATA POVESTE DESPRE FAPTELE LUI SARGON

(ARCHIVUM ANATOLICUM 3, 131 ff=SMEA42, 2000-133...159=CDLI NO. P390626)

“Regele Sargon, regele din Agade ! Oraș cu piețe maaarriiii, rege puternic, Care negoociază cu zeiii !!! De parcă doar de negociere ar fi vrednic ! *Adad* i-a dat tărie în arme. Și de la est la vest teritorii enorme a cucerit, A luptat contra 70 de orașe doar într-o zi, le-a capturat, opoziția a nimic, Pe prinții lor i-a capturat. Pe *Adad* -domnul tăriei- și pe a luptei stăpână, *Iștar*, mărturisim fabuloasele fapte cu mare *credință* pe-a *mândriei* "strună". Am văzut o *gazelă*, după ea cu o cărămidă ce căzut-a în râu am aruncat. O piatră de hotar cu inscripția s-a slăbit în tot acest timp cât am alergat, Fundația pietrei am consolidat; am fugit iute și gazela blândă am prins... Și am ridicat cărămida din apă. Pe *Adad* și *Iștar* jur, sacru foc am aprins ! O mie de boi și șase mii de oi am sacrificat zilnic ! Șapte mii dintre eroi I-am hrănit cu carne de la piept ! Trei mii de cercetași cu pulpă de boi ! O mie de paharnici servind friptura de la pulpa inferioară zilnic am invitat. Șapte mii din ai mei eroi carnea dulce a pieptului zi de zi au degustat... Pentru ariergardă nu mai era carne. Atunci alți boi s-au mai sacrificat Și astfel bucătarul meu a mai servit bucăți de carne. Așa jur, pe *Adad*: Încă o sută de boi și două sute de oi s-au jertfit și servitorilor li s-au dat. Pentru șapte ani, o lună, cincisprezece zile cu creditorii la masă am stat. Doar dau să plec, când o baghetă de *carneol* și *lapis-lazuli* decorat-am și legat, Să se înconjure Țara cu ea. Pe masivul Amanum, eu, de 2 ori îngenunchiat, Am ridicat o statuie în mijlocul său cu un impunător "jalon de fundație". Prințului din Tukriș i-am dăruit o haină din blănuri din mare considerație. În Hutura, le-am dăruit atât material încât toți capetele cu glugă să-și acopere, Au croit pânzeturile după moda femeilor din Alasia. La fel, ca să descopere Pânzeturile, nomazilor Amurru în locurile adăpătorilor oilor le-am lăsat. Celor din Kilaru material pentru turbane cu mare generozitate le-am dat. Iar celor din Kaneș le-am dat libertatea să se poarte după a lor dorință, Celor din Hatu le-am ras creștetul capului după cum cere a lor credință, Celor din Luhme, piroanele am ascuțit, acelea Gutiene, DA, le-am ascuțit ! Pe cei din Lullum și Hahhum i-am făcut bogați; DA, jur, eu i-am îmbogățit ! Și soliditatea "stâlpilor" cerului personal am verificat, cu propria-mi mână N-aș spune mai multe, căci e doar adddeevăăărul curat din astăă săptămână. Atât de multe am făcut posibil, toate într-o Singură zi, ce aș mai povesti *Anum* nu deslușește cum de sunt rege, cum am luat Țara de Jos și de Sus Regele *Adad* să sporească daru-mi de vorbe, nimic nu-i maaai preesus."

MUL-AN, MUZICA STELELOR CERULUI (ȘB 304-319; ȘE 242-257; ȘB

354-365 ÎN CM 046-BRILL2014-85...102 DUPĂ KLEIN ȘI SEFATI; ETCSL t. 2.4.2.05-53...62 ȘI ETCSL t. 2.4.2.02-154...280; "THE OXFORD HANDBOOK OF CUNEIFORM CULTURE"-305...307, OUP2011)

"Umil rege drept-credincios ! Eu, Șulgi, din nețarmurită iubire am notat Sunetele cu care privighetorile Cerului înalt m-au bucurat și încântat ! Așa cum de la înțelepți și de la măiestrele cu glas de înger am învățat. Am auzit cântecul cristalin al stelelor, sunet sublim în inimă "imprimat". Spre sud, în Ur, am făcut să răsară ca zenitul în loc de "lacrimă" curat Pentru *Nisaba* o Casă a Înțelepciunii: a cântecelor diapazon adevărat. În nord, în Nippur, am mai fundat o casă a imnului în loc măreț, înălțat. Pentru și de la cântăreții închinători instruiți în E-kur care au incantat, Fie ca scribul să le simtă și să noteze, ca sufletul scribului să fie mișcat. Fie ca artiștii să le simtă, să le recite, psalmodieze și cânte fără păcat. Orice e exprimat în sunet și cuvânt, în suite de imnuri curat s-a arătat. Slavă DOMNULUI și mijlocitorilor, zeilor *Anuna*. Din inimă fost-a redat." În renumita Casă Nisaba -școală de scribi- imnurile atent s-au dedicat Și fi-vor retransmise celor ce vor veni, pentru cântare și spirit înălțat. Mul-an/Steaua Cerului prin vocea-i, timbru delicat cu închinare a arătat Cum notele să le redăm și să le fixăm, ca și textul incantațiilor de cântat. "Fie cântecele redade din suflet și să renască ca stelele Cerului adevărat." <Mul-an -nestemată din Cer- te implorăm să înveți cum ar trebui notat !>. "Eu, Șulgi, rog ca dulcea rugăciune și iertarea inimii să fie fără de sfârșit. Fie ca dorința și lauda mea spre Cer, inspirată de Enki să sune în infinit. Bucuria voită și diriguată în lucrarea Gêștinannei să nu fie deloc uitată. Cântarea stelară să rezoneze în Casa Nisaba, armonia divină fie redată, Sunetul stelelor cerului prin îngerii cu voci minunate și divine ne-ncântă, Cântările dulci să răsune și să nu se uite, căci sonoritatea lor e sfântă. Și ca mâna scribului -de Mul-an/Steaua Cerului- să fie condusă, inspirată, Fie înscrise și incantate de pe suport de preț: pe lapis-lazuli fie redată. În temple și locuri de cult strălucitoarele sonorități să fie interpretate ! În Altarul Lunii Pline, toți să recite, să cânte armoniile dulci, minunate ! În altarul lui Enlil și Ninlil, în casa Nannei la început de dejun și cină ! Eu, Șulgi, rog ca dulce rugăciune și iertarea inimii să fie fără de odihnă." <Mul-an -nestemată din Cer- rugăm, cum trebuie notat nu uita s-arăți !>. "Eu, Șulgi, doresc ca minunate cântecele "*ilu*" să răsune ca și-n alte dăți. Fie ca sunetele și cuvintele dulci să sune precum harpă celestă ce alină, La capăt de lume și uitare de timp, unde limba noastră e doar o străină. Copiii și copiii copiilor să fie martorii neuitării de frumuseți de cântări,

Și-n viața viitoare să rămână memoria prea-efemerei noastre preumblări.”
“În locuri sacre de închinare, să nu se neglijeze cântecele despre mine,
Fie că sunt “*adab, tigi, malgatum, šir-gida*” ori a regatului rugă de pace/bine,
Fie că-s “*šumunša, kunĝar, balbale, gi-gid, zamzam*” n-or să prisosească,
Cântecele dragi să nu fie uitate. De pe buzele oamenilor să nu lipsească.
Să răsune pentru *Enlil* în altarul Lunii Pline din *E-kur*, templu strălucitor.
Berea limpede ce curge la festivalul *ešeš* fie ofrandă lui *Enlil*, ocrotitor.”
Sunetele vin din vibrația corzilor vocale umane sau din fine instrumente,
Trăsăturile lor: înălțime, tărie, timbru și durată. Sunt toate dependente.
Diferit funcție de gen, timbrul la vocile umane astfel este perceptibil;
Cinci timbre masculine cu trei game: grav, mediu, înalt -diferite sensibil-
Și trei timbre feminine. Circa șapte armonice avem în a corzii vibrație,
Întreg, jumătate, treime, pătrime, cincime, șesime, șeptime. Ca intonație
Șapte la opt note pentru voci umane. La instrumente notele se pot sesiza
(La harpe și lire funcție de câte corzi) și lungimea lor ce o vom ajusta,
Se asociază cu notele vocale și cu ajutorul silabelor le notăm și numim.
În cântecele dedicate DOMNULUI și mijlocitorilor: așa noi îi pomenim.
Creșterea tonalității o putem nota: ascendent, descendent, menținut;
Durata la fel: adăugarea sau reducerea de timpi. Orice are bun început.
Notația ? Utilă este la psalmodiere: a zeilor imnuri, incantații melodioase,
Se face cu ajutorul neumelor, descrise mai jos, pentru imnuri frumoase.
La liră avem o cutie de rezonanță și un număr de circa unsprezece corzi,
Instrumentele și vocea cântă funcție de “iubirea” pe care muzicii acorzi.
Notația cu neume, un sistem de linii și puncte deasupra textului înscrise
Arată inflexiunea ascendentă-descendentă a vocii, accentele permise
Sugerând ritmul. După a instrumentului sunete se poate face o notare,
Pentru că se deosebesc. Nu permit a înălțimii și duratei bună redare...
Deci adăugăm neumele pentru înțelegerea muzicii doar dintr-o privire.
Codificând prin notație ca să unim notele cu semne de înălțime și durată,
Această codificare fi-va simplificată pe cât posibil. Să nu fie complicată !
Muzica armonioasă va sensibiliza întreg auditoriul. Și va fascina orice fire.
După modul de execuție, instrumentele-s cu coarde, de percuție și suflat.
Fiecare altfel. Pot fi și instrumente complexe, așa după cum s-a arătat.
Instrumente cu coarde-s ciupite sau cu arcuș. Harpa e dintre cele ciupite:
Cu unghiile degetelor ambelor mâini. Sonoritățile harpei sunt renumite.
Pentru protecția unghiilor, ciupirea corzilor putem s-o facem cu scoici
Sau cu ceva asemănător unghiei umane. De greșești armonia, “te-ntorci”
Învățând perfect, în public poți interpreta. Muzica este suavă și delicată,

Sensibilizează inimile, le înalță sus și le umple cu o divină iubire dedicată. În compunerea de armonii, când sună perfect, notele se notează atent. Notația să fie uniformă, cunoscută, inteligibilă. Funcție și de instrument. Ca și scrisul, compozițiile muzicale se notează prin semne cunoscute ! Așa meritele marilor compozitori fi-vor pe veci apreciate și recunoscute. Atunci când se combină mai multe instrumente și voci, vor fi diferențiate Prin notare și combinate într-o compoziție în timp dat, bine evidențiate. "Eu, Șulgi al Ur, cu intensă pasiune, însumi artei muzicii m-am dedicat. Pentru mine nimic nu prezintă dificultate. Cunosc. Și corect am învățat Toată desfășurarea compozițiilor *tigi* și *adab*. A artei muzicii perfecțiune. Când acordez lăuta, ale cărei sunete îmi mișcă inima și pe jar mi-o pune, O acordez cu grijă: în a coborâ și urca intervalele am inovat reguli precise. La lira *gu-uș* cu 11 corzi știu melodiioasele finețuri de maestrul descrise, Iubesc lăuta *sa-eș* cu 3 corzi: să cânt și să bat ritmul în lemnul rezonant, Iau în mâini lira *miritum* al cărui sunet divin face calmul să fie pregnant, Degetele-mi fine ciupesc strunele harpelor *algar* și *sabitum*, creații regale, Și scot sunetele minunate din vechile lire deosebite cu sonorități colosale: *Urababitum*, *harhar*, *zanaru*, *ur-gula* și *dim-lu-magura*, clasice se știe. Când mi le aduc, ca unui muzician reputat, doar ce le ating iese armonie ! Cânt ca și cum le-aș fi știut dintotdeauna. Să cânt fin, tare, repede, încet Sunt abilitați pe care le stăpânesc. Scot armonia *naiului* înalt sau discret, Nu ca a unui fluier rustic. *Șumunșa* sau lamentațiile le voi cânta perfect, Ca cineva care cântă în mod obișnuit, ca un profesionist. La fel de corect. Nu-s ignorant în tainele pe care umanitatea de la Cer le-a primit călăuzire. Descoperind imnurile *tigi* și *zamzam* (din vechime) n-am avut vreo pornire Să spun că nu-s autentice. Conținutul lor să-l contrazic nu mi-am permis. Să fie date uitării cântările nu am lăsat, le-am conservat și le-am descris. Oricum ar fi sunat *tigi* sau *zamzam*, am revăzut acea veche cunoaștere Și în palatul meu sonorităților acelor minunate *șir-gida* am dat naștere. Atât de minunate, încât spre a nu fi uitate repertoriului le-am adăugat. Astfel, de dragul și dulceața acestor *șir-gida* inima Țării s-a înflăcărat." În compunerea de armonii, atunci când sună perfect se vor nota atent. Notația să fie uniformă, cunoscută, inteligibilă, funcție și de instrument. Ca și scrisul, compozițiile muzicale se transpun în mod uniform cunoscut. Atunci când se combină mai multe instrumente și voci, vor fi diferențiate Prin notare și combinate într-o compoziție în timp dat, bine evidențiate. Învățând perfect în public poți interpreta. Muzica este suavă și delicată, Sensibilizează inimile, sus le înalță și le umple cu o divină iubire dedicată.

QOHELETH: MONOLOGUL SCEPTICULUI

(K1453 PLATE30 ÎN "BABYLONIAN WISDOM LITERATURE"-107...109, EISENBRAUNS 1996;
VT-QOHELETH/ECCLESIASTUL, PROVERBELE 9:10; ADAPTARE)

**Soarele răsare, apune și grăbește iar spre locul din care din nou răsare.
Ochiul și urechea-s mirate: nu pot descrie, căci Viața e-n frământare:
Vânt suflă-n miazăzi, se-ntoarce spre miazănoapte, în miazăzi reapare.
Neam trece, neam vine (amalgamări nesfârșite) și lutul totuși stăruie.
Păraie, râuri în marea Mare varsă, dar izvoarele, clipocind, ele se dăruie.
Să fie ceva ce se va face ce nicidecum n-a fost ? Încă de demult exista.
Puține știm cum totul s-a pornit; celor din urmă amintirea cine va purta ?
Din truda depusă, doar în zilele sale *omul* poate dobândi vreo folosință.
Căci ce folosește *omului* toată truda ce cu osârdie se trudește sub soare ?
Neam trece/vine: țarini rodesc; în sol, aer și ape e a vieții binecuvântare.
Frica de DOMNUL e *începutul înțelepciunii, priceperea-i* a Sfinților cuvînță.
Prin fapte și gânduri alese și bune am dori să fim la a Dreptilor Înălțime,
Fi-va suficient dacă în truda vieții, clipele ce vin clădim cum se cuvine ?
Putea-vom deplin pricepe Căile și Voia DOMNULUI și ce în viață ne ține ?
Distingem rău de bine și de la a încălca poruncile divine ne vom abține ?
Multă înțelepciune înseamnă și durere. Cine știe multe va știi că nu știe.
Să ne deschidem veseliei, râsului și bucuriei ? O cale aceasta oare să fie ?
E râsul plăcerea nesăbuitului ? Strângerea avuției e o goană după vânt ?
Nimic din ce pare de folos sub Soare n-am putea purta cu noi în mormânt.
Nici desfătare, plăcere, vin nu aduc degrabă vreun folos mare pe pământ.
Dimpotrivă, desfrâul și lipsa de cumpătare deschid buzele ca să rostească,
De nu ne abținem, să ne dușmănim pe vorbe/ocări !? Cine să-și dorească ?
Zilele *omului-s* cu durere; truda-i necaz ! Și ce-ar fi sub soare mai Sfânt ?
Când vine *clipa*, din trudă rămâne-va altora. Să fie celui drag este de dorit.
Cel ce n-a trudit, dar dobândi-va... și de nu-i de-al tău și de-i nechibzuit,
Oare ce înțelege din truda prin care *Om* a dorit ca un țel să-i fie împlinit ?
Căci dobânditor înrudit (colateral) risipi-va ori comporta-va-se nechibzuit
Și cei ce te-au împins în făptuirea dobândirii poate binele lor și-au socotit.
Depindem DOAR unii de alții ! Ne vrem utili ! Dar de BINELE-I închipuit ?
Lasă-i dar celor dragi cu prețuire, căci cu drag te vor cinsti cât au de trăit
De-s urmași direcți, socotiții pe aceștia, căci ei sunt plinătatea de-implinit.
Urmașului din sângele-ți lasă-i "averea" priceperii ca rodu-ți să fie rodit.
Dar de stăruie-n ceva cu pasiune, să-ncerce ! Dacă-i cu mult "har dăruit".
Sunt făptuiri unde răul puțin pătrunde: e zbatere în artă. Și dă de gândit
Am învăța ce-i bine și ce-i rău ! Dar de-am știi adevăratul prisos putem ?**

Să stăruim în stăruință. Ferindu-ne totuși de rău ! Și-n Cuvânt să Credem ! De-ți înveți urmașul ce știi să faci și muncești chibzuit, deloc nu greșești ! De faci ucenici în viață între ai tăi e o urmă a trecerii tale ce n-o risipești. Tot e iluzie, deznădejde, deșertăciune, tristețe; ce oare să-ți mai dorești ? Orice, cum s-a născut va și pieri ! Din început, sub sceptrul morții crești. Atât de efemer tot e sub Soare ! În justă făptuire putea-vei să trăiești ? Complicate-s Căile Domnului ! Priceperea-i rea-grea, căci o "nesocotești". Am rotit ochii să priceapă gândul și inima ce este sub soare mai de folos. Zis-am: priceperea e o rea migală socotită oamenilor, ce degrabă-i ponos. Căci reaua migală e-n firea necurmată a omului cu mintea să chibzuiască. Socotita socotință nechibzuită-i: "praf". Dat îi e *urmașului* să migălească. Gândul *omului* zboară iute-n vârtejuri, nechibzuit socotește întâi pe sine. Inimă generoasă-n DOMNUL iute dăruie: căci SINGUR ce fi-va cu tine ? Căci truda, îndemânarea și priceperea părutu-mi-s-au doar fală deșartă: Rivalitate, dacă Speranța în Viața de Apoi nu conduce în Lumea cea 'Naltă. DOMNUL sădit-a în inimile oamenilor Veșnicia: rodul Creației fie împlinit ! Măreția Lucrării omul nu pătrunde: să urmeze calea binelui ar fi de dorit. Să trăiască în bine, cu lumina inimii pe chip, de foame și sete mai ostoit. Să-și bucure măsurat viața trăită, de ce dobândit-a ca rod efortului trudit. La Creația DOMNULUI nimic nu poate fi scăzut, nimic nu va fi de-adăugat. Înaintea DOMNULUI omul să fie temător, în inimă curat, drept și-nchinat. Toate poftele nemăsurate sunt goană după vânt: nesocotință-i pe pământ. Dacă și socotința-i nesocotință ! Totuși să credem doar Binele din Cuvânt ! Cele ce-s făcute, iată, deja sunt. Toate câte vor să fie, iată că deja au fost. DOMNUL cercetează cele ce bune fiind, s-au uitat. Și le rezidește cu rost. Sub soare, în locul judecății e fărădelege. În locul dreptului e cel obedient. Am zis atunci: DOMNUL cercetează și dreptul și viclenitul, fie el penitent, Căci de tot lucrul, de toată fapta va fi o vreme. Viața omului e Încercare. *Oamenii* să respecte Creația ! Căci și *om* și animale au un duh și-o suflare. Întâmplarea morții aceeași e la om sau animal. Un duh și-o întâmplare. Nu-i prisosește mult *omului* față de necuvântător. O viață, o întâmplare. Și necuvântătoarea-i cu suflet delicat, simțire. De *om* nu-i mare deosebire. Așa de blânde și gingașe-s superbele căprioare și celelalte rumegătoare ! Căci totul ajunge la odihnă ! Iar de se-ntâmplă, țărână totul devine iară. Oare să urce duhul *omului* și duhul animalului oare-n pământ pogoară ? Căci prisosul omului e să trăiască în bine, cu lumina inimii pe-al său chip, Să-și bucure inima de trai din trudă. Din ce dobândit-a nu duce-va nimic. Năpastă și durere văzut-am că multă e și lipsa de mângâiere obosește.

Celui ce-a odihnit de i s-a întâmplat deja, în durere nici că mai istovește. Cel ce încă nu s-a născut e scaldat în neprihănire. Pe când viul ostenește. Am văzut că omul la om și-n a lucrului trudă, pricepere, bărbăție râvnește. Doar ascetul nu invidiază și cu rugă, asceză și iubire în inimă el viețuiește. Mai de folos e o clipă de tihnă, decât două clipe-n vârtej și-n chin risipite. Întorcând ochii, mare deșertăciune: căci doar unul ostenește pe neclipite Fără de-al doilea. Și din râvna bogăției nu-și ostoiește inima-n bunătate, Căci deșertăciune, migală amară este. Cu ce rost chibzuit-a el plinătate ? Mai dulce-i răsplata în doi ! Căci de unul se împiedică, celălalt îl și ridică. Și de-i rece, în doi e căldură-n odihnă. Cu vatră, unuia de răceală îi e frică. Iar cu sila unul se pleacă, dar doi stăruie. Se va rupe funia de-i întreită ? Mulți urmași deja înseamnă că tare-i funia multiplu răsucită și-mpletită. Fiicele "Celei Vii" cu mari dureri și ajutorul DOMNULUI aduc în existență. De prunc(*i*) nu rodește(*sc*), *uniți în (o) făptură* să stăruie în astă penitență. Căci cum nu știi căile vântului, ori cum copil în maica dragă se izvodește, Nu știm nici lucrarea DOMNULUI Dumnezeu, care pe toate EL le zidește. Mai de folos e istețul prunc sărac, decât măritul ce de ani nu poartă grijă, Pruncul preia domnia fie chiar osândit la sărăcie de măritul făr' de miză. Căci ostenitorii în prunc își pun speranță și în drumu-i alături îi vor stăruii ! Dar cei născuți după viața sa din înțelepciunea-i nu se vor mai putea nutri. În Casa Domnului privește cum pășești și ascultă, căci este mai de folos Jertfa ascultării decât ofranda celor ce prin foială cuvântării aduc ponos. În fața DOMNULUI din ceruri aici pe pământ ruga glăsuiește-o cumpănit, Căci mulțimea grijilor nasc vise: prin multe cuvinte poți rosti și nechibzuit. Împlinește făgăduințele bune DOMNULUI: nu are plăcere în a ta zăbovire, Tu, dară, binele ce făgădui dă. Făgăduie ! Inima împlini-va a ta dăruire ! De vezi năpasta săracului și siluirea judecății și dreptății să nu fie mirare. Căci peste înalt ia aminte mai înalt. Încă e mai înalt peste cel mai mare ! Și prisosința pământului întru toate să fie ca împărat țarinei bine lucrate. Iubitorul de argint nu se va sătura de scânteietorii arginți din nedreptate. Iubitorul de roduri multe nu se desfată de ele, ci de cum sunt numărate. Dară prisosul omului e să trăiască în bine, cu lumina inimii pe-al său chip, Să-și bucure sufletul de trai din trudă. Din ce-a dobândit nu va duce nimic Căci la rod mare sunt și mulți ostenitori, ce mai apoi din rod se ospătează. La ce bun bărbăția stăpânului: decât numărând rodul cu ochii-l onorează. Dulce și-adânc e somnul truditorului și de-a mâncat puținel sau tare bine Dar prea-înstăritul de grija bogăției nu se poate odihni așa cum se cuvine. E boală ce văzut-am sub soare, păzească-se avuția spre răul celui ce o are

Din o migală rea de piere astă avuție, urmașului folosul avuției va dispărea. Precum s-a născut, așa se-ntoarce cel ce are, nimic nu va duce din ce are, În zilele-i cu inima jelită, în mânie, boală, necaz, rană presărată cu sare. Căci prisosul omului e doar traiul în bine cu chipul strălucitor de lumină, Să-și bucure sufletul de trai din trudă în puținele-i zile: e partea sa plină. Mai de preț ziua morții ca a nașterii, numele bun ca untdelemnul scump. Mai bine-i la jale ca la ospăț !? Poate în trăitori binele, bunul-simț irump. Mai bună mâhnirea ca râsul !? Prin întristarea feței, inima se îmbunează. Inima nesăbuiților e-n răs, inima înțelepților în casa plângerii veghează. Decât cântarea și lauda nesăbuitului, mai de preț a înțeleptului mustrare. Râsul nesăbuitului e ca pârâitul spinilor arși sub oală, nu dă vreo alinare. Năpasta împresoară pe înțelept, ce e necuvenit, inima bunei nașteri strică. Pilduitor fie sfârșitul, nu începutul; răbdarea, nu mândria ce-o clipă ridică. Nu grăbi cu duhul a te mânia, căci mânia în sânul nechibzuțiilor odihnește. Nu spune: Cum de înainte era mai bine ? Căci astă mirare nu înțelepțește. Bună e înțelepciunea cu moșie și mai mult celor ce văd soarele folosește. Umbra ei e viață celui ce prisosința cunoașterii înțelepciunii și-o dorește. Cine picătura creată perfectă poate alungi ? Admiră a DOMNULUI lucrare ! La recoltă petrece: binele cu lipsuri alternează. Din VOIA SA e alăturare. Este drept care piere în dreptatea sa și rău care trăiește prin a sa răutate. Ca să nu-ți pierzi cumpătul, nici în prisos de-nțelepciune, nici de dreptate. Nici mult fără de lege, nici aspru, ca înainte de sosirea clipei să nu pieri. Dreptatea în sine, fărădelegea departe: cu teamă de DOMNUL nu disperi. Mai de preț e înțelepciunea cui o are ca 10 puternici ce conduc o cetate. Nu-i drept trăitor care să nu greșească, chiar de facerile binelui-s arătate. Nu te amără la cuvinte nelegiuite, ca să nu auzi și tu pe slugă înveninat. Că amarul inimii tale știe că la rându-ți cu vorbă grea pe alții să fi judecat. Ispitind ochii cu înțelepciune, zis-am: Înțelepți-mă-voi ! Depărtatu-s-a Mai mult decât era, că adâncu-i adânc și-n întunecat mister nu aflatu-s-a. Inima cântărit-a a înțelepciunii cale și focul pricinii, stăruitor în păreri, Să văd ascunzișuri ce duc la nesăbuița fărădelegii și rătăcirea-n greșeli. Amară ca sfârșitul e muierea ce e laț vânător, ce strângerea n-o destinde, Inima ei mreaj. Bunul înaintea feții DOMNULUI scapă, păcătosul se prinde. [Cercând aflarea pricinii cercetat-a sufletul, în o mie un drept s-a găsit !? Muiere dintre drepti nu s-a aflat !?]. DOMNUL făcut-a om drept. Dar, pripit Oamenii căutat-au feluri de născociri. Cine aflat-a al înțelepciunii izvor ? Și cine știe a deosebi rosturile ? Fața omului înțelept fie ca și însořit ogor, Fața celui fără obraz se asprește. Legiuirea împăratului strașnic păzește

Și cuvintele jurământului DOMNULUI. În ochii săi, împăratul își socotește, Nu pleca de la el și nu stăruie în cuvântul rău, căci tot ce vrea el va făptui. Zicerea împăratului putere are, cine-i poate spune: La așa fapte vei plăti ! Păzirea poruncii ferește de rău. Inima înțeleptului știe timpul și judecata. Pentru orice vine și timp și judecată: știința omului multă își cere plata !? Că nu e cine să știe ce va fi, că în ce chip va urma omului cine va spune ? Nu e putere care să oprească duhul și zilei morții putere nu e a se opune, În ziua războiului nu-s clipe de răgaz: fărădelegea acelora nu mântuiește. Văzut-am ! Inima a cercetat: căci om din împilarea omului nu se oprește ! Văzut-am răii înmormântați, încă din loc sfânt și le-a mers lauda-n cetate. Întârziind judecata răilor, inima fiilor omenești în urzeli multe se socoate. Și de păcătosului i se lungește viața, speranță-i că temătorului fi-va bine. Și celui fără de lege bine nu va fi, netemătorul în umbră nu se poate ține. Deșertăciune-i: drepti peste care vin rele, nedrepti cărora le sosesc bune. Căutând înțelepciune, aflat-am om, care că-i bine odihnit nu poate spune, Lucrarea DOMNULUI omul n-o pricepe, chiar înțeleptului multe-s ascunse. Drepti, înțelepti cu fapte, ură, iubire-s ai DOMNULUI: multe-s nepătrunse. Totul e înaintea lor. Căci deșertăciune e întru toate. Tuturor o întâmplare: Dreptului și celui fără de credință, celui ce prin jertfă vine-n întâmpinare, Ca și celui ce nu jertfește, bunului sau răului, celui necurat sau celui curat, Bunului și păcătosului, temătorului în a jura, cel ce jurând, pios s-a arătat. O întâmplare e tuturor. Căci inimile fiilor oamenilor atâta cât ei viețuiesc Tot strâng greul amarului, ca s-o preschimbe în iubire nicicum nu reușesc. Cât trăiești, trăiește frumos, lângă a inimii tale Doamnă, poartă-te îngrijit, În umbra vlăstarelor tale, ca plată a sânguinței și pentru tot ce-ai ostenit. Tot o întâmplare, aceeași, cu rățaciri și inima-n amar atât de temătoare ! Cine-i care să se-mpartășească cu toți cei vii ? Fie nădejde tămăduitoare Poate-n credința că mai bine demn iertător în viață decât viteaz decedat ? Dar de pierzând pe cel drag și alinarea durerii celui încă viu nu s-a arătat ? Oare în mai bine viu demn ce-a știut să ierte ca viteaz decedat e o cale !? E de trăit de dragul celor dragi ce se pot naște și-n durerea focului mare ! Și viața cu durere-n suflet poate fi o cale a vieții în a mânturii așteptare. Când nici că mai aștepti, ce n-a adus veacul, aduce-va clipa fără amânare. Atunci pașii nesiguri ai celui mic, firav și drag să fie oare durerii alinare ? Să fie călăuzirea pașilor lui în tănuirea focului durerii calmă îndrumare ? Demn ce-a iertat nu-nseamnă c-a uitat, chiar dacă o clipă e îngenunchiat De o durere neiertătoare: doar ca să se ridice pentru cei ce vin el a iertat. Oare prin strămoșii și urmașii noștri cu toți cei vii cumva ne-mpartășim ?

**Ce amar ori iluzii împiedică ca viețuirea veșnică în DOMNUL să ne dorim ?
Tare multe-s de iertat și-n trecut și-n viitor și fie demnitatea iertătoare !
Să continuăm să trăim și-n potop de lacrimi, în foc de durere prea mare !
Sămânța de viață ce se va-ntrupa apăsării umbrei durerii fie ostoitoare !
Și viața vieții fie pe cât posibil iertare, îngăduință, îndrumare și-alinare.
Scepticul va grăi nu din inimă, ci din minte, că cei vii știu că și ei vor sfârși.
Că cei plecați nimic nu mai știu, mai multă plată nu le este. Și de-or osteni
Și cei ce-i pomenesc, cine-i va mai pomeni ? Căci și a lor râvnă, ură, iubire
Topite-s. Și nici că se mai împărtășesc de cele ce sub soare-s cu-mplinire.
DA ! Trebuie trăit și sub a umbrei durerii apăsare cu demnitate, în iertare.
Pasul nesigur al celui firav și drag ce se va naște fie focului durerii alinare.
Și când nu aștepti, ce nu aduce amar de ani, aduce-va clipa fără amânare.
Atunci, viața cu durere-n suflet fost-a calea vieții în a mânturii așteptare.
Ostoirea omulu-i să trăiască dară cu durerea dorului iubirii pe-al său chip.
Să-și aline sufletul în trai din trudă. Din dobândite, oricum nu duce nimic.
Și de flacăra pentru care trăiești se stinge și dintr-odată nu mai ai nimic ?
De ceva arde ceea ce din plinătatea inimii cu dragoste mare ai înfăptuit ?
Îngrijiți-vă de o cale demnă și sigură ca speranța vieții să se poată relua !
Ca sub povara arsurii durerii și cu demnitatea iertării să putem continua.
Dacă și chiar în iertare, durerea-i prea apăsătoare ca să putem suporta ?
Poate că durerii neiertătoare n-om ceda, ascunsă mai adânc o vom purta.
Dacă povara durerii amăgește clipa iertării în adânc de minte temătoare,
Urzitoare de țesături de fapte și-n răzbunare cedăm durerii neiertătoare ?
Sfânt DOMNUL poate în inimi răspunde rugii unei neliniști atât de grea.
Doar mila SA putea-va sufletul îndoliat să-l întoarcă de la răzbunarea rea.
Totul e înaintea lor. Căci deșertăciune e întru toate. Tuturor o întâmplare.
Deșertăciune e și-n fapta rea și nesăbuită, deșertăciune e și-n răzbunare.
Deșertăciune este și-n greșeală, în pedeapsă, în căință și chiar în iertare.
Deșertăciune e și-n pedeapsa îndreptătoare, dar și-n a inimii necruțare.
Atunci ?! Nu-i altă speranță decât viața ce dă naștere vieții în cutezanță !
Nenăscutul e scăldat în neprihănire și în el e atât de nesfârșită speranță !
Fă-l DOAMNE drept, iertător, cu îngăduință, ca firul vieții să nu se curme.
Se stinge omul prin fapta-i greșită. Omenia să nu apună însă fără urme !
O cale e în a nădăjdui ! Și de-a trăi curat, purtând chiar și foc de durere.
DOMNUL se va îngriji și lângă EL n-o să mai fie suferință din a SA VRERE.
Căci prisosul omului e să trăiască totuși, cu lumina iubirii pe-al său chip,
Să-și ușureze sufletul de greul deșertăciunii. Pasiune, râvnă, ură-s nimic.
De este adevăr în VIAȚA de după viață în DOMNUL, ea este-n neprihănire.**

**Și sub soare, să trăim doar în adevărul iubirii din inimi ca să fie-mpplinire.
Și dacă-n adevăr e atâta durere câtă nu poate bîet suflet ca să mai ducă ?
Să continuăm să trăim doar cu iubirea din inimi și suflet închinat în rugă !
Dacă flacăra ce te ține în viață se stinge și pierzi ce atît de mult ai dorit ?
De ceva arde ceea ce din plinătatea inimii cu dragoste mare ai înfăptuit ?
Dacă și gingașa demnitate are, prin născocirile semenilor, tare de suferit ?
Și sensul vieții, rătăcit, nu duce la o cale bună ca viața s-o putem îndura ?
Poate că durerii neiertătoare n-om ceda ! Ascunsă mai adânc o vom purta.
Dacă povara durerii amăgește clipa iertării în adânc de minte temătoare,
Urzitoare de țesături de fapte și-n răzbunare cedăm durerii neiertătoare ?
Sfânt DOMNUL poate în inimi răspunde rugii unei neliniști atît de grea.
Doar mila SA putea-va sufletul îndoliat să-l întoarcă de la răzbunarea rea.
Totul e înaintea lor. Căci deșertăciune e întru toate. Tuturor o întâmplare.
Deșertăciune e și-n fapta rea și nesăbuită, deșertăciune e și-n răzbunare.
De nici c-aștepți: ce n-aduce amar de ani, clipa aduce fericită îndestulare !
Ea șterge orice deznădejde, ură sau răzvrătire, orice dorință de răzbunare.
Înaltă-i speranța când viața dă naștere vieții în clipa de adâncă cutezanță.
Asumați iubirea, alinând trecutul, DOMNULUI închinând enormă doleanță.
Nenăscutul se scaldă-n neprihănire și în el e atît de nesfârșită speranță !
Și odată născut, pașii lui nesiguri sunt vindecării durerii o dulce creanță.
Și dacă clipa îndestulătoare n-a sosit, ce rost are cu durere să mai trăim ?
Cu durere topită-n a inimii iubire să mai viețuim, DOMNULUI nădăjduim !
Dacă iubirea inimii e sfâșiată-n plâns, de durerea neiertătoare năpădită ?
În DOMNUL nădăjduim, durerea neiertătoare ascunzând spre a fi negrăită.
Dacă adâncul durerii neiertătoare plânge a zbućium, geme și arde tare ?
Răbdăm !? Și de n-au priit anii de-amar, aduce-va o clipa de-ndestulare ?
Să dorim oare, copleșiți de mare durere, să preferăm a muri-n demnitate ?
Și biruința contra celor ce sădit-au suferința s-o căutăm în tot și-n toate ?
Și dacă biruința duce la pieire și lupta contra împilării e-atît de neegală ?
Închinați rugii DOMNULUI, porni-vom totuși pe-o cale solitară și letală ?
Neștiute-s căile tale, DOAMNE, neștiută-i speranța în LUCRARE și-n viață.
Înaltă-i pe cei ce ard de dorul pierderii, tînjind la demnitatea dulcii pieiri
Și pe cei poartă povara să rămână mărturisitorii nepieritoarelor amintiri.
Chiar de durerea copleșitoare țese-n minte aprigă luptă, inima să spună
Mărturia flăcării iubirii ce s-a stins, dar care niciodată nu poate să apună.
Cele ce s-au făcut, iată, deja sunt. Și toate câte vor să fie, iată că au fost.
DOMNUL cercetează cele ce bune fiind totuși se uită. Le rezidește cu rost.
La Creația DOMNULUI nimic nu este de scăzut, nimic nu poate fi adăugat.**

Înainte DOMNULUI omul să fie temător, în inimă curat, drept și închinat. Și de flacăra pentru care trăiești se stinge și dintr-odată nu mai ai nimic ? De ceva arde ceea ce din plinătatea inimii cu dragoste mare ai înfăptuit ? Sfânt DOMNUL poate în inimi răspunde rugii unei neliniști atât de grele. Mila SA putea-va sufletului îndoliat să-i întoarcă gândul răzbunării rele. De durerea zvântă și lacrima icoanei amintirii iubirii ce-n inimi am purtat ? Tot la DOMNUL încă-i speranță, ca sufletul să ni-l dăruim curat și închinat. De durerea ne frânge, în răzbunare nu putem, dar puțin cu puțin cedăm ? Să aibă grijă DOMNUL de pașii și faptele noastre, la viață să nu renunțăm. Dacă ce-i apăsător pentru biet suflet de om greu e sămânței de omenie ? Și dacă om drept și înțelept nu se naște ca să ne călăuzească-n împlinire ? Tot în DOMNUL, ca aventura vieții CREAȚIEI curat să continue e speranță, Doar spre a ne înălța la TINE, DOAMNE, îndrăznim să mai avem cutezanță. Prisosul fie în viețuirea prin rugă, cu lumina inimii scăldată-n mare iubire, Să se ușureze sufletul în trudă cu speranța răsplatei în dreaptă împlinire. Nimic ce ridică omul nu-i veșnic, e-atâta deșertăciune, atât de vremelnic ! Dar de clădești, întocmești ceva, de la bun început fă-l bine, fă-l temeinic. Nu te hrăni cu iluzii deșarte, cu vise ce nu se vor putea împlini în simțire, Ceea ce faci să iasă din izvorul generos al inimii, să fie în curată dăruire. Închină-te, respectă și cere continuu în viața-ți a pașilor buna călăuzire. Vocea să se-audă la timp și vorbele să iasă doar după o lungă chibzuire. Vorbele să se scalde-n iubirea din inimi. Vocea nuanțează și le transmite. Cu blândețe, calm, stăpânire. Să nu ne osândim prin fapte, vorbe greșite ! Oamenii se apreciază prin faptele lor, nu după multele vorbe nesăbuite. Trăim o viață efemeră și plină-n deșertăciune. Dar viețile trebuiesc trăite. Nu judeca, să nu fii judecat și nu osândi ! Greșiții osânda altfel o vor primi. Pedepsa legii să fie îndreptătoare, chiar și în lege amarnic se poate greși. E atâta loc de bine și mai bine, de ce să ne risipim în iluzii fără de sfârșit ! Pe tine însuși și pe ai tăi îndreaptă-i de poți, ca sensul bun să fie împlinit. Îndepărtați de voi gândurile rele și grijile, ca somnul să fie bun și liniștit. Să dăm sens bun și just vieții noastre, să clădim cu speranță ar fi de dorit. Față de cei apropiați și dragi nouă s-avem multă îngăduință și bunăvoință. Înainte de a judeca pripit faptele, totul fie reconsiderat sub orice privință. Viața are bune și rele, planificăm, gândim și tot va apare ceva neprevăzut. Trăind după VOIA TA, călăuzește DOAMNE, învață-ne ceea ce e de făcut ! Și dacă-n adevăr e atâta durere câtă nu poate biet suflet ca să mai ducă ? Să continuăm să trăim doar cu iubirea din inimi și suflet închinat în rugă ? De flacăra ce ține în viață stinge-se și pierdem ce-atât de mult am dorit ?

De ceva arde ceea ce din plinătatea inimii cu dragoste mare am înfăptuit ?
Dacă și demnitatea gingașă are prin născocirile semenilor tare de suferit ?
Și sensurile rătăcitei vieți nu duc la căile bune ca viața s-o putem îndura ?
Poate că durerii neiertătoare n-om ceda ! Ascunsă mai adânc o vom purta.
Totul e înaintea lor. Căci deșertăciune e întru toate. Tuturor o întâmplare.
Deșertăciune e și-n fapta rea și nesăbuită, deșertăciune e și-n răzbunare.
De nici c-aștepți: ce n-aduce amar de ani, clipa aduce fericită îndestulare !
Ea șterge orice deznădejde, ură sau răzvrătire, orice dorință de răzbunare.
Totuși, e speranță ? Cum de durerea să nu nască revolta contra-mpilării ?
Să trăim ! Să facem posibile viitoare iubiri născute din cenușa întâmplării !
De ce pe urmași să-i împovărăm de greul urii purtate în suflet îndurerat ?
Din cenușa durerii și-a urii poate se va naște-ntre urmași o dragoste mare.
Și rodul veni-va într-un urmaș de sânge comun dintr-o iubire nepieritoare.
Oare să-mpovărăm urmașii de durerea urii ce prea ușor se poate aprinde ?
De ce o altă iubire mistuitoare să ardă-n flacăra urii grele, neiertătoare ?
Putea-vor urmașii să poarte o povară mărturisită cu seninătatea iertării ?
Sămânța durerii să nu stingă șansele iubirii născută-n focu-ntâmplării !
Poate fi-vor despovărați urmașii de povara arsurii durerii prea grăitoare !
Deșertăciune rea e-n intensitatea urii purtată-n decenii ori grele veacuri !
Lăsa-vom timpul să curme astă ură căreia alte iubiri fi-vor poate leacuri ?
De nici c-aștepți: ce nu sosește-n veac, o clipă aduce fericită îndestulare !
Ea șterge orice deznădejde, ură și răzvrătire, orice dorință de răzbunare.
Dulce-i speranța de viața ce o să nască viață în clipele adâncii cutezanțe.
Asumă iubirea, iertând trecutul, DOMNULUI închinând enorme doleanțe.
Nenăscutul fi-va scaldat în neprihănire, în el fi-va o nesfârșită speranță !
Odată născut, pașii lui nesiguri sunt vindecării durerii prea dulce creanță.
Nu lăsați ca arsura urii de ani ori veacuri s-apună prin a urmașilor pieire
Și ca din ai noștri și-ai lor să se stingă veghetorii vii de viitoare devenire.
Ura să nu ne stingă spița nouă ori lor. Și de-o purtăm, să știm să și iertăm
În speranța iubirilor ce vin și urmașilor comuni, ura grea s-o mai alinăm.
Neștiute-s căile tale, DOAMNE, neștiută-i speranța în viață și-n LUCRARE.
Aceasta să fie dulceața speranței și scurgerii clipelor grele drept alinare.
Regăsește dulceață și-n căldura solară și ochiul să se bucure de lumină.
Că la trai lung, *omul* să se veselească; de iubirea tinereții inima-i fie plină.
Umblă tinerețe în căile inimii fără de prihană și nu după a ochilor plăceri.
Necazul din inimă gonește-l, iar din trupul tău depărtează ale tale dureri.
Tot la DOMNUL încă-i speranță, ca sufletul să ni-l dăruim curat și închinat.
Oferă-i continuu DOMNULUI adorația ta chiar din zilele dintâi și neîncetat.

Cinstire Mare DOMNULUI și respect Creației, ca sufletul să urce neîntinat. Îndură-te, DOAMNE, ca în cer să nu ne-nălțăm cu poverile greului păcat. Mângâie, DOAMNE ! Rog ca biet suflet împovărat de durere să fie alinat. Nu te socoti singur înțelept: teme-te de DOMNUL și abate-te de la rău ! Căci se va da socoteală, căci un singur Sfânt Unic este ! Totul este al Său ! Fiule, muștrarea DOMNULUI s-o iei în seamă, de pedeapsa-I nu te mârni ! "Dobânda" binelui la Ceruri urcă, căci cu iubire se muștră ! Nu o nesocoti ! Dăruiește nevoiașilor, ca ei să înalțe pentru suflarea-ți și o sinceră rugă... Prin generozitate, fapte bune dovedește-te a DOMNULUI vrednică slugă ! Amintiți-vă de legământul CURCUBEULUI, ca răul potopului să nu supere. Făpturile să nu-și strice căile lor pe pământ ! Ca făpturile să nu mai sufere. Ce-ar însemna stricarea căii pe pământ ? Pământul, apele, aerul curate ! De le mențineți astfel, cu adevărat culegeți roadele, câștig în sănătate ! Și în viață îndelugată: prin abținere, cumpătare, frugalitate, înfrânare. Măsură în toate: Cartea Sfântă indică că *omului* și altceva i-a fost permis Decât semințe/poame: "ce mișcă și are viață" *Gen. 9:3*, dar iarba verde n-a omis. Tot cu măsură. Ar fi totuși suficient semințe/poame, doar tot ce-i "verde". Rar de ne aflăm cu alții poate la altceva să mai poftim: DOMNUL ne vede. Căci lăcomie, "abundență" la ce vor duce ? Restul Creației nu-l protejăm ? Păstrând pământ, aer, ape curate și Restul Creației neîntinate îl adorăm Deplin pe DOMNUL ! Cu credință, speranță. Și cu măsură să ne "înmulțim". Copiii sunt mare bucurie; dar al Cerurilor ! Dar unul-doi, căci ne DORIM ! Trebuie avută deci justă măsură în toate. Căință, înfrânare și frugalitate. Cetatea Ninive cu toată suflarea ei s-a pocăit și rugat. Deci chiar se poate. Să-i respectăm pe strămoși, adorându-ne urmașii și îndrumându-i în bine. Lasă-ți-le Creația (diversitatea vieții) să se bucure de ea așa cum se cuvine. Să nu rămână *omul* singur pe arca numită Pământ ! Viețuitoarele-s create Să-i fie de-ajutor ! Deci cu măsură ! Căci suflete au viețuitoarele TOATE ! Așa de blânde și gingașe-s superbele căprioare și celelalte rumegătoare ! Iar trilurile cele dulci ale păsărilor iuți chiar sunt urechilor o încântare ! Căci totul ajunge la odihnă ! Iar de se-ntâmplă, țărână totul devine iară. Oare să urce duhul *omului* și duhul animalului oare-n pământ pogoară ? *Omului* îi trebuie mai multă măsură în toate... căci atât de scurtă-i viața... *Omule*, de te culci seara vei știi de oare te vei mai trezi totuși dimineața ? Chibzuiește mai mult la binele și neîntinarea Restului Vieții decât la sine. Protejând Restul Vieții te protejezi/aperi însuși *omule*: mai mult pe tine. Mai mult din rodul câmpului și poame nutriți-vă. Astfel, Voia SA împliniți. Adorați pe DOMNUL din toată inima-sufletul, cu toată puterea. Ca să trăiți

ORACOLELE LUI *KITITUM*/ IȘTAR CĂTRE IBÂL-PÎ-EL

(FLP 1674 ȘI FLP 2064 ÎN WAW012, SBL2003-94...95)

“O, lui Ibâl-pî-el al Ešnunnei, așa *Kititum* -protectoarea Țării- glăsuiește: Malgium ți-l voi “da” ! Îl va asedia *omul* din Babylon. Malgium plătește Scump ridicarea asediului (15 talanți argint): argintul în trei părți vor reveni. Mankisum, Upi, Șahaduni ce le deții deja, cu mână forte tu le vei stăpâni. De cel din Mulhan și Sapiratum -zis Buqaqum- chiar nimic nu se va alege. Cu omul din Mari, Zimri-Lîm, vei ajunge la justă pace. Bine te vei înțelege. Shubat-Enlil/Shehna promit că ți-o voi da: fi-va a Ešnunnei și va fi a ta. Apum, poporul și regele său Turum-nakti în mâinile și voia ta vor cădea. Iar Diniktum și urmașii lui Itur-sharrum fi-vor fideli, căci ei te vor asculta. De Elam/Haltamti să te ferești strașnic ! Fii atent, căci domnia ți-o pot lua. Omul din Allahad, apoi din Andarig, Atamrum, alături îți va sta și va lupta. Iar pe omul din Alarha -Larim-Numaha- și cetățenii săi captivi ți-i voi da. Momentul bun al Ešnunnei a sosit ! Dar situația se poate oricând răsturna. Să te ferești de Elam/Haltamti este sfatul bun pe care sper că-l vei urma.”

“O, rege Ibâl-pî-el al Ešnunnei, așa *Kititum*, protectoarea Țării glăsuiește: Alături îmi stau secretele zeilor (înțelepciune pe care oricine și-o dorește). Prin voia lui *Anu*, domnia Ešnunnei ți-a fost încredințată. Dar te păzește ! Trupul tău se apleacă în templul meu, iar vocea numele-mi ades rostește. De aceea, crâmpeie din secretele zeilor prin voia-mi îți vor fi dezvăluite ! Vei recupera și avea Țara de Jos. Și Țara de Sus. Ale tale-s bogățiile dorite. Se vor schimba mărfuri. De vecini, pacea pe care-o dăruiești va fi tare râvnită. Nu numai prin fapte de arme se asigură viitorul Ešnunnei, ci și prin pace ! Prin diplomație, alianțe, negoț, meșteșuguri, arte, cult. Ce-i bine vei face ! O guvernare chibzuită nu înseamnă doar o armată puternică și destoinică. De asiguri justiție, dreptate și ai grijă de popor, guvernarea fi-va spornică. Eu *Kititum*, Ešnunna mea o voi înflori ! Fundația domniei tale fi-va întărită. Știu că te închini și rogi pentru protecție, iar numele-mi adesea pronunți, De sfaturile din inimă, la fapte bune, la dreptate și omenie să nu renunți. Vitejia e bună. Și poporul te ascultă de se asociază cu o domnie dreaptă, Ofițerii și demnitarii să te urmeze și să ai parte de o sfătuire înțeleaptă. Ešnunna voi veghea protectoare. Fie ca urechea-ți sfaturile-mi să asculte. Evenimentele viitoare vor fi și bune și rele. Se vor întâmpla fapte multe ! Diplomație, alianțe, negoț, meșteșuguri, arte, cult, fapte bune, chibzuintă, Poporul să te urmeze la bine și la greu și toate vor decurge după dorință. Alături îmi stau secretele zeilor (înțelepciune pe care oricine și-o dorește), Prin voia lui *Anu*, domnia Ešnunnei ți-a fost încredințată, dar te păzește !”

TRAVERSAREA MĂRII ȘI NAVIGAREA PE FLUVII

(RIME 2 E.2.1.3.1 ÎN SVT 131, BRILL2009-54...65; SB47+SB9099, MUZ. LOUVRE, DIORIT)

“Manishtushu, fiu D-nei Tashlultum și al D-lui Sargon al Akkad, mare rege. Frate marelui Rimuș, prinților Shu-Enlil, Ilaba’is-takal în “inimă/sânge”, Prințesa-soră En-heduanna (Înțeleaptă Îndrumătoare) îi este sfătuitoare ! Precum regii Sargon și Rimuș, s-a remarcat în brave campanii obositoare. Guvernarea Susei și a ținutului Haltamti fidelului Eshpum i-a încredințat. Contra Anšan și Širihum corăbiile de luptă purces-au: armele s-au înălțat. În apele mării inferioare navigat-a. Toți regii cetăților dușmane s-au aliat. Orașele lor înfrânt-a și prădat. Pe regi i-a învins, supus, i-a îngenunchiat. Chiar la mine de argint el a ajuns. În ținutul răvășit, pradă multă a ridicat. Pânzele corăbiilor umflate de vânturi iuți departe spre Magan i-au purtat. Diorit -piatră splendidă- din un munte al țărmului mării inferioare a tăiat. Încărcat-a argint și piatră în corăbii. Până la cheiurile Akkadului a navigat. Statuia ce-l reprezintă onorându-l pe *Enlil* din prețios diorit s-a sculptat. Patru parcele de teren ofițerilor viteji cu maximă generozitate le-a donat.” Privindu-și ucenicul, maestrul fasona lemnul. Și îi povesti în continuare: În vechime, navigația era dificilă. Mai ușoară pe fluvii era plutirea avale. Contra-curent (amonte), navele pot fi cu otgoane de pe maluri tractate... Ori înaintează prin vâslire; vela pătrată-i ridicată (de vânt suflă din spate). Direcția cu un prim set de vâsle de fiecare parte a pupei ar fi menținută. Catargul are velă pătrată din pânză, fixat cu frânghii spate-față, susținută Sus-jos de pari de lemn orizontali, de pupă și catarg cu frânghii stabilizați. Fie înalt catargul ~ circa “o treime” din lungimea navei. E fixat de inițiați, Poziționat median (lățime), “ușor în spate” de zona centrală (pe lungime): Ca nava stabilitate să aibă. În etanșarea îmbinărilor de lemn din vechime Se foloseau câlți și smoală, rășini. Prinderea elementelor de lemn diferite Se va face cu dibluri de lemn, introduse în “lăcașe” care-s atent scobite. De vom acosta la chei, cu frânghii/parâme nava bine de mal se fixează. Iar în golf, coborând ancoră de piatră prinsă-n parâme, așa se ancorează. Pânza velei fie astfel încât (când nu e nevoie de ea) să se poată strângă ! Nava nu trebuie supraîncărcată. În caz de furtună suprasarcina se aruncă. În timpul navigației un jurnal ar fi de ținut cu rute, durate și incidente. Burdufuri de piele umflate țin om la suprafață și la naufragiu-s eficiente. Notate-s vârtejuri, curenți, golfuri, stânci, bancuri de nisip (cu localizare). Orientarea se va face noaptea după stele luminoase. Și ziua după soare. Poziția stelelor după deplasarea spre nord sau spre sud se va modifica. În localizarea navei, steaua de referință, înălțimea ei pe cer ne pot indica

Poziția navei la nord/sud. Un scurt catarg suplimentar înclinat înainte Ușurează manevrele. Sonde de mână aflarea adâncimii apei ar permite. Și sursele sigure pentru aprovizionarea cu apă dulce să fie cunoscute, În călătorie, golitele burdufuri și amfore cu apă proaspătă fie umplute. Pe timp de noapte, surse de lumină prinse sus de catarg fi-vor înălțate. Permit "vizibilitate" di(î)ntre nave: "tăciuni scânteietori în oale decupate". Dacă carena are nervuri la partea inferioară, la eșuare mai bine rezistă. La prevedere de vâsle pentru deplasarea în absența vântului "se insistă". Catargul e ținut de "dispozitiv suport" denumit cruce/crucetă bine fixat În nervurile interioare ale navei. Pentru deplasarea pe punte va fi așezat Planșeu (scânduri). În construcția navei, lemnul fie bine uscat (la soare). De suprafețele-s și unse (ulei) în apă bine rezistă: unsoarea e protectoare. Smolitul și câlții ajută: porii/golurile lemnului închid, impermeabilizează ! Smolite: lemn, frânghii (parâme) greu putrezesc în apă ("se protejează"). Când se navighează în apele de coastă, conturul țărmului "se schițează", Notând porturi, coaste/țărm (detalii), astre: avansul navei se reperează. Calcule de lungimi și viteze, timpi (durate), poziții, "rezerve" fi-vor bune, Vom știi cât va dura călătoria, costuri, riscuri la care ne putem expune. O piatră magnetică "chinezească" (via Meluhha) ajută nord/sud să aflăm; Ea rotindu-se în jurul sforii ce o leagă (o prinde), așa direcția o indicăm. Tot de la negustorii din Meluhha, catamaranul să construim am învățat: Două pirogi unite prin punte; catarg fixat; velă; vâsle. Ușor de navigat ! Catamaranele-s iuți, stabile. Și de-i vânt, ele prind repede viteză mare, În transportul corespondenței, mărfurilor ușoare "dovedite"-s necesare. Pe mare, de furtunile dezlănțuite corăbiile-s amenințate. Uneori avariate. În unele luni cu vânturi/furtuni, navigațiile pe apă ar fi contraindicate. Vela se strânge de e furtună. Tangaj ? Om, încărcătură cu frânghii fixăm ! De găsim vreun golf ne adăpostim "iute". Ancora în apa golfului aruncăm. NU fie îngreunată de marfă nava ! Căci de-i GREA nu poate fi stăpânită ! La pericol (furtună) aruncăm surplusul încărcăturii. Și deriva fi-va oprită ! Mai sigur este ca paralel conturului țărmului să navigăm (când se poate), La o distanță sigură: astfel se evită abordaje, atacuri și pericolele toate. Ca umfletele burdufuri, de-s golite și amfore plutesc. "Om în apă" vor ține La suprafața apei (ca să respire). Taina navigației "se fură": se va reține ! Pe fluvii și râuri, chiar cu o prăjină o barjă sau o plută se poate împinge ! În amonte pe luciul apei alunecăm și curentul molcom putem învinge. De apa-i iute, prin tractare cu frânghii de pe mal (cai, boi) navele plutesc Chiar contra-curent. Și -grație navigației- regii cuprinsul lumii stăpânesc !

SCRISORI DIN UGARIT: REGI, PRINȚI, AMBASADORI

(“KINGDOMS OF HITTITES”-125,165, OUP2005; “LETTERS FROM MESOPOTAMIA”-135...138, UCP 1967; BRYCE-“HBK PEOPLES, PLACES ANCIENT WESTERN ASIA...”, ROUTLEDGE, LONDON-NY 2009-731;...)

“De la *Soare*/regele hittit către Amiștamru: Când în fața curții s-au întâlnit Trimisul Ugaritului cu Pilotul Šukku, Šukku zis-a <Corabia de chei s-a izbit>. Celălalt a zis: <La intrarea în port, Pilotul nava a distrus-o cu intenție>. *Soare*/regele hittit decide: <Trimisul din Ugarit de la pilot emite pretenție și va da o declarație sub jurământ. Dacă se demonstrează că e adevărat Pilotul Šukku plăti-va pentru navă și încărcătura ei cu vârf și îndesat>.”

Scrisoarea-i parafată cu sigiliul reginei Puduhepa din partea regelui hittit (Tudhaliya), a reginei-mame dorință și hotărâre ducându-se la-ndeplinit. *Soarele* Tudhaliya pe dreptul său fiu Suppiluliuma, l-a desemnat coregent. Pentru neglijența sa, Pilotul Šukku să se căiască, dovedindu-se penitent.

“Eu Tudhaliya un vast teritoriu spre vest cu tăria forței l-am îngenunchiat. Dar după ce am revenit în Hatussa, regatele supuse cu toatele s-au aliat ! Pe soldații mei din garnizoane, răzvrățiții i-au alungat ori chiar nimicit... Împotriva-mi trimis-au armate. Învingându-i într-o noapte, i-am risipit.”

“Suppiluliuma către Niqmaddu al Ugarit: În tine, prietene, ai încredere, Să nu te temi de infidelii din Nuhašši și Mukiš pe care nu-i am în vedere, Căci au devenit inamici. Așa cum strămoșii tăi buni prieteni ne-au fost, Acum, tu, Niqmaddu fii prieten amicilor mei și inamic inamicilor, cu rost. Fii fidel alianței cu Țara Hatti și vei vedea cum marele rege va proceda Cu infidelele Nuhašši, Mukiš; acum inamice. Asupra intențiilor nu voi insista. Deși sprijinit de *Soare*, unul din liderii din Nuhašši, Šarrupši s-a revoltat. A reușit să fugă. A fost înlocuit cu Takib-šarri, fidel din cetatea Ukulzat. Că liderul mișel din Nuhašši, Addu-niraru a lovit și cu succes l-ați respins: Am aflat. Rămâne infidel și inamic. Revăsarea mâniei Mele de el a depins. Dacă ataci pe cei din Nuhašši și Mukiš, să fie după voia-ți deplină și plac. De rebeli din Nuhašši, Mukiš ajung în Țară: sfărâmă-i. Și n-am să mai atac. Mai bine pace decât război. Dar e și funcție de inamici, nu numai după noi. După pacificare, peste liderii din Nuhašši fie numit Tette, care e obedient. Aitakkama al Kadeš, Aziru al Amurru dețin un teritoriu de noi dependent. D-na mea Tawananna, fiica lui Burna-Buriaš al Bābili/Babylon mă ajută: În dreaptă guvernare, diplomatie, consiliere, sfaturi utile e neîntrecută. În Uda celebra-voi zeitatea cetății. Îndepărtata Arzawa atacat-a: ne apărăm. În ținutul-de-jos aduce-vom întăriri. Țara Mitanni să o lovim, continuăm. Cu fiul meu, Telipinu, coregent (conducător al ținutului Aleppo desemnat) Voi rediscuta strategia contra țării Mitanni (succesul campaniei e așteptat).

Războiul nu are reguli. Ades, atacul preventiv ar fi cea mai bună apărare, Niqmaddu: ai protecție de la mine, Regele *Soare*. Fi supus în continuare.”

“Spune-i regelui din Ugarit, Domnul meu, cele ce umil Takuhli relatează: De două ori șapte ori m-am prosternat stăpânului meu. Căci mă onorează. La curtea regelui hittit totul e bine, fie ca de la regele meu să am noi vești. Ați scris regelui hittit că trimis-ați daruri de preț. *Soarele* zice: <Povești ! Trimis-a lapis-lazuli ? Ceea ce a trimis sunt pietre fără de nicio valoare. Stăpânul tău pricepe ? Doar pietre de preț fi-vor pentru mine încântare>. Adevărat ? Bine alese lapis-lazuli trimiteți. La *Soare* și la curte au căutare. Poate un meșter să le șlefuiască înainte ? Dar meșterul să aibă îndemănare. În al febrei și bolii delir (aproape ca să mă sting), pe când bolnav am zăcut, Zeul *Abšukka* al cetății Irhanda mi s-a arătat. Ofrandă că-i aduc el a văzut. Mi-a poruncit aceasta. Lâna colorată în purpură și albastru se amintește Că-i plăcută lui *Abšukka*. Și dacă de la stăpânul meu în dar nu se primește, De la altcineva eu voi primi ? Așa cerere neobișnuită supusu-ți îndrăznește.”

“Šaušgamuwa al lui Bentešina și rege peste Ammur hotarul nu îl calcă... Nu supăra-va domnia lui Amištamru al Ugarit, fiul lui Niqmepa, de parcă Nu ar fi amândoi supușii *Soarelui*/regele hittit... Un acord drept urmare Se-ncheie prin care 1.400 șekeli de aur Ugarit va plăti fără de amânare Regelui Šaušgamuwa despăgubirile cerute la ruperea alianței dinastice Dintre Ugarit și Ammur. Nici comercianții deloc nu vor suferi drastice Sancțiuni, comerțul fi-va liber, nestingherit după legi, acordurile arătate. Cei din Ammur ca și cei din Ugarit suntem. Fie pace, armonie, plinătate ! Cât nepotul meu (fiul tău) e minor, garant sunt al drepturilor ce i se cuvin. Ugarit și Ammur rămân prietene, pacea să domnească între noi deplin... ”

“Viceregele din Charchemiš către Ibirānu al Ugarit: Îți urez bună sănătate. *Soarele* cere verificarea trupelor militare și dotărilor... pentru pace și unitate. Talmi-Tešup (șef al carelor de luptă ale *Soarelui*), de nu e vreo dificultate Va veni la tine: infanteria și unitățile de care spre a vedea și a inspecta. Interesează numărul. Soldații și carele atribuiți palatului îi vei prezenta În ordine și disciplină. *Soarele* solicită numărătoarea, o treabă presantă. Iar ca *Soarele*/regele hittit să fie mulțumit este iar chestiune importantă. În apărarea Țării și-n caz de mobilizare, situația exactă să fie cunoscută. De mult, dimpreună cu Talmi-Tešup numărătoarea ar fi trebuit începută. Fiu lui Suppiluliuma (și frate cu Telipinu), *Soarele* Mursili nouă ne-a dăruit Din teritoriul cucerit pe care înainte Suppiluliuma Ugaritului l-a atribuit.”

“Mesajul prințului Pihawalwi: Zi fiului meu, regele Ibirānu de la început: Totul e bine cu *Soarele*/regele hittit. De ce în fața *Soarelui* nu ai apărut

De când ți-ai asumat domnia în Ugarit sau de ce mesageri nu ai trimis ?
Acum, *Soarele*/regele hittit e nemulțumit de acestea pe care le-ai omis.
Deci, către *Soare*/regele hittit în mare grabă mesagerii tăi să pornească.
Asemenea, cadouri către rege și pentru mine nu uita rogu-te să sosească.
Cadourile bune vor fi în argumente pe care va trebui Soarelui să le susțin.
Că voi promova interesele Ugaritului, această promisiune ferm o s-o țin”.
“De la prințul Alihešni: Spune regelui din Ugarit. Îți urez bună sănătate.
Despre frontierele care te preocupă, palatul dă instrucții de însemnătate:
<Pietrele de hotar stabilite de Armazitti pentru tine să rămână unde sunt.
Nimeni să nu cuteze să le schimbe>. Ebina’ e însoțit de Kurkalli iute vine
Spre tine să fixeze iar pietrele de hotar. Primește-i te rog cum se cuvine.”
“Hišmi-Sin. Fratelui meu, guvernatorul Ugaritului spune-i: îngăduință și dreptate.
Fie ca *Dagan* și *Baal*, *fiu lui El* să vă protejeze în sănătate. Și despre cele arătate
Anterior, n-am mai scris de mult timp și despre cum sunt. Căci nu mai stau
Unde obișnuiam înainte. Acum am reședința în Țara Hittiților. Am să redau
Deciziile *Soarelui* referitoare la Iltahmu, care trebuia aici să mă urmeze.
Căci *Soarele*/regele hittit: marile favoruri-onoruri nu o să le mai onoreze.
De puteți, scrieți: cum îi merge fratelui meu în Ugarit să-mi dați de știre.
Cineva în slujba tatălui meu pentru achiziții veni-va la D-stră: rog să aibă ocrotire.
Cunoscută-i cetatea pentru calitatea produselor: in, textile, ulei, vin, grâne,
Textile, bijuterii, obiecte de cult de bronz/aur. Multe altele s-ar putea spune.
Țesăturile din in și lână cerute-s de marile regate, pleacă în țări depărtate,
Prin salba de porturi de la țărm de mare și drumuri comerciale însemnate.
Graiul și palatele Ugaritului au o lungă continuitate. Istoria sa: străveche.
Scrierea se face într-un alfabet distinct. Istoriei stau mărturie și de veghe.
Port și nod rutier, unind nu doar Mukiš- Aleppo (două ținuturi nepereche).
Trimisul să aibă trecere la tine, frate ! De oraș se află deja la câteva leghe.
Rog să nu fie împiedicat trimisul în drumul său. Oficialii să nu-l vămuiască.
Cât timp trimisul ia ce-i nevoie, rog să știi de el. Nimeni să nu-l oprească.
El din mărfuri să poată selecta. Tot ce dorește, fratele meu să binevoiască
Veghea fratelui meu fie asupra-i. Când el va reveni, o să-mi povestească.”
“De la Ammurapi, către Măritul rege al Alasiyei înștiințare. Părinte, atenție
Corăbii inamice purtat-au trupe răvășitoare. Orașele îmi ard cu intenție,
În teritoriu ei jefuiesc și se dedau la sălbăticiii. Pericolul încă nu a trecut.
Țara-i abandonată. Trupe și nave îmi sunt departe... în ziduri breșe au apărut.
Părinte, la rândul-ți îmi ceri ajutor. Oare pot eu să ajut când regatul mi-e lovit ?
Navele străinilor purtați de valuri atacă. Oare vom rezista ? Ce ne va fi sortit ?
Oare după valul străinilor ce ne izbește să supraviețuim fie-ne oare îngăduit ?”.

IMN ȘI ȘIR-NAMȘUB PENTRU *NISABA*: TAINELE

SCRISULUI (ETCSL t. 4.16.1. ȘI 4.16.2.; OIUC-SAOC 060-53...68; CDLJ 2006:1)

Astăzi învăța-vom două cântări pentru D-na *Nisaba*, ode de slavă și rugă,
Ca să învățați tainele scrisului, ucenicii învățătura mai departe să ducă.
"Minunată Doamnă înveșmântată în mantie de clară strălucire stelară,
Învățându-ne cu minunata tabletă de lapis-lazuli o știință exemplară !
Nisaba, zămislită de *Kil Uraš*, cu lapte dulce și plante minunate hrănită,
E cea mai învățată în templul E-kur, cu cincizeci de puteri divine dăruită.
"Dragon" răsărind în glorie în festival, zeița mamă *Aruru* a Țării te scaldă
Și binecuvântează cu apă curată și ulei fin pentru gloria-ți prea înaltă.
Pentru bune recolte de orz și in, *Nisaba* cu mantia albă s-a înveșmântat.
În slava lui *Enlil*, *Kusu*, *Ezina* și ca fiecare să aibă parte de pâine coaptă,
Nisaba a desemnat un en-preot și un festival, să țină rânduiala dreaptă.
Regele prin rugăciune de *Nisaba* s-a apropiat, ofrandele s-au revărsat.
Casa de învățatură a *Nisabei* ucenicilor și înțelepciunii în Ur s-a dedicat
Și o minunată tabletă de lapis-lazuli la picioarele statuii ei i-a închinat
Spre consultarea stelelor cerului divinatorii. Templul E-zagin e înălțat
În Aratta pentru cultul ei, iar Ereș s-a reclădit din plinătate, bine fundat,
Din cărămizile arse de soare și cuptoare, cu drag, D-nei ce ne-a învățat.
În *E-abzu*, în Hal-an-kug, nestematele coroanei din a *Eridugului* cetate
Și în sala de recepții ornată cu cedrii incantații dese *Nisabei* sunt redade.
Ooo, *Nisaba*, dreaptă și bună zeiță, născută în leagăn din înalt munte,
Fie ca să fii precum untul și smântâna stânei de la oi tinere ori cărunte,
Precum sigiliul tezaurului, a palatului bună sfătuitoare, îndrumătoare,
Fii al boabelor munte între grămezi de grâne din hambare încăpătoare.
Prințul *Enki* înlesnindu-i *Nisabei*, fie slava și lauda Sa melodios cântate."
În scris se transmite priceperea în toate, scrisul e perlă între nestemate.
Ucenicul se foi și întrebă după ce primi permisiunea: <Taina e dificilă,
Scrisul și cititul sunt folositoare, numărătoarea e deasemenea tare utilă.
Cum reușit-am asemenea făptuiri să deprindem ? *Nisaba* ne-a învățat ?>.
Învățătorul cumpăni: <Se spune că însăși *Nisaba* ne-a dezvăluit și arătat.
Dacă notația muzicală redă armonii, note pe care un instrument le scoate,
Scrisul redă vizual ideii ce fi-vor înțelese întocmai, fără echivoc: se poate.
Semnele redade vizual vor fi pricepute chiar în absența celui ce le-a scris,
Nu-i nevoie să spună ce-a intenționat, deci fără ca intenția s-o fi descris
Noi vom înțelege tot fără echivoc. Cum e oare posibil totuși acest fapt ?
Ce ne dorim să redăm prin scris ? Cum și ce nota-vom într-un contract ?

Pot să fie gânduri, spuse transmise între doi sau mai mulți vorbitori.
Pot fi gânduri, vorbe proprii, redade celor care să le știe fi-vor doritori.>
<Scrisul nu redă vizual în semne ceea ce vedem ?> ucenicul întrebă.
<Spuse, gânduri, descrieri de imagini, reprezentări, idei, toate le redă.
Scrisul a apărut din necesitatea de a consemna activitatea comercială
Și din nevoia de comunicare între oameni, mai bună, chiar de nu ideală.
Atunci ce caracterizează scrisul ? Ca și notația muzicală ce redă vibrații,
Scrisul se corelează cu vocea și cu graiul vorbit, deci va indica și senzații.
Deci scrisul va reproduce grafic tot ce noi în mod verbal ne comunicăm,
Cu fidelitate: timpul, sentimente, trebuințe și ce dorim sau intenționăm.
Și cu ce vom corela scrisul, adică semnele grafice prin care noi am notat
Pentru aducere aminte ? Cu vocea și graiul vorbit, după cum am arătat.
Dar de alții se exprimă într-o limbă care nu ne e familiară și cunoscută ?
Sunt oameni care cunosc mai multe limbi și pot traduce a noastră vrută.
Scrisul e propriu comunității, e solidar cu graiul și viața ce noi o trăim.
E memorie transmisă în viitor, avuție dobândită din noi ce-o dăruim.>
<Dacă scrisul e propriu comunității și graiului, să scriem diferit putem ?>
<E bine ca semnele grafice să fie aceleași, indiferent de limba ce-o avem.
Să nu fie mari diferențe: unele semne sunetelor speciale se pot adapta.
Citind ceea ce e scris, de înțelegem semnele și alte limbi se pot învăța.
Și învățarea unei limbi străine se poate face prin lectură, scris, practică.
E tot învățare: identică. Același lucru ca și orice altă activitate didactică.
Materiile fundamentale putem să aprofundăm și temeinic să le însușim:
Așa cunoștințe noi și sedimentarea celor anterioare tot timpul dobândim.
Restrângerea numărului de semne e importantă, fără a fi scop în sine,
Să reducem caracterele ca număr, astfel încât mintea să le poată reține.
Nisaba așa a spus: scrisul Sumerului tipul *morfografic* îl caracterizează,
Un caracter reprezintă un întreg morfem, în *silabar* silabele se notează,
În *consonantar/abjad* un caracter redă o consoană, *alfabetul* marchează
Consoane și vocale. În *abugida* o consoană și o vocală de bază se fixează,
Alte vocale sunt notate adițional la caracterul de bază. Scrierea *fonetică*
Redă sunetele cum se pronunță ca atare. Scrierea poate părea eclectică,
Dar se învață în timp prin dăruire, studiu asiduu și continuă repetare.>
<La regi, demnitari, la ridicarea monumentelor arta scrierii are căutare.>
<Arta scrierii e baza oricărei ramuri a științelor; nu va putea fi neglijată,
Prin marcarea fiecărei etape a cunoașterii, amintirea fi-va perpetuată.
Matematica, meșteșugurile, medicina umană și pentru alte viețuitoare,
Istoria, geografia. Artele plastice și muzica utile-s căci sunt creatoare,

Filosofia, astronomia, creșterea și îngrijirea copiilor, opere literare, Economie, contabilitate, științele naturii și plantelor vindecătoare, Justiție/legi, întocmirea și utilizarea de nave, a construcțiilor știință, Și câte și mai câte, prin scris și citit acumulează o bună cunoștință.>
<Scribul este respectat. Numele său la loc de cinste ades e menționat. Ca semnele grafice să fie aceleași indiferent de graiul vorbit ați indicat.>
<E de dorit să înțelegem semnele, căci deja diferențele de grai contează, Prin traduceri și intercomunicare, în timp diferențele sigur se estompează. Când două comunități cu limbi diferite intră în contact într-un spațiu dat, Nevoie e de-o cale unică de comunicare, altfel nimic nu fi-va perfectat.>
<Deci e bine să avem aceleași semne grafice și numărul lor să fie redus. Dar care din tipurile de scriere expuse de *Nisaba* e mai bun n-am dedus.>
<În Sumer am perfecționat tipul *morfografic*, căci așa ne-am obișnuit. *Nisaba* a spus: tipul *alfabetic* unitar cu unele semne speciale e de dorit. Tipul *alfabetic* presupune reducerea semnelor la sunete simple, unitare, Nu la morfeme, silabe: reducând numărul semnelor avea-vom *silabare*. E preferabil ca morfemele să fie monosilabice, sesizăm în pronunțare. Consoane, vocale observăm vorbind rar, apăsate (sunete elementare).>
<De ce să nu scriem în *consonantar/abjad*, vocale nota-vom adițional ?>
<Neglijând pronunția vocalelor ? Scrisul influențează limba în mod real ! Limbii ce tinde să devină consonantică grația și melodicitatea îi va lipsi, Cum vom cânta bucuria, cum vom plânge durerea fără a ne putea opri ? Ce spus-a *Nisaba* rămâne valabil: tip *alfabetic* unitar cu semne speciale, Ca să ne-nțelegem toți indiferent de zăre se poate, nu fi-va altă cale !>
"Șir-namșub pentru *Nisaba*: Maiestuosa casă a D-nei *Nisaba* s-a ruinat, Adăpostul sfânt al tăblițelor scrise s-a dărăpănat, timpului n-a rezistat, Însă științele și taina scrierii așa cum ni s-au dezvăluit noi le-am păstrat, Casa Nun-bar-șe-gunu, E-hamun s-au ruinat, dar scrierea s-a perpetuat, Ierburile plângerii între zidurile fără de acoperiș au năpădit și împânzit, De-a lungul zidurilor, iarbă înaltă în pământul jilav rădăcinile le-a înfipt. Plopi, sălcii crescut-au peste tot. Inima tristă a lui *An* de durere plânge. *Nisaba* imploră: <Așa cum strălucirea luminii lunii argintate se răsfrânge, Așa cum gloria stelelor nopții scaldă zidurile, zidurile intens raze reflectă; Zidurile susținute de *Haya* razele de argint răspândesc de la luna cochetă. Scăldată de lumina lunii printre dealuri în adâncul greu de vale odihnesc, Plâng lacrimi amare, în amar de durere întristătoare. Speranțe se topesc și când locurile sfinte cunosc lumina zilei răspândind inspirată splendoare Splendoarea pălește. Destin, șansă. *Ezina/Kusu* pălește orice candoare."

INVOCĂȚIE LUI *ASARLUHI*/ *MARDUK*/ *ȘAZU*/ *ȘU*

(A 195 ÎN "MELOTHESIA IN BABYLONIA. MEDICINE, MAGIC AND ASTROLOGY IN ANCIENT NEAR EAST"-64...68, DE GRUYTER, BERLIN 2014; ADAPTARE DUPĂ GELLER)

"Sunt *Asarluhi*, aprig în mândrie, dar care ia apărarea celor nedreptățiți. Măinile lor în palmele mele le strâng. Le dau putere și ei se simt ocrotiți. Mai întâi buzele să fie pecetluite și așa vorbele fi-vor din inimă chibzuite. Căci vorbele nechibzuite atrag mânie, iar consecințele lor nu sunt dorite. Înainte de a regreta, înțelepciunea milostivă a inimii calde o vom asculta. N-om făptui ceva, dacă bunătatea inimii și dragii noștri nu vom consulta. Casele îndureraților primi-vor lumină, căldură, alinare, stropii mângâierii, Să îndepărtăm nevoile, necazurile, suferința, lipsurile și pecețile durerii. Să te aperi nu înseamnă să te pregătești de război, ci să-ți dorești pace, < *Muštešir-hablim*/Justiția binecuvântează pe oprimați> e ce vom face. Să fie unitate, bunătate, îngăduință și respect pentru întreaga Creație, DOMNUL binecuvânta-va milostiv și oamenii se vor închina în adorație. Sunt *Asarluhi*/ *Marduk*/ *Șazu*/ *Șu* înveșmântat cu argintată splendoare, Veghează ținuturile în dreaptă judecată, în omenie asemeni unui soare. Bunătate, dreptate, compasiune și grijă de apropiatii noștri îndrăgiți, Prin fapte cântărite-n dulceața inimii și vorbe chibzuite fi-vom răsplățiți. Înainte de a regreta, înțelepciunea milostivă a inimii calde o vom asculta. N-om făptui ceva, dacă bunătatea inimii și dragii noștri nu vom consulta. Ce este îndurarea ? Ce e dreptatea, justiția ? Ce este rău și ce este bine ? Neauzit în mers ca antilopa între trestii, puternic revărsător de destine, Îndurător în inimă, nețarmurit și neatins de spuma valurilor mării calde, Implorat cu incantații, chemat, dar liber în spirit și cu gânduri curate, Văzând ce este ascuns și destăinuind ce este nepătruns, *Asarluhi*, prințe, Consiliezi, ostoiești, sfătuiеști, dărui, cuvintele tale-s sarea de dorințe. De milă impregnate din plinătate de inimă, cuvintele tale-s adevărate. Mai întâi buzele să fie pecetluite și așa vorbele fi-vor din inimă chibzuite. Căci vorbele nechibzuite atrag mânie, iar consecințele lor nu sunt dorite. Ce este îndurarea ? Ce e dreptatea, justiția ? Ce este rău, ce este bine ? Doar de chibzuim adânc în bunătatea inimii, așa făptui-vom ce se cuvine. Consiliezi, ostoiești, sfătuiеști, dărui, cuvintele tale-s ca sarea de dorințe, Văzând ce este ascuns și destăinuind ce este nepătruns, *Asarluhi*, prințe. Bunătate, dreptate, compasiune, grijă mare de apropiatii noștri îndrăgiți, Prin fapte cântărite-n dulceața inimii și vorbe chibzuite fi-vom răsplățiți. Sunt *Asarluhi*, aprig în mândrie, dar care ia apărarea celor nedreptățiți. Măinile lor în palmele mele le strâng, le dau putere și ei se simt ocrotiți."

STATUIA UNUI REGE ȘEZÂND

(SB61, DIORIT; SB19, CALCAR; SB95 DIORIT MUZ. LOUVRE)

“Iată, bazinul ritualic sculptat în calcar, un arbore sacru e reprezentat, Cu ornamentații de capră-pește denumit *Nou*, extrem de frumos decorat. Curmalul și *Nou* conduc la marele zeu *Enki*, bazinul servind pentru libații. Bazinul e un simbol al ciclului apei și al sacrului *E-abzu* cu ornamentații. Libațiile ritualice la care a fost utilizat: cel care ciclul apei simbolizează, Apa fiind turnată în bazin, recuperată, iar turnată; ofrande ce onorează Zeii mari și înțelepți ce protejează, veghează... Ofrande: bere, vin, miere. DOMNUL și mijlocitorii să ne ferească de pericole, boli, supărări, durere. Ofrandele plăcute zeilor *Anuna* cu rugă incantate și închinare le însoțim, Plăcut este DOMNULUI dacă de fapte și gânduri greșite cu toții ne ferim. Pe drumul prosperității și bunăstării în curată dorință în bine să pășim, De aceea în această viață, DOAMNE, prin mila ta nemăsurată ostenim.”

“Din Ešnunna, măritul Šutruk-Nahhunte, rege în Anšan și Susa și-a dorit Din prada luată după asediul reușit o statuie sculptată în prețios diorit. <Eu, Šutruk-Nahhunte, fiul lui Halluduš-Inšušinak, în Anšan și Susa rege și stăpânitor în Haltamti/Elam, cel ce limitele regatului a lărgit și culege Victorii peste victorii, cel ce Ešnunna a cucerit-o, de *Inšušinak* protejat, Lui i-am oferit o statuie din pradă. La loc de cinste statuia am amplasat.> Reprezintă un rege șezând, îmbrăcat cu o togă ce lasă un umăr dezgolit, Cu o mână cuprinzând-o pe cealaltă, în rugă (urmându-și gând dorit ?), Purtând un colier subțire la gât și câte o brățară la fiecare încheietură, În închinare, suveranul are privire aspră. “Tăcut” strânge puțin din gură. Între Haltamti și țara dintre marile râuri să nu mai fie certuri și dispute, Să fie doar bună armonie, înțelegere, alianțe, să nu mai fie fapte urâte.”

“Chipul marelui rege Hammu-rapi, în etate, cu expresie fermă sculptat În diorit nobil, cu sprâncenele frumos arcuite și cu barbă reprezentat, Pe cap cu o tichie cu bor, semn clar distinctiv regal, cu o mustăcioară, Tăierea, șlefuirea și sculptarea pietrei nu a fost deloc o sarcină ușoară. Mare rege Hammu-rapi veghează prin dreptate multă și compasiune, Legile să fie juste și îndreptătoare și să conducă numai la fapte bune. Să urmăm doar calea îndreptării înspre bine a celui ce poate a greșit, Doar astfel, sfaturile marilor *Anuna* vor da rod și *mes*-ul fi-va împlinit. Piatra de diorit cu deosebit efort din îndepărtatul Magan fost-a adusă, În final, în mâini pricepute de sculptor piatra fost-a modelată, supusă. Luată din cetatea Ešnunnei, în templul marelui *Inšušinak* fost-a așezată, Onorăm zeii țării dintre fluvii, dar și pe cei din Haltamti. Pacea fie redată.”

TAKIL-ILISSU DIN MALGIUM (RIME4-671...674)

“Takil-Ilissu, fiul lui Ișțaran-Asu, în Malgium rege puternic și respectat, Când zeii *Ea* și *Damkina* vorbindu-mi cu glasurile lor pure m-au onorat, În păstorirea Malgiumului m-au desemnat. Regatului etern nume am dat Și E-namtila cu zid de întărire și sprijin din cărămizi arse am consolidat. Această inscripție trebuie păstrată și renovată, ca numele să fie pomenit ! Prin grija vizirului *Ara*, zeul cel slujește pe *Ea*, zidul va rămâne neclintit. Sprijină credința în templu și a fost cu gânduri frumoase ridicat și zidit. Când va sosi timpul, o altă renovare și refacere va fi din inimă de dorit.”

“Prin grija marelui Takil-Ilissu templele complet s-au reclădit din temelii În Malgium pentru zeii *Anum*, *Ninșubur*, *Ulmașșitum*, pentru ai noștri fii. Constant hrană curată și sfântă apă am pus în zilele cu lună nouă și plină. Așa cum *Ninșubur* îl slujește pe *Anum*, așa prin ofrande să se facă lumină. Templul E-măș pentru zeița *Ulmașșitum* m-am îngrijit atent să fie refăcut, Consolidându-l, curtea în cărămizi roșii arse pavând, în zel m-am întrecut. În curte, pe *Dān-Bītim* și *Rașub-Bītim*, leii străjeri de escortă am instalat, Îngrijită reprezentare sculptată, spre a-i fii zeiței alături fidel și dedicat La ofrandele maqqitum ale regelui și la ale poporului cetății de cereale. La poarta templului, uzanței rutinei în sanctuar am dat fixe reguli reale. Pentru preotese, de rațiile constante de alimente și băuturi m-am îngrijit, Asemenea, pentru chemarea închinătorilor două tobe noi le-am dăruit. Cel ce va îndepărta astă inscripție, fie ca să prevadă reconstruirea deplină După cum eu însumi am vrut, ca să fac calea credinței mai ușoară și lină. În toridul soare omul transpiră și curg stropi de apă, în Cer devine curată. Prin mila TA mare DOAMNE, dreapta-ȚI cale să ne fie pe deplin arătată. Nu se poate fără de apă pură, hrană curată, aer, fără de a soarelui căldură, Fără atracția mamei *Ki*! Copacul nu-i viu fără a rădăcinilor din sol sudură. Și solul e viu: sunt micro-organisme care hrănesc plantele și viața întrețin, Corpul plantelor, animalelor și omului prin căi neștiute apa vieții o rețin. Rog, DOAMNE, adu-ne pe drum bun, dă-ne lumina dragostei TALE intense, Fă-ne mai buni, mai iertători, iubitori. Umple-ne inimile cu emoții dense. Pe DOMNUL și bunii mijlocitorii prin rugă și închinăciune slăvim și cântăm Suntem trestii crescute din mila DOMNULUI, prin VOIA SA noi ne ridicăm, Prin rugă și închinare noi la dreapta sa cu demnitate dorim să ne-așezăm. Fie ca zeița *Annunītum*, care-mi protejează domnia drept să ne vegheze, Iar *Ulmașșitum* în marea ei compasiune și bunăvoință la fel să procedeze, *Ninșubur*, *Dān-Bītim* și *Rașub-Bītim* măreața lucrare făptuită să o laude. Cine inscripția va îndepărta, noua cale de refacere a templului să caute.”

AROMELE LARSEI (CDLJ 2014:1; ADAPTARE DUPĂ MIDDEKE-CONLIN)

"Dulci sunt aromele templelor, doamnelor Larsei: arderi de rășini înmiresmate, Cremele pline de savoare, ușor amețitoare cu parfumurile fine minunate. Încântătoare-s nobilele Doamne ale Larsei cu reverențele lor parfumate... Eleganți sunt nobilii Domni ai Larsei cu ample evantaie *aromate*, elegante... În arome, folosit e mirul, lemn (rășini) de cedru/chiparos în forme variate, Roze, flori de măr (ale pomilor de roade dătători din ramuri îngândurate). Smochinul, susanu-s preferate. Dar și florile câmpului sălbatic răsfirate ! După ce-s presate/macerate, esențe <captate> în uleiuri fi-vor picurate. "Aromele captive"-s în : rășini diverse, ceară, <uleiuri esențiale> delicate, (Ceară omogenizată: "bază" aromată de adaos în creme, săpunuri, unguente), Amestec de extracte, alcool, apă, apoi într-o soluție alcoolică rediluate... Spre a capta/reda *treptat* "efemere volatile" arome de suavă finețe ("condescendente"). În meșteșugite și delicate recipiente închise ("ferecate") sunt conservate. Florile ales înmiresmate ne încântă simțurile. Ce ne-am dori mai mult !? Rășinile/mirul templului și zeilor destinate-s, folosite-n adorația din cult ! Nobila Larsa se umple de miresme. Grădinile ne-ncântă cu variate arome. Albinele zumzăie, florile se deschid, ne-mbie dulci mirosuri cu fine urme. Parfumurile uleiurilor Larsei închise-n vase frumos decorate sunt căutate. În mari cetăți, Doamnele le adoră și frumoaselor Doamne sunt destinate. În case înstărite rășini plăcut *aromate* ard pentru a insectelor îndepărtare. Parfumierii extrag esențele prin metodele lor și le mixează în combinaire. Apoi le picură-n uleiuri și le oferă nobilelor Doamne pentru fină delectare. Comercianții străini îi caută pe parfumieri și preiau marfa spre revânzare. Larsa e cetatea-regină a parfumurilor și cremelor cele mai scumpe și fine, Se vând regilor din Țări îndepărtate la prețuri pe care mintea nu le reține. Parfumierii cunosc procedele de macerare la rece și la cald și le folosesc, Calitatea macerării la cald e superioară și produse bune Doamnele doresc. Culese atent, florile proaspete sunt uscate cu grijă la soare sau distilate, Apoi în alcool ușor diluat adesea timp îndelungat la macerare fi-vor lăsate. Regele cumpără recipientele cu parfumuri și drept cadou fidelilor le oferă, Aromele-s îmbătător de dulci, nobilii se-ncântă, plăcerea nu va fi efemeră. Pomezile și cremele vindecătoare de răni sunt revigorante și parfumate. Medicii pun pentru frecții și oblojirea rănilor în alcool esențele distilate. Peste tot se cer parfumurile fine ale Larsei, în cele patru zări îndepărtate, Arome dulci purtate de Doamne și de palele vântului Cerului înalt redade Bucură simțurile celeste. Curțile regale le apreciază și altora le recomandă. Așa parfumierii primesc ades pentru muncă de ani de zile fermă comandă.

Flori/fructe/condimente uscate (la vânt)/presate/mărunțite în săculeți (pânză)-s purtate. Între veșminte rânduite-n dulap ori în așternut (sub pernă) se așează: fi-vor înmiresmate. Despre vestita Tapputi (tare cunoscută) se relatează cum proceda: lăsa la macerat: Flori, ulei, calamus, diverse aromatice. Adăugând ulei, puneam amestecul la distilat, Filtra-distila din nou încă de câteva ori. Le păstra în recipiente elegante, emblematice. Pentru vasele și retorte de distilat (recuperează volatili vapori de esențe aromatice), Pentru mixare, pentru mărunțire, presare, spațiul fie larg. Tapputi trudea cu plăcere. Rășini (mir), flori, muguri, condimente (*coriandru, mirt, bergamot, rășină de conifere*) Selectate-s și folosite. Ca rădăcini se preferă: *cinnamon, cascarilla, sassafras, safrole*, Cultivate-s cu grijă pe terenuri natural fertilizate. Flori/plante cresc/se îngrijesc în ogor. Flori, muguri, înmuguri nedeschise (încapsulate) de plante și copaci se folosesc întâi: Trandafiri, iasomie, narcise, tuberoză, mimoză... dar și înmuguriri fragede de lămâi. De la vanilie, după polenizare se vor utiliza și fructele, dar și încapsulări de semințe. În temple, la închinare rășinile aromatice ard, slujind pioșeniei, căinței, buneii credințe. Și fructele de portocal, lămâi, lime, lavandă, rozmarin, mentă, oregano sunt preferate. Funcție de nuanțele aromelor, combinările-amestecurile-s diverse și bine adecvate. Parfumierii au deprins taina amestecurilor. Chiar și a intensității "piramidă" inițiind, Putând configura țăriile aromelor prin măiestria uzului ingredientelor, pricepere dovedind. Aromele naturale sunt cele cu adevărat minunate. Prin unele uleiuri din ierburi extrase (cu arome puternice: citronela și iarba-tip-lime) insectele fi-vor respinse, nu atrase. Uleiul de mentă de e picurat în căile nazale plăcut fi-va și pe căi naturale va înmiresma Gura (în special cerul gurii). Uleiuri de lavandă și santal în conversație plăcut vor îmbia Întru buna comunicare (plăcută-i aromoterapia și liniștitoare). Dialogul fi-va deci calm și relaxant (dacă oamenii sunt Oameni). Uleiul de cardamon e ca aroma unui "psalm". Se extrage din semințe (sunt preferate semințele speciei ginger), util în aromoterapie, În aromarea săpunurilor și a parfumurilor. Uleiul de lemn de cedru e -după cum se știe- Utilizat și în cult... În Țara Sfântă și-n Sfântul Jerushalayim se ard de la cedru rășini: În Marele Templu cu pioșenie și sfială vei fi îndemnat de bunul-simț just să te închini... Turmeric, uleiul de calamus, din nucleu de cocos, de galangal, de cafea- în alimentație Cu precădere-s folosite, pentru gust și aromă. Se oferă parfumuri cu plăcere-dedicație Înaltelor Doamne de către capetele încoronate și demnitari-nobili filantropi din cetate ! Plăcută-i compania nobilelor flori-doamne pe care le onorăm pentru a lor demnitate și noblețe sufletească. Distincția și eleganța Dânselor prea-plăcută deplin onorează. Parfumierii din ghildă vor mărturisi că de la o formulă de bază un parfum nou creează. Încercând-combinând successive uleiuri esențiale putea-vor ei atinge noua formulă. Doar ca aceasta să fie foarte reușită. Formula se păstrează, parfumul se răspândește... Când combinația reușește, lumea nobilă a cetăților jinduieste și aroma-și dorește ! Și cei truditari -dar curați sufletește- se bucură de aromele florilor: mușețel, trandafiri (preferate-s petale), rășini... aromează, înfrumusețând viața. Lemn de santal din Ofir Slujit-a în confecționare de suporturi în Marele Templu al Țării Sfinte și lăute și harpe lin mângâietoare. Larsa e cetatea-regină a parfumurilor dulceag înmiresmate și sublime îmbătătoare. Știința distilării-rafinării se transmite-n ghildă, dar <nu oricum și nu pentru oricare> Ghilda parfumierilor e importantă-n orașul Larsei. Cetății îi aduce venituri importante. Artizanii continuu caută în flori/muguri/fructe arome suave ale esențelor interesante

DOAMNELE MESOPOTAMIEI ȘI ALE LUMII

(CDLJ 2009:7; JESHO 38,2-“WOMEN IN MESOPOTAMIA”-BRILL1995-123...144; VT GENEZA)
Fie protejate Doamnele, fetele noastre dragi, inimile noastre minunate !
Legile așa să fie făcute ca ele să fie ferite de orice rele, de nimic întinate.
Doamnele-s precum florile ! Iubim florile: nuanțele și parfumul lor aparte.
Preocuparea și grija rudelor de a proteja Doamnele și fetele nu-s deșarte.
Ce-am fi fără de sensibilele Doamne ? O societate de oameni nestăpânită !
Fără de ele deloc nu putem și știința luminii vieții lumii ar fi mult umbrită.
Cum să nu iubim cu drag parfumatele flori: Doamnele noastre delicate ?
Fie deci de legi și oameni apărate Doamnele și fetele noastre minunate.
Pot florile fără de lumină, apă, sol bun și insectele zumzăitor iubitoare ?
Pricepe-vom neglijați de Doamne al vieții sens adânc de viață dătătoare ?
Libertatea Doamnelor deloc să nu fie îngrădită. Și cu grijă să fie apărate.
Nu prin interdicții, ci cu drag și deosebită atenție de rău fi-vor vegheate.
Priceperea Doamnelor se poate arăta în orice domeniu. Tare-s pricepute !
Înțelepciunea, buna măsură a Frumoaselor noastre nici că pot fi întrecute.
Cum e lumea condusă de Doamne ? Frumoasă, chibzuită, profundă, caldă !
Ele ne-ndrumă cu dulceață și sensibilitate și în căldura inimilor ne scaldă !
Noi să veghem ca nimic să nu le-ntineze, demnitatea lor să fie protejată.
Să le iubim cu mult drag și din suflet, căci ele continuu grija ne-o poartă.
Apără-le, DOAMNE, pe Doamnele noastre, florile noastre dulci minunate !
De s-ar întâmpla ceva rău cu Dânsese, inimile noastre tare ar fi sfâșiate !
Cât de puternic să fie biet omul ca să reziste unei dureri atât de adânci ?
Supraviețui-vom ascuțitei dureri ? Nu putem știi, căci nu suntem stânci.
Să preîntâmpinăm tot răul care li se poate întâmpla și cu drag să veghem.
Doare tare rău de se-ntâmplă și-n ochii noștri lacrimați nu le mai vedem !
Și-atunci arsura durerii ne stinge și calea morții cu orice preț vom căuta !
Lângă bunele Doamne până-n ultima noastră clipă alături dori-vom a sta !
Nici că putem fără Dânsese a trăi, cu dragoste curată dorim să le-ocrotim.
(Remintim: sfaturile En-heduannei, Înțeleapta Îndrumătoare noi le dorim
Regele lumii, Rimuș, la picioarele surorii sfinte cu plecăciune se-nchină.
Datorită sfintei En-heduanna e-atât de plină lumea de căldură și lumină !)
Protejate de legi, Doamnele dețin în nume personal proprietăți și averi,
Aptitudinile lor în activitățile economice, comerț, educație nu-s păreri.
Doamnele de pe pozițiile cele mai înalte lumea pot chibzuit a o conduce,
Înțelepciunea Dragelor noastre binecuvântare și fericire vieții ne-aduce.
Și reușit de minunată fost-a Creația DOMNULUI doar în a treia încercare,
Iar *ish/bărbatul* fără de *Ishsháh/Femeie* n-avea “nici voință, nici determinare”.

**<Și DOMNUL DUMNEZEU l-a făurit pe om din țărâna pământului, în nări i-a suflat
Suflare de viață și omul a devenit un suflet viu> Geneza 2:7. Torah a menționat.
<Și DOMNUL DUMNEZEU a mai zis: "Nu este bine ca omul singur să rămână:
Am să-i fac un ajutor care să i se potrivească">... astfel glasurile vieții se-ngână...
<... și făcea din pământ orice animal sălbatic... și cerului orice creatură zburătoare
...A luat una din coastele [omului]... din coastă... a făcut o Femeie>. Predestinare ?
<...a zis: "...se va numi Ishsháh/Femeie...> Geneza 2:18-2:23. De Ea nu se va lipsi.
<Iată de ce va lăsa ish/bărbatul pe tatăl și mama sa și de soția sa se va alipi...
...i-a pus soției lui numele "Cea Vie"/Eva... ea avea să fie mama tuturor Celor Vii>.
Ishsháh/Femeie aduce la viață cu ajutorul Domnului, dând viață/naștere la copii.
<După un timp, Ea a născut... și a zis: "Cu ajutorul Domnului am adus în existență
Un om"> Geneza 2:24; 3:20; 4:1. Râvnind Adam la un fruct a fost trimis în penitență.
"Cea Vie... mama tuturor Celor Vii", "a născut... cu ajutorul DOMNULUI". Așa scrie.
Despre toate acestea cu adevărat Cartea Sfântă Torah depune mărturie.
Iată de ce atât de minunate-s Doamnele, fiind simbol Viu pentru Pământ.
Iată de ce tot ce clădesc Doamnele prin simțirea lor este sacru și sfânt.
Și-atunci ? De Doamne de ce să nu ascultăm spre a fi conduși spre bine ?
Să nu cedăm iluziilor, s-avem gânduri reale și nu speranțe ce nu se pot susține.
Atunci ? Totul cum s-ar putea schimba ? O lume condusă de Doamne va rezista.
Căci chibzuința, responsabilitatea, simțirea Doamnelor sunt chiar fără de egal.
Așa trece-vom bine urcușul: "alipiți în carne" ne vom înălța în spirit în mod real.
Cum să nu le respectăm ca fiice ale Celei Vii: orice Doamnă poate fi mamă de copii.
A mușcat ish din fruct; și ce e bine, ce e rău, oare biet ish putea-va singur știi ?
Căci față de animale și păsări omul e dator de a fi cu mult mai responsabil.
I s-au încredințat lui ? Sau dincolo de generații spre păstrare, un simbol subtil ?
"Trăi-va" omul singur, fără de ajutoare ? Iar Ishsháh/Femeie singură s-a potrivit...
Căci omului doar rodul plantelor câmpului ca hrană la începuturi i s-a îngăduit.
Omul a trudit la câmp și n-a tăgăduit... Pământul i s-a dăruit spre a fi mai chibzuit !
Deci omul are responsabilitate. Atunci de ce să nu ascultăm de Doamne în toate ?
Atât de chibzuite sunt frumoasele noastre, atât de dăruite și de minunate.
E lumea și viața împlinită prin Doamne. Dau deplin sens vieții, dând naștere...
Respect, bună cuviință, considerație și îngăduință. Speranțe noi se vor așterne....
Acele gânduri le poartă un biet ish, dar sunt fărăme din gândurile noastre eterne
Necălăuziți de Doamne și de Sfânt DOMNUL de noi oare ce se va alege ?
Căci nesăturându-ne cu roada câmpului, nechibzuința noastră o vom culege.
S-avem speranță și să ne lăsăm călăuziți de Doamne. Nimic mai mult.
În speranță, adorație Deut 6:4-6:9; 30:6, iubire Lev 19:18 ieși-vom Vii din al vieții tumult.
Alături Doamnelor noastre și de Dânsule conduși poate avea-vom bună soartă
Să le iubim cu mult drag și din suflet căci ele continuu grija ne-o poartă.
Noi să veghem ca DEFEL să nu fie întinate inimile și demnitatea lor delicată.**

PENTRU *BAU* DE LA LUMA ȘI GUDEA (ETCSL t. 2.3.1.; ETCSL t. 2.3.2.)

**“*Bau*, copil al lui *An*, te-a ales în inima sa sfântă și te-a făcut vrednică
De veselia și orgoliul Țării. *Enlil* te-a privit cu drag și fiind tare puternică,
Te-a găsit potrivită pentru Dl. *Ninĝirsu*. Din E-tar-sir-sir, templul fundat
De *An* pentru tine, ai decis soarta ținuturilor, tu dai verdicte și ai judecat,
Drepte hotărâri ai luat în curtea Iri-kug. Doamna noastră *Bau*, întemeiate
Foarte îți sunt spusele, astfel regele Luma în Lagash conduce cu fermitate,
Iar ajutorul tău îl face fericit. Luma, tare mulțumit, ți se prosternează.
Sfaturile-ți pertinente fac pacea durabilă, stabilitatea o fundamentează,
Vorbele-ți sunt plăcute, clare pentru Luma, i-ai vorbit cu multă prietenie,
Nume bun i-ai dat lui Luma și i-ai vorbit cu prietenie și cu multă omenie.
Enlil te are dragă și fiind puternică, pentru *Ninĝirsu* te-a găsit potrivită,
De noi în Lagash, orașul tău sfânt ești deplin onorată și în ajutor dorită.”**
**“Doamna mea, zeiță grațioasă, copil al lui *An*, de *Enlil* atât de prea-iubită,
Bau, ai adus puterile divine din Cer, chiar *An* ți-a dăruit puterea râvnită,
Astfel ai inspirat respect printre zeii *Anuna*, iar pe regele Gudea l-ai ales
În adunarea cetății, i-ai dăruit loc de frunte și l-ai făcut recunoscut ades,
Drept om înțelept, bun decident, conducător demn, priceput și curajos.
Bau, Doamna mea, tratată de *Ninĝirsu* cu prețuire mare, respect frumos,
Ofrandele îți sunt așezate în E-tar-sir-sir pe o masă deosebită, faimoasă.
Tu dai verdicte, tu aduci lumină în judecăți, tu iradiezi și ești inimoasă,
Soția luptătorului *Ninĝirsu*, tu ești printre zeități cea mai neprihănită,
Binecuvântată cu darul luminii calde, în Cer și pe pământ ești prețuită.
În adunarea cetății ai intervenit cu farmecul tău prea minunat și divin,
L-ai ales din inimă pe dreptul Gudea, adevărat păstor cu daru-ți sublim,
Cu drag în orașul tău, Lagash te va lăuda cu sârguință și ți se va închina,
L-ai ales pe Gudea și cu sârguință te va lăuda și din inimă te va onora.
Adorată ești precum a luminii din ochii și fața noului-născut strălucire,
Tu faci ca nașterea să fie ușoară, tu faci totul cu drag, pasiune și iubire.
Alături de vindecătoarea *Gula*, tu, *Bau*, care faci vegetația să înflorească,
Ai putere divină să generezi viața, să faci ca totul să se nască, să crească.
Soție a luptătorului *Ninĝirsu*, tu ești printre zeități cea mai neprihănită,
Binecuvântată cu darul luminii calde, în Cer și pe pământ ești prețuită.
În adunarea cetății ai intervenit cu farmecul tău prea minunat și divin,
L-ai ales din inimă pe dreptul Gudea, adevărat păstor cu daru-ți sublim,
În templul tău prea-iubit E-tar-sir-sir ești tare adorată și onorată deplin.
Lagash te adoră și ți se închină, orașul sfânt te-ndrăgește, imn îți cântă,
Totul de la tine e minunat, cu darul plinătății vieții D-na *Bau* ne încântă.”**

CONDUCĂTORII DIN LAGASH (ETCSL t. 2.1.2.)

“După ce apele potopului s-au drenat -arătând devastarea ce-au provocat-
Omenirea a supraviețuit și sămânța ei iar pe pământ mult s-a împrăștiat.
Când *An* și *Enlil* au cerut ordonarea omenirii și conducători le-au păstorit,
Pe când regatul și cetatea încă nu descinseseră din cer cum era de dorit,
Pe când *Ningirsu* uneltele, coșul de nuiete și plugul încă nu le-a dăruit,
Incertitudinea s-a prelungit. Omenirea prin muncă grea nu s-a pregătit,
În Girsu lipseau alimentele, canalele de irigație deloc nu erau săpate !
Terenuri arabile nu fuseseră deștelenite, șanțurile nu fuseseră curățate !
Oamenii așteptau ploaia, căci apa pentru irigat din plin pământului lipsea.
Ezina nu sădise încă orz, pământul nu era brăzdat și arat, nimic nu rodea.
Pantele dealurilor nu fuseseră aranjate, pământul rod bun nici că dădea.
Mulțimea de oameni ai ținuturilor nu aducea ofrande și zeilor închinare,
Terenurile templelor zeilor nu erau repartizate și arate, nu era irigare.
Ca să curețe, să sape, să lucreze, *Ningirsu* dat-a săpăligă, coș, plug, sapă,
Ce aduc viață rodului pământului. Orzul fost-a sădit și udat cu prima apă.
Pe oameni i-a învățat să se uite la cerul cu ploaie, rânduiala s-o cunoască,
Ei s-au prosternat *Ezinei*, căci sămânța îngrijea și firul grăbea să crească.
Cerând săparea unui canal, un bun păstor dintre oameni fost-a desemnat,
După el a fost ales En-akigalaguba, canalul Niğin-ghiș-tukuam l-a terminat.
Uitate-s zilele când nu se scria, nu se iriga, nu se lua rod în coș de pe ogor.
Zile când ofrandele zeilor nu erau prețioase, din lapis-lazuli, aur sclipitor.
Ai lui En-akigalaguba descendenți, ca buni păstori s-au ridicat peste ținut,
En-Ningirsu-ki-ağ, En-Enlil-ki-ağ, Ur-Bau... în timp înmulțind al țării avut.
Au urmat A-gal și ai săi: Kue, Ama-alim, ani de prosperitate, pace dorite.
Canalele Mah, Piriğin-ghen și Piriğ la gura canalului Lugal fost-au croite,
Precum și Gana-hili-ana și Nanše-pada și șanțuri de irigație mult adâncite.
Sub Ur-Nanše orașul Niğin și templul fericirii E-Sirara fost-au construite.
Ane-tum, apoi fiul său. Terenuri sub registrul lui *Enlil* fost-au distribuite.
En-entar-zid și fiul său: Urmah-banda și Tabta-kug-gal fost-au săpate.
En-Enlile-su și fiul. Puzur-Ninlil și En-Meș-an-du la domnie s-au rânduie,
Dadu și Tuggur, din spița lui Puzur-Ninlil asemenea în Lagash au domnit.
Puzur-Mama, scrib lui Ninki, apoi Lamku-Niğgena, al său administrator.
Zidul cetății, Girsu a ridicat; în Lagash palatul Tiraș, de lux fiind doritor !
Apoi Henğal și fiul său. Le-a urmat Ur-Ninmarki, scrib și mare învățat,
Și fiul Ur-Ningirsu. Ur-Bau, scribul lui Ur-Ningirsu. Și al său frate adorat,
Gudea a urmat ! Înfăptuirile sale sunt adesea amintite prin rememorare.
Notat de scribi din surse vechi, pentru *Nisaba* slavă și pioasă închinare.”

DE LA MARDUK-MUȘALLIM DIN SIPPAR

(MMA 86.11.111 MUZ. METROPOLITAN MA-NY)

“Transmite-i Măritului cele ce Marduk-mușallim în mod repetat relatează. Despre tăblița primită de la Regele țării cu avertizarea ce ne înștiințează Cu ceva timp în urmă despre măsuri de protecție a Sippar ce fost-au luate Am scris deja anterior Domnului Meu și în această tăbliță iar sunt redade. Ammisaduqa din Bābili/Babylon -Regele nostru- de pericol ne-a avertizat. Trupe Kassite amenință Sippar, pericolul invaziei de noi nu s-a îndepărtat. <Poarta se va deschide doar la răsărit. Iar la asfințit, poarta fi-va încuiată. Trupele ce intră și ies fi-vor verificate, paza fi-va întărită și bine ordonată. Zăvoarele porții fi-vor sigilate și dimineața de-s rupte atent se va verifica. Pe pasarela de trecere a zidului fi-va gardă noaptea, pericol a nu se arăta. De la asfințit la răsărit este totală interdicție zidul de pază a se escalada. De pe pășunile din Sippar-Yahrurum, turmele toate iute se vor îndepărta Dacă venirea de trupe ostile e semnalată ! Turmele fi-vor duse la adăpost. Măsurile preventive vin de la amenințarea Kassită. Și au în apărare rost.> Cu Marduk-lamassașu -bărbierul- am avut discuții contradictorii aprinse Despre ora închiderii/deschiderii porții; torțele să nu fie noaptea stinse. Am obiectat, am și luat măsuri de prevedere, dar Măritul să fie înștiințat ! Căci de se va întâmpla ceva neplăcut și neprevăzut, n-aș dori a fi acuzat. De va fi rău, răspundem toți, așa că am pus tăblițe ca să se consemneze Orele de desigilare și dezăvorâre. Dar și rotația gărzii cum să se efectueze. În acest an, cei ce supravegheau mișcările amoriiților au fost neglijenți, Oamenii lor au stat numai în satele lor, nu erau pregătiți și deloc atenți. Nu știau ce se întâmplă, nici cum triburile amorite umblau în pastorație, Permiteți, Mărite, să numesc oamenii de veghe -cei cu multă dedicație-. M-am scuzat în scris, Mărite, dar în acest sens n-am primit niciun răspuns. Dacă ceva se va întâmpla acest an voi anunța, căci n-am nimic de ascuns. Iar despre punerea tuturor turmelor la adăpost vom avea grijă deosebită. Fie ca Măritul să discute cu Gimil-Marduk, ca voia sa să fie bine-implinită. Stabilirea oamenilor desemnați la pază prin rotație o vom stabili și face, Lui Marduk-lamassașu bărbierul nu pot să-i impun ceva, dar nu voi tace ! Apărarea regiunii Sippar-Yahrurum și a averilor fi-va mai presus de orice, Despre mișcarea trupelor Kassite mă voi informa și deîndată Vă voi zice. Prin supravegherea hotarelor și obținerea știrilor atacurile putem prezice. Pe timp de noapte pe ulițele în cetate se vor anunța miezul nopții și zorii. Oamenii or purcede la treburile lor precum <ostenitorii zborului>: cocorii. NU rău ! Fără teamă. Păstra-vom speranța. Din ea să ne-ncălzească fiorii.”

SIMAT-EȘTAR: INSCRIPȚIE ÎN TEMPLUL LUI *NINEGAL*

(RIME4-295...296)

“Pentru marea D-nă *Ninegal*, care de soarta nenumăratului popor grijește, (Prin încredințare dată de *An, Enlil și Enki*), Cea care îndreptări dăruiește, Care sfaturi bune oferă și drumul ferm cu migală și bunăvoință stabilește, Cea care înțeleapta-i cugetare în fața marilor zei clar, răspicat o rostește: Regina Simat-Eștar pentru marea zeiță altarul Ea-agakili-burur a ridicat. Simat-Eștar, cu umilință și devoțiune, ardente rugăciuni zeiței a închinat. Când D-na *Ninegal* minunatei nobile regine a Larsei s-a adresat și glăsuț, Pentru viețile veșnice a regelui Rîm-Sîn și a ei casa bunei zeițe a construit: Casă a marilor comandamente, superbă reședință pentru a ei divinitate. *Ninegal*, fiica cea mare a zeului *Su'en*, cu milă și compasiune ea împarte Geniul ei protector de alinare, grabnic ajutor pe cei pe care-i milostivește Cu privirea revărsată din ochi strălucitori. Cu prea multă milă binevoiește Să asculte și să răspundă chemărilor și rugăciunilor, cu milă nesfârșită, Revărsată din înaltul mării divinității cu dragostea-i de oameni împlinită. Din inima ei curată, iubita soție a lui Rîm-Sîn, păstor al Larsei care închină Nippur-ului tribut și care litanii înalță în E-babbar, din inima ei cu lumină Protectoarei ei zeițe *Ninegal*, ea se roagă și plânge cu lacrimi de puritate: Dă-ne, nouă, bună zeiță, cale dreaptă și justă, binecuvântare și dreptate, Strălucitoare-n lumina-ți învață să făptuim ceea ce DOMNULUI e plăcut, Pașii noștri prin îngăduința ta să fie pe bunul drum, să știm că am făcut Doar după VOIA DOMNULUI, doar ceea ce DOMNUL bine ne-a îngăduit. Aceasta să fie calea noastră cea bună, acesta să fie drumul ales și sortit. Inovație, progres, principii, severitate, fermitate, generozitate, demnitate, Canale de irigații, navigație, meșteșuguri, arte, zidiri, legislație, dreptate. Sunt îndeajuns pentru mântuire ? Sunt venite din natura bună din fire ? Prin rugă adâncă până la pământ și închinare, poate DOMNUL dă de știre. E bine, e rău ? Se pare că tainele civilizației, *MES*-ului sunt și bune și rele. Progresul și inovațiile slujesc Omului ? Sunt tehnicile și obiectele utile ? Diversitatea, cultura largesc orizontul. Oare ajută acestea la mântuire ? Sunt întrebări peste întrebări... Drept răspuns din partea-ȚI dă de știre... Dă pace, DOAMNE, să n-avem parte de suferință, necazuri sau durere. Nu-i o părere, sunt întrebări bune, dar totodată și întrebări foarte grele. Așteptăm, DOAMNE, în inimi răspunsurile, ca să ne dai dulce mângâiere. Căci fără de călăuzirea TA, suntem pierduți, rătăciți, greșiți: nu-i o părere Această inscripție de fundație Simat-Eștar a pus ca astfel să se transmit În viitor numele ei de regală noblețe și realizările ei urmașii să nu omită.”

MONUMENTUL LUI ZAKKUR, REGE ÎN HAMATH ȘI LUASH

(ÎN WAW012, SBL2003-203...207)

“Acesta este monumentul închinat de Zakkur, în Hamath și Luash rege
Pentru zeul său, *Iluwer*. Modest și umil, pe mine poporul meu mă alege
Ca să conduc. *Baalshamayn* mi-a încredințat victorie și încredere deplină.
Peste Hazrak/Hattarika *Baalshamayn* m-a numit rege în strălucită lumină.
Șaptesprezece regi conduși de Bir-Hadad, fiul lui Hazael, rege peste Aram,
Toți uniți, i-am zdrobit pe câmpul de bătălie și pe învinși i-am pus în ham.
Apoi, mărinimos, libertatea și onoarea le-am redat. Îi menționez ca atare:
Bir-Hadad, Bir-Guș, regii din Kue, Umq, Gurgum, Sam’al, Miliz, mulți tare,
Care au asediat Hazrak. Decât cel din Hazrak au înălțat un zid mai înalt,
Un șanț de apărare mai adânc decât cel al Hazrak au purces și-au săpat.
Mi-am înălțat în rugă mâinile către *Baalshamayn* care m-a binecuvântat:
Baalshamayn îmi vorbește prin prezicători și așa a spus: <Ți-am arătat !
Nu te teme ! Te-am înălțat ca rege, te voi sprijini ! Pe cei ce te asediază
O să îi înfrâng ca să dispui de ei cum vrei. Hazrak fortifică, consolidează.
Temple să ridici spre închinare. Țara s-o ții prin bună și justă guvernare.>
Apish am reclădit, garnizoana am întărit pentru a ținutului bună apărare.
Acest monument l-am închinat lui *Iluwer*, zeului meu, cu cinste și onoare.
Toți regii ridicați împotriva mea adânc s-au căit. Adânca umilință le-a priit,
În Țări îndepărtate, plângându-și amarnic pierderile, vor avea de povestit.
Toți s-au unit în penitență, trimis-au solii de pace, tribut și daruri au adus;
Ce s-a petrecut s-a petrecut. Toate fi-vor uitate și iertate, durerea s-a dus.
Asediu: greu, foamete și suferință, ajutorul din ținut fost-a peste putință,
După atâta zbucium, chin, toți doar în pace ne punem speranță și dorință.
Nu e altă cale decât prin diplomație, înțelegere, cooperare și bunăvoință.
S-avem credință ! Prin gânduri și fapte să îndeplinim a DOMNULUI Voință.
În Qarqar am continuat consolidarea zidului cetății, templul l-am reclădit,
Ținutul din jurul Hazrak pentru bună apărare cu puncte forte l-am întărit.
Îmi înalț zi de zi în rugă mâinile către *Baalshamayn*, el m-a binecuvântat.
Calea cea bună, justă prin sfaturile lui prin vizionari permanent am aflat.
Canale de irigații, șanțuri de apărare, ziduri, temple și clădiri impunătoare
Totul are un sens anume doar dacă zeitățile ne sunt bune îndrumătoare.
Acum, cu toți cei uniți de Bir-Hadad în bună pace și cordial noi conviețuim
Pentru a evita pericolele din alte părți de este nevoie cooperăm, ne unim.
Vizionarii/ *hzyn/ hōzîm* retransmit mesaje și ne sfătuiesc continuu în bine
Doar în TINE avem speranță și credință în sprijin, DOAMNE, doar în TINE.
Chiar de nu distingem răul de bine, îndrumă-ne, DOAMNE, doar în bine !

NIĞ-GI-NA E-KI-SUR-RA/LEGEA FOGGARA ("ORIGIN AND SPREAD OF QANATS IN THE OLD WORLD" ÎN PAPS 112-3-1968-170...181; TCH 003, BRILL2000-267...329)

“În zone hiperaride-aride, unde *Utu/Soare* strălucește cu mare putere, Fără de apă nici că se poate, intensa deshidratare dă suferință și durere. Și nu ne dă pace și tihnă. Caravanele comercianților vechi căi băătorite Urmează cu sfințenie, dar suferă de sete în stepe și deșerturi necălătorite. Din Marhași ne vine știința construcției de *foggara*, scoaterea apei curate Din adâncul pământului spre a răcori și iriga oaze, sate, plantații izolate. Prin puțuri verticale se sondează și se urmărește nivelul apelor subterane, Colectate-s în adâncime, dirijând ape spre ostoirea setei zonelor riverane, Puț-sursă, iar puțurile verticale de aerare-vizitare sunt cu mare frecvență, Duc la galeria subterană drenantă, la care trudit-au oameni din penitență. Panta galeriei e lină, în zonele joase galeria drenantă va ieși către lumină, Apa prin *kasria* echitabil se împarte la plantații și gospodării și setea alină. *Kasria* e ca un <pieptene> de echitabilă distribuire a apei unde e nevoie. Curățarea periodică a canalului subteran e un travaliu înfăptuit anevoie. Puțul-sursă va fi adânc săpat, ca apa pânzei freatice tunelul să infiltreze. Puțurile ce trec de nivelul pânzei freatice apa o s-o dreneze și canalizeze, Au și rol hidraulic, constituind secțiunea de colectare a apei de adâncime. Ades rolul hidraulic aparține doar puțului-sursă: fiind a apei surse prime. Se sapă greu, rudimentar, pământul scos în săculeți este dus și ridicat, Spre prevenția eroziunii, lângă gurile puțurilor fi-va băătorit, depozitat. Să nu se impurifice apa colectată-n canal: gurile puțurilor fi-vor acoperite. Pereții puțurilor consolidate-s cu lespezi în masă argiloasă, fiind întărite. Sprijinit în spate și împingând în picioare prin puț la tunel se va ajunge, Săpătura în coșuri/săculeți din piele se pune când tunelul se străpunge. De jos se leagă de sfoară și un om în suprafață coșuri/saci îi va scoate, Distanța dintre puțurile de vizitare șeful echipei de *muqannis* o socoate. Tunelul greu se străpunge. Cavitata-i cu lut băătorit impermeabil se va etanșa Ori cu lespezi cu argilă/mortar cu praf de tuf vulcanic ce fix se vor așeza. Puțul-sursă se sapă primul, nivelul pânzei freatice pentru a stabili precis, Apoi alte puțuri. Tunelul se poate săpa din aval în amonte, dacă a decis Șeful echipei de săpători, om vechi, destoinic, cunoscător, experimentat. De la ultimul puț de colectare a apei tunelul se poate săpa amonte-aval. Pe secțiunea de colectare a apei spre puțul-sursă se va săpa în mod real. O altă metodă e ca după săparea puțului-sursă și a puțurilor de vizitare Din amonte-n aval, se îndesesc ca o "furcă/greblă" puțuri în amonte ori laterale De la puțul-sursă, în care apa deversează. Se vor uni de el prin canale.

Un debit suficient al apei vine pe canalul principal și din transversale. Funcție de experiența echipei se evită greul săpării și aerării sub apă, Zona tunelului între: "penultimul" puț de captare și puțul-sursă se sapă fără grabă. Lucrul echipei de săpători/ *muqannis* sub pânza freatică este tare dificil. Schimbul de idei în bună comunicare între experimențați *muqannis* e util. După adâncirea puțului-sursă și a *nivelului/debitului* sursei freatice determinare, Se pot îndesi și face prin zona puțului-sursă și alte sondaje preliminare. Adâncimea pânzei apei în puțul-sursă cu o sfoară cu plumb se urmează. În suprafață, aliniamentul gurilor puțurilor atent se stabilește și trasează. Stabilind panta la suprafață, adâncimea probabilă de săpare se va știi: Natura solului, dificultatea săpării, nivelul canalului ce puțurile va uni. Trasarea în suprafață cu sfoara orizontală legată de pari se transpune, Orizontalitatea sforii verificăm cu o bârnă pe care vas cu apă se pune. Bârna de 3 m pe capre de lemn sau de doi oameni fi-va bine susținută. De apa din vas nu se prelinge și curge, orizontalitatea sforii e obținută. Bârna și sfoara fi-vor corect paralele, paralelismul cu atenție se verifică. Sau cu T-uri de lemn aliniat-n lungime, vizual orizontalitatea se certifică. În canalul colector de adâncime cu un opaiț sau un lămpaș se luminează, Lucrul e greu, pământul scos din săpat în săculeți de piele se colectează. Se sapă întâi grosier, apoi fin, planeitatea fundului canalului se verifică Cu scândura de 1 m și vas cu apă. Se băătorește sau dalează și rectifică. Prin puțurile de ventilare periodic săculeții plini sunt scoși la suprafață, Sunt echipe experimentate de săpători care lucrului greu fac cumva față. Panta tunelului colector e extrem de lină: 1:1000/1:1500, gradient lin, Baza canalului nu-i spălată de curgerea apei și *fogarra* nu va fi în declin. Antrenarea sedimentelor poate colmata sistemul și debitul îl va afecta, Pentru exploatarea îndelungată periodic canalul și puțurile se vor curăța. Panta lină are dublu rol în timp îndelungat: să asigure și apă suficientă, Evitând colapsul sistemului prin eroziune dacă etanșeitatea nu-i eficientă. Așa, particulele antrenate de curgerea torentului fi-vor extrem de puține și nivelul bazinului de colectare fi-va ridicat (apa de băut și irigat susține) Curgerea apei prin canalul colector poate antrena a pământului eroziuni, Prin puțurile de ventilare și aerare se pot infiltra praf, mizerii, intruziuni. Tunelul colector are curgere gravitațională și va fi curățat de sedimente și apa cea bună captată din pânza freatică va fi curată fără impedimente. Astfel, setea oamenilor și nevoile plantelor din cauza arșiței se pot ostoi, Iar călătorii însetați se vor opri, vor face comerț și dulce apă pot primi. Prin canalele de suprafață *majra* și *séguias* de la *kasria* apa se distribuie,

În bazinul colector *madjen* prisosul se strânge, colectivitățile contribuie
La întreținerea vastului sistem care pe kilometrii întregi se poate întinde.
Prin alimentarea cu ape din subteran în ținuturile aride viața se destinde.
Canalul colector cu pantă lină cam 1,0 m lățime, 1,50 metri înălțime are,
Curățarea periodică și vizitarea se face prin puțurile verticale de aerare.
Apa e sursă de viață și de dispute, distribuția corectă e statuată prin lege
După contribuția în muncă. Așa colectivitățile se îngăduie, se vor înțelege.
La evitarea evaporării și contaminării, cu scânduri se acoperă de se poate
Canalele de suprafață *majra* și *séguias* sau cu alte materiale improvizate.
De *majra*/*séguias* fi-vor adânci și înguste, suprafața luciului apei expusă
E mică și pierderea apei prin evaporare fi-va întrucâtva ceva mai redusă.
Bazinul colector *madjen* la suprafață cu a palmierilor frunze va fi acoperit,
Se evită oarecum evaporarea și în timp cu bârne și scânduri va fi ocrotit.
Kasria desparte debitul apei echitabil, spre *majra*/*séguias* o canalizează,
E un pieptene de piatră care prin *habba*/orificii tare corect apa dirijează.
În *guemoun*/grădini palmierii fi-vor udați, așa vegetația în oaze rodește,
La umbra palmierilor parcele de plante vor răsări, vor da spic, vor crește.
Unde este riscul de a fi afectate, se vor înălța gurile puțurilor de vizitare,
Vor fi consolidate cu zidărie de piatră pentru a nu permite vreo degradare.
E cazul acolo unde trec turmele, de se surpă pot antrena locală colmatare.
Și pentru râurile pline de pești utilizarea apei în irigații fi-va o problemă,
Prin legi și cutume se pot evita orice dispute și se înlătură orice dilemă.
Apa e o sursă de viu ce menține și alină viața pentru ce mișcă și înflorește,
Astfel ogorul se umple de spice și rodește, astfel însetata vietate trăiește.
Ce dulci și sățioase sunt curmalele rodite în plantațiile de *foggara* udate,
Ce utili sunt palmierii, acolo unde din nisipuri de secetă nimic nu răzbate.
Generoase insecte și plante să trăiască animalelor și oamenilor îngăduie,
Unde iluziile secetei ridică miraje de arteziene pe care inima le tăgăduie.
Dar din inimi pentru inimi se poate ca absența apei să fie pe veci uitată,
Însetatul se va ostoi cu stropi de apă și inima de speranță fi-va-i scăldată.
Apa bună și curată pe veci să nu fie prilej de urâte certuri și neînțelegeri,
E nevoie de legea *foggara* pentru echitate, nu pentru războinice prelegeri.
Chiar acolo unde arealul e arid și ars de soare pământul e crăpat și sordid,
Omul va bea apă curată. Și din culturi irigate va avea puținul terci în blid.
Prin alimentare cu apele din subteran în ținuturile hiepearide viața rezistă.
Oazele sunt înverzite, oamenii trăiesc și conviețuiesc, armonia persistă.
Înțelegerea noastră simplă nu permite deosebirea clară a răului de bine.
Ajută, DOAMNE, calea s-o urmăm, să facem VOIA-ȚI doar cum se cuvine.

ȘU-SUEN PENTRU ȘARA ȘI RIDICAREA ZIDULUI VESTIC

(ARTANES 005 HAYES-MALIBU1990-211...221; ETCSL t. 3.1.15.; ETCSL t. 3.1.16.; ETCSL t. 4.30.1.)
"Pentru Șara, prințul lui An, tatăl său și al înțeleptei Inanna cele sfinte, Șu-Suen, *išib*-preot al lui An și *gudug*-preot al lui Enlil și Ninlil, cuminte Slujind cu mâini și suflet curate, rege ales de Enlil în inima sa iubitoare, Atotputernic rege al Ur în cele patru zări și păstor al Țării îndatoritoare, Atunci când a ridicat zidul denumit Muriq-Tidnim, zidul Martu, din vest: <Ceea ce ține pe amoriții Tidnum deoparte> și când a respins un rest Al forțelor amorite/Martu, alungându-i din Țară, cu credință a înălțat Templul ales în inima lui Șara, E-șag-e-pàd-da, templul său prea adorat, Din grija propriei sale vieți regale și pentru a Țării pace și bunăstare."
"Șu-Suen în anul al patrulea al domniei sale, cu gânduri împăciuitoare A înălțat zidul de vest, Muriq-Tidnim. Šarrum-bāni trimite scrisoare: Spune Regelui Șu-Suen, că sluga sa dorește să pună această întrebare: Am primit ordine prin mesager să încep să construiesc o fortificație mare: Muriq-Tidnim, la știrea că Martu au invadat Țara, un zid de apărare tare, De la malul râului Ab-gal către provincia Zimudar. Aproape atingând Zona dintre doi munți am aflat că Martu de la Simurru ajutor având În munte campaseră. Drept urmare am pornit contra lor acțiuni militare În zona vârfurilor masivului Ebih, fără să neglijez construcțiile utilitare. De la provincia Murub am cerut ajutor, dar de la ei încă nu am primit. Mai trebuie lucrători și soldați, de la Lu-Enki, ensi în Zimudar au sosit Mai mult de 7.200 muncitori, dar cum soldații buni sunt relativ limitați Aș lua din lucrători, i-aș folosi în raiduri contra Martu. Apoi fi-vor redați Muncii de zidire. Munca nu o neglijez, dar și acțiuni militare voi angaja, Spre slava domniei Voastre nu voi precupeți vreun efort spre a triumfa."
"Șu-Suen transmite: instrucțiunile mele doresc întocmai ca să le urmați, Atitudinea provinciilor să fie favorabilă, fiți conciliant, deloc nu-i iritați, Demnitarii să vă fie alături în camp, încercați să-i protejați și apărați, Inamicul în încercările sale să nu izbândească, să-i loviți și spulberați. De se poate prin diplomație, fără vărsare de sânge, bine-i să încercați. Lu-Enki, ensi în Zimudar, sosi-va cu trupe regulate pe care le preluați, Când e timp, săpați șanțul de apărare cu apă și continuați să fortificați. Până când frontiera de est nu e sigură, oamenii la vatră să nu-i lăsați."
"Șara, puterile voastre divine sunt prețioase, strălucind ca disc de soare În templul E-mah, fiu al Inannei, chemat nu chiar pe un nume orișicare, De la An ai primit atâta putere, stăpâna Inanna jilțul mare ți l-a rânduit, De la tine doar bine și fapte cugetate, doar așa este de așteptat și dorit."

SCRISORI SPRE/DINSPRE EL-'AMÂRNAH

(BHAW-VAN DER MIERROP, BLACKWELL2007-137; HdO S1-110 RAINEY (ED.:) SCHNIEDEWIND,
COHAVI-RAINEY- "THE EL-AMARNA CORRESPONDENCE", BRILL2015)

<Tushratta, suveranul din Mittani către Măritul Nimmureya Amenhotep III doar cele bune !
Frate iubit, ginere adorat, pe care-l îndrăgesc și care mă respectă și-ndrăgește, eu am a-ți spune
Că în ceea ce mă privește, totu-i bine. Sper la fel că și pentru Măria Ta, regina Keliya-Kheba și regat.
Sosi-va curând cealaltă fiică a mea, noua prea-iubita Ta soție, Tadu-Kheba. Asemenea urez neapărat
Ca toate soțiile Tale, toți fiii Tăi, toți comandantii, carele, caii, trupele, Țara și ce-ți aparține
Fie nevătămate, neîntinate ! Marea Preoteasă a Șawuškăi/Iștar, Zeiță-n Ninive dorința-i nu și-o reține:
"Spre țara Misir, porni-voi de-ndat' să vindec pe măritul Faraon, dar reveni-voi neîntârziat !".
M-am ocupat de escortă. Pornit-au ! Și iată: ei se află undeva pe drumul atât de îndelungat...
Nu vor întârzia ! Șawuška/Iștar "vizitase" anterior Misir, fiind extrem de mult onorată !
Fie ca prea-iubitu-mi frate să o onoreze încă de zece ori mai mult. Prea-Mărite, fie deci adorată !
Din grea boală de care Domnia-Ta suferit-a să te însănătoșească, să nu mai suferi de friguri.
Fie ca Doamna Cerului Șawuška/Iștar să ne apere la nesfârșit și pe fratele meu, desigur...
Să-ți ofere bucurie, protejându-ne ca noi să acționăm doar ca prieteni sub un prielnic augur.
Nu e Șawuška/Iștar zeița mea și a fratelui meu ? Fie să revină iute prin Șur în Mittani, sigur !
Alături de zeiță trimite-mi fiica (Keliya-Kheba) pe care mi-o doresc alături, căci viața-mi e deșartă.
De ceva se va întâmpla cu Măritul, Tadu-Kheba căsători-va-se cu prinț Naphureya: scrisoarea mi-arată.
Există pericolul ca Hatti și vasala Șur să ne și atace. Și chiar Țara noastră ele să și-o împartă.
De la supusa Șur/Așur avem acum bună-voință. Sperăm să nu se schimbe a noastră soartă>.
<De la supus vasal rege al Gebal/Guubla/Byblos către Regele-Domnul/Soarele astfel rostește:
Eu Rib-Haddi, de șapte*șapte dăți cădea-voi la picioarele D-Voastră, după cum se poruncește.
Să se afle că Pu-ba'lu din Yurza/ Tell Jemeh (?), fiu lui Abdi-Ashirta: cetatea Ulassa cu mână întărită
A cucerit-o. Orașele: Ardata, Wahliya, Ampî, Shigata sunt de-acum ale lor, cu soarta pecetluită !
Fie ca Sumur să primească ajutor de la stăpânitor, până se va face ordine în al său ținut.
Cine-s oare fiii lui Abdi-Ashirta: supuși ori *cuceritori* ? Regi în Mittani și al Kassîților sunt
Încât să-și însușească pământul Stăpânului ? Atunci când atacau orașele nu ați acționat.
Recent alungat-au guvernatorii Voștri, s-au înstăpânit în orașe. Acum Ulassa au asediat.
Dacă nu se acționează, Sumur/Simyra fi-va în pericol. Guvernatorul/garnizoana pot fi alungate.
Mă apăr de Pu-ba'lu, Aziru din Yurza/ Tell Jemeh (?). Batrîna mi-a rămas, iar restul fost-au asediate.
Ce pot face ? Nu pot merge la Sumur. Ampî, Shigata, Ulassa, Erwada/Arwada mă dușmănesc...
De merg în Sumur, în Guubla sosi-vor vase de război ! Și de *fiii lui Abdi-Ashirta* am să mă izbesc.
M-ar ataca. N-aș mai putea scăpa ! Gebal/Guubla/Byblos la *ha-pîru* și *yaminiți* cu forța ar fi atașată.
La Ibirta/ *Berytus-Beirut* (?) au poposit: acord cu jefuitorii *ha-pîru* au încheiat. Cu inima îndurerată
Fiiilor lui Abdi-Ashirta din Amurru, ha-pîru(s) le servesc ca mercenari înregimentați în armată.
Nu numai Sumur/Simyra, dar și Irqata/ *Arqa* (?) rezistă asediilor, dar perspectiva e întinată...
Strânși des ca mici trupe de jefuitori, nu se lasă supuși; sunt răi, hărțuitori, apucători.
Tot încercând să-i învingem și să-i aducem pe calea păcii, noi suntem totuși stăruitori.
Intrat-au în slujba faraonului să lupte... Mercenarii (*h*)*apîru* ai lui Sutû îs soldații străini trimiși
În orașele din Cush ca țara să o pacifice. La rațiile de alimente au parte, ei n-au fost omiși
Sosit-au trimiși de regi din Șur (Damasc); jefuitori și asprii sunt extrem de nestăpâniti
De către nimeni de pe unde ajung, (*ha*)-*pîru*/'*apîru*, mai degrabă nepoftiți, ei nu-s doriți
Cu forța în Cush se strâng, asociază, se impun ! Ce le-ar putea face stăpânul de-acum
Participă la construcții publice, dând dovadă de mare îndemânare și vitalitate, oricum
Numiți *ha-pîru*/'*apîru*, ei sunt adunătură din Eber-Nāri. Îi credem nomazi din *Hana* și nu-i dorim !
Sincer, ca jefuitori sunt MARE problemă și de soarta lor deja nu mai vrem ca să știm...

Poate și *'ibrâm/ibri* să fie între *(ha)-pîru/'apîru* ? Cine să cunoască de-i adevăr adevărat ? Că unii deja au plecat e o mare fericire; iată că mânați de foame de ei chiar am scăpat. Căile mării-s deschise, dar porțile stau tot ferecate. Neliniștiți, de pază ne-am așezat ! DOAMNE, dacă dintre *(ha)-pîru* și *yaminiți* de-ar ar mai pleca ! Lor niciodată să nu fim atașați ! Ne înspăimântă doar gândul. De spaima îngrozitoare sperăm de ziduri să fim apărați ! Că limbile sună cam asemenea, la ce ajută DOAMNE ? Ei sunt jefuitori, noi comercianți... Răspândim civilizație, oferind papyrus, cedru. Însușindu-și alfabetul, aheii în scris sunt practicanți. Nici aheii nu ne seamănă... Căci aheii și când și DACĂ dăruiesc, atâta sunt de vătămători ! "Cal de lemn" ajuns-a viața ! Nu ne împinge, DOAMNE, în ispită ! Să fim buni. Și nu dăunători ! Am scris scrisori peste tot... Protectorului: Amman-apa, arătându-i clar pericolul care m-apasă... A scris: trimite navă în Yarimuta și vei primi argint trebuincios... Să trăiesc, argintul nu mă lasă ? Nu ca *'apîru* în praf, în murdărie. Al lor e graiul tâlhăriei. Nouă dă-ne, DOAMNE, un grai al omeniei ! Grăim în cultură. Ei vorbesc o "umplutură": "pradă și lovitură". Înaltă-TE, DOAMNE-n DOMNIE ! S-ajungem fără de speranță, vorbind argou "de tâlhărie" ? Să fim de omenie și bine să ne fie ! Se va îngriji *Soare* de speranțele Gebal/Guublei/Byblosului ? Sau totul va fi numai deșertăciune ? Tronul se clatină. Și nu mai am încredere în alianțe. Iar misirenii dau târcoale ! Ce pot spune ! Deși nu-s renegați ca *'apîru*, în *yaminiții* puși pe harță încredere nici că am ! Aprinși, ei "iau foc" ! Iar *'ibrâm/ibri* trecuți în *'apîru* la fel sunt. De ce nu-i pace ? De ce încredere nu e deloc ? La ce sunt bune acordurile ? Dacă an de an noi ne atacăm și dușmănim cu încrâncenare ? Cine se face *'apîru* mai are în el umanitate ? Să nu mai aibă bunul-simț/loialitatea nicio căutare ? Mercenarii-s mercenari indiferent de limbă/argou; tâlharii-s tâlhari ! Oamenii de bine sunt de bine. Renunța-vom la violența mâinii și inimii noastre ? Trăi-vom în solidaritate/ajutorare/frățească iubire ? De avea-vom greutate și lipsuri: Oamenii să se-ajute prin fapte bune, că e trebuință dând de știre... Înțelepciune ? Nu-i cunoaștere mai mare decât aceea a binelui/dreptății din Sfântul Cuvânt: *Torah*. *Torah* e deplină înțelepciune (învățat-a și regele Tyrului, dreptul). Și noi, vom spera și vom adora ! Păcat că doar unii dintre "cei cu carte" citesc, însușesc și unii din inimă asumă Sfânta Învățătură. De fi-vor exclusiv Oameni (în adevăr cristalin), ar mai fi mercenari/tâlhari/argou/"pradă și lovitură" ? "Cel neînvățat" dorește să trăiască. Unii și-ar dori și curat și simplu. Dar îi lasă alții să viețuiască ? Cu orice chip/preț ? "Trăim noi, nu alții" ? De ce-ar interesa frumusețile lumii ca să le prețuiască ? Avea-va folosință "cel neînvățat" în inimă/suflet de puritatea lumii, de nu-i e bună ca să se hrănească ? Bun ar fi ce-i folositor pântecului ? Strălucirea ce încălzește inimă/suflet, chiar *omul* să nu-și dorească ? "De ajutor și trebuință" *omului* fost-a creată Viața ? Să nu fie puritate în salt, în naștere, chiar în colți ? Nefolositoare-i "măimățarea" micii specii capucin ? Să-i fi hărăzit *omului* "măimățarea" alte sortii ? Gustând rodul pomului cunoașterii binelui și a răului să-i fi fost îndeajuns *omului* pentru a se înțelepți ? E suficient pentru *om* a-l adora pe Dumnezeu și a înțelege deplin Voia Sa ori pe aproapele său a-l iubi ? E o poamă suficientă pentru gustul cunoașterii depline ? Fără credință ce se va alege de *om* și Viață ? S-a înțelepțit *omul* "peste măsură" ? S-ar spune !? De-ar fi *omul* capabil doar de gânduri și fapte bune. Dacă noi binele de rău nici că putem deosebi !? Dacă de fapt în Iubire *oamenii* nimic nu au a-și spune... Iubirea se declară sau este-n simțire !? Ce înseamnă un act de generozitate !? Ce înseamnă speranță ? "Când voi strânge nori deasupra pământului, curcubeul arăta-va-se în nor". Curcubeu plin de cutezanță "Curcubeul Meu, pe care l-am așezat în nor, el va sluji ca semn al legământului dintre mine și pământ". Și-acum, dacă *oamenii* se simt deznădăjduiți ! Nu știu în ce să creadă. De ce nu s-ar încrede în Cuvânt ? Să nu existe speranța că vom trăi în bine ? Să ne-ngropăm fruntea și ochii în palme, oftând cu suspine ? Dacă nu există credință, cum vom trăi, cum vom supraviețui ? Căci cel ce-i *Om* drept nu-i deloc oricine ! Întărește-ne DOMN Sfânt 'ADONAY în credință, virtuți, omenie... acordă-ne, rog, sprijin tare prin TINE ! Ne adâncim în *Torah*, iar *Om* înțelepțit deplin prin adevăr și Lege să-și iubească aproapele ca pe sine ! Manifestând grijă, prevedere și credință, ne vom feri pe cât posibil de orice rău, de durere, suferință ! Nu sprijină DOMNUL dacă dovedim dreptate, iubire, adevăr și lege, solidaritate, sobrietate și pocăință ! De Amurru până acum m-am ferit ! Dar Abdi-Ashirta îmi dă de gândit ! Apără-ne DOAMNE, noi credem ! Noi avem speranță, dorință de bine. Cerând insistent ajutor, mi s-a răspuns: totuși, o să mai vedem !>

-Ce-i dar școala de scribi în caractere cuneiforme de la EL-'AMÂRNAH dacă nu o școală și de diplomație ? Spre alte țări și ținuturi, trimite-vom deci solie de prietenie ! Chiar istoria o înregistrăm în crestomație... Cooperăm: scriind și chiar glumind. Chiar pe întemeietorul rege Sargon (în glumă) îl mai și "ponegrim". Scrie: "Să nu răspândești o știre neadevărată" Exodul 23:1: râzând de cuceritori și pe cuceriti să îi iubim ! Ca Om am învățat Cuvântul în sensurile Sale depline. Din inimi și suflete (circumcise) vrem să dovedim ! Ceea ce scriem să nu se îndepărteze de adevăr, chiar de ar fi exerciții stilistice, de frazare, literare (!?). Detaliile-s importante (pot străbate trecerea timpului). Urmașii vor distinge "joaca" de adevăr ? Oare ? Putem să încercăm tactica persuasiunii. Să nu ne îndepărtăm totuși de la adevărata istorie ce o trăim. Putem să fim și aliați (la mare nevoie), dar și în dispute !? Pe ce aliați ne bazăm ? Ar fi bine să știm. Alianțele se creează și se mențin (nu numai dinastic). Adevărul istoric va dăinui, deci este important. Poate pe viitor, detaliile pe care le dezvăluim vor pasiona pe cineva. Adevărul este totuși pasionant ! Sunt mulți ce și-ar dori să cunoască DE CE și PENTRU CE ! Dar chiar să fie permis ORICUM, ORICE ? Încercați în compoziții persuasiunea. Fiți convingători. Formulări ce vor sper utile, s-ar putea zice.

-Ne-ați spus să încercăm dezvoltarea compozițiilor, mai ales în cererea de ajutor și alianțe dinastice ! -Da, dar scrisorile lui Rib-Haddi sună mai degrabă a lamentații. -Încercăm niște compoziții plastice ! -Chiar dacă voi testați argumentele artei persuasiunii, nu este deloc bine să ne distanțăm de adevăr ! Rib-Haddi din Byblos și Pu-ba'lu cu Aziru din Yurza sunt toți vasalii Misirului. Lupta lor ar fi în răspăr. Iar 'ibriyîm vor să constituie un stat tampon între Hatti și Misir. Să fie ei doar infideli și în fărădelege ? Tu ai fi de-al lor, nu ? Nu-mi par în fărădelege, căci destui sunt soldați în armata Misirului, se înțelege. Apoi, aprecierile despre nomazii Hana sunt opinii, dar conțin ele un "adevăr" ? Discutabile-s calificative, Care sunt aprecieri lipsite de valoare. Sună oribil și în sine creează dispute ori probleme. Sunt invective. Să vorbești așa despre oameni poate genera dispute. Și e veșnicul conflict agricultor-păstor, se-aude ? Atâtea agregări continue între diverse popoare. Intrăm în alianțe, ne înrudim ! Deci, dacă suntem rude ? -Între ei sunt jefuitori ! -Când o armată e în campanie, nevoie-i de provizii. De unde s-ar putea aduce ? Îi ponegrim că se organizează ? Ca păstori, cu agricultorii au dispute. Transhumanți. Unde se vor duce ? E o dispută mocnită între crescătorii de animale și cei ce muncesc pământul. O formă de conflict latentă. Iar organizarea de noi state între două imperii creează diferende. De ce viața să ne fie tot dependentă ? Iar 'ibriyîm au râvnă, legi juste și dreaptă credință și unui Sfânt Unic (binecuvântat fie El) se închină. În adevăr, dreptate. Îi ponegrim că se luptă pentru libertate, că doresc o viață sigură, lungă, mai plină ? Căci au virtute și Lege ! În ținuturi semi-aride, cartea istoriei poporului lor pentru viitor se va deschide. Să fim cu adevărat justi: cei Bun pentru unul poate fi Rău pentru altul ! Prioritățile cine le poate decide ? Acuzăm de tâlhărie și pradă; până la urmă ce este până la urmă războiul de cucerire, ce este cotropire ? Fiind drepti-justi, noi, 'ibriyîm, dorim viețuire în a statului simbioză, în a Legii deplină dreaptă ocrotire.

-Sunt modelele scrisorilor ce le-aveți suficiente, bune ? De adevărurile fundamentale nu vă îndepărtați. Iar modelele originale să fie păstrate cu respect, mare grijă. Să nu le rătăciți. Atenție cum le manipulați.

-Nici că am îndrăzni ! Ceea ce facem e să le retranscriem cu caractere cuneiforme. D-stră să le agreeți ! -Eu agreez dacă rezultatele voastre se vor vedea în corespondența oficială ce o vom purta și-n rezultate. Să credem nu numai în hegemonie, dar și în alianțe. Diplomația să mijlocească pe cât posibil se poate ! Sunt popoare numeroase și organizate. Totodată sunt și ținuturi tare aride, uscate și slab populate.

-Destinul unor popoare stă în credință ! Nu în număr ori densitate ! -Eu nu-am răspuns chiar la toate.

-Dacă s-ar consolida un stat tampon stabil între Misir și Hatti nu ar fi cu mult mai bine ? -Cine să știe ? De când e lumea-s protectori și dependenți. Dar 'ibriyîm, consolidând un stat să nu devină impertinenți.

-Aceasta pentru că puterile mari nu-și doresc opoziție. Vor ca nimeni să nu emită libertăți și pretenții ! -E un mod de a spune ! Revenind, în diplomație noi considerăm importante doar rezultatele oficiale. Pentru Misir supunere înseamnă și obediență și ascultare. Iar acestea ar trebui să fie chiar generale ! -Deci, nicio speranță pentru noi 'ibriyîm să ne organizăm dacă se poate, ca să trăim în pace și libertate ? -Cine știe ? Dețin vreun har ? -De-aș știi, Maestre !? -N-am habar ! -Căile DOMNULUI tare-s încurcate ! -Mai important îți spun este să fie belșug. Restul mai contează ? -Contează ! Cine și cum guvernează ! Maestre !? *Torah* ați parcurs-o ? -Prea puțin ! Dacă dorești ceva, întreabă ! -Învățătura D-stră onorează Dacă i-aș vorbi cuiva din Misir de Cartea Sfântă, care dintre legăminte să i le recomand ar fi poate bine.

-Nu am trecut de jumătatea Cărții Levitic. Dar legile mi s-au părut importante. Legămintele se pot ține. Până la urmă de ce sunt legăminte ? Dacă nu pentru a ne conforma ? -De la D-stră iau deplin aminte. Deci ce-ar fi important ? -Vorbind de o Carte Sfântă inspirată, s-o respectăm pe Toată ar fi cuminte.

Și înțelept asemenea ! Să o citim cu minte deschisă/limpede, cu suflet curat, nefiind simple cuvinte. E Cartea Sfântă plină de Învățătură, să ne pătrundem deplin: sunt legi, porunci, îndemnuri sfinte... Căci e Cuvântul DOMNULUI DUMNEZEU. De reținut, aplicat Tot Cuvântul într-o lectură deplină, pozitivă. Vorbim de Legea DOMNULUI. Să ne punem Învățătură în inimă și suflet, în inimă sensibilă, senzitivă. -Nu ați parcurs integral *Torah*, dar D-stră esența ați înțeles-o deja ! -Nu chiar. E o înțelegere limitată ! -De-ar fi chiar așa !? -Trebuie să mai parcurg. De fapt acum reiau lectura: am citit-o integral odată... -Dar ați spus de Levitic ! -Sunt legi ! Trebuie atent citite, aplicate, acceptate, asumate și înțelese ! Pentru că dacă inima și sufletul nu sunt pătrunse de învățătură, de aproapele nostru cum o să ne pese ? Omul gândește întâi la sine ! Și dacă se mai poate vede de altul. De parcă câmpurile n-ar da atâta rod ! Preferă *omul* lipsa de omenie ? Să nu-și ajute semenii în nevoie ? Să "nu vadă" pe cel căzut în glod ? Să n-avem suficientă răbdare cu noi înșine și cu cei dragi astfel încât în armonie să putem curat vieții ? De la viață ce altceva decât bine pentru copiii noștri noi ne-am putea sincer, în deplin adevăr dori ? *Levitic 19:18* e poruncă fundamentală ! Iar *Deuteronom 6:4-6; 9; 30:6* sunt O CHEIE DE BOLTĂ, clar ! Învățătura pe aceste porunci fundamentale sprijină ! Ele rezumă esența succint, explicit, sumar chiar. De la Învățătură deloc să nu ne-abatem... Trebuie să ne sprijinim. Și unul pe altul noi să ne îngăduim. Să sperăm la timpuri generoase, drepte, inspirate, bune. Toate acestea, DOAMNE, noi ni le dorim ! Căci doar atâta ne este speranța în ce va urma să fie... Să ne îngăduim, să ne iubim. Ca să trăim ! Adorați-L pe DOMNUL cu toată puterea credinței depline din inimi și sufletele voastre curate... Păstrați tot Restul Vieții (deci al Creației) așa cum ne-au fost dăruite: de "ajutor"... neîntinate ! Căci sunt PORUNCI: cele din tablele legilor, Decalogul ! ACESTE legi sunt esențiale, fundamentale. Respectați ACESTEA și pătrundeți-vă de restul Scripturii deplin în simțire: existenței fiindu-i vitale... Trăirea fără etica Scripturii nu e trăire adevărată, ci doar o mișcare "dezordonată", fără mult sens. <Să păziți toate Legile Mele și Poruncile Mele și să le împliniți. Eu sunt Domnul>. Toți, în consens. Să ne impregnăm de toate cele scrise în Sfânta Scriptură și să-l adorăm pe DOMNUL ca să TRĂIM ! Dacă VOIA DOMNULUI nu ne-am dori ca să o împlinim, cum putea-vom noi oare în bine să viețuim... Iar circumcizia inimii este chiar de inspirație divină ! Iar circumcizia spiritului este Înălțare deplină. În, prin și pentru DOMNUL. Iubire din toată inima și din tot sufletul pentru DOMNUL, cu inima plină De sacră iubire ca să trăim în, prin, pentru DOMNUL. Într-o așa trăire a Celor Vii, viața fie-ne sublimă ! -Maestre ! De s-ar înțelepți biet *omul* și-ar asculta de Cele Sfinte !? DOMNUL dă necaz, DOMNUL alină. -Gândim că noi trebuie să trăim. Adevărat. Dar chibzuind și la Restul. -De s-ar putea totuși, oare !? Ploaia curată scaldă pământul roditor, apele se umflă, ierburile și pomii cresc; astfel e regenerare. Atâta timp cât viețuitoarele în trup de carne respectă Legământul Curcubeului fi-va binecuvântare. Căci ce e Verde e pentru toți binecuvântare și hrană. Iar Cerul dă tutror și ploaie, dar și înseninare ! -Deci chibzuind la Restul ! -Să se poată !? -Numai astfel Cuvântul DOMNULUI putea-va fi împlinit ! -Căci Restul nu-i rest. E Creație. Și asemeni Omului, este esențială ! Cu sens DOMNUL a chibzuit ! Ca tot ce năzuiește simțirea *omului* să poată fi împlinit. Binecuvântare și armonie ne-am fi dorit ! Căci fără binecuvântarea DOMNULUI peste toată Creație prin simpla gândire o *omului* ce s-ar alege ? Vânturile spulberă și aleargă neîncetat, ploaia sporește apele, câmpurile stropește. Rodul se culege ! Dacă plouă cu apă curată din lacrimi de nor nu vor fi lipsuri, nu va fi foame, nu poate fi suferință. Avem nevoie de înțelegere, de armonie și de îngăduință. Iar viitorul să ne fie senin, după dorință. Să credem cu toată ființa noastră ! Nici că se poate altfel ! Legământul Curcubeului respectând Și păstrând neîntinată Creație am putea TRĂI ! Căci *omul* cu gândul nici că ar fi gândit ! E Legământ. Pământ, ape, aer curate ! Cum ? Scrie în *Geneza 6:11* <Pământul era... plin de silnicie>. Era "stricat". -Silnicie ? -Violență și necumpănire și aceasta neîncetat ! -DOMNUL a decis că va trebui ca deîndat Să înceteze. Dreptul Noe, familia sa și "din tot ce trăiește, din orice făptură câte două" s-au salvat. Și DOMNUL DUMNEZEU și-a arătat bunătatea și după încetarea potopului pe toate le-a binecuvântat: Ca toate viețuitoarele să crească și să se răspândească pe întreg pământ. DOMNUL s-a îmbunătățit ! -Ce să însemne că <tot ce se mișcă și are viață să vă slujească drept hrană; acestea... și iarba verde> -Să fie corelată cu: <numai carne cu viața ei, adică sângele ei să nu mâncați>. Adică: și din lapte (?), Dar cu măsură. Iar viețuitoare, rar și înțeleg doar după ce se sfârșesc singure natural... Mai departe: <Căci voi cere înapoi sângele vieților voastre>. Doar al omului ? NU ! <de la orice animal îl voi cere Înapoi...>. Așa înțeleg ! DOMNUL vrea ca viața să fie viață. Atât cât este dat. Fără suferință ori durere. Semințe/poame, verdele plantelor să hrănească. Iar lapte: rar. Să împlinim deplina DOMNULUI Vre.

STATUIA D-NEI NAPIR-AXU, STELA LUI UNTAȘ-NAPIRIȘA

(VAT 17020; SB 6590, AGATĂ; SB 2731, BRONZ ȘI CUPRU; SB 12, PIATRĂ DIN MUZ. LOUVRE)

“Astfel scrie Șutruk-Nahhunte, rege în Anšan și Susa suveranului Kassit: Pahir-Ișšan în căsătorie pe sora regelui Kurigalzu I a cerut-o (căci și-a dorit). Humbannumena s-a căsătorit cu fata lui Kurigalzu I, așa cum știm bine, Untaș-Napirișa pe fiica lui Burna-Buriaș a cerut (cea mai mare între regine !). Aceasta a fost regina Napir-Axu. Și cu a faraonului Akhenaten soție iubită și cu Tawananna (soția regelui hittit Suppiluliuma I) soră tare îndrăgită. Toate trei au fost fetele lui Burna-Buriaș al Bābili/Babylon: surori bune. S-au căsătorit și au fundat mari dinastii în toate zările, în întreaga lume. Kurigalzu al II-lea ne-a fost inamic, după cum el însuși s-a autodescris, Drept cel care a distrus Susa și Elam, care Marhași a ruinat. Așa stă scris.”

“O piatră foarte dură de agată descoperită în Susa e astfel inscripționată: <Pentru *Iștaran* al Der de la Kurigalzu, regele Kassit, aceasta e dedicată>. Agata, bine prelucrată, are partea vizibilă convexă și cea opusă ei plată. Piatra are un miez negru, apoi o inserție albă care cu negru-i înconjurată.”

“Eu, Napir-Axu, soția lui Untaș-Napirișa. Acela ce va lua statuia, va sparge, Va șterge sau distruge inscripția, prin voia zeilor toate ponoasele va trage. *Napirișa, Kiririșa, Inșușinak, Beltiya* să ne protejeze cu mare bunăvoință, Prin încredere și solidaritate putem să trăim, să ne închinăm în credință.”

Regina e reprezentată în picioare, cu mâinile lipite de trup și apropiate, O poziție de închinare. Statuia e la o scară naturală, cu detalii delicate. Degetele sunt atent figurate și lungi, iar la mâna dreaptă are un colier, Pe un miez din bronz și cupru s-a turnat un înveliș de cupru în atelier.

“Pe stela regelui Untaș-Napirișa peste Anšan și Susa ilustru stăpânitor Sunt reprezentate Napir-Axu și preoteasa U-tik, dnele regelui, ocrotitor, Soția și mama sa, onorate în Dur-Untaș/Čoga-Zanbil și în sacra incintă *Siyān-kuk*, în care sunt adorați *Inșușinak, Narunte, Ișmekarab, Napirișa, Kiririșa*, zeii cei mari ai Elam-ului. Zeului munte i se-nchină Elam din grija De a avea prosperitate și pace, iar regele imploră în *siyan-kuk* domnie fericită Și dinastie îndelungată. Așa viața în regatul Susa și Anšan fi-va împlinită. În spațiul templelor din Dur-Untaș de trei ziduri concentrice înconjurat Întregul panteon al marilor zeități Suso-Elamite este cu osârdie adorat. Zei ai Awan: pentru *Pinikir, Humban, Kirmašir, Nahhunte* se aduce închinare Zei ai Anšan: *Napirișa, Kiririșa, Kilah-šupir, Manzat* primesc mare considerare, Zei din Šimaški: *Ruhurater* și *Hišmitik*, ofrande se-aduc așa cum s-a arătat. Zei din Susa și Sumero-Akkad: *Inșușinak, Ișmekarab, Nabu, Šamaš, Adad*. Astfel, Dur-Untaș/Čoga-Zanbil este spațiul sacru și măreț zeilor destinat.”

BURNA-BURIAȘ II, ILĪ-IPPAȘRA ȘI ENLIL-KIDINNI

(EA 287=VAT 1644; EA 8=VAT 152; D85=Ni.2860; BM 122696; Ni.615; Ni.641)

“Așa scrie Abdi-Heba din Iebus/Ierusalim al Canaanului vrednic păstor:
Kassiții din Karduniaș au intrat în Canaan și au prădat al nostru ogor,
În casa mea întărită cu ziduri și porți înalte au năvălit. Abia de am scăpat,
De pe acoperișul casei fortificate oamenii mei cu ei din greu s-au luptat.
Dacă măritul faraon Akhenaten binevoiește să-mi trimită ajutor nesperat:
Trupele de garnizoană ale Misirului să le am în mod permanent în palat.
Scrieți Kassitului întronat în Bābili/Babylon că faptele de rău îs inspirate,
Măritul Akhenaten să se îngrijească de vasalii săi și să ne facă dreptate.”
“Fratelui meu Akhenaten, ce spune protejatul Domnului ținuturilor fertile,
Burna-Buriaș al Babylonului transmiteți: darurile mele trimise să fie utile,
Lapis-lazuli, herghelii de cai, diverse pietre prețioase, dar eu mărturisesc
Îngrijorarea mea, căci negustorii mei sunt atacați și jefuiți, nu prididesc
Să lupt contra canaanitilor prin al căror ținut să trecem suntem obligați.
Din ei, la doi nu reușesc să le vin de hac, de mărfuri să nu fim deposedați.
Șum-Adda al lui Balumme și Șutatna al lui Șaratum al Akkăi ne supără,
Nu-i prindem, oricât de mult ne-am strădui... Căci mărfurile nu cumpără,
Cum pot să vămuiască ce se trimite fratelui meu al Misirului, frate drag ?
Cum să ia din aurul și fildeșul dăruit de tine, sunt vămuit la mine-n prag ?
Furtul nu-l putem accepta, iată de ce negustorii de soldați sunt însoțiți,
De ce se plânge Abdi-Heba al Iebus, nimic adevărat, soldații erau răătăciți.
Căci calea e lungă și la drum trebuie apă, doar izvoare de apă ei căutau,
Din ce are canaanitul nimic nu râvneau, căci tot ce le trebuia ei aveau.
Ogoarele lor sunt în pământ sterp și uscat, roadele lor deloc nu-s bogate,
Ce să ne trebuiască de la canaaniti ? Căci cei din Bābili doar au de toate !?”
“Ilī-Ippașra, denumit <zeul meu s-a împăcat cu mine>, a fost adoptat
De către Sin-napșirra, fiul lui Biriritum, Šamaș-nišu preot însemnat
Confirmă adopția, precum și martorii Kidinu, Ișabtum care au semnat,
Alături de vrednicul scrib Izkur-Marduk, cel care a înregistrat și notat.
A 19-a zi din Șabatu, anul când Kurigalzu templul E-kur-igibara a ridicat.”
“Ilī-Ippașra din Dilmun, către <Illiliya>, guvernatorul din Nippur sfânt:
Dragul meu Enlil-kidinni, nomazii Ahlamû au cotropit al nostru pământ,
Au luat cu ei toată recolta de curmale, nimic nu-i de făcut, am verificat,
Presele madbasa au fost în anexele palatului, căci poate altfel le-ar fi luat,
Avem presele, dar nu avem ce să stoarcem, deci altă recoltă vom aștepta.
De la Ahlamû am cerut pe Belû-hebil, dar amenință și nu vor să cedeze,
Fie ca *Inzak* al Agaru și *Meskilak*, zeii onorați în Dilmun, să te protejeze.”

INANNA ȘI BILULU: ULILA INANNEI (ETCSL t. 1.4.4.; ADAPTARE)

“Ea poate să jelească pentru tine, *Dumuzid* al meu, ea poate să jelească. Să se lamenteze, ea poate cu lacrimi prea amare focul deșertului să secătuiască, Poate să atingă casa Arali, să atingă Bad-Tibira, Dušuba poate să atingă, Ar atinge ținutul păstorilor, stâna lui *Dumuzid*, cu lacrimi focul să stingă. <Ooh, *Dumuzid*, prea-adevărat grăitor, cu privirea blajin mângâietoare>, Izbucni ea în lacrimi, <Ooh, calmul vocii și ochilor tăi e prea-ostoitoare>, Izbucni ea în plâns, <Soț, domn, dulce precum curmala>, în plâns izbucni. Sfânta fecioară *Inanna*, zeiță, în odaia mamei pași cu respect și îndrăzni, Căci mama cu rugă și chin în pântec o purtase. Stătea în fața-i în așteptare Cu respect. <Oh, mama, cu permisiunea-ți, la stână m-aș duce-n căutare, Oh, mama mea *Ningal*, aș merge la stână, mersul de tata să fie călăuzit. De *Su'en* pașii fie îngăduiți !>. Și se pregăti să iasă căutându-l pe sortit ! Îl găsi bolind în casa bătrânei Bilulu, suferind îl găsi pe al său preaiubit ! Oile fuseseră risipite, oile rățăceau negășite, doar *Dumuzid* fusese regăsit. Sfânta *Inanna* înlăcrimată, ștergându-i fața lui *Dumuzid* un cântec îngâna: <Tu cu adevărat i-ai păstorit, *Dumuzid*, *Ama-ušumgal-ana*, valea răsuna, Tu i-ai păzit ! Cu adevărat i-ai păstorit !>. Gîrîgire porni turma să o adune, Parte o găsi și o aduse în țarc. Din inima deșertului, înainte ca soarele să apună, Gîrîgire, fiul bătrânei Bilulu, parte din turmă aduse în țarc. *Inanna* soarta orândui: Bilulu și fiul ei Gîrîgire să devină spiritele bune ale deșertului, așa zeița sorti ! Zeitățile bune ale deșertului arid după amurgul soarelui cei doi vor deveni. Ei reuși-vor să ajute vietățile să îndure arșița și necazurile le vor preveni. <Doar mama sa, *Durtur*, poate pe stăpânul *Dumuzid* ca să mi-l ostoiască. Zeița Kuarei, nestemata coroanei cerești, *Durtur*, mama păstorului bun>. Și surioara sa, *Geštin-anna*, alăturată în veghe *Inannei*, sosind de la drum: <Lasă-mă, frățioare, să plâng pentru tine ! În casa Arali lasă-mă să jelesc, În Dušuba jelesc, în Bad-Tibira permite-mi să plâng fără să mă opresc !>. Și pe fața sfintei *Inanna* lacrimile reapărură: <Lasă-mi lacrimile să curgă, Plânsul să nu secătuiască, în ținut semiarid izvorul lacrimilor să se scurgă. Baltagul îmi tremură în mână, dragul meu. Am să metamorfozez răul în bine. Am să fac ca răul să conducă la bine ! Doar așa, DOMNUL, viața poate ține. De se cheamă răzbunare, dragul meu, nu e răzbunare. Aceasta este o cale. Și dacă e Vrerea TA, DOAMNE, nu e o cale oarecare. Nu e o cale oarecare ! Plânge inima în mine, durerea-mi inundă sufletul, durerea crește în mine, Ține-mă, DOAMNE, apără-mi sufletul, ca prin tot ceea ce fac, rău sau bine. Să conducă la mai bine, totul să fie mai bine, să facem numai ce se cuvine. Neștiute-s căile-ȚI sfinte, DOAMNE, enormă e credința noastră în Tine.

De se cheamă răzbunare, dragul meu *Dumuzid*, nu e de fapt o răzbunare. Ci împreunare de fapte care să zidească binele comun, o justă îndreptare ! ...O justă îndreptare ! Plânge inima în mine, iar durerea crește în mine ! Cu Voia-ȚI DOMNUL meu 'ADONAY, stârpind răul ogorului să sădim bine ! *Dumuzid*, va înflori și deșertul semi-arid cu lacrimile celor ce te îndrăgesc. Prin ochii celor Vii, vei vedea, dragule, cum florile stepei răsar și cresc ! E neprezența spiritului tău în trupu-ți o durere enormă, mult prea mare. De ți-ai reveni, dragule, am plânge de bucurie, am plânge de încântare ! Să revină spiritul-ți în trup pe DOMNUL nostru 'ADONAY umil îl implorăm. Să revină spiritul în trupul său DOAMNE, mărite 'ADONAY noi te rugăm... La căpătâiul său până ce își va reveni, sperând și plângând, noi adăstăm>. De la îndelungat drum, *Geștin-anna* jelea, *Inannei* alăturată în veghe: <Lasă-mă, frățioare, să plâng pentru tine ! Lasă-mă, frățior nepereche ! Lasă-mă să plâng deșertul să-l stropesc, în casa Arali lasă-mă să jelesc, În Dușuba jelesc, în Bad-Tibira permite-mi să plâng fără să mă opresc !>. *Inanna* se perpelea de-atâta plâns și la rându-i jelea practic fără-ncetare: <În piept simt durere arzătoare... Nici că găsesc o mângâiere, o alinare. De ce ești, *Dumuzid*, fără suflare ? De ce ai rămas, *Dumuzid*, fără suflare ? De dorul tău plâng fără-ncetare. Și simt în mine o neliniște atâta de mare ! Doar mama-i *Durtur* -zeița Kuarei, mama păstorului bun- să mi-l ostoiască Doar mama sa, *Durtur* -nestemata coroanei cerești- să mi-l odihnească !>. Durerea e aprigă și jalea e mare. Stepa aridă de la lacrimi acum înflorește. Lacrimile scurg șuvoi, dar pământului lacrima îndelungată nu prisosește. Pământul atâta-i de-nsetat ! Înflorirea sa Viață binecuvântată dăruiește. Oile fuseseră risipite, oile rățăceau negășite, doar *Dumuzid* fusese regăsit. Bolea aproape fără de suflare, bolea mai mult zăcând, de moarte ostenit ! <Tu cu adevărat i-ai păstorit, *Dumuzid*, *Ama-ușumgal-ana*, valea răsuna. Ai păzit. În adevăr ai păstorit. Oile-ai păzit. În dreaptă credință *Terra* s-ar binecuvânta !>. Ĝirĝire porni turma s-o adune, porni turma sacră să o strângă împreună, O găsi toată și o aduse în țarc. Din inima deșertului, înainte ca soarele să apună Ĝirĝire, fiul bătrânei Bilulu, turma toată o aduse în țarc. *Inanna* soarta orândui: Bilulu și fiul ei Ĝirĝire să devină spiritele bune ale deșertului, așa zeița sorti ! Zeitățile bune ale deșertului arid după amurgul soarelui cei doi vor deveni Ei reuși-vor să ajute vietățile să îndure arșița și necazurile le vor preveni. <Turma sacră fie strânsă toată împreună, sacra turmă de-a pururi împreună fie 'ADONAY, risipita turmă de-acum strânsă fie în comuniune, în părtășie ! 'ADONAY, turma strânsă împreună asemenea cetății Ninive să se pocăiască Iona al lui Amitai binecuvântata lor mântuire să implore, s-o dorească">.

IMN PENTRU *ȘUL-PA-E* (ETCSL t. 4.31.1.)

“Erou ce strălucește ca lumina lunii peste templele cetății ! Erou faimos !
Zeu ce apari în slavă și faci câmpurile roditoare, cu spic înalt și frumos...
Strălucire proaspătă, zeu fertilizator pe cerul nopții prea-puternic lucitor,
Erou curajos, prea iubit de Ninhursağa, temut chiar de zei, iubit în popor,
Șul-pa-e, tu te stârnești din senin ca o trombă, având caracter tumultuos
Și ca un potop de ape înspumate. Oamenii ți se închină cu privirea în jos,
Ești contrastul măreției seninului și cerului înegurat, atât de aprig și frumos,
Puternic și blând uneori, înspăimântător și generos, neiertător și milos,
Înalți răsăritul pe arcul cerului peste crestele munților, faci tunetul să răsunе,
Ești senin și fulger pe cerul bucuros ori supărat, aduci lumină în genune,
Ești plin de contraste, ca un uragan gigantic care omenirea o ameninți
Cu fulgere și tunet asurzitor. Bun și rău, scoțând ziua din a nopții temniți,
Rupând franjuri noaptea și reșesând-o integră și densă în prag de seară,
Domn al grădinilor, livezilor, plaurilor de trestii, câmpurilor de orz, secară,
Ale sperioaselor gazele ce zboară pe a stepelor și deșerturilor întindere,
Ale dromaderilor sălbatici viețuind din visul susurului apei necuprindere,
DOMNUL ți le-a dat în grijă să le-nfrânezi, să le strunești, iar viul te adoră.
Astfel se nutrește viul: din apă curată, hrană adecvată, nimeni nu ignoră
Că ceea ce ne susține viața trebuie să fie pur. Așa să fie DOMNUL pomenit,
Singular capabil să susțină firul continuității vieții, Creator generos dovedit,
Milostiv, îndrumător. Iar *Șul-pa-e* îl ascultă și i se închină cu cei ai cetății.
Șul-pa-e e purtătorul tronului lui *An* și *Enlil*, aprigul justițiar al dreptății,
El e cel care acoperă seara cu a nopții cuvertură, el e planeta cea mare
Ce strălucește pe cer, e între noapte și zi ciudată continuitate și îmbinare,
Șul-pa-e, tu faci soarele pe cerul de senin cu aur și argint să se-nvelească,
Să-și ridice capul cu plete de raze mândre, pe pământ demn să pășească,
Cu lumini și umbre multiple, cu speranțe și vise, cu arderi calde și stingeri,
Cu dorințe, ambiții, cu irizații, în dans cu perdeaua de nori, cu atingeri.
Șul-pa-e, grădinile, livezile, câmpurile le însămânțezi și le faci roditoare,
În ținuturi sterpe asiguri viața și faci vietățile însetate să reziste la soare,
Ești contrastul măreției seninului și cerului înegurat, aprig și tare frumos,
Puternic și blând uneori, înspăimântător și generos, neiertător și milos.
Tu înalți răsăritul peste crestele munților și tu faci ca tunetul să răsunе,
Ești senin și fulger pe cerul bucuros ori supărat, aduci lumină în “genune”
Șul-pa-e, tu faci soarele pe cerul de senin cu aur și argint să se-mpodobească,
Să-și ridice capul cu plete de raze mândre, pe pământ demn să pășească.”
Erou de contraste, strălucitor, faimos, pe care cetățile o să și-l dorească.”

ÎNCHINAREA REGELUI ARNUWANDA AL HATTI

(“KINGDOMS OF HITTITES”-142, OUP2005)

“În numele Regelui-*Soare* Arnuwanda și a D-nei Asmunikal, marea regină, Templele nordului divinităților le înalță libații și cu pioșenie li se-nchină. Soldații țării vecine Kaska cotropit-au nordul: fost-a răvășit prin jaf, forță. Nerik, Hursama, Kastama, Serisa, Himuwa, Taggasta aprinse-s ca o torță și Kammama. Templele divine de aur, argint, cupru fost-au tare spoliaste, Cupe ritualice, obiecte de cult și imaginile divinităților fost-au profanate. Ornamentele de bronz și țesăturile de acoperit odoare bogat împodobite, Ridicate de soldații vrăjmași. Între ei s-au tras la sorți și au fost împărțite. Pentru că închinătorii cu armele n-au putut să se opună, în Kaska fost-au deportați. Festivalurile nu se mai celebrează, prin ofrande și rugă zeii nu mai sunt onorați. Ca să readucem oamenii în ținuturile natale, pentru statuarea păcii se încep tratative. Trupe în Kinnara, Kalasma, Kissiya, Sappa pentru unele riposte fac preparative. Altădată e bine să preîntâmpinăm atent asemenea incidente și incursiuni: Veștile transmise de veghetorii de la frontieră să le dezbatem în reuniuni. Să trimitem solii, încheiem tratate, intensificăm schimburile comerciale, Întotdeauna să fie o bună pază în garnizoane și capabilă de acțiuni reale, Să protejăm poporul de orice rău, iar oamenii înșiși bine să se organizeze, Forțele de autoapărare fi-vor corespunzător instruite, cu grijă să vegheze. La granițe și-n Kaska vom avea oameni care să ne informeze și să înștiințeze, Rodele câmpurilor și grădinilor fi-vor păzite. Templele să se consolideze, Precum cetățile de-s împrejmuite, în temple poporul se va putea adăposti. Pentru protecție și îndelungată pace rugăciuni în inimile calde se pot rosti. Mlădițele și Doamnele noastre de pericolele de orice fel să fie protejate, Poporul ținuturilor noastre și bunurile de cei din Kaska să fie returnate. Solii de pace au și pornit, oamenii încep ușor-ușor la casele lor să revină: De nu se mai întâmplă, astfel Țara Hatti celor din Kaska nu le va găsi vină. Dacă se poate coopera și-n bună pace găsim o cale de reală conviețuire, Ținutul de frontieră deveni-va sigur, oamenii vor avea adevărată ocrotire. Ce este oare mai benefică decât pacea ? Și doi vecini care să se-nțeleagă ? Conducătorii Țărilor și provinciilor altă cale nu au chiar de ce ca să aleagă Mijlocitorilor și DOMNULUI suveran rugi cu adâncă pioșenie să înălțăm, Ostenitorilor fie-le îndestulare și prosperitatea oamenilor să le-o redăm. Impasul se poate depăși, vom putea cu veghe și grijă mai bine s-alegem, Să cultivăm ogoare și grădini. Și roade îndestulătoare și bogate culegem. Da ! Trebuie protecție și forțe de autoapărare instruite și bine organizate. Întărituri și spații de siguranță și pericolele pe viitor fi-vor deplin evitate.

SEFER HA-AGGADAH: ÎNGERUL, BALAAM, ASINA FIDELĂ (VT-NUMERELE 22)

<Înspăimântat de mulțimea poporului lui Israel, Balac fiul lui Țipor, în Moab împărat, Împreună cu bătrânii Madianului trimis-a soli la Balaam, fiu lui Beor în Petor pe Purat Rugându-l: "blesteamă pe cei vor fi învinși/alungați și binecuvântă pe cei ce rămân". Trimișii zăbovit-au noaptea la Balaam în ospete. Rugându-se Domnului: "Ce-i spun?", Balaam primit-a răspuns: "Nu te du la Balac ! Acest popor e binecuvântat.". "Nu vin !" A zis dimineața Balaam: "Purcedeți înapoi, căci Domnul nu mă lasă. Am să mă-nchin". Balac a trimis solie mai aleasă să-l convingă pe Balaam. Acesta Domnului iar s-a rugat. "Ce-i de făcut?". "Te cheamă. Du-te ! Dar să faci DOAR ce-ți voi spune !". El s-a ridicat, A pus șaua pe măgăriță și a plecat decis urmat de doi slujitori. Domnul iute s-a mâniat. Un Înger să-l mustre pe drumul său a trimis. Îngerul a scos sabia și în drum s-a așezat. Văzându-l, măgărița s-a abătut pe câmp. Balaam lovea cu-o nua s-o îndrepte la drum. Îngerul s-a așezat pe-o cărare între vii, mărginită de ambele părți de ziduri. Ei: acum ! Măgărița s-a lipit de zid, strângând piciorul lui Balaam de zid. Acesta iar cu sete a lovit. Îngerul a blocat un loc strâmt unde nu se putea trece. Măgărița sub Balaam s-a culcat: Balaam în ea iar a dat. DOMNUL i-a dat voce măgăriței. Ea a grăit: "De ce-am pățimit ? De ce m-ai bătut în mod cu totul nemeritat, nu te-am slujit cu vrednicie neîncetat !?". "Adevărat ! Înainte ! Dar acum m-ai necăjit !". Deodată, ochii lui Balaam s-au deschis. A zărit Îngerul DOMNULUI. Imediat, Balaam s-a prosternat la pământ. "Ce tu ai omis, Măgărița ta nu a omis ! E calea ta dreaptă înaintea mea ? Ea evită, dar tu te vei feri?". Balaam a răspuns: "Mă voi întoarce !". "Nu. Te du ! Și vei grăi doar ce eu voi binevoi ! Vezi dar că măgărița e mai justă ca tine, Balaam ! Degeaba bați tu vrednica asină ! Ți-a fost fidelă și ascultătoare și fiindcă m-a văzut și evitat ai bătut-o fără de pricină. De ce te porți așa și nu ca OM ? Creată-n ajutorul tău, asina are simțuri mai speciale Și dorește ca să evite orice pentru tine ar putea fi rău. Ușor îi e pe drumuri ocolitoare ? Ea a simțit și-a evitat. Poartă-te cu blândețe și grijește-o, a ascultat și te va asculta !". Balaam a înțeles că a greșit. Prin cruzimea bătăii a păcătuit: o va îngriji, ea-l va purta ! Nu vă comportați cu cruzime față de nicio altă ființă vie: pentru unele scurtă-i viața, Parcă ar trăi ca prinse într-o "colivie". Fluturi ce prind aripi, depun ouă, pier dimineața. Un ciclu prea scurt al vieții. Și-atunci de ce cruzime, de ce răutate, de ce nu bunătate ? Pentru că răutatea e fără sens ! Să manifestăm consens, iubire, bunătate, înțelegere... La cât de scurtă și neprevăzută ar putea fi viața noastră am avea vreo altă alegere ? Bună cuviință, înțelegere, reflexivitate, respect sub orice aspect, grijă, compasiune. Nu doar față de oameni, ci față de orice ființă vie. Purtându-ne reflexiv, cu fapte bune, Bunătate, manifestăm față de Domnul Dumnezeu 'ADONAY respect, iubire și adorație. De muștrăm, muștrarea fie cu blândețe și omenie. Pentru Creație s-avem considerație Să ne purtăm ca oameni în orice privință; nu doar cu alți oameni, ci față de orice ființă Sunt florile vii, trăiesc în felul lor ? De le-ngrijești, vorbești, mângâi: se unduiesc ușor Au simțire ? Au oare compasiune ? Le doare de frunza se-ngâlbenește ori le este dor ? Doar *oamenii* au dorințe, necesități, "priorități" ? Acum/aici ! Pentru *om* să se poată ? Încearcă *omul* măcar cu gândul, de ce nu și cu fapta (?) să fie OM deplin cu-adevărat ? Cu trudă să mănânce OMUL doar roadele câmpului, alese dintre spini deși și mărăcini ? Uită *omule* de ce viețuiești ! ? Să nu adori Eva ta și copiii dăruiți ? Nu după ei suspini ?

Tot ce e parte femeiască în Creație fost-a binecuvântată. *Bereșit* clar ne-a arătat: <...*Dumnezeu a creat... tot felul de suflete vii care se mișcă... și... le-a binecuvântat* Zicând: "*Fiți roditori, înmulțiți-vă și umpleți apele mărilor și să se înmulțească Pe pământ creaturile zburătoare*"> *Geneza 1:21-1:22*. Poate *ish/bărbat* să rodească Singur fără de *Ishsháh/Femeie* ? Nu poartă "Cea Vie" atent-cu grijă sămânța dăruită De Domnul Dumnezeu ? ...care se naște-n existență !? Clar citim: Creația este împlinită Prin suflare de viață de la DOMNUL <...*Dumnezeu l-a făcut pe om din țărâna pământului, i-a suflat În nări suflare de viață și omul a devenit un suflet viu*> *Geneza 2:7*. Când aceasta s-a întâmplat La apariția pe lume a unui copil !? Când DOMNUL a suflat putem clipa să o știm ? Un copilăș se naște *în/din/prin IUBIREA* Domnului față de OM. Putem să dăruim Ca ...*ish*, singuri, viață fără de iubire ? Ai grijă *omule* ! Toate-s trecător de scurte ! Grijește-te de Viață, *omule*. Sunt create-n ajutorul tău, chiar de-ți par atât de multe. *Ishsháh/Femeie* i s-a potrivit *omului*. Dar este desigur mai dreaptă și mai înțeleaptă ! Căci judecă DOMNUL și după gânduri, voie, cântărește și justetea, dar și după faptă. <... *Dumnezeu a zis: "Nu e bine ca omul să rămână singur. Am să-i fac un ajutor care să se potrivească". Domnul Dumnezeu făcea... orice animal sălbatic... și orice creatură zburătoare și ca să le numească Le aducea la om și cum numea omul fiecare suflet viu, așa îi era numele*> *Geneza 2:18-2:19*. Cu țel Creata Domnul toate sufletele vii, căutând un ajutor potrivit *omului*. Dar toate de fel Nu s-au potrivit, doar la "Cea Vie", *Ishsháh/Femeie* sufletul *omului* s-a exprimat clar: <... "*Iată în sfârșit aceea care este os din oasele mele și carne din carnea mea !*" > *Geneza 2:23*. Ideal Pentru om: *cea care s-a potrivit, os din oasele sale și carne din carnea sa*. De ce create Fost-au restul de viețuitoare, dacă în toate zilele vieții doar roadele câmpului cu trudă I-au fost arătate *omului* ca fiind destinate drept bucate ? De ce tânjește *omul* și asudă Să întindă năvoade, să pună capcane, să săgeteze-n înălțime ? Ca singur să rămână ? Ce-a creat și îngrijit Sfântul Unic (numele fie-I binecuvântat !), *omul* să vrea să răpună Să-i fie hrană și îndestulare ? Nu-i huzur fără margini, pentru *om* care nu-i OM *mare* ? Înmulțindu-se mult, *omul* stăpânește Terra și toate creaturile din aer, pământ și mare. Fost-au date drept ajutoare ("să nu fie singur") , nu să slujească pântecului de mâncare ! Toate cu chibzuință, reflexivitate ! Să nu vedem în orice vietate o "utilitate" oarecare. Să nu le chinuim și selectăm în fel și chip ca pentru ale noastre poftesă să se reproducă ! De nu vrem să rămâneam singuri, să nu lăsăm "ireparabilul" sfârșit ca să se producă ! Mâncau strămoșii carne ades și pe îndestulate ? Mai mult un terci aveau drept bucate. Deci ? Să se dedulcească "înmulțitii" la carne fără măsură ?... căci încă se mai poate ? Nu-i convins *omul* că trebuie să fie OM, cu măsură, credință, bun-simț, reflexivitate ? De ce le-a binecuvântat DOMNUL, zicând: < "*Fiți roditori, înmulțiți-vă și apele mărilor umpleți, Să se înmulțească și creaturile zburătoare*" > *Geneza 1:22* ? De ce ca să fii cumpătat *omule* pregeți ? Sufletele vii fost-au BINECUVÂNTATE ! În schimb, om și șarpe au fost aspru muștrați ! "Sâsâiala" n-a fost "bună" șarpelui (prudent să fi fost ?). *Om* și *Eva* fost-au din grădină alungați. Greșit-a "Cea Vie", când pofta de a mânca din pom i-a venit, dând și *omului* să guste !? Căci *omului* i s-a spus să nu mănânce din acel pom, căci altfel căile or să-i fie înguste !? Astfel din grădina Edenului au fost alungați. Pe DOMNUL l-au mâniat. Și i-a pedepsit ! Ca *omul* să fie mai drept ar fi fost și de dorit ! A gustat, dar oare *omul* s-a înțeleptit ? A dat vina pe *Ishsháh/Femeie*, căci chipurile l-ar fi ispitit ! Și/dar nu era vina sa oare ? *Geneza 1:29* spune că plantele cu sămânță și orice pom cu rod de sămânță sunt bune. Tuturor sufletelor ce mișcă pe pământ li s-au dat plantele verzi. Ce s-ar putea spune ?

CĂȚELUȘ DE DESCENDENȚĂ ALEASĂ (ETCSL t. 5.4.12.-ADAPTARE)

Cățeluș de-aleasă descendență. Din *lupul cenușiu* ar descinde !? Plin de istețime: Ca o "mangustă", ca un "pui de hienă" zburdalnic, ca "vulpea" de mare agerime A cărei blană-i roșcată precum "racul"; o "maimuțică" ce răvășește totul în cale. Deciziile sale "derutează". Dus pe proprietate, el "inspectează", se plimbă agale. Calitățile sale: deveni-va fidel prieten (de companie) ori "responsabil" în pază. De intră oameni răi, el -lătrând insistent- sigur îi va îndepărta din a proprietății rază. Cățelului să nu-i lipsească hrană și apă proaspătă-curată ! Apa să nu-i lipsească. Apă vie și hrană ! Cățelul își va îndrăgi stăpânul dacă acesta o să-l îngrijească. Obișnuit cu copiii și puii de animale le va purta delicat de grijă: o să-i protejeze ! Obișnuindu-se cu cei al locului, ai familiei, va fi în voie: nimic n-o să-l deruteze. Iubindu-l, copiii stăpânului avea-vor grijă și-l vor deprinde atent în a sa joacă. Cățelul de pază îndepărtează intrușii, latră ca să alerteze. Dar să știe să și tacă. Sunt și oameni răi, care intră pe proprietăți și din roade iau ce le este trebuință, Cățelul avertizează, celor ai casei la îndepărtarea răului doar să fie de folosință. De cel ce insistă poate nu-i om rău: vrea doar puțină mâncare, fiind în suferință: Stăpânul decide-va din milostenia inimii sale, dăruind și după propria-i putință. Bine-i ca la lătrat insistent al câinelui ce avertizează, de poate stăpânul să vadă: O fii om, animal ? Oare-i pericol ? Cei ai casei să reacționeze totuși, nu să șadă. Folosul său este neprețuit: un prieten fidel, un mare jucăuș, paznic de nădejde ! Cu trecerea timpului așa mare și fălos va deveni ! Nu mai are mult și va crește ! Fidelitatea și râvna fără cusur a cățelului nicum nu poate fi pusă la îndoială... Cu cei ce râvni-vor la poame sau roade de grădină el nu va "face" vreo învoială. Doar să-i îndepărteze, să-i țină departe. Agresivitatea sa fi-va cu grijă vegheată. Cățelul fie crescut doar pentru pază ori compania copiilor și joaca lor adorată ! Pe lângă casă noi ne dorim vrednic ajutor și nu pentru ai noștri să fie un pericol, Cățelul prin lătratul său își avertizează stăpânii, așa neveniții vor face larg ocol. În viață poate-s și momente când avea-vom nevoie de sprijin, ajutor și ghidare, Uneori, la cei mai în vârstă slăbește puterea și poate vād și slab la depărtare; Iar cei cu vedere slabă, de cățel (și cu toiag) din aproape-n aproape călăuziți fiind S-ar descurca singuri la drum deja știut, dacă înșiși autonomia și-or fii dorind. Cățelul docil bine dresat și-n lesă fi-va de ajutor vârstnicului și tare binevenit. Fiind de pază, să avertizeze și nu să vateme pe cineva chiar dacă acela-i nedorit. Stăpânul răspunde de animalele lui, deci și de-un cățeluș nestăpânit (nesăbuit) Certând un *nimicnic/josnic* folosind apelativul <*câine*>, vei jigni animalul iubit. Fidelitatea-i fără de cusur și tăgadă; iar el să fie și curajos și blând deopotrivă, Rolu-i e să îndepărteze... și nu să lupte cu omul cel rău ori să-i stea împotriva. Și omul să fie blând cu el și să-l îngrijească cu iubire și o răbdare "cerească". Iubind pe Omul-om, e mai neprețuit prieten decât capricioasa fire omenească. În ciuda agresivității strămoșilor ancestrali (lupii cenușii), e blând de-i îngrijit.

Și primind afecțiune atunci când e pui, își va iubi prietenii umani. Și va fi iubit. Deosebita-i inteligență emoțională îi permite ale stăpânilor nevoi o bună înțelegere. Reacționează *atent/cu grijă/altruism* la suferința stăpânului; cu destoinicie și pricepere. Alerga-va iute dup-ajutor, dacă pe om suferința-l doboară, avertizând insistent. Așa încât ajutorul la suferind s-ajungă la timp, intuind "cumva" pe cel decident. *Atent/receptiv*, prin simțurile-i speciale simte/cooperează cu cel bun, generos. Empatic și afectuos, în caz de urgență pentru cel în nevoie va fi de mare folos. Cu ajutorul sosit chiar la timp vieți se salvează (prietenul fidel nimic nu precupește). **PRIETEN**, la mare necaz e prompt: pe drept/just îl convinge, cu el se însoțește ! Neprețuit e ! Dacă *omul* i-ar întoarce afecțiunea primită, atunci *omul*, Om se va numi. Atunci ? De ce să fie cineva apelat <*câine/potaie*> ? Prin grijă, *omul* Om se va dovedi ! Certând un *nimicnic/josnic* folosind apelativul <*câine*>, vei jigni animalul iubit. Stăpânul răspunde de animalele lui, deci și de-un cățeluș nestăpânit (nesăbuit). De aceea, un câine de rasă ar trebui către/și de copiii stăpânului încredințat/crescut. Golul pierderii (normale/naturale) a animalului iubit de către alt pui drag fi-va umplut. Căci funcție de rasă, speranța sa de viață între opt și cincisprezece ani ar fi estimată. Cu/prin grijă *longevitatea* li se va prelungi (spre cca. treizeci ani), viața să le fie de durată. Ce neprețuit este un prieten canin ! Fidel dăruitor, îi este omului un exemplu sublim... Atunci când stăpânul e aspru și rău, să se abțină: să nu-și încarce prietenul cu venin ! Față de prieten: grijă, atenție, preocupare mare; hrana-i, apa să nu fie ca din "întâmplare". **OMUL** ce și-ar dori ? Să-l *îndrăgim/iubim*... să fie bun prieten ? Ori să devină fioros tare ? Oriunde mergem el ne poate însoți; mai mult, prezența sa poate fi de un mare folos; *Câinii mari* pot fi de pază (pe proprietate)/companie. Prieten, el se dovedește tare inimos. Ca o "*nălucă*" e de iute. Zburdalnic, el se hârjonește iubitor și-atent. Plin de istețime: Ca o "*mangustă*", ca un "*pui de hienă*" zăpăcind totul, ca o "*vulpe*" de mare agerime A cărei blană e roșcată precum "*racul*"; o "*maimuțică*" ce chiar va răvăși totul în cale. Deciziile sale pot să "deruteze". Dus pe proprietate, el "*inspectează*", se plimbă agale. Ce prieten de încredere ! Titulatura "*semper fidelis*" e inscripționată deplin în a sa fire. Dar totul depinde și de cât de buni/fideli îi sunt stăpânii, cât de darnici cu a lor iubire. Cățeilor (*și pisicuțelor*), unele plante decorative (*begonia/aloe vera/Poinsettia*) nocive le sunt. Și alimente umane (*usturoiul, ceapa, struguri, stafide*...) nu-s de ei: le îndepărtăm din gând. Chiar dacă-s inteligenți, ale strămoșilor săi abilități cognitive câinii pierdut-au în mare parte. În *inteligență logică*-s comparabili cu *caii/cimpanzeii/pisicile* și *inteligența* lor *emoțională*-i aparte. Prin *inteligența emoțională* alături ori și mai presus de mulți alți prieteni ai omului se ridică. Să ai un asemenea prieten destulă grijă, afecțiune, preocupare, atenție și timp implică. Rezultatu-i pe măsură: un devotat prieten non-uman (*terestru*) care **NICIODATĂ** nu te-ar părăsi. De-am pierde-un așa prieten, suferim... Păstrându-i *amintirea*, acea clipa putea-vom depăși... **TOTDEAUNA** pentru un cățel înseamnă **TOTDEAUNA**: prieten devotat pe viață el se va dovedi ! Dar dacă el (*totuși*...) ne va părăsi și durerea grea a pierderii sale sufletul ne-ar umbri ! Crescut de mic, alt prieten fidel vom dăru-i copiilor noștri și poate (*totuși*...) suferința s-ar topi. Pierzând fidelul prieten (<*dacă deja un OM*>: *rudă preaiubită "ne părăsise"*) ce durere acut accentuată ! Nici chiar de adoptăm un dulce puiț nu ne vom putea complet reveni din durere dintr-odată ! Dacă grija pentru puiț ne-ar distra atenția, poate (*totuși*...) viața noastră fi-va reluată !

CHOKMA-ÎNȚELEPCIUNE: MIȘLE A.

(VT-PROVERBELE 4, 9, 11, 26, 27; IONA; ADAPTARE)

Glăsuiește înțeleptul: <Adevărata înțelepciune și-a cioplit cei șapte stâlpi și a ridicat casa. Pregătiți sunt mieii, vinul a fost deja îndoit, crainicele anunțat-au ospățul, s-a așezat și masa. Slujitoarele îndemnav de pe crenelurile cetății: "Cei cu inima îndoită să se abată la adăpost". Pe nemiloși/haini îmbiau stăruitor: "Ca să trăiți, desprindeți-vă de căile deșarte și fără un rost. Urmați calea priceperii. Hrăniți-vă din pâinea mea, gustați cu credință vie din vin amestecat". Muștrați Înțeleptul: vă va iubi. Zile, anii vieții s-ar înmulți de Prea-Sfântului v-ați încredințat. Înșelătoarea și-a așezat scaunul la poarta casei sale și strigă la cei ce drept merg pe cale: "Apele furate sunt dulci și pâinea înghițită-n ascuns e plăcută". Zadarnice-s cuvintele sale ! Căci teama de DOMNUL Dumnezeu deșiră ghemul înțelepciunii și priceperea este cunoaștere A Celui Prea-Sfânt ! Nu corecta/mustra pe batjocoritor/rău ! Prin Înțelept/Drept ai renaștere. Renunțați la căile rele și la violența mâinilor voastre ! Pânză de sac și post aspru și pocăință>. (Mărturisire în Proverbele 9:1-9:18; Iona 9:7-9:8). Trăi-vom în/prin DOMNUL ! Credință ! Reprezintă scepticismul o Cale ? Să fie resemnarea și retragerea din tumult de lume În închinare DOMNULUI o binecuvântare sau refugiu în fața multelor ocări și glume ?

Glăsuiește înțeleptul: <"Nu părăsiți legea mea... și eu pentru tatăl meu am fost fiu cuminte, Gingaș și unic pentru mama. El mă învăța, zicând: *Inima ta să țină strâns ale mele cuvinte. Respectând poruncile fără abatere, vei trăi !... Te voi învăța căile înțelepciunii, ale dreptății Cărări... Nu umbla pe calea nelegiurii. Evit-o,... ei n-au somn,... se hrănesc cu pâinea răutății... Cărarea dreptilor e ca lumina zorilor a cărei strălucire până la miezul zilei tot sporește...*">. (Mărturisire în Proverbele 4:2-4:18). Cărarea celor drepti e ca un aluat ce dospește. Căci rezultatele dospirii căii dreptilor clădesc circumstanțe favorabile faptelor viitoare... Viitorul nu se poate construi fără de o etică corectă și fără mare dreptate sub soare. Ți și dacă vă sprijiniți doar pe drepti, iar etica/dreptatea uitați !?... ce fi-va în viitor oare ? Ți Să uităm Legea, să uităm Pentateuhul ? Nu trebuie totul zidit cu o inimă încrezătoare ? Ți Să "NU Ucizi !", o poruncă relativă ? Ți O "încălcăm": reptile/insecte-s "dezgustătoare" ? Întrebări multe... Cine să polenizeze florile ? Și cine se mai hrănește cu popândăi oare ? VIAȚA are sens așa cum A FĂURIT-O DOMNUL DUMNEZEU ! Și are BINECUVÂNTARE ! Ne decidem noi, oamenii (inconștient) de binecuvântare pentru o falsă îndestulare ? Ți "Deșarte"-s vorbele Înțeleptului: <Respectă și nu te abate de la porunci, vei trăi !... > ? Rostim: Căi DREPTE, DOAMNE ! Doar prin câțiva drepti fi-va destul ?... De-am ști ? Căci nu există "răspuns" DOAR într-O SPECIE !? E omul ființă ultimă, dar nu supremă ? Delfinii sunt super-inteligenți, iar pachidermele au nu doar o sensibilitate "extremă". Să decidă doar omul fără de alte ființe ? Aceasta simplă Cale solitară totuși să ne fie ? Deschidem "larg" poarta viitorului înmormântând trecut/prezent ? Cine oare să știe ? "Clădim" ori distrugem ? Pregătind cu totală INCONȘTIENȚĂ sfârșitul SFÂRȘITULUI ? Ți Să NU fie loc sub soare în dreptate, etică, justiție și bine prin "COLOANA INFINITULUI" ? <"În absența lemnului de foc, focul se domolește și stinge. Fără de calomniator, cearta se potolește...">. <"Cât de grea e piatra ! Ce povară e nisipul umed ! Dar durerea de cap dată de un nesăbuit tot crește">. <"Rodul celui drept este arborele vieții; iar cel ce câștigă suflete destulă înțelepciune el dovedește... ">. <"Cu buzele sale, apostatul îl duce pe semenul său la pierzanie, cel Drept prin înfrânare se mântuiește">. <"Când le merge bine celor neprihăniți, toată cetatea se bucură; când pier cei răi, toți de bucurie strigă">. <"Se surpă cetatea prin gura celor răi, dar prin binecuvântarea celor neprihăniți cu bine se ridică ! ">. (Proverbele 26:20; 27:3; 11:30; 11:9; 11:10; 11:11). Să chibzuim totuși că înfrânarea e cu mare folos. Foc de paie ce mistuie se stinge singur cu fum înecăcios... înfrânarea salvează, iar ce rămâne e prisos !

CERERE DE AJUTOR ÎN RECONSTRUIREA TEMPLULUI ȘI PLÂNGEREA SUFERINȚEI FIILOR LUI ISRAEL

(WAW 014-LINDENBERGER, RICHARDS-"ANCIENT ARAMAIC & HEBREW LETTERS"-74...79, SBL 2003;
VT- NEEMIA, PLÂNGERILE 4:1-4:22; 5:1-5:22; IOV 2:10; 7:1; IEREMIA 2:1-2:37)

<Stăpânului nostru Bagavahya, guvernator peste Iuda pentru Persia, de la ai voștri servitori: Yedanyah -fiu lui Gemaryah- și colegii săi, preoți oficianți din *Jeb*/Elephantine suntem doritori A vă destăinui ! Fie ca DOMNUL Cerului pe stăpânul nostru cu generozitate să binecuvânteze, Să îngăduie favoruri de la regele Darius și casa sa și de o mie de ori mai mult să vă onoreze ! Fie ca să vă dăruiască viață îndelungată și fie ca întotdeauna să fiți în putere și tare fericit ! În al 14-lea an al regelui Darius, în luna Tammuz, pe când Arshama a purces și s-a grăbit Să viziteze mărita Curte, preoții zeului Khnum din insula Elephantine cu Vidranga s-au asociat Zicând: "Lăsați-ne în templul DOMNULUI YHW aici în Elephantine". Dar Vidranga a menționat În scrisoarea către Nafaina, fiul său, comandant peste Fortul Syene ca templul să fie distrus. De Vidranga către Fortul Syene pe tăcute un curier tare iute a fost trimis; acolo s-a și dus ! Nu e Vidranga guvernator militar pus de Persia peste Misir ? De ce atâta ură și încrâncenare ? În penitența noastră: în abstenență, post, rugă, abținere și plâns mai nu mai avem răbdare... Nafaina și ostași misireni cu ciocane, dălți... au forțat accesul, au sfărâmat coloanele deodată: Templul l-au făcut una cu pământul. Cinci porți doar rămas-au străjuind sfărâmături de piatră. După ce-au răvășit, la orice altceva au dat foc. Ușiile interioare având din bronz balamale... Acoperișul din cedru, celelalte obiecte sfinte ! Căzile de aur și argint, dar și alte valori ale sale Au prădat, însușindu-le ! Atât de vechi e templul lui YHW ! Pe când regele Cambyses cucerea Misirul templul era înălțat ! Persanii au demolat templele egiptene, dar al nostru rămânea Neîntinat ! Nimic n-a fost luat ori pângărit sub Cambyses ! Noi, soțiile, copiii noștri ne-am luat Pânză de sac pe noi ! Am postit și l-am implorat pe YHW, DOMNUL Cerurilor, așa ne-am rugat : "Arată-ne îndurare ! Fie ca pentru fapta sa, Vidranga să primească pedeapsa binemeritată ! Pe el, precum și pe toți cei ce mâna contra templului DOMNULUI au ridicat din senin, deodată ! După ce nenorocirea s-a petrecut, răvașe în Iuda la Yehohanan, Mare Preot și nobili am trimis Și la Avastana, fratele lui Anani; n-am primit răspuns. Nu s-a răspuns, chiar dacă am mai scris. De la luna Tammuz, nu ne-am mai atins de soții ! Parc-ar fi rămas văduve ! Ne rugăm, postim. Tot în pânză de sac, cu ulei nu ne-am mai uns, de vin nu ne-am atins ! Atunci ce ne dorim ? Până în al 17-lea an al regelui Darius: tămâieri, ofrande arse în zona sacră nu s-au mai adus ! Acum, Yedanyah, preoții și drept-credincioșii din *Jeb*/Elephantine în scris petiția ne-am pus: "Dacă e plăcut stăpânului, fie ca templul nostru să se reconstruiască, deși ei nu ne permit ! Rugăm, îngrijiți de nevoile spirituale ale fidelilor și loialilor din Misir ! Fie-ne dar îngăduit ! Să ridicăm iar templul DOMNULUI Cerurilor YHW pentru ca tămâieri plăcute să-I înălțăm.... Stăm prosternați noi, soțiile, copiii, tot poporul drept-credincios de-aici, constant ne rugăm. Dacă reconstruim templul de ni s-ar permite, pentru YHW mai de preț decât ofrandele ar fi ! Mai de preț decât ofrande de o mie de talanți de argint și aur ! Și altceva nici c-am mai dori". Scris-am pentru ca să știți. Aceeași rugă fiilor guvernatorului Samariei, Sin-uballit, am trimis, Lui Delayah și Șelemyah ca să ni se permită templul iar să-l ridicăm ! Aici, misireni au omis Să-i spună măritului Arshama interdicția. Al 17-lea an al regelui Darius, Marheșuan douăzeci>. <Iată ce Bagavahya și Delayah măritului Stăpân Arshama au implorat: "Ce cu ani poate zeci S-a înălțat înainte de regele regilor Cambyses, templul DOMNULUI YHW din al Misirului fort Din Elephantine -pe care mișelul Vidranga l-a dat jos- în locația sa originală să fie reînălțat. Și tămâierile și arderile să fie reluate acolo ca și până acum ! Măritului Arshama am implorat>. <Cinci cetățeni din Syene cu proprietăți în fortul Elephantine cerem refacerea templului YHW: -Hoșea al lui Nattun/Hoșea al lui Yattom, Șemayah al lui Haggai, Mauzi al lui Natan, Yedanyah Al lui Gemaryah-, promițând că numai tămâieri și ofrande vor fi. Nu vom aduce arderi de tot. Permiteți reconstruirea în același loc -în fortul Elephantine- și nu vom precupeți niciun efort.

Vom trimite argint și o mie de *ardabs* de grâne pentru stăpân, din Syene și de la noi din fort. E stăpânului destinată ca să putem și noi să ne închinăm în credința strămoșească, cucernic>.

[În timpurile când Neemia, fiul lui Hacalia era numit "tirșata" peste provincia Iuda, un fost paharnic Al regelui Artaxerxes, Neemia sosește din cetatea Susa și împreună cu alți oameni, ca el, -darnic și vrednic- decid să reconstruiască zidul cetății Ierusalim. Între "fiii exilului" și grupul celor din țară se naște un conflict constant și mocnit: căci poporul rămas locului era sărăcit. Situația amară Provenea din faptul că "fiii exilului", oameni înstăriți, dădeau cu dobândă împrumuturi în popor. Astfel că își însușiseră pe timp de aspră foamete sufletele fiilor celor îndatorați; vii, case, ogor, Aceștia dându-le zălog doar ca să viețuiască. Neemia pe nobili și demnitari i-a muștrat zicând: "De la frații voștri voi camătă luați. Și nu este drept. Înapoiți-le, de îndată, fără niciun cuvânt !". "Fiii exilului" erau dintre cei nobili și avuți; cei rămași locului mai degrabă dintre oameni de rând. Neemia intră în conflict cu Sanbalat horonitul, guvernatorul Samariei, cu Tobia, aceștia cugetând: "Aveți gând de răzvrătire și tu vrei să devii rege în Iuda". Și șicanele de o parte și alta au continuat. Din cauza discuțiilor contradictorii, răzbunările și îndepărtările din demnități deloc nu au întârziat ! Mulți din Iuda erau legați de ei cu jurământ: unul dintre fiii lui Ioiada, fiul lui Eliașib, preotul mare Era ginerele lui Sanbalat horonitul. Iehohanan, fiul lui Tobia luase de soție pe fiica lui Meșulam, tare Om, care a reparat zidul în fața sălii lui. Însuși slujitorul Tobia era ginerele lui Șecania, fiul lui Arah... Poate că Sanbalat era de fel din Bet-Horon, dar Tobia denumit și amonitul se trăgea dintr-un sărac ! Scrie Ezra că Iehohanan se numea și un fiu al lui Eliașib (ce ar fi menționat în scrisorile din Elephantine). Până la urmă, tot sensul vieții și ceea ce se întâmplă este decis de DOMNUL prin al omului destin ? Așa că în disputa sa cu "slugile" regelui Artaxerxes, "tirșata" Neemia a pus hotărât piciorul în prag. Revocând niște numiri și destituind niște oameni (consecință a disputelor e concluzia ce o trag). Se întâmplă că se întâmplă: să fim același sânge, dar nu să ne și înțelegem. Căci nu este răbdare, Iar la întrebarea: "Deciziile cui se aplică", aflăm din Qoheleth că peste cel mare e încă și mai mare. Până la urmă, ce-ar fi de făcut ca să ne înțelegem ? Ca să existe între noi o bună conviețuire ? Să înfăptuim cu dreptate, s-avem îndurare și fidelitate ! Chibzuință, măsură și justă simțire: "Cine se înalță va fi umilit și cine se umilește va fi înălțat !". Totul în viață este atât de delicat. Iată de ce și răspunsul pentru reconstrucția templului din Elephantine se lăsa greu așteptat. Divergențe și acasă, dispute și în diaspora. Toate să le chibzuim "cât sunt mici" cu mult calm. Iar închinarea noastră fie curată și cristalină, din inimă bună, asemeni unui melodios psalm... Căci dacă viața de DOMNUL este dată, de ce să ne-o irosim într-o continuă zbatere ciudată ? "Fiți Sfinți, căci Eu sunt Sfânt". Cu inimile circumcise, așteptarea nu poate fi de durată. Urmați Calea Sa și DOMNUL ne va binecuvânta ! Multă măsură, bun-simț, frugalitate. Adoră-l pe DOMNUL și iubește-ți aproapele ! Speră în Viața de după viață. Există Dreptate ! Dar fii drept și sfânt, după povața DOMNULUI ! Adoră-l pe DOMNUL, trăiește cu însemnătate. "Să fim același sânge, dar nu să ne și înțelegem" ? Să fie această o cale de a demonstra "tăria" ? Ori: dacă "tăria" este în blândețe și cumpătate ? Mai de preț sunt mila, "cumsecădenia", omenia. "Dacă fratele tău de lângă tine sărăcește, ajută-l". Cum ? Ți Cu camătă în perioada de foamete ? Chiar altfel nu se poate ? Ți În "împărăția cerurilor" nu vrem un loc a ne câștiga cu dreptate ? Neștiute sunt căile DOMNULUI ! Pocăiește-te doar înainte de a muri ? Să fie îndeajuns oare ? Fratele tău în mare nevoie -sărăcie și foamete- și bogații bogațiilor în suficiență și îndestulare ? Atunci când DOMNUL odihnește o clipă doar, să fie viața o trecere scurtă și tare chinuitoare ? Facă-se, DOAMNE, dreptate sub ceruri. Ți Drepti oameni nu putem să fim ? Destine să împlinim ? Până la urmă, DOAMNE, ce este bine sub ceruri ? Și de la viață cu adevărat oare ce ne dorim ? Ți Din Syene se trimitea o mie de *ardabs* de grâne stăpânului, dar în țară poporul era înfometat ? Ce-ar fi de făcut să ne putem înțelege, ca să putem conviețui în pace ? Săracul era îndatorat ! Ei și ai săi sufereau de foame, iar ceea ce deținea poate că nu interesa. Foamea e cumplită ! Și îi este omului bogat o mare povară (pe sufletu-i) și o ispită. Bogația de el e și mai dorită ! Iată un idol de baligă pe care omul bogat nu îl nesocotește: sunătoarele monede grămăjoare. Acestea omului bogat fiindu-i sufletului său o ispită mult prea mare și mult prea întinătoare. Trăiește frugal, omule ! Nu mai gândi nesăbuit ! Ți Ce este viața să strângi idoli de baligă numărați

*Fiți drepți și Sfînți, căci DOMNUL e Sfânt ! Suntem după "chipul și asemănarea" Sa; de ce ÎL întinați !?].
Cât de justificată era disputa ? "Fiii exilului" descindeau din nobilii regatului Iuda, fiii locului din sârmani.
Să profiți de "fratele tău" într-o perioadă de foamete e cinism. Zidul s-a construit să-i apere de "golani" ?
Spune Profetul: *Mai bine e de cei pieriți de sabie, decât de cei pieriți de foamete, căci ale câmpului roade
De lipsesc, înfometajii se topesc de suferință. De foame prelungită e disperare, foamea stomacul roade,
Iar ei au ajuns ca pâinea consolării în timpul prăbușirii poporului nostru. Ochii noștri după ajutor zadarnic
Tânjesc...*. Foametea este o criză a umanității. Moment când suferințele celor simplii sporesc. Fii darnic
Cu fratele tău căzut în sărăcie, respectă DEUTERONOM 23:19: *Să nu iei de la fratele tău dobândă !
(Pentru bani ! Pentru hrană ! Pentru orice altceva pentru care se poate cere dobândă)*. Nu e o izbândă
Să-l asuprești pe fratele tău care-a sărăcit ! Îndurarea față de semenul tău și se va socoti ca dreptate
În fața DOMNULUI Dumnezeului tău. Să fie "puțină plată" oare pentru intenția bună, cinste, onestitate ?
La judecată, nimic în dreptul tău nu va fi DELOC puțin. Căci îngăduința DOMNULUI miluiește din plin !
O faptă mărunță pentru tine (o amânare ori o iertare de datorii vechi) îl va face pe DOMNUL senin
Și milostiv la judecata la care justetea "făptuirilor tale" fi-va "judecată" cu DREPTATE deplin...
Iar că DOMNUL fi-va senin la "judecata dreptilor" e o speranță mare nu numai pentru omenire,
Ci pentru "orice carne cu urmă stricăcioasă" pe pământ... și cerul va avea o bună întocmire,
Măritul Curcubeu multicolor va brăzda cerurile: e semnul legământului de magnifică îngăduință
Cu SINGURUL DOMN Dumnezeu, Sfânt Unic (binecuvântat fie El !). Ai milă, îndurare... Și chibzuință !
Căci milostiva Îndurare a DOMNULUI e cu teimei. Deci mila ta să fie justă și dreaptă, NU nesocotită !
Fii sfânt ! Căci Sfântul Unic (binecuvântat fie El !) Sfânt este ! Fii drept, ai bunătate pentru ORICE ființă !
Dacă e o mărunță găză târătoare ori o "bâzâitoare" insectă înțepătoare, e nefolositoare, fără de folosință ?
Viețuirea lor (a TUTUROR) ființelor, să se înmulțească și să mișune pe pământ și în ale mărilor ape
Și adâncuri și văzduhuri de cer a fost binecuvântată la întocmire (Geneza 1:22) ! Deci, socoate !
De ce ? DOMNUL "a văzut că răutatea omului era foarte mare pe pământ" și DOMNUL s-a mâhnit !
Căci din cauza "oricărei cărnii" se umpluse pământul de violență ! Căci "urma cărnii" se stricase neîngăduit.
De-ar apare măritul Curcubeu, DOMNUL va ierta ! Cerul va plânge și Viața regenerată se va binecuvânta !
Căci fără de lacrimile Cerului, cum ar putea verdele câmpurilor, fânețelor, livezilor să se poată regenera ?
DOMNUL "a văzut că înclinația gândurilor inimii omului era tot timpul numai spre rău" și s-a mâhnit !
Noe (Xisthros) găsit-a favoare în ochii DOMNULUI ! Pe el și viețuitoarele Arcei, DOMNUL le-a îngăduit !
Să păstrăm cu sfințenie legământul Curcubeului pentru propriul nostru bine și viitor ar fi de dorit...
Să implorăm continuu îndurarea DOMNULUI Dumnezeului nostru să-și întoarcă fața spre noi iar...
Oh, cum zac împrăștiate pietrele sfinte pe toate străzile ! Copiii cer pâine, dar adulții n-au habar !
Cei crescuți în veșminte alese strâng în brațe grămezi de cenușă ! Nazireii erau puri ca zăpada,
Rumeni, luceau ca safirul; au ajuns negrii ca funinginea, nu-i deosebești de a cenușii grămada !
Din cauza nelegiuirii preoților săi și a păcatelor profeților, sângele celor drepți se varsă.
Implorând cerul pentru ostoire, potop de lacrimi din ochii uscați de sete și foame s-ar revărsa !
Doar de-ar mai curge din ei câte ceva ! De chin, suferință, vocile noastre abia de se aud !
Implorăm ca DOMNUL să ne salveze sufletele și să aline destinul nostru amar și crud !
Curând, copiii ce abia scâncesc și noi toți doar oase de carne dezgolite ne vom adăuga
Poporului nostru. Sosit-a timpul, căci seceta pare fără sfârșit și cine ar putea-o îndura ?
Și iarbă uscată de-ar mai avea puțină sevă am mesteca... Grâne (c de unde ?) ar costa o avere.
S-a stins amintirea anilor roditori ! De mai trăim, suntem "saci de oase", nu-i părere...
Bogații sunt înconjurați de ziduri ori de zapcii ! De durerea poporului nici nu vor ca să știe.
Pleacă sufletele din noi precum umbrele păsărilor albe eliberate de a trupurilor colivie.
Cad trupurile secătuite de puteri și nu are cine să le ridice. Cum am putea noi să-i reținem ?
Am dărăma zidurile înalte ale cetăților, dar nu avem putere (deloc) nici paiul măcar să-l ținem...
Totul în noi a devenit durere și se tot strânge neîncetat, oasele și sângele în noi tot strigă.
-Nu e pâine ! strigăm desperați. -Mâncați și voi cozonac ! răspund cei bogați. -Unde, cine-l ridică ?
Și de unde ? -De unde ? Nu-i destul ? La noi mucegăiește pe masă. Adesea se aruncă...
-Bune și firimiturile. Puține, dar licărește în noi viața. Dar copiii nu mai reușesc nici să plângă.
Mai dureroasă ca orice e suferința ce dă în disperare a bietelor noastre odrasle cumiști...
Căci sunt resemnați văzând vântul morții ce culege cu toptanul pe sârmani, dar și pe prinți.
Cozonacul dintre zidurile lor era minunat ! Acum scurmă după firimituri. Cozonacul s-a terminat !
Acum, destinul ne unește cu generozitatea-i supremă în dulceața morții neîntârziat, deîndat'...*

E toropeală și în ceruri ? Căci DOMNUL l-a uitat pe poporul său... E-ntre ziduri foamea disperată și la prinții exilului... În gândurile tuturor nici că mai sunt rugi ori lacrimi, ci "firimitura nesperată". DOAMNE, de s-ar termina totul din mărinimia-ți să nu mai suferim... De se poate, DOAMNE, deodată. Guvernatorul dă mese mari și de la popor nu mai cere "pâinea sa". Ființa poporului este încercată... Moștenirea noastră le-a fost dată unor necunoscuți, iar unor străini ale noastre case în care viețuim. Mâinile noastre spre Misir și Asiria cerșesc după grâne, ca să nădăjduim la pâinea care o mâncam. Cândva pâinea era suficientă, din rod bogat, căci DOMNUL veghea și noi pe săturate ne îndestulam. Ce ne este suferința, DOAMNE, decât o ispășire pentru ale noastre multe și chinuitoare păcate ? Tu ești DREPT și SFÂNT, DOAMNE, căci doar le judeci pe toate NUMAI după justețe și dreptate ! Mai putem noi -sărmanii de noi- oare să purtăm greaua povară, să ne ducem toată suferința ? Cui să dăm noi zeciuiala chinului nostru, DOAMNE ? Îndepărtează de noi a morții dorința ! Căci nu spre SLAVA TA este, DOAMNE, că noi doar ne dorim chinul nostru să capete un sfârșit ! Ne dor oasele și sângele de foame ! Ne dor sufletele când ochii văd bieteles trupuri de copii. Să nu mai fie cei din sămânța lui Iacob vița-de-vie a adevăratului DOMN Dumnezeu ?... Ai tăi fiii ? Bogat și sărac sunt uniți acum în durere și chin, doar că rumeneala bogatului s-a subțiat puțin... Cu secetă îndelungată și foame cumplită DOMNUL nostru ne-ai pedepsit necredința pe deplin ! "Să primim de la adevăratul Dumnezeu numai binele ? Să nu primim și răul ?" dreptul Iov glăsuia... Iar Profetul spune: {"două rele a făcutuit acest popor: m-au părăsit pe mine, izvorul de apă vie... Și se încred în rezervoare pe care ei le-au săpat, dar țin acestea apă ? Apa acestea pot să o ție ? Căci sunt crăpate... Da, ele au fost săpate în adâncuri, dar sunt deja crăpate... suflete însetate ! V-ați încrezut în voi înșivă, decât în puterea mea de a vă ostoi setea ! Acum, inimile-s îndurerate... Căci suferiți de sete ! Nici rugile voastre nu au putere să deschidă zăgazurile cerurilor ce-s ferecate. Schimbați-vă căile, purificați-vă inimile, acceptați spiritul meu în voi, lucrați în adevăr și dreptate". Rezervoarele sunt, dar apa iese, dar dacă nu intră, căci nu are de unde ? La ce bun ? Nu e tot "idol" ? Pot rezolva pe moment, dar nu la secetă prelungită ! Fii statornic, fidel, caută apa vie, nu-mi da ocol ! "Este Israel un rob cumpărat ori fiu de rob născut în casă ? Ce cauți să bei din a Nilului tulburare ? Ce cauți să bei apa râurilor din Asiria ? Singur te pedepsești cu răutate, necredință. De ce îngrijorare ? Sub orice deal înalt și orice copac înverzit te-ai făcut de rușine ! Chiar și dacă-n căință te-ai primeni Păcatele necredincioșiei și răutății tale cine le-ar ispăși ? Și de te-ai întoarce, cine te-ar primi ? Manifestă credincioșie, fii fidel, respectă Legile și hotărârile judecătorești ca să poți trăi ! Și vei trăi ! Nu te îndrepta spre dumnezei străini, renunță la toți idoli de baligă și atunci cu adevărat vei știi ! Dreptate, îndurare, fidelitate ! Nu sunt alte căi ! Fii drept și sfânt, ca și DOMNUL tău ! Nu-s alte căi !". Atunci ? Și-a întors DOMNUL fața de la tine ? De ce să te închini la Baali ? De ce să cauți apa altor văi ? Poporul se închină lemnului și pietrei, dar la nenorocire și în suferință strigă tare cu mare disperare: "Scoală-Te și scapă-ne !". Să se scoale Baalii la nenorocire să vă scape ! Și voi implorați îndurare ? De aceea ploile bogate sunt oprite de zăgazuri și nu a mai căzut nici măcar o ploaie de primăvară ! Voi spuneți: "Unde este Dumnezeul lui Israel ?"... Dar doar după ce îndelung cu nesaț ați păcătuțit ? Nu este El DOMNUL Cerurilor și Pământului ? Sfântul Unic (binecuvântat fie El). Ce v-ați dorit ? Cine strânge apele cerurilor și le oprește revărsarea ? Cine are în mâna sa stihiiile și negura ? De-atâta senin, torenții secătuit-au, solul s-a chircit și s-a fragmentat ! Imploră ! Cât te ține gura ! Nu nesocoti mustrarea Celui Atotputernic ! Să fie seceta nesfârșită ? Fii fidel și ai credință ! Și mare și mic ! Abate-te de la calea cea rea și vei trăi ! Dovedește dreptate și că ai stăruință. Și ploaia cea dătătoare de viață va veni ! De ce sunteți răi ? De ce altor dumnezei voi ați slujit ? Vei spune: "Nu mai pot !" și suferința se va topi ! Nu-ți aminti de mine doar când calea ți s-a oprit ! Da ! E multă nedreptate pe pământ. Zilele omului sunt întocmai ca ale unui lucrător zilier tocmit ! Și-acum răspunde, popor fără credință ! Manifestând credință și pocăință, va începe Cerul să plouă !"}.

-Există speranță că va începe să plouă ? Am bea și lacrimi (de-ar curge) și de-ar fi am bea și rouă ! Totul s-a uscat, DOAMNE, până și amăreala sufletului din noi este complet topită și chinuită. Rodurile bogăției cerurilor (stropii curați ai lacrimilor ingerilor) e implorată intens, îndelung dorită... Pielea e încinsă ca un cuptor căci mațele ne gem de o foame rău chinuitoare... și-atunci plângem, Doar lacrimile de-am putea pe cumplită secetă să strângem... Jelim... de-am avea pâine să frângem. Și-atunci cu orbitele secătuite noi plângem, dar fără lacrimi... jelim, dar nu e îndurare. Și plângem... Păcătuțit-au bogații smintiți și fără teamă. Săracii se sting... Poporul Tău suntem ! Și plângem !].

PLÂNGERILE

(VT- PLÂNGERILE 1:1-1:22; IEREMIA 38:22)

În Plângerile Sale, un Profet va jeli: "Cum a ajuns de jale cetatea Sionului care era plină de locuitori ! Ea, prințesa din miezul țării a ajuns siluită și sărmană... Mângâietorii ei acum de trădare-s doritori... Asupritorii și înrobitorii au forțat pe Iuda la exil, fără un loc al ei de odihnă. Persecutorii aduc necaz... Porțile cetății sunt pustiite și preoții ei suspină. Prinții Sionului sunt ca cerbii fără de pășune și răgaz ! Înaintea urmăritorului sunt fără nicio putere. La necaz, exilatul popor de ce era de preț amintește. Vrăjmașul a văzut că în mâinile lor au căzut și că-s fără de ajutor și de prăbușirea lor pomeneste. De multele-i păcate Ierusalimul suferă, iar cei ce o onorau au disprețuit-o, goliciunea zărindu-i... Însăși se ascunde rușinată suspinând. Care-i fi-va viitorul cine poate să-i reamintească pomenindu-i ? Cumplit a decăzut ! E fără de mângâietor ! DOAMNE, socotește-mi necazul, căci dușmanul se-ngâmă ! Odoarele de preț ale Templului sunt jefuite și necircumcisiții să calce-n sanctuar se-întâmplă !? Cei rămași își dau valorile pe puțină pâine (atunci când o găsesc). De batjocură s-a ajuns ! O durere de venin mă arde și un foc din înălțime adânc în măduva oscioarelor m-a pătruns. Bolesc toată ziua. Iar, afară n-am drum fiindcă picioarele parcă îmi sunt împiedicate... Fărădelegile mele mi-au frânt puterea... și-așa drămuț ! Până pe gât, sus sunt înălțate... S-a convocat o adunare împotriva-mi, ca pe tineri să-i zdrobească; teascul fecioarei e strivit, Iată de ce din orbite lacrimi grele îmi țâșnesc. Mângâietorul meu e departe, nu m-a ocrotit. Fiii mei sunt părăsiți și dușmanul e îngâmfat și trufaș. Implorările de ajutor n-au răspuns. Căci toți se poartă cu vrăjmașie. În mijlocul lor, orașul sfânt a devenit respingător îndeajuns ? DOMNUL e cu dreptate, fără de tăgadă, căci răzvrătirea copiilor lui Israel împotriva-I e mare. Fecioare și tineri gem în captivitate; popoare despotice se comportă cu nedreptate și apăsare. Căutând de mâncare din disperare, preoții și bătrânii se sting între ale cetății dărâmături... Cercetează, DOAMNE, tulburarea sufletului meu. Și de sabie și de moartea dintre ziduri Inima în mine geme, răzvrătindu-se față de Tine !? Dușmanii mei jubilează, căci i-ai îngăduit și i-ai lăsat să aducă asupra mea nenorociri. În ziua DOMNULUI la fel vor păți. De netăgăduit. Asupra lor să cadă toată răutatea lor, fii aspru cu ei, așa cum și cu mine aspru Te-ai dovedit. Căci bolnavă îmi este inima și suspinele nu conțin, căci la fărădelege am fost ispitit. Acum mă căiesc, DOAMNE, să nu fie prea târziu... Din inimă îndurerată m-am pocăit ! Căci pentru infidelitatea lor, pe fiii poporului Tău mult prea rău și tare i-ai pedepsit ! Sabie, moarte, spărturi în zid, dărâmături, captivitate ori exod: prea multă durere ! Pentru puținii rămași (mai mult vârstnici) lipsurile, frig, foame ne-au devenit "avere". Râsetele dezgustătoare ale vrăjmașilor ne produc în suflete răni ! Dar răbdăm... Să treacă totul ca un fum și în credincioșie și fidelitate de la EL bine să sperăm ! Singuratică și precum o văduvă a ajuns cetatea, care era printre națiuni cea mare ! Prietenii de odinioară s-au depărtat și chiar sunt dușmănoși și răi din necugetare. Unde e fastul marilor sărbători de altădată ? Unde-s comuniunea, veselia, bucuria ? Suspîn, amărăciune. Măhnire, deznădejde. Vrăjmașii manifestă deschis ticăloșia. Împilarea ne-a ajuns la os și neomenia dușmanului rău ne strivește și oropsește. Disperarea se revarsă și întristează; cruda mânie crește, răzvrătirea dospește. Privește, DOAMNE, marea mea strâmtorare; dușmanul ne apasă și ne conduce, Există o roată a vieții și sorțiilor ? Dacă ai învărti-o, DOAMNE, orice am duce ! Grăiește Înțeleptul: Că "era mai bine înainte" să nu spui ! DOAMNE, doar alină, Cât de puțin, cât de puțin ! Căci cei cu care aveam pace ne-au momit. Înclină Sorții. Căci ne-au biruit ! Ne-au afundat piciorul în mâl și ei s-au depărtat... Deoarece păcatele noastre au ieșit la iveală, de aceea vrăjmașul s-a îngâmfat. Oh, cum acoperă DOMNUL cu un cort de nori în mânia Sa pe a Sionului fiică. Toată frumusețea lui Israel a căzut din cer zdrobită de pământ. Gloria pică... Dar tot DOMNUL ne-a spus că Gloria din viitor fi-va în adevăr nepieritoare... Atunci își va aminti de "scăunelul picioarelor sale" în mila Sa îngăduitoare !

AH-SIYYUM, O NESTEMATĂ A STRĂVECHII ȚĂRI PUNT

(DUMPER, STANLEY <ED.>- "CITIES OF THE MIDDLE EAST AND NORTH AFRICA. A HISTORICAL ENCYCLOPEDIA", ABC-CLIO OXFORD 2007-16...21)

<De pe teritoriul străvechii Țări Punt ne sosește mir, aur. Se-ntreșes acolo și rute comerciale; De-acolo și câțiva elefanți antrenați de luptă fost-au transbordați în Sumer pe mare. Regii se plâng: de-s înfuriați, elefanții nimicesc chiar propriile trupe, distrug tot în cale. E logic: la elefant se remarcă sufletul său deosebit (natura sa blândă), dar și statura și forța lui mare. Nedorind să lupte se va lupta să NU lupte... distrugând tot în a sa cale (Cei Blânzi au posturi verticale !). Minereuri, rășini, lemn (*abanos*), cozi (*de girafă !?*), fildeș (!?) soseau din Punt; și din produsele sale... Blândul elefant știe că antropoidele "superioare" retează colții celor blânzi doar pentru comercializare. Dar iartă... Biet antropoid (inteligența-i limitată) nu știe (!?): fildeșul nu poate fi consumat ca mâncare. Inteligent elefant e superior (colții-s mândrie: elefant superior <și fildeș> nu pot fi omului "mâncare). Biet antropoid mai are până să-și asume justa circumcizie în carne/inimă/spirit; în evoluția-i nu-i mare. Asemănători sabeenilor (*Yemen*), da'amiții (*capitala: Yeha*) avut-au clipele lor înfloritoare; Își scriau limba (*Ge'ez*) adaptând un alfabet din sudul peninsulei arabice și comerț desfășurau Prin porturi ale *Mării Roșii*. Din munți țâșneau în suprafață izvoare: apele curate civilizația o mențineau. Nu departe de *străvechiul Yeha*, s-a înălțat Ah-Siyyum, așezare mare de înalt obelisc dominată. În țarina (funerară) Mai Hedja a obeliscurilor/stelelor (~ 126) memoria regilor era comemorată. Cu timpul vechiul centru Yeha, de voie, de nevoie noii puteri a Ah-Siyyum-ului fost-a supusă. În *Ge'ez* și greacă s-au scris și inscripții; limba greacă din *Misirul ptolemeilor* era adusă. Apele de precipitație în rezervorul *Mai-Shum* erau colectate. Se băteau în a țării monetărie Monede de aur/argint/bronz. Ah-Siyyum-ul făcea negoț cu aur, fier și sare: se știe. Pe terenurile agricole învecinate orașului creșteau pomi fructiferi și linte, orz, ovăz se cultivau, Din *tributul celor de la șes "rodul turmelor" (carne/brânzeturi/lapte ?...)* orașenilor se distribuiau. Ca persanii și arabii, Ah-Siyyum trimitea corăbii spre îndepărtate Indii și coastele estului/sudului Africii, Ah-Siyyum fiind aliat strategic al bizantinilor. Sprijinul lor genera dușmanilor rețineră/perspectiva friicii. Prin importanța comercială a regatului, regii acestuia erau numiți *Împărați* de către europeni. Regatul Ah-Siyyum era zonei central/nord-estice a Africii "oază" de stabilitate, pace pentru semeni ! Creștinismul s-a împământat în enclave unde credința putea să renască. Religia mozaică asemeni... Regii ah-siyyumiți se intitulau: *negusa nagast/regii regilor*; Ah-Siyyum credința a răspândit. Prin episcopul Longinus cca. 580, cei din regatul nubienilor Alwa la creștinism s-au convertit. Ah-Siyyum "servea" Bizanțul. *Ah-siyyumiții* au făcut Himyar pentru două secole tributar ori cooperant. Regele Dhu-Nuwaz (mozaic, dar în inimă necircumcis ?, ca și foarte mulți creștini) le-a părut agasant. Motiv pentru *ah-siyyumiți*. Ei au atacat, restaurându-și influența în Himyar... un motiv ori o justificare ? Cu demnitate, Dhu-Nuwaz jugul *ah-siyyumiților* l-a scuturat și pe creștini chipurile i-ar fi atacat (!?). Exista și cooperare în comerțul cu Indiile. Și himyariții monoteismul (preferau mozaismul) l-au adoptat. Religia mozaică în Sanaa devenise predominantă (mozaici și în Yathrib. Și în Najran alături de creștini). În recucerirea gen. Abraha, de o flotă bizantină *Ah-Siyyum* fusese ajutată. Himyar a redevenit tributar. De ce fusese invadată ? Najranul creștin fusese ocupat de Himyar și creștinii sufereau. Cum știm, inițial Stăpânitor în Himyar era regele (mozaic) Dhu-Nuwaz "persecutor" al creștinilor: ținutul fost-a reanexat. În ciuda *ah-siyyumiților*, cucerii iar s-au revoltat. *Ah-siyyumitul* Abraha al Himyar/Saba fost-a detronat. În peninsula arabică, *Ah-Siyyum* n-a revenit, deși importanța strategică a regatului deloc n-a diminuat. Forțele persanilor ale sassanidului Khosrow I controlau deja regiunea și în orașul Saba s-au înstăpânit. Importanța/forța *Ah-Siyyum* e probată. Tocmai de faptul că de ziduri capitala nu era deloc înconjurată. Nu avea motive: fiind desigur entitatea statală din regiune de departe cea bine organizată și dominantă. Și mai târziu, cu edificii și mari palate cu turnuri pătrate, orașul domina. Mai târziu, populația s-a redus. Regina Yudit a *karaiților falasha* trupele sale într-un raid *contra orașului* cu mână forte a condus. *Triburile falasha* originare-s din Țara Sfântă și Saba ?/Șur ?/Misir ?, amestecați cu supuși și convertiți. De ce ripostat-a demna regină-doamnă !? Să fie om/popor necircumcis în inimi/suflet luptei sortiți ?>.

CÂNTECUL VIȚELULUI DE JUG: CÂNTARE *NINURTEI* (ETCSL t. 5.5.5.)

**"*Ellu mallu* ! Haide, drag vițel, înhamă-te la jug, o zi de muncă a început !
Ellu mallu ! Haide, drag vițel, înhamă-te, te rog, atâta-i de arat, de făcut !
Primit-ai marea putere din Cer pământul a-l munci cu spor și sârguință,
Așa, cu ajutorul tău, rodul fi-va bogat, îndestulat. După bună chibzuință.
Ellu mallu ! Vine clipa de tihnă așteptată. Boii primi-vor fân și apă curată.
Fie ca sfânta *Nanše* să-l vegheze pe fermier ca nevoia să-i fie îndestulată.
O, maică dulce *Nanše*, plosca și sacul de hrană sunt umplute și pregătite.
Ca să se refacă de la efort și soare, trupurile ostenitorilor trebuie odihnite,
Tot la umbră: plug, boi, om, de-o pânză prinsă-n pari de soare fiind feriți,
Boii nepereche au și umbră și fân și apă. De jug și tras iar fi-vor pregătiți.
Ellu mallu ! În "templul nesfârșit al câmpului, cu *Nanše*" fermierul visează,
A ațipit în miez de zi doar o clipă; alături, sfânta *Nanše* atent îl veghează.
Fermierul a avut o viziune clară: un vițel puternic și bine construit îl ajuta.
Fermierul spuse în somn: <Maică *Nanše*, mai rămâi, rogu-te, nu-mi pleca !
Pregătite-s: pâine-n sac, apă în ploscă, prezența-ți mă va binecuvânta >.
Ellu mallu ! Ce brazdă mai e de arat ? Irigat, oare pământul se va zvânta ?
Cum se sparg bulgării, cum s-or împrăștia ? În adânc sămânța s-ajungă !?
Ca noi, cocorii brăzdează albeața norilor ! Muncă ! Avem de pus în pungă.
La stânga, dragii mei boi ! La dreapta, vrednicule atelaj, să ne întoarcem !
Saboții-mi se-afundă-n arătură. Lacrimile norilor putea-vom să stoarcem ?
Stelele ne ghidează în tot ce înfăptuim, prin VOIA DOMNULUI nu greșim !
Drept brăzdăm ! Vițelul cu limba-nsetată rostește: <Înainte, să-ndrăznim !
Tânăr *sunt*, moțul pe frunte nu-i crescut încă și chingile pielea nu mi-au jupuit.
De ce oare mă prețuiești atât, stăpâne ?>. <Prin efortu-ți ești mult dorit !
Tatăl tău făcea cât patru, mama ta făcea cât opt, ești din viță bine-aleasă,
Utu să ghideze doar drept minunatul tău plug !>. Se-ndesesc, se-nțeasă
Brazdele în câmpul solar. *Ellu mallu* ! Tânăr fermier în matinal efort veșnic
Conducându-și atelaj sfânt, cu doamna sa la fii dovedindu-se tare vrednic
Astfel, înaintând solidar în vârstă, cuplul nicicând singur nu va rămâne.
Ellu mallu ! S-a inserat, cerul îmbracă mantie de stele, ce se poate spune ?
Cuplul a scos pătura pe-acoperiș, sub scânteierea nopții tare mult plăcute
Îmbrățișări duioase și strângeri de mână. Uimite, pasările nopții-s tăcute.
Veni-va timp de irigat pământul dragostei fertile, veni-va timp de recoltat.
Sămânța dragostei se-mplinește-n trup sfânt: fie irigat pământul însetat.
Avem de ce munci, vițel voinic ! După fii, doamna mea o fiică îmi va dărui
Ellu mallu ! Când fiica-mi va sosi, în pivnița *Inannei* din libații n-oi opri !**

***Ellu mallu* ! O nouă zi tare ostenitoare, dar plină de speranțe și încântare. Vițel drag, suflet nou și drag va fi de hrănit ! La DOMNUL cerem îndurare.**
***Ellu mallu* ! O nouă brazdă, o nouă palmă de pământ cu drag fi-va arat. Să adâncim nădejdea într-un viitor mai bun, drag ajutor, e ce-am sperat. Lângă fii, o fiică dulce fi-va-ne alinare deplină. Astfel avea-vom lumină ! Și speranță. Doream o fiică ! Alături de ea fie-ne viața frumoasă, senină ! E-un rost profund al vieții ca bobul însămânțat să crească, să rodească...**
***Ellu mallu* ! De drag să arăm și treierăm ! Ca VIAȚA viață să împlinească ! Cât de minunată este Doamna mea și ce copil frumos și drag mi-a dăruit ! Fetița minunată desprinsă de mama la naștere a și plâns, dar a și zâmbit. Ea- simțind căldura inimii mele: căci nici să aștept ori să respir nu puteam. Clipe încordate și fermecate: de multa așteptare, în chin mă perpeleam. Când s-a născut: Cer s-a deschis; Soare a strălucit; Lumina ne-a învăluit ! Nu știi, drag ajutor, ce bucuria am: o fetiță dulce mult-mult mi-am dorit ! Ea s-a născut ! Și libațiile din pivnița *Inannei* fost-au îndată deplin uitate ! Era timp de petrecut ? Mai degrabă timp de muncă, de responsabilitate ! Viața ei trebuia vegheată, cât timp mămica se făcea bine (era întremată) ! Dulceața lungii nașteri, a dragei mele și a fetiței dulci m-au topit pe dată. Clipe de încordare, mult fermecate: eu însumi mă nășteam încă odată... Eram întrebat: <unde te duci ?> Eu să plec ? Liniștea nu-mi era redată... <Atunci încotro te-ndrepti ?>. Soția naște, eu să plec ? <Viața-i ciudată>. <Stai locului !>. Să stau, de ce ? <Nu-ți smulge părul !>. N-auzi țipete !? <Doamna naște. Stai locului odată !>. Să stau ?... e clipa binecuvântată !? A sosit, draga, fetița !? Nu încă ? <Lasă-ți în pace barba ! Cine te vede... Acum strigi și sari ?>. De bucurie ! Vreau să le strâng în brațe ! De-ndată ! <Răbdare, omule ! Calm ! Dansezi, râzi, sari !?>. Soția mea e minunată !**
***Ellu mallu* ! Zâmbești, vițel drag ? De-odată, bucurie din ceruri revărsată !**
***Ellu mallu* ! Atât de multă fericire ! Brazda cu lacrimi de bucurie fie udată ! Zâmbești, vițel drag, că eu plâng ? De bucurie plâng... Emoția mă doboară ! Și știi de ce plâng ? De prea multă grijă. Acasă-mi viețuiește o comoară ! Draga-mi soție s-a întremat. O adoră pe dulcea noastră fată ! Noi o iubim ! Despre aceste clipe de lumină cerească, drag vițel, tot o să povestim... Doamna mea are grijă de comoara vieții noastre... și băieții cum pot ajuta ! Acum, ce-i cu-adevărat de chibzuit în viață, închipuie-ți, știu: iubire multă !**
***Ellu mallu* ! La brazdă trudim din greu. Arată și însămânțată, udată fie... Bobul adoră căldura solului, spicele vor crește. Rodească boabe o mie ! Altă grijă decât copiii și Doamna să am ? <Cedată-i>/uitată-i pivnița plină... Doamna mea strălucește ca soarele ! În casă a răsărit o lumină deplină !".**

RUGĂCIUNEA ANEI PENTRU BĂIATUL MULT-DORIT

(VT- 1 SAMUEL 1:1-1:28; 2:1-2:11; ISAIA 60:1-60:22/60:18-60:20; ISAIA 61:1-61:11)

În Ramataim-Țofim, la munte, în ținutul lui Efraim trăia Elcana, care an de an la Altarul din Șilo urca. Două soții avea: Penina care îi dăruise copii și Ana, pe care Elcana o iubea, dar nu năștea... Ana se necăjea, plângea și nu mânca... Sufletul îi era plin de amărăciune... a plâns, la Șilo când sosi ! În rugăciune și închinare la Șilo că dacă DOMNUL îi dăruiește copil, el nazireul DOMNULUI va deveni. Preotul Eli o urmărea. Vedea buzele ei mișcându-se, dar glăsuire nu auzea. "Femeie, trezește-te, te rog". "Necazul mă face să-l implor pe DOMNUL fierbinte: sunt tristă". "Du-te, necazul fie scos de sub obroc". Cei doi au revenit în Rama. Elcana a mângâiat-o pe Ana și DOMNUL de ea și-a amintit. Și fiul a "sosit". Samuel l-a numit (căci DOMNULUI era cerut). Și-a alăptat copilul până la întărcat. Apoi la Șilo au venit. "Tată pentru ce mă rugam, Domnul meu... În toate zilele sale, cel cerut DOMNULUI Lui va fi dedicat." Și Ana și Elcana s-au prosternat la Șilo. Ana s-a rugat în inima ei: DOMNULUI copilul va fi devotat ! Și ea a gândit: "Inima mea exultă în DOMNUL ! DOMNUL mândra bucurie a vieții deplin mi-a redat ! Și exuberant mă bucur în salvarea Ta ! Nu este nimeni mai Sfânt ca DOMNUL, EL ne este tăria ! Dumnezeul nostru ne e stâncă, pavăza de adăpost... Ne cântărește faptele corect, EL mi-e mândria. Pe omul umilit îl saltă din țărână ! Și din cenușă pe cel sărac. Și tronul Gloriei EL le dă moștenire ! Nu vorbiți cu trufie, niciuna din vorbe să nu fie necugetate ! Căci EL este DOMN peste omenire ! Încredeți-vă: EL ne e pace, odihnă, EL păzește ! Încredeți-vă (în mila, puterea Sa) prin vorbe, fapte... Cel Binecuvântat dăruie viața, o păstrează, EL o sfârșește pentru viclenie și violențe deșarte... Păziți cu toată puterea Credinței înălțarea Curcubeului, păstrați cu DOMNUL legământul înalt ! Viu este Dumnezeul cerurilor și al pământului ! Prin credința în EL omul va face un salt ! Sufletele dreptilor aparțin DOMNULUI Dumnezeu; astfel sufletele sunt indestructibile, eterne ! DOMNUL le va fi lumină veșnică. EL va pune capăt zilelor tale de jale, clipelor terne... Numeșteți zidurile Salvare, numeșteți porțile Laudă ! Voi ridica peste voi pace și dreptate... Căci ai DOMNULUI sunt stâlpii pământului, pe ei e așternut solul ce dă roade îmbelșugate. Căci omul nu biruie prin propria lui putere. DOMNUL însuși ale pământului margini va judeca. DOMNUL va da putere regelui Său, DOMNUL va înălța cornul unsului Său și nimic nu va împiedica. DOMNUL dă putere celor slabi. Alină foamea flămândului. Dăruie fii femeii ce nu născuse. EL e DOMNUL și nu e altul ca EL ! De la întocmire, pământul (și apele) de Gloria-I se umpluse". Apără (și respectă) Aséreth haddevarim. Și DOMNUL lumea o va stăpâni și cu milă o va judeca. Fii asupritorilor și toți cei disprețuitori se vor prosterna și vor numi Sionul: eterna cetate ! EL este Salvatorul și Răscumpărătorul tău. Prin EL lumea va trăi doar în pace, cu dreptate. Spiritul DOMNULUI fie peste noi. Vestea bună transmisă celor smeriți; cei cu inima frântă Fi-vor alinați ! Captivii fi-vor eliberați ! Și tuturor deschiderea ochilor largă. Semeția e-nfrântă ! Căci DOMNUL iubește dreptatea. Și urăște jaful și nelegiuirea. Poporul Său de bucurie va exulta ! DOMNUL îi îmbracă cu veșmintele salvării și îi înfășoară cu mantia dreptății. Și se vor încânta ! Va încolți dreptatea, lauda în fața tuturor națiunilor. Din grija DOMNULUI Dumnezeu Suveran. Adorați-L pe DOMNUL, slujiți-L din toată inima, cu tot sufletul. Respectați legile Sale an de an ! Fiți cu inimi circumcise (DEUTERONOMUL 10:16), de dreaptă judecată năpăstuiții au parte ! Încredeți-vă doar în DOMNUL ! Nu vă făuriți idoli de "baligă" mincinoși și iluzii deșarte ? Orice făptuiește și îndrumă (chiar și când pedepsește) Sfântul Unic o face întotdeauna spre bine. Binecuvântat fie Sfântul Unic ! Căci doar mila și bunăvoința Sa întreaga "carne" și lume o ține ! Manifestați credință și ascultați glasul Său ! DOMNUL e și binevoitor. Dar poate fi și mistuitor ! Fii ascultător și respectă poruncile și legile. Și DOMNUL îndurătorul îți va fi pe vecie ocrotitor (Spre binele, paza voastră) fiți cu buze circumcise, pe ele vorbele din inimi circumcise să vină. Vorbiți cugetat din inimi. Căci vorba nesăbuită doare și stârnește valuri de mânie, ofensă și vină. Fiți drepti, sfințițivă, căci în Sfântul Unic Sfânt și drept mare ne este speranța și iubirea. Doar manifestând adorație (DOMNULUI) și iubire (aproapelui) vei cunoaște împlinirea. Așa cum DOMNUL i s-a arătat pe muntele Horeb păstorului Moise și poporul din Misir l-a scos, Manifestați fidelitate și credință ! Procedați cu dreptate și din drumul vostru fi-veți de neîntors.

CHOKMA-ÎNȚELEPCIUNE: MIȘLE B.

(VT-PROVERBELE 3, 5, 17, 27-29; ADAPTARE)

*Proverbele 17:15; 29:2< "Nu-l declara drept pe rău și rău pe Drept; în ochii DOMNULUI să nu decazi">.
< "Când se înmulțesc Cei Drepti, poporul se bucură; când se înstăpânește cel rău, abia de mai rabzi ">.
Proverbele 28:21; 27:4< "Nu-i bine să te porți părtinitor și nici ca cel viguros la fărădelege să se preteze
Pentru bucata-i de pâine. Dar nevoie e ca Înțelepții tot să chibzuiască și munca-plata să se onoreze...
Cu reciprocitate. Căci omul va munci să ducă bucata de pâine celor dragi, copiii să și poată crească">.
< "Cine poate sta înaintea geloziei ? Furie cumplită și mânie devastatoare nimeni să nu-și dorească !">.
Proverbele 5:1-5:23<"Din fântâna și izvoarele puțului tău prea-binecuvântate să bei apa prea-curată;
Să îți se verse pâraiele de apă în piețele publice și izvoarele deodată ? Fidelitatea-ți fie binecuvântată !
Pe respectata soție a tinereții tale prețuiește-o neîncetat. Bucură-te de Doamna-ți până vei fi chemat !
Iubește-o: cerboaică adorată, căprioară fermecătoare ! De drăgălășeniile ei să fi permanent îmbătat !
De dragostea ei fii îndrăgostit necurmat ! Păstrează-le doar pentru tine, nu pentru străinii râvnitori
Ce-ar da târcoale !? Dacă apa vieții fântânii și izvoarelor vieții tale sunt fermecate, să fie alții doritori !?
¿ Și pentru ce oare ai râvni la o femeie străină și ai îmbrățișa cu pasiune sânul unei necunoscute... ?
Să te dedai ispitei ochilor, să nu adori binecuvântarea ce ți s-a sortit ? Să te dedai pasiunii închipuite ?
Adu-ți aminte neîncetat ! Căile omului sunt deslușite înaintea ochilor DOMNULUI, EL îi vede cărările !
Cel rău în propriile-i nelegiuiri se zbate și de mrejele păcatului e condamnat ! Nu-și abține purtările:
Neînfrânarea-i va grăbi sfârșitul; se va poticni (rătăcitor al sensului iubirii) în nebunia-i tot mai jos...
Nu-ți da vloga și demnitatea ta unor străini care să se sature din ea și anii tăi unui om nemilos...
Ca să nu trudești zadarnic pentru altul și binecuvântarea-ți s-ajungă-n casa sa și să n-ai folos !
Și când carnea și trupul îți vor istovi, să gemi, mormăind: *Am urât povața; muștrarea a mea inimă
A disprețuit-o ! De glasurile Înțelepților n-am știut asculta ce mă învățau ! Inima de-amar e plină !
Te-ai degustat la buzele și la cerul gurii femeii străine în tinerețea ta, dar la urmă e amar ca pelin,
E ascuțitul unei săbii cu două tăisuri ! Așa că străina nu poate găsi calea vieții, rătăcește în suspin*.
Îndepărtează deci din începuturi de drumul spre ușa casei ei, fii înțelept de la început și vei trăi !
Iubește binecuvântarea vieții tale ce ți s-a sortit, iubește-o în credință și speranță și vei dăinui.
Fidelitatea să nu fie vorbă în vânt, căci respectând-o și protejând-o, tu sufletul îți vei respecta !
¿ De ce în altă parte, la o cu totul alta un dram de fericire atât de scurt efemeră tu chiar ai căuta ?
Vei putea uita vreodată frumusețea nespusă a Doamnei mult-iubite, la un chip tânăr râvnind ?
Tinerețea și frumusețea sunt trecătoare, plăcerile vremelnice, ochiul înșelător, nu te trezi dorind...
La atât de multă deșertăciune-n lume, viața ta are un sens adânc doar alături de sortita minunată !
În ochii ei minunați de te-ai oglindi revezi trecutul și clădești speranța: Doamna îți este nestemată !">.
Proverbele 3:1-3:35<"Credincioșia și bunătatea să nu te părăsească în inima ta; ai respect, pietate,
Încrede-te: DOMNUL e mai presus de orice ! Recunoaște-l în drumul tău: netezește căile cu dreptate !
Muștrarea și pedepsele DOMNULUI să nu te mârhească: EL muștră ca un părinte copilul ce-l iubește.
Descoperă înțelepciunea și priceperea, când sunt de la DOMNUL. Binefacerea DOMNULUI ți-o dorește.
Prin deplina-I înțelepciune a întemeiat DOMNUL pământul și prin pricepere cerurile EL le-a întărit !
Prin știința Sa s-au deschis adâncurile și strecoară norii roua și ploaia: grâne bogate ne-a dăruit !
Păstrează înțelepciunea practică și chibzuința: restul Creației ți-e dat, omule doar drept ajutor !
Muncește câmpul pentru grâne, îngrijește livada pentru roade și mănâncă rodul cules pe ogor !
Gândește că monede, aur, argint sunt pentru schimburile de produse precum sângele în organism.
Dacă greșit chibzuiesti că ar putea fi un scop în sine, nemăsurata avere poate fi sursă de pesimism.
Alege din viață tot ce e bun, dar în credință desăvârșită. Și astfel, calea vieții tale fi-va împlinită !
Iubește-l pe DOMNUL, pe sortita vieții, fructele dragostei tale: copiii și viața fie-ți neîngrădită !
Ferește-te de lăcomie și excese, grânele-poamele fie baza; mănâncă ce ți s-a permis cu moderație,
În înțelepciune și chibzuință nu te vei poticni: la culcare fi-vei fără teamă, iar somnul cu grație
Și nu vei cădea, ci te vei ridica ! DOMNUL să-ție fie nădejdea. Dăruiește-i semenului dacă poți,
Nu gândi rău și nu te certa fără pricină, nu pizmui pe-asupritor. DOMNUL urăște pe cei stricați,
E răbdător cu cei fără de prihană și-i binecuvântează. La smeriți le dă har și-ngăduie bune sortii.
Înțelepții, dreptii moșteni-vor slava, iar rușinea le este sortită celor nebuni, nerușinați, îngâmfaiți.
Câștigurile înțelepciunii și priceperii sunt mărgăritare, comori ! În viață lungă și slavă fi-vom bogați.">*

DAWIT 151 (=11Q5): <MIC AM FOST ÎNTRĂ FRAȚII MIEI> ÎN PSALTIREA AXUMITĂ (APOCRIFĂ). FĂGĂDUINȚĂ (STDJ 115 DAVIS, BAEK, FLINT, PETERS- "THE WAR

SCROLL, VIOLENCE, WAR AND PEACE IN THE DEAD SEA SCROLL & RELATED LITERATURE", BRILL2016-390...407;
VT- 1SA 16-20; 2SA 7:1-7:29; 22:2-22:51; 23:1-23:7; 1CR 22:1-22:19; 1 RE 3:1-3:28; ADAPTARE)

<Eram cel mai fraged din casa tatălui meu ! Cel mai plăpând dintre frații mei și eram la oi simplu păstor. Mi-am meșterit cu îndemânare un fluier și cu el am fredonat un psalm îngânat, în ritm dulce, încântător. Putea să ajungă închinarea mea la Sfântul Unic (binecuvântat fie El) ?... Și totuși DOMNUL m-a auzit ! DOMNUL și-a îndrumat mesagerul; acesta m-a luat de la oile părintelui meu și m-a uns cu ulei sfințit. Trimisul a turnat ulei dintr-un corn pe capul meu: pe TOT ! Iar frații mei, uimiți de alegere, au privit. Dintre frații mei mândrii-voinici DOMNUL m-a ales ! Ast timp, un filistean, crezând că îi e îngăduit Chiar orice, din tabăra lor sfida adunarea copiilor lui Israel: "N-aveți curaj, ca și învinși sunteți ! Cu toiag, praștie și săculeț cu cinci pietre am ieșit să-l înfrunt. A blestemat văzându-mă, de credeți ! Pe abominabilii săi idoli de baligă m-a blestemat ! Am pus trei pietre în praștie și fruntea i-am țintit. Cu armura sa grea de aramă s-a răsturnat pe spate la pământ. Și de blestemele lui nu l-am îngăduit ! Din câțiva pași am fost deasupra sa, i-am smuls iute sabia și țeasta-i necredincioasă i-am rețezat... Am ridicat căpățâna ! Și m-am dus demn la rege: "Astăzi, ocară de pe copiii lui Israel am înlăturat !">.
<Anii au trecut... Regatul și regele său David s-au întărit ! Într-o noapte, cuvântul Domnului a venit La Natan: *Grăiește-i slujitorului meu: David, te-am ridicat de la oi și te-am uns rege. Și s-a împlinit ! Și din sămânța ta voi ridica regi. Fiul tău va ridica o casă pentru numele meu: îmi va fi fiu; îi voi fi tată*. Natan acestea le-a mărturisit. Aflându-le, David s-a prosternat Domnului ! *DOMNUL meu, Calea arată ! Cine-s oare în ochii Tăi ? Auzit-am de alți zei, dar nu e altul ca Tine. Nu există Dumnezeu afară de Tine ! Domnul meu, îndreptă cu bine și diriguiești fluidele vitale spre Cerurile tale ! Să nu fiu eu chiar oricine ? Numele Tău să fie mare pe veșnicie și să se zică: **YHWH al armatelor este Dumnezeu peste Israel !**.* Tu ești adevăratul Dumnezeu ! Rog: binecuvântat fie oricine se prosternează Ție, crede și este fidel ! Binecuvântează și casa slujitorului tău. Și ea, DOMNUL meu, să rămână pe timp indefinit înaintea TA ! Îndrumă-l pe slujitorul Tău să îndeplinească după VOIA-ȚI și nu-l judeca atât de aspru în fapta sa ! Așa cum fratele meu Hiram mi-a trimis materiale și meșteri să ridic în Cetatea-mi o casă regală demnă, Astfel poate în credință va ajuta să strâng cele necesare și cu meșteri spre a-ȚI construi o casă eternă. Aparent, totul se năruie, aparent nimic nu dăinuie indefinit. Dar Cuvântul rămâne și trebuie împlinit ! Promisiune eternă fac că YHWH al armatelor este Dumnezeu peste Israel și Dumnezeu lumii negreșit. Căci nu e altul ca Tine ! DOMNUL îndrumă, căci nu există Dumnezeu în afară de Tine ! Cred nețărmit ! Neexistând casă pentru numele Tău, poporul aduce jertfe și face să fumege ofrande în locurile înalte... Vom înălța Sfânt Templu de închinare, vom cinsti pe adevăratul Dumnezeu cu cântări, ode, câte alte... Fiul meu să-ȚI devină fiu și să-i devii Tată !*. Regele Hiram trimisese meșteri casă de cedru să ridice Marelui rege David. David îi spuse lui Natan: *Iată că eu am casă de cedru, lemn sosit pe mare, în port, În timp ce Sfânta Arcă a adevăratului Dumnezeu locuiește doar în mijlocul unor pânze simple de cort !*. Natan a răspuns răspicat: *Du-te și fă tot ce este în inima ta, căci Domnul Dumnezeu este cu tine !*. Regele spuse: *Am făcut vărsare de sânge, e de netăgăduit ! Voi pregăti în timpul vieții mele materiale: Aur, argint, aramă, fier... Voi strânge lemn de construit și piatră cât voi putea ! DOMNULUI osanale ! Da, am vărsat sânge și am purtat mari războaie ! Căci pentru clădirea păcii, de trebuie, război pregătim. Strângem materiale cu răspundere, răbdare. Până când casa DOMNULUI fi-va și gata, domnia întărim ! Să dea DOMNUL pricepere, capacitate de înțelegere, să respectăm Legea lui YHWH, DOMN Dumnezeu*. Natan: *Reuși-vom, mărite, Casa DOMNULUI să-nălțăm ?*. David: *DA, ca poporul să nu devină ateu Să rămână credincios și în credință, iar DOMNUL să ne dea biruință în fapte, inimi credincioase, pace...*. Natan adăugă: *De vei reuși, mărite, sămânța voastră fie deplin binecuvântată ! Așa dușmanul va tăce*. David: *S-avem pace și speranță, să putem clădi ! Răbdare, inimi circumcise, îngăduință și vom reuși !*. În timpul zilelor sale, regele David strânse o sută de mii de talanți de aur, un milion de talanți de argint, Aramă și fier în cantități ce nu se pot cântări. Lemn și piatră, dar din acestea vor mai trebui, deci găsim De unde, urmau să aducă. Libanul avea lemn tare, trainic (decât Țara lui Israel) cedrii falnici, lemn bun Se tăiau cedrii (de oameni pricepuți ce lăsau pădurea să regenereze), se uscau și se pregăteau de drum. Se întocmeau plute din trunchiuri, bine legate și se trimiteau în porturile mari de destinație, pe mare. Leviții organizau primirea cedrilor. Ori trimiteau pe râuri interioare, fie trunchiurile se purtau în care>.
<Astfel glăsuiește fiul lui Iese, David, umil rege prin grația Măritului DOMN, al nostru Suveran și Rege !

Astfel grăiește bărbatul suit în înălțimi, unsul DOMNULUI lui Iacob și cel cu care nimeni nu se-ntrece. Imnuri de laudă Israel și Iuda îmi înalță ! Spiritul DOMNULUI prin mine a vorbit: Cuvânt înțelept ! DOMNUL, tăria de stâncă a lui Israel mi-a destăinuit: *De cel ce e înălțat între oameni este drept și domnia sa dovedește justă teamă de Dumnezeu, acesta e ca o lumină a dimineții calme și dulci, Când soarele grăbește pre zenitul fără de nori ! Iarba răsare la razele soarelui și stropii ploii prelungi. Nu este la fel rodul casei mele prin mila DOMNULUI ? Prin legământ de DOMNUL îndurător încheiat ! Și aceasta mi-este și salvare, dar și plăcere ! Nu de aceea DOMNUL rodul casei îl va înflori justificat ? Netrebnicii fi-vor îndepărtați precum măcăcinii, căci de înțepători ei cu mâna deloc nu pot fi apucați. Cel ce se atinge de ei să înarmeze cu fier și suliță și în flăcări vor fi arși cu totul și direct aruncați>. Scăpat din mâna dușmăniei regelui Saul care căuta să-i ia suflarea, cântarea lui David a răsunat: <Doar DOMNUL îmi este stâncă și fortăreață și doar DOMNUL de rău mă scapă negreșit și deîndat', DOMNUL îmi este stâncă de refugiu și scut, corn de salvare, adăpost și salvare, turnul meu tare ! Tu îmi ești și mă scoți din pericol ! Chemând neîncetat pe DOMNUL, la adăpost găsi-voi salvare ! Niște puhoaiete netrebnice mă urmăreau și înspăimântau, mă încercuieră talazuri înfricoșătoare... Mă năpădiseră frânghii ale lianelor juglei Șeolului, de lanțurile morții se păreau că nu am scăpare. L-am implorat pe DOMNUL, am strigat din necaz după ajutor DOMNULUI meu ! Și El m-a auzit ! Pentru că se mâniase, temeliile cerurilor s-au clătinat și pământul a tremurat și s-a zguduit... Fum și foc de cărbuni aprinși a ieșit. Aplecând cerurile, înmuindu-și picioarele într-o beznă adâncă, DOMNUL cobora zburând pe aripi de heruvim, pe aripi de spirit ! În El mă-ncred căci mi-este stâncă și tărie ! Întuneric nepătruns de jur împrejurul Său a ridicat drept cort, din ape întunecate, nori groși, Din strălucirea ce iradia aprinsă dinaintea Sa ca niște cărbuni aprinși au țâșnit iute, din lumină scoși ! Din înalt, DOMNUL a tunat. Glasul său a răsunat ! A săgetat din cer, a fulgerat lumină în a Sa risipă. Albia mării s-a dezgolit, temeliile pământului au apărut la suflarea DOMNULUI ! Eram pierdut, în pripă, M-a luat din ape mari și m-a ridicat. De mâna apăsătoare și puternică a dușmanilor El m-a salvat ! În mine și-a găsit deplină plăcere ! După curăția mâinilor mele și după dreptatea mea m-a cruțat și m-a scos în loc larg ! Căile DOMNULUI am păzit, nu m-am depărtat de El ca să făptuiesc necugetat ! De la legile și hotărârile Sale judecătorești nu mă voi abate, așa cum mi s-au dezvăluit și arătat ! Mă voi abține de la nelegiuire, mă voi abate de la rău, față de DOMNUL fi-voi ireproșabil și curat ! Cu cel loial fi-vei loial, cu puternicul ireproșabil fi-vei ireproșabil ! Căci eu te caut și te-am căutat ! Față de cel curat fi-vei curat, dar față de cel viclenit ca unul irațional te vei purta și comporta... Îl vei umili pe cel trufaș, dar față de cel ce se poartă umil îngăduitor și binevoitor te vei arăta. DOMNUL e lampa mea, El mă va călăuzi și în întuneric. Prin El contra trupelor de jefuitori mă ridic, Prin El pot să escaladez și-un meterez ori zid ! Calea Sa e justă, cuvântul pur mi se dezvăluie de strig ! El este scutul celor ce-l imploră în refugiul lor. Tuturor celor ce în El cred, le este stâncă protectoare ! Mă apăra, mă-ndrumă, pe muchiile râpelor cele abrupte mă ajută să mă cațăr precum căprioare, Pe vârfuri de munte mă înalță. În luptă îmi fortifică brațul și mâinilor mi-e pavază întăritoare, Iar brațele mele întărite săgetează din arcul de aramă, căci El e scut ! Prin umilință mă înalț tare, Gleznele-mi vor fi întărite și pașilor mei va face loc larg. Dușmanii îmi voi nimici, îi voi supune. Vor cădea sub picioarele-mi, căci DOMNUL cu putere de luptă mă-ncinge. Voi face cum îmi spune ! Prin tine voi răzbi, Tu îi vei face pe împotrivitori să fie biruiți de mine și îi voi zdrobi și risipi ! Ma vei ajuta să scap de defăimări, de ponegriri neîntemeiate venite dinspre ai lui Israel copii ! Păzit voi fi să mă înalț drept căpetenie a națiunilor și mă va sluji un popor ce nu am cunoscut ! Străinii se vor pleca întâmpinându-mă și urechile lor vor asculta, căci mânia mea ar fi durut. Ieși-vor tremurând din turnuri, curajul li se va ofili. DOMNUL e viu, a mea stâncă e binecuvântată ! Adevăratul Dumnezeu este răzbunătorul meu, prin El calea dreaptă îmi este pe deplin arătată ! El supune popoarele închinat înaintea mea, din mijlocul dușmanilor întotdeauna mă va scoate ! Tu mă scapi oricând de omul violenței gratuite și mă vei înalța deasupra oricărui împotrivitor. Iată de ce voi mulțumi dintre națiuni, îți voi dedica melodii, imnuri, căci Tu mi-ești ocrotitor. Căci Tu îmi dăruiești victorii înălțătoare, față de unsul tău, David, arăți deplină bunătate iubitoare. Pe timp indefinit, față de unsul David și rodul casei sale. Prin mila-Ți și grija Ta veșnic ocrotitoare ! DOMNUL e viu, a mea stâncă e binecuvântată ! Prin DOMNUL calea dreaptă mi-e pe deplin arătată ! Din mâna dușmanilor, unsul Tău a fost scăpat ! Domnia asupra Țării mi-a fost astfel încredințată. Adorația pentru DOMNUL, îndepărtarea de întortochiate căi rele și Viața just fie consolidată !>.

TIR- STRĂLUCIRE, CIVILIZAȚIE ȘI LĂCOMIE

(VT-EZECHIEL 27; 28; ADAPTARE)

Pentru corăbiile tirienilor, cei din Tarsis construiesc bordajul din lemn de ienupăr din Senir sosit. Iar pentru catarg, tarsienii fixau un trunchi de falnic cedru de Liban, dezgolit de frunze, dar tare solid. Prora o întocmeau din lemn de chiparos, cu fildeș adus din îndepărtat Chitim încrustată (fin decorată). Vâslele ce mențineau direcția: din copaci de Basan cioplite, tare rezistente, nava să fie bine manevrată. Pentru largile pânze ale velei din in de diferite culori frumos vopsite tocmai cu țara Misirului se coopera; Iar puntea cu o învelitoare din fir albastru și lână vopsită în purpuriu regal chiar cu totul se acoperea. În ținutul ghebalțiilor, ei având meșteri bătrâni, înțelepți și tare iscusiți, crăpăturile navelor se reparau; Mărfurile vestitei cetăți de navigatori a Tirului aliaților Tasisului adesea contra minereurilor se ofereau. Tirul prelua de la tarsieni: argint, fier, cositor, plumb, toate de navele lor cărate și în Tarsis prelucrate; De la Israel: grâu de Minit, delicatose, miere, ulei și balsam, toate acestea de tirieni erau preferate. Din Idumeea soseau: turcoază, lână vopsită în purpuriu, pânzeturii în culori dintre cele mai felurite, Țesături fine, corali, rubine. Din Șeba și Raema: parfumuri deosebit de plăcute, aur, pietre diferite, (Prețioase ori semi-prețioase). De la fiii lui Dedan și din îndepărtate insule: fildeș și lemn de abanos. Din Damasc: amfore cu prețios vin de Helbon și lână de culoare gri-roșiatică și se ofereau generos. Togarma trimitea animale de tracțiune ori viteză: cai, cai de luptă, catări. Casia, trestie, fier forjat, Acestea de Vedan și Iavanul din Uzal erau trimise. Tăria și însemnătatea ta deplin s-au revelat ! Pietre strălucitoare de rubin, jasp, topaz, crisolit, onix, jad, safir, turcoază, smarald te împodobeau, Toate în fine monturi de aur -pentru tine și frumusețea ta-. Atât de ușor la tine, Tir, se dobândeau. Prin destoinicia negoțului te-ai umplut de glorie în inima mării și de prea multă și nemăsurată bogăție... Timpurile însă te vor zdrobi –ai stârnit invidii-, îți vor grăbi decadența și vei ajunge de râs, de hoție. Oare vor izbândi să te protejeze și apere vajnicii tăi *oameni de arme* (perși, ludimi și oameni din Put) ? Ca atunci când își atârnavă în tine scuturi și coifuri (pe ziduri, de jur-împrejur). Fi-va oare ca la început ?

" *Cine este ca Tirul ?* Retic învechită întrebare: în mijlocul mării, Tirul a fost redus la tăcere total !". Cine ar fi crezut că gloriei nemăsurate, luxului, abundenței și bogăției s-ar putea pune vreodată hotar ? "Toți negustorii popoarelor vor fluiera degrabă a pagubă ! O groază neașteptată: decadență inopinată. Vâslași vânjoși *sidonieni, arvadieni* te-au purtat pe mări calme ori agitate ! Ținutul se zguduie deodată. Navigatorii vor coborî din corăbiile lor, vor privi zidurile, vor sta triști la țărniș și îndelung se vor tângui. Cu capete rase mânjite de țărniș pe ele, vor jeli încinși cu simple pânze de sac și în cenușă tăvăliți ! Se vor tângui îngânând amarnice cântece de jale și rugăciuni disperate ! Dar cine cu putere îi va auzi ?

" *Sunt desăvârșit în frumusețe !*"... glorificată era cetatea odinioară, nu demult... Acum, toți cei năvăliți Doar ruine jalnice vor mai putea privi ! Ale magnificei tale glorie strălucitoare de odinioară dărâmată ! Toți " *regii* " mării își vor lepăda de jale veșmintele lor brodate cu fire sclipitoare și privi-vor înmărmuriți. " *Cum ai pierit, oraș glorios, țărniș de navigatori destoinici !*". Acum ce se mai văd la tine: sfărâmată ! Putut-a Conducătorul citadelei de mare scăldată să susțină trufaș despre sine: " *Sunt un dumnezeu !*". Inima sa îngâmfată se umpluse de sfidătoare trufie ! Trufie deșartă în miez de mare ! " *Nu ești, zău ! Ești doar om pământean, cu destoinicie și râvnă, dar și păcate și încă cu belșug, pe îndestulate !*". Zicea el sforăitor despre sine: " *Printr-o înțelepciune ca a lui Daniel strâns-am bogății: aur și argint ! Să mai existe taine pentru mine ?*". Să nu fie ? Tainele mării-s destule, căci multe-n lume se cuprind !

Iată: deci, o dovadă clară de glorie deșartă ! Să dăm slavă Sfântului Unic, fie El binecuvântat ! Nu trecătorului om pământean, chiar regele regilor " *mării* ", oricât de mult pe sine însuși s-ar fi înălțat ! Splendoarea și strălucirea îți vor fi lovite de tăiș de sabie, îndelung devastate și chiar profanate... Nu-ți dori, om pământean, chiar și regele regilor " *mării* ", înălțare de sine pe talazuri revărsate... Atât de multe-s trecătoare ! Atât de poleită nimicnicie este în toate ! Nu căuta a te slăvi pe tine ! Ești simplu om pământean, nicidecum dumnezeu ! Nu mai căuta izvoare de deșartă laudă de sine ! Veți spune celui ce te distruge cu ură și nimicește strălucirea-ți: " *Sunt un dumnezeu* " ? Nicidecum. Trăiește dedicat în adorația Sfântă pe care o avea regele Hiram, înțeleptul ! Nu atfel, nu oricum ! Rege al Tirului ! A spus DOMNUL: " *Fost-ai heruvimul meu uns, ocrotitor ! Căci Eu te-am ales !*". Acestea le-a spus DOMNUL ! " *Fost-ai cândva ireproșabil, dar iată: și ție și-a venit timpul la cules, Fiindcă s-au găsit în tine, în gândurile tale intenții dintre cele nedrepte ! Căile-ți n-au fost perfecte ! Deși ai răspândit civilizație (ai învățat tainele scrisului), te-ai lăcomit nemăsurat ! Ale bogăției efecte !*

Din cauza splendorii și strălucirii tale nemăsurate, marea înțelepciune tu singur ți-ai pierdut. Ți-ai profanat sanctuarele cu nelegiuirile nedreptății comerțului. Toate acestea adânc au durut ! Nu trata cu dispreț pe cei purtați în exil, dar care dreapta credință cu fidelitate mi-o păstrează. Unul Singur este Sfântul Unic (binecuvântat fie El) ! Și El Viața o prețuiește, o onorează !".

Există un singur atotputernic, un unic Dumnezeu: este fără de tăgadă ! Sfântului Unic slavă ! Să fim înălțați printre Drepti toți ne dorim, toți râvnim ! Nu să ne scaldăm în pucioasă, în lavă. Să fim credincioși ca să putem nădăjdui, sperând că vom fi și noi cu adevărat Celor Vii alăturați... Este DOMNUL nostru, al Celor Vii ! Cei Vii ne sunt părinți iubiți, învățători dragi, dar și "confrați". "Confrați" în ascultare ! Și părinți în justa pe Calea Vieții îndrumare ! În dulce tihnă, în odihnă ! DOAMNE, oferi și muștrare, dar rogu-te, binevoiește și ne ostioiește durerile acute și ne alină ! Putem noi pe drumul Vieții fără de justă îndrumare ? Mai gândesc inimile noastre și la bine ? Înălțându-se în slava bogăției deșarte, degrabă chibzuiește omul pământean mai întâi la sine ! La tot Ce este Viu de Creatorul Sfânt dăruit, la Viață să chibzuim ! Să putem în firesc coexista ! Firesc și armonie în deplinătatea credință în dreptul Viului de a putea trăi nestingherit și ființa ! Și credință neclintită în măreția slăvită a DOMNULUI: mare, nețărmurită, deplină este puterea Sa ! Numai printr-o mai profundă chibzuință, cu VOIA SA Deplină echilibrul și firescul s-ar reazeza. Nu mai uita om pieritor, cât de pământean ești ! Nu te mai fuduli singur, singur nu te mai înălța. Nu spune vânturilor mării: "Sunt un dumnezeu", chiar dacă deții putere, tărie; nu uita *credința* ! Respectă Viața în totalitatea sa ! Respectă sufletul omului ! Suflete înrobite nu mai tranzacționa ! Nu cumpăra și nu vinde suflete de oameni, poate așa pe taluzurile albastre iar te vei reînsăuna... Atâtea iluzii și speranțe deșarte, dar de DOMNUL Dumnezeu prin justă credință nu te mai depărta ! Doar în credință și prin teama de DOMNUL la o schimbare în binele citadelei ai mai putea spera ! Privește-ne, DOMNUL nostru, ascunzișul gândurilor. Mărite DOAMNE, privește-ne, să ne poți cerceta. Doar amarnice strigăte și cântece de jale vor mai rămâne, citadelă a Tirului, în jalnica urmă a ta ! Putut-a Conducătorul citadelei de mare scaldată să susțină trufaș despre sine: "*Sunt un dumnezeu !*". Inima sa îngâmfată se umpluse de sfidătoare trufie ! Trufie deșartă în miez de mare ! "*Nu ești, zău ! Ești doar om pământean, cu destoinicie și râvnă, dar și păcate și încă cu belșug, pe îndestulate !*". Zicea el sforăitor despre sine: "*Printr-o înțelepciune ca a lui Daniel strâns-am bogății: aur și argint ! Să mai existe taine pentru mine ?*". Să nu fie ? Tainele mării-s destule. Prea multe-n lume se cuprind ! Vânzând fiii și fiicele poporului Sfânt al Israelului grecilor nesățioși, pe DOMNUL atotputernic ai jignit ! Singur înțelege, Tir neîndurător și trufaș, acestea sunt păcate mari, de neînchipuit față de cel Sfânt ! Nu te temi tu, oare, citadelă tare a Tirului, ca din și prin mânia Sa să fii pe vecie culcat la pământ !? Lasă trufia deoparte, singur purifică-te, căiește-te, sfințește-te ! Nu mai păcătui prin lăcomie vreodată ! Reamintește-ți mărfurile: argint, fier, cositor, plumb, toate de navele lor cărate și în Tarsis prelucrate; De la Israel: grâu de Minit, delicatose, miere, ulei și balsam, toate acestea de tirieni erau preferate. Din Idumeea soseau: turcoază, lână vopsită în purpuriu, pânzeturi în culori dintre cele mai felurite, Țesături fine, corali, rubine. Din Șeba și Raema: parfumuri deosebit de plăcute, aur, pietre diferite, (Prețioase ori semi-prețioase). De la fiii lui Dedan și din îndepărtate insule: fildeș și lemn de abanos. Din Damasc: amfore cu prețios vin de Helbon și lână de culoare gri-roșiatică și se ofereau generos. Togarma trimitea animale de tracțiune ori viteză: cai, cai de luptă, catări. Casia, trestie, fier forjat, Acestea de Vedan și Iavanul din Uzal erau trimise. Tăria și însemnătatea ta deplin s-au revelat ! Pietre strălucitoare de rubin, jasp, topaz, crisolit, onix, jad, safir, turcoază, smarald te împodobeau, Toate în fine monturi de aur -pentru tine și frumusețea ta-. Atât de ușor la tine, Tir, se dobândeau. Nu-ți dori, om pământean, chiar și ca rege al regilor "mării", înălțare de sine pe talazuri revărsate... Dorește-ți înțelepciune, pricepere adevărată, temându-te de valurile, vânturile furtunilor dezlegate. Căci ce este omul doar prin sine ? O clipă atât de trecătoare de prea scurtă și îngăduită ființare ! Dacă omul singur se-ndepărtează și se închină la lux și la obiecte, să uite că e furtună pe mare !? Toate-s trecătoare ! Deșertăciune este în toate ! Uită, Tirule strălucit, de nesațul ce te-a cuprins ! De tranzacții cu robi nu te mai preocupa ! De ce de aspră lăcomie ești atât de jalnic de prins ? Reamintește-ți prietenia frumoasă, frățească dintre măritul rege Solomon și regele tău, Hiram. Țările Israel și Iuda te doresc ca bună cetate prietenă și fidelă, nu ca inamic, nu ca dușman ! Ai fost un far al civilizației, ai răspândit lumină și binecuvântare: ale scrisului cele mari taine. Nu te dezbrăca de virtutea ce-ai avut-o ! Nu te dezgoli singură de ale binecuvântării "haine" !

ANEXA 1: GLOSAR SELECTIV DE PERSOANE DEIFICATE

În principal compilat după

Manfred Lurker- "The Dictionary of Gods, Goddesses, Devils & Demons", Routledge, London–New York, 2004;

Donald MacKenzie- "Miths of Babylonia and Assyria", Gresham Publishing Company, London; dar și după alte surse (majoritatea secundare).

AN/ANU (m)- Zeu suprem al panteonului sumerian. Zeul cerului, al creației, al regilor și al calendarului. Numele semnifică: "Mai Presus/Cer", caracterul cuneiform utilizat este cel pentru Divinitate (sumeriană Dingir). Căsătorit cu Ki/Uraš sau zeița Antum, adorat în templul E-anna din Uruk, centrul cultului său. Ki semnifică "Pământ/Țară" (echivalentă Uraš în cetatea Dilbat). Zeitate asistentă: Papsukkal (mesager al zeilor, paznicul porților). În akkadiană Anu, consoartă: Antu. Cu timpul capătă o autoritate mai degrabă simbolică, ca sursă a tot ce există, preeminența fiind acordată funcție de schimbările centrelor de putere zeilor Enki, Enlil, Assur;

ANUNA- Denumire colectivă pentru zeitățile unui anume oraș, semnificând "Cei de sămânță nobilă/princiară"; în akkadiană, Igigi semnifică zeitățile majore (simbolic, zeitățile cerești), iar Anunnaki zeitățile de importanță mai redusă (simbolic, zeitățile subpământene);

ARINNA- Denumirea unui oraș hitit și a zeiței hitite "Soarele Arinnei" sau "Regina Cerului și a Pământului". Simbol cultic: discul solar. Numită și Arinnidu (după un altar închinat ei);

ASARLUHI/MARDUK- Zeitate a justiției și legii, asociat cu puterile magice ale incantațiilor (Marduk era căsătorit cu Sarpanitum. Era tatăl lui Nabu. Templul său era E-sagila în Babilon);

ASSUR (m)- Zeul orașului Assur, identificat fie cu Enlil, fie cu An. Ulterior identificat cu Anșar, semnificând "totalitatea cerului" sau "orizontul cerului". Zeiță consoartă îi este Ninlil. Rol justițiar și de influențare a sorților războiului. Este reprezentat ca o zeitate cu aripi, încordând arcul pe fondul discului solar. Primește epitetul: "Tată al zeilor"/"Mare munte", atunci când preia preeminența panteonului în raport cu Enlil (succesorul lui Enki);

DAGAN/DAGON (m)- Zeu pare-se agricol (zeul grânelor), adorat de populația amorită în Mari, în Terqa, dar și în Ugarit și în ținutul filistenilor din Canaan. În Mari era unul din liderii panteonului. În ebraică Dagon. Era fiul lui Adad/Hadad, consoartă fiindu-i Šala;

DIMME/LAMAȘTU - Demon care provoacă febră și boli ale copilăriei la copiii de vârstă mică. Literatura sumero-akkadiană furnizează o serie de incantații contra demonului Lamaštu;

DUMUZID/DUMUZU/AMA'UȘUMGAL/TAMMUZ(m)- Zeul vegetației, pastorației. Simbolizează ciclurile naturale de regenerare a vieții vegetale (principiul inseminării masculine). Numele semnifică în sumeriană "adevăratul fiu". Poartă epitetul Ama'ușumgal. Centrul său cultic era în Bad-Tibira, unde e menționat ca rege păstor mitologic. Și numele unui rege al Uruk, cca. 2.600 î.e.n., un pescar din Kuara care-l capturează singur pe regele E-me-barage-si al Kiș (acesta din urmă supusese țara Elam). În ebraică și aramaică era denumit Tammuz;

ENKI/NUDIMMUD (m)- Zeul apelor subterane, al înțelepciunii, istețimii, inovațiilor tehnice, dar și al ritualurilor de purificare. Numele semnifică în sumeriană "zeul pământului" sau "zeul lumii" (MacKenzie). Entitate diriguitoră a cetății Eridug. Se credea că locuiește în templul

său principal din Eridug, E-abzu. Căsătorit cu Damgalnuna, având ca fiu pe Asarluhi (echivalat cu akkadianul Marduk). Era adorat în templul E-abzu sau E-engur din Eridug. Zeitate asistentă: Isimud. În akkadiană Ea, zeitatea consoartă e denumită Damkina (forma greacă Daukē), mamă a zeului akkadian Marduk (echivalent sumerian Asarluhi);

ENLIL/NUNAMNIR (m)- Zeul vântului, al forței furtunii, dar și al autorității guvernării, centrul său principal era orașul Nippur. Era o personificare a energiei, forței și autorității. Căsătorit cu Ninlil, zeitate a destinelor. Era adorat în templul E-kur din Nippur. Zeitate asistentă: Nusku/a (zeitate a focului și luminii, simbolizat de lampa cu ulei, adorat în Harran și în Siria). În akkadiană Enlil/E-Illil, consoartă: Ninlil. Devine (ulterior lui Enki și înaintea lui Assur) lider al panteonului, schimbări datorate mutării centrelor politice în regiune;

INANNA/NINEGAL (f)- Zeița războiului, pasiunii, dragostei. Consort: Dumuzid, adorată în templele E-anna din Uruk, E-ulmaš din Akkad, Hursaĝkalama din Kiš. Zeitatea asistentă: Ninšubur. În akkadiană Iștar, consort: Dumuzu. În Kiš, consort: Zababa. Denumită și Ninnana (regina cerului) sau Ninsianna (zeița planetei Venus). Simbolul său e stilul din trestie cu care se inscripționau semnele cuneiforme. E reprezentată adesea într-o aureolă strălucitoare de raze de lumină (radiind din tot corpul). Centrul cultic principal era în Uruk;

INZAK (m)- Zeul protector din Dilmun, a cărui consoartă era Panipa. Uneori este considerat zeu protector în Agarū (coasta peninsulară și posibil insula Failaka, numită și Agarum, unde era un centru cultic dedicat lui Inzak și zeiței Panipa);

IȘARA/EȘARA (f)- Zeița a judecării și ofrandelor, precum și garantă a legămintelor. Emblema sa era un scorpion. Purta în Ugarit epitetul Hulmittu (șarpe/șopârlă), iar în Hatti "Regină a munților" (după Lurker);

IȘKUR/ZABABA/ADAD/HADAD (m)- Zeul vremii, ploii, furtunii, sorții războiului. Fiu al lui An, poartă epitele de "Domn al abundenței" și Ramman (ca zeu al vremii și al fulgerelor), semnificând rolul său germinator, prin dezlegarea ploilor. Animalul său simbolic era un taur, iar semnul său era un mănunchi de fulgere. Căsătorit cu Šala, adorat în templele E-karkara din Karkara, E-ugalgal din Eneĝi. Zeitățile asistente: Šullat și Hanis. În akkadiană Adad, vest semitic Hadad/Haddu, zeitatea consoartă e Šala, fiu fiindu-le Dagan, zeul grânelor. În Kiš este echivalent Zababa, soț al Inannei/Iștar, adorat în Hursaĝkalama, zeu al furtunii și războiului;

KI/URASĜ (f)- Zeița pământului, consoarta zeului An. Fructul dragostei lor era zeița Ninisina. Sub numele Uraš adorată în cetatea Dilbat. În Sumer era folosită și denumirea Uraš;

KITITUM – Zeitate adorată în Ešnunna, echivalentă cu Iștar/Inanna. Altă zeitate menționată în Ešnunna era zeul Tishpak (zeu războinic, protector al Ešnunnei);

LAMA/LAMASSU - (1) În mituri, un demon feminin binevoitor și protector, care în perioada asyriană târzie, împreună cu Šedu era instalat la intrarea în palate, ca reprezentări om-taur înaripate. (2) Zeitate semitică a cetății Mari. Apare într-o frescă din Mari reprezentând investirea ca rege a lui Zimri-Lîm în două ipostaze: ținând un vas de apă în mâini, din care curge apă, udând plante și în șuvoi sunt reprezentați și pești. A doua ipostază, în picioare, își înalță mâinile în atitudine și poziție de rugăciune;

MARTU/AMURRU (m)- Zeul orașului Ninab și a populației amorite, denumit și Ilu Amurru. Descriș ca zeu păstor și al furtunii, supranumit și Bêlu Šadī/Bêl Šadê, "Domnul muntelui". Alte supranume erau Ramān: "Fulgerătorul/Trăznitorul" sau Bāriqu: "Zgomotul produs de trăznet", Consoarta sa era zeița Ašratum. Alte surse indică supranumele: Belit-Sheri, "Doamna Deșertului/Stepei" pentru Ašratum. Într-o legendă sumeriană, apare menționată o promisiune de căsătorie dintre Martu și Adgar-kidug, fiică zeiței Numușda (la rândul ei fiică a zeului lunar Nanna) cf. Bertman.

MES- (akkadiană parsu). Termenul semnifică decretele zeilor fundamentale pentru evoluția civilizației și care privesc instituțiile sociale, practicile religioase, tehnologiile, regulile de comportament (etica și manierele), moravurile, condiția umană. Mes sunt fundamentale în înțelegerea sumerienilor a relației dintre zeități și oameni. S-a păstrat o listă fragmentară de mes-uri. Acestea acoperă toate domeniile civilizației;

NABŪ/NABIUM (m)- Zeul scrierii și a înțelepciunii, fiul lui Marduk și Sarpanitum. Se spune despre el că inscripționa tabletele destinelor. Căsătorit cu Tašmetum ("Cea care aude rugăciunile": mijlocitoare a rugăciunilor). Centrul său cultic era în Borsippa;

NANNA/SU'EN/AŠIMBABBAR (m)- Zeul lunii, calendarului și a șeptelului (cu referire la fertilitate). Supranumele En-Zu semnifică "Domnul înțelepciunii". Căsătorit cu Ningal, "Marea Regină/Marea Doamnă". Era adorat în templul E-kišnugal din Ur și în Gaeș și Harran. În akkadiană era numit Su'en/Namrașit, consoartă e Ningal (zeița interpretării viselor, onorată în altarul Ĝipar din Ur. Numită și Nikkal în Siria, acestei zeițe i s-a dedicat un imn muzical într-o serie interval în două tonuri, cântată pe o liră cu nouă corzi. Descoperită în Ugarit, aceasta reprezintă actualmente cea mai veche notație muzicală cunoscută). Fiica regelui Sargon, prințesa și scriitoarea En-heduanna a fost Mare Preoteasă a lui Nanna în Ur. Epitetele sale erau: "Cel cu răsărit strălucitor" și "Gloria cerului". Ceremonialele de stabilire (determinare) a bunăvoinței sorțiilor pentru regele Šulgi au fost efectuate în E-kišnugal (banchete ale zeilor);

NANŠE (f)- Zeița pescuitului și divinației, preocupată de justiție socială. Adorată în Lagash;

NAMMU (f)- Zeița-mamă primordială a apelor dulci, cea care dă naștere zeilor în mitologia sumeriană. De asemenea, creatoare a umanității și a cerului și pământului;

NERGAL/GUGALANNA/ERRA (m)- Zeul lumii subpământene, morții, războiului, foametei, molimelor. Căsătorit cu Ereškigal, sora Inannei/Ištarei. Adorat în templele E-meslam din Guduā, Akkad. Zeitatea asistentă: Namtar Ugur/Išum. În akkadiană Nergal sau Erra consoartă: Ereškigal-Allatu/Mamitu (zeița legămintelor). În vechime numit Meslamta-ea;

NINAZU - Zeul lumii subpământene, războiului în Ešnunna, adorat în templul E-sikil. În Enege, zeul creșterii vegetației și tratamentelor curative, adorat în templul E-enegi. Numele său semnifică "Domnul vindecător". Căsătorit cu Ningirida, fiul său fiind Ningișzida;

NINHURSAĜA/NINMAH/NINTU(R)/ARURU (f)- Zeița nașterii, fecundității, creației. Căsătorită cu Šulpa'e, zeu al fertilității și astralului, symbol al planetei Jupiter, "strălucirea tinereții". Era adorată în templele E-mah, în Keș și Adab. În akkadiană Ninmah, semnificând "cea mai mare regină", Dingirmah, "cea mai mare divinitate" sau simplu Mah;

NINISINA/NINTINUGA/BABA/GULA (f)- Zeița vindecării (tratamentelor curative), uneori a prosperității. Căsătorită cu Pabilsaĝ, Endaga. Adorată în templul E-galmah din Isin. Fiul său era Damu, al cărui epitet era "Mare preot al exorcismului" (Lurker). MacKenzie face referire la Damu ca la o zeiță binevoitoare și iubită a visurilor plăcute, care aducea alinare și vindecare celor în suferință (probabil confundat<ă> cu Ninisina). În akkadiană Gula, Baba, Ninkara/Ninkarrak (templu în Terqa), consort Pabilsaĝ (fiu al lui Enlil, centrul cultului său era Larak);

NINGÎȘZIDA – În Ġișbanda, zeul creșterii vegetației și tratamentelor curative, adorat în templul E-ninġișzida. Zeitate din panteonul Lagash, fiul lui Ninazu. Numele său semnifică: "Domnul copacilor drepți". Veghea accesul la Ceruri. Căsătorit cu Azimua (în akkadiană Bēlet-șēri), sora lui Tammuz;

NINKASI – Zeiță a berii și a drojdiei de bere (pentru panificație) și pentru producerea berii, de asemenea cunoscută ca Ninguenaka. Fiica lui Enki-Nudimmud și a lui Ninti;

NINLIL (f)- Zeitatea destinului, soția lui Enlil, semnificând "boarea regină", "regină a adierii". Adorată la Nippur și Šuruppak, e o zeiță plină de compasiune, cu trăsături materne;

NINURTA/NINGIRSU (m)- Zeitatea legii, scrisului, agriculturii și vânătorii. Și a vântului sudic, fiind asociat cu planeta Saturn. Numele său semnifică "Domnul pământului", probabil cu sensul de "Domn al arăturii/pământului arat". Altă interpretare oferită este de "Domn al orzului". Considerat zeitate solară. În Lagaș era numit Ningirsu ("Domnul din Girsu"), acesta fiind invocat și pentru protecție militară, fiind zeitatea ce patrona Girsu și Lagash. Ningirsu era o zeitate agricolă, a furtunii și a războiului. Zeița consoartă era Ugallu/Nin-Nibru în Nippur și Bau/Baba (E-tar-sir-sir) sau Gula în Lagaș. Învinge în luptă un animal simbolic numit Imdugud (akkadiană Anzû), un vultur cu cap de leu (ființă jumătate demonică, jumătate divină), amenințător pentru animalele domestice și care ar fi furat Tabla destinului (conținând detaliile sortii și a viitorului) de la tatăl lui Ninurta, zeul Enlil. Adesea este reprezentat cu arc și săgeată, o sabie curbată sau o măciucă vorbitoare denumită Sharur, care se poate întrupa într-un leu înaripat. Adorat în templele E-šumeša în Nippur (în triada părinți Enlil, Ninlil și fiu: Ninurta) și în Lagash în E-ninnu. În akkadiană numit Ninurta, zeitatea consoartă e Nin-nibru;

NINŠUŠINAK/INŠUŠINAK (m)- Zeitate principală adorată în Elam și Susa, denumirea sumeriană semnifică "Domnul Susei";

NISABA/NANIBGAL (f)- Zeița orzului, scrierii, caligrafiei, administrației. Căsătorită cu Haya. Adorată în templul E-zagin din Ereș. În akkadiană Nisaba, consort Haya echivalat uneori cu Nabû (zeul babilonian al scrierii și a înțelepciunii). Este cea care oferă cunoaștere omului;

ŠARA (m)- Zeu al războiului în Umma, fiul Inannei și a lui Dumuzid. Consoartă îi era Usakara;

UTU/ŠAMAŠ (m)- Zeu soarelui, a justiției, oracolelor. Căsătorit cu Šerda/Šerida, adorat în templele E-babbar din Larsa și Sippar (templul alb). Zeitate asistentă: Bunene/Panuna. În akkadiană Šamaš, reprezentat îndeosebi sub forma discului solar cu aripi; zeitatea consoartă era Aya;

TIAMAT (f)- Zeița primordială a apelor sărate. Împreună cu Abzu/Apsu, dă naștere următoarei generații de zei.

ANEXA 2: GLOSAR SELECTIV GEOGRAFIC

În principal compilat după sursele:

Trevor Bryce- "The Handbook of the Peoples and Places of Ancient Western Asia. The Near East from the Early Bronze Age to the fall of the Persian Empire", Routledge, London-New York, 2009;

Bertman-"Handbook to Life in Ancient Mesopotamia", Facts on File-New York, 2003;

Leo Oppenheim- "Letters from Mesopotamia", Chicago University Press, 1967.

AKKAD/AGADE- Oraș și Imperiu fondat în epoca bronzului timpuriu de către Sargon, Sharrum-kin în akkadiană. Imperiul a durat de la fondare, din anul cca. 2.334 î.e.n. până în 2.193 î.e.n. sub Shar-kali-sharri. Sub Shar-kali-sharri Imperiul a fost distrus de raidurile populației denumite Gutians, venită din regiunea muntoasă Zagros. Imperiul akkadian a fost un important factor de difuzare a scrisului, culturii și civilizației sumeriene în vestul Asiei;

CHARCHEMIS- Cetate pe cursul superior al Eufratului, la granița dintre statele moderne Turcia și Siria. Subiect al regilor cetății Ebla. Ulterior vasali ai regatului Yamhad, apoi ai regatului Mittani (unde se vorbea limba hurrită sau hurrian). E cucerit de hitiți. Important centru neohitit după prăbușirea regatului hitit (datorită Popoarelor Mării). Zeitate principală: Kubaba;

DILMUN- (Sumeriană Dilmun, akkadiană Tilmun) Conform tradiției, țărâm inițial de unde s-a răspândit cultura. Erau adorați Inzak (echivalat cu Nabu) și Panipa în Agar (coasta peninsulară și insula Failaka) și Meshkilak. Zonă de tranzit a comerțului maritim, e identificată de unii autori cu coasta N-E a Peninsulei Arabice (arhipelagul Bahrain, cu o extensie în insula Failaka, lângă coastele Kuwait-ului). Dilmun este asociat cu paradisul: după versiunea sumeriană a potopului, Ziusudra și soția sa s-ar fi stabilit prin bunăvoința zeilor în Dilmun. Dilmun aproviziona pe cale maritimă Mesopotamia cu lemn, cupru, fildeș, aur, argint, pietre semiprețioase, fiind o importantă zonă de tranzit comercial, preluând și reexportând. Aici soseau mărfuri (cupru, diorit) din Magan (coastele Omanului) și Meluhha (valea Indusului). În modernul Barbar din Bahrain s-au descoperit ruinele unui templu din piatră, înconjurat de ziduri și dedicat zeului sumerian Enki, datat cca. 2.200 î.e.n.;

ELAM- (Sumeriană Elam, akkadiană Elamtu, nume elamit Haltamti). Țară situată în vestul Iranului, putere regională, care a dezvoltat scriere și civilizație proprie. Principalele orașe erau Susa (capitala), Anšan, Awan, Šimaški, Arawa/Urua, iar în panteonul zeităților onorate în centrul cultic Dur-Untaš (Čoga-Zanbil): Inšušinak (zeitate principală a Susei și Haltamti), Išmekarab, Nabu (în Susa), Napiriša, Kiririša, Kilah-šupir, Manzat-Ištar (în Anšan), Pinikir, Humban, Kirmašir sau Kirwašir, Nahhunte/Narunte/Nahhundi (în Awan), Ruhurater, Hišmitik (în Šimaški), Beltiya. Adeseori în conflict și uneori în alianță cu orașele și regatele mesopotamiene, a intervenit politic în Orientul Mijlociu, rezistând de-a lungul mileniilor și perpetuându-și cultura și civilizația originală;

EKALLATUM/EKALLATE- Oraș mesopotamian la vest de Tigru, nu departe de Așur. Samsi Addu/Šamši-Adad, fiul liderului amorit Ila-kabkabu (stăpânitor local în Terqa) asediază și cucerește cetatea în 1.796 î.e.n., ulterior o folosește ca bază pentru cucerirea Mesopotamiei Superioare. El mută reședința la Shubat-Enlil (Shehna), reconstruind orașul abandonat. Ekallatum devine sediul viceregelui Išme-Dagan, fiul cel mare al lui Samsi-Addu, iar Mari este condus de fiul secund, Yasmah-Addu. După o scurtă ocupație a orașului de către trupele din

Ešnunna, Ișme-Dagan e restabilit de babilonieni, devenindu-le vasal. Îi succede fiul său, Mut-Askur (vasal al Babilonului ?). Cucerit definitiv de asirieni, își pierde autonomia;

ERIDU(G)- (Sumeriană Eridu-ki, akkadiană Irātu, modern Tell abu Shahrain, sud de Basra, Irak). Cetate sumeriană, sediul primilor regi conform Listei Sumeriene a Regilor, având ca patron pe En-ki sau Ea în akkadiană, considerat fondator al orașului, al cărui templu era Casa Apelor sau E-abzu, uneori numită Engur. Enki/Ea sălășluia în E-abzu, considerat izvor al sursei vieții. Regatul său ar fi fost regatul apelor dulci subterane. Eridu(g) pare să fi fost o așezare extrem de veche la gura de vărsare în Golful Persic a Eufratului, întemeiat cca. 5.400 î.e.n. cf. descoperirilor arheologice. Zona centrală a așezării urbane era constituită dintr-un impresionant templu din cărămizi de lut, pe o platformă tot din cărămizi de lut, cu o zonă joasă care colecta apa. Templu era reconstruit și extins periodic, de regulă suprapus. Site-ul consta în șapte coline. Sub regele Ur-Nammu s-a reconstruit templul lui Enki/Ea și s-a construit un impresionant ziggurat;

EȘNUNNA- (modern Tell Asmar). Oraș-stat și capitala unui regat în mileniul al doilea î.e.n. situat în bazinul râului Diyala, dar datând anterior, chiar din mileniul al patrulea. Erau adorate divinitățile Abu și Tishpak (zeu războinic, protector al Ešnunnei, considerat echivalentul lui Teshub, zeu hurrian al furtunii sau al atmosferei). După ce a fost sub jurisdicția dinastiei Ur III, fiind guvernat de ensi (guvernator), cunoaște o perioadă de independență, stabilind un regat între Tigru și zona muntoasă și impunându-se în politica regională. Cade sub influența babiloniană, după ce suferă mai întâi un atac elamit. Ultimul rege al său este Anni (C18 î.e.n.);

HATTI- Regiune situată în nord-centrul Asiei Minor din epoca bronzului. Ulterior a desemnat regatul hitiților, anume ținutul hitit în interiorul bazinului râului Halys, în primele două treimi ale mileniului al II-lea î.e.n. Putere majoră regională. Capitala statului hitit era la Hattusa (modern Boğazköy/Boğazkale), dominată de acropolea sa care găzduia palatul regal;

HAMATH- Oraș situat pe cursul râului Orontes, dominat de un deal pe care erau construite o citadelă și importante edificii. Un templu în Hamath era închinat zeiței Ba'alat;

HURSAĜ-KALAMA- (Sumeriană Kiș-ki, akkadiană Kiššatu, modern Tell Ingharra, în proximitatea localității Kish, Irak). Cetate sumeriană, ținând și ulterior practic contopită cu Kish, unde se găseau două ziggurat-uri. În localitate era venerată Innana/Iștar, un templu fiindu-i închinat zeiței. Loc de cult;

IDIGNA- (Sumeriană Idigna: "apă curgătoare", akkadiană Idiqlat, ebraică Hîddeqel). Fluviul Tigru;

KAZALLU- Oraș-stat în nordul Babiloniei, este cucerit de regele Rimuș (2.278-2.270 î.e.n.) și devine subiect al statului akkadian. După distrugerea dinastiei Ur III de către Gutians, Elamiti sau Subarians, este refăcut și devine pare-se centrul regiunii Mutiabal, cu un anume grad de autonomie, uneori dependentă de Babilon, a cărei stăpânire o contestă adesea prin revolte succesive. În templul Kun-satu erau adorați Numușda (fiul lui Nanna) și soția sa, Namrat;

KISH- (Sumeriană Kiș-ki, akkadiană Kiššatu, modern Tell al-Uhaymir, la 12-15 km est de Babylon/Babili, Irak). Cetate sumeriană, centru de putere și sediu al primilor regi după potop, având ca patron pe Zababa, pentru care s-a construit un ziggurat și un templu, unde existau

construcții ce găzduiau și o școală de scribi, pe colina actualmente denumită Tell al-Uhaymir. Importanța orașului rezultă și din titlul de rege al Kish, asumat de dinastia, indiferent de locul lor de origine;

KUARA- Mică localitate portuară sumeriană în proximitatea Eridug. Zeitatea titulară era Asarluhi (akkad Marduk), zeu al justiției și legii, înzestrat cu puteri magice (căsătorit cu Sarpanitum, tatăl lui Nabu, adorat în E-sagila în Babilon). Asarluhi era fiul lui Enki;

LARSA- (modern Senkereh). Localitate sumeriană între Ur și Uruk, unul din centrele cultice ale lui Șamaș;

LUASH (LUGATH/LUHUTI)- Ținut în N-V Siriei, la nord de regatul Hamath, cu capitala Hatarikka/Hazrek. Periodic, a aparținut de Hamath;

LAGASH- (modern al-Hiba). Cetate sumeriană, centru regional, întinsă pe cca. 300 de hectare. Regiunea consta din trei centre urbane: Lagash propriu-zis, Girsu (modern Tello), Nina-Sirara (modern Zurghul). Zeitățile venerate erau Ningirsu și Bau, cuplu divin, având ca descendenți zeitățile Ig-alima și Shul-shagana. În Nina-Sirara era venerată Nanșe. Bogată regiune agricolă și manufacturieră, cu intensă activitate comercială. Împărații akkadieni Sargon și Rimuș atacă Ur și Lagash, distrug cetățile și iau populația captivă. La căderea Imperiului akkadian în 2193 î.e.n., o nouă linie dinastică restaurează gloria regatului. Reprezentativ este regele Gudea, protector al comerțului, artelor, literaturii, restaurator al lăcașelor de cult. Panteonul local în Lagash cuprindea zeitățile: An; Ninazu, Gatumdu, Enlil, Ninhursaga, Enki; Ningișzida, Geștinanna, Baba sau Bau-Ningirsu, Inanna, Nanșe, Nindara; Ig-alima, Shul-shagana;

MAGAN/MAKKAN- Regiune în nordul Omanului, de unde proveneau lemn, cupru (minereuri), diorit, pietre semi-prețioase, pare-se aur, argint și din tranzit comercial;

MALGIUM- Oraș/oraș-stat situat pe Tigru, în amonte de Mashkan-shapir. În perioada babiloniană veche a fost capitala unui mic regat. Pierde independența, devenind posibil vasal/aliat al Elamului, apoi provincie babiloniană (după înfrângere, populația e deportată);

MARHAȘI- (Sumeriană Marhași, akkadiană Barahshum/Parahshum). Regat în regiunile vestice ale Iranului, aflat în vecinătatea Elamului, cu care adesea se afla în alianță. Intră în alianța Marii Revolte ale vecinilor Imperiului Akkadian în timpurile lui Manishtushu și Naram-Sin. În timpul dinastiei Ur III, relațiile cu Mesopotamia se îmbunătățesc, stabilindu-se relații diplomatice strânse și alianțe dinastice;

MARI- (modern Tell Hariri). Oraș aflat pe cursul mijlociu al râului Eufrat, în conformitate cu lista regilor sumerieni a fost după potop centrul celei de-a zecea dinastii. Erau construite temple dedicate zeităților Iștar, Ninni-Zaza și Iștarat. Intră sub autoritatea Akkad, apoi devine regat independent cu o cultură amorită, fiind adorați zeii Dagan (în principal), Așnar, Sumuqan, Annunitum. Alte zeități: Ninni-Zaza, Iștarat, Iștar, Ninhursag, Șamaș. Atinge apogeul puterii sale ca regat independent sub regii Yahdun-Lîm, Sumu-Yamam, cunoaște o scurtă perioadă asiriană, apoi preia conducerea Zimri-Lîm. Autoritatea sa era întinsă asupra orașelor Terqa, Tuttul, Dur-Yahdullim (fortăreață ridicată de regele Yahdun-Lîm);

MELLUHA- Teritoriu al civilizației harrapan din valea Indusului, sursă pentru sumero-akkadieni de produse precum abanos, fildeș, aur, argint, cornelian, lapis lazuli. Erudiții Parpola interpretează numele din dravidianul *mel akam* cu sensul "ținut înalt" (regiune deluroasă);

NIPPUR- (Sumeriană Nibru sau Enlil-ki, akkadiană Nibbur, modern Nuffar/Niffer, în Irak). Cetate sumero-akkadiană, centru cultic și centru politic al Împăratului akkadian Sargon. E așezată pe ambele maluri ale canalului Shatt en-Nil, unul din vechile cursuri ale Eufratului. A devenit centrul religios mesopotamian dominant, în el fiind situat un ziggurat și E-kur, templul închinat lui Enlil, dar și alte temple (dedicate Innanei sau zeiței Gula, soția lui Ninurta). Era centru educațional, școală de scribi și de creație (compoziție). Panteonul local din Nippur cuprindea zeitățile: An, Ki/Uraš, Nammu; Ninhursaga, Șulpae, Enlil, Ninlil, Enki, Damgalnuna; Nergal, Ereškigal, Nanna/Suen, Ningal, Ninurta, Nin-nibru, Ișkur, Șala, Nanșe, Nindara, Asarluihi; Utu, Șerda, Inanna, Dumuzi, Șara, Usakara. În Nippur s-ar fi ținut întrunirile zeilor, împreună cu școala de scribi și templul lui Enlil făceau din Nippur centru cultic (oraș-templu);

PURRATUM- (Sumeriană Buranun/Buranum, akkadiană Purattu, ebraică Përat, aramaică Prät/Frot). Fluviul Eufrat;

TERQA- (modern Tell Ashara, Siria) Oraș provincial pe cursul Eufratului, dependent politic de Mari. Devine capitala unui regat independent sau autonom după căderea cetății Mari în 1761 î.e.n. Temple închinat zeităților Dagan (zeul grânelor) și Ninkarrak (zeița vindecării);

UGARIT- (modern <ar> Ras-Chamra, Siria). Oraș-stat port la marea Mediterană. Limba sa aparținând grupului NV semitic cu o interesantă tradiție mitologică (parțial reflectată și în texte sacre) se scria cu caractere cuneiforme (a II-a jumătate M2). Amplasarea favorabilă la întretărirea rutelor comerciale i-a conferit în epoca Bronzului o însemnată prosperitate, dar a și condus la distrugerea așezării de către invazia Popoarelor Mării. Divinitățile adorate local erau Baal (epitet: "Domn", zeul furtunilor. Echivalat uneori cu Haddu/Hadad) și Dagan. În Ciclul mitologic al lui Baal, divinitățile amintite sunt: Baal, El (vechi rege al zeilor, substituit de Baal), Anat (sora lui Baal), Ashtart (zeița iubirii și războiului, echivalentă cu Iștar și Astarte), Șapaș (zeița soarelui), Așerat (consoarta lui El). Baal corespunde parțial zeului Ilu Amurru, supranumit Bêlu Șadî/Bêl Șadê, "Domnul muntelui", a cărui consoartă era Așratum/Belit-Sheri ("Doamna Deșertului/Stepei"). Aceasta este menționată și drept consoarta lui El în tradiția N-V semitică, ceea ce sugerează de fapt că zeitățile El, Ilu Amurru, Baal se suprapun și se contrapun, deopotrivă (funcție de disensiunile sau fuziunile tribale). Continuitate a sitului în epoca fierului ca așezare rurală;

UR- (Sumeriană Urim, modern Tell al-Muqayyar, Irak). Cetate sumero-akkadiană, centrul celei de-a treia dinastii din Ur. Zeitățile adorate erau Nanna/Suen, zeul lunii și Ningal. Zigguratul cetății era denumit E-hursag (Casa munte), un mausoleu construit pentru Șulgi și Amar-Su'en. În oraș erau celebrate: marea sărbătoare a lui Nanna și akitum, de două ori pe an în timpul echinocțiului. Atunci se desfășurau procesiuni rituale în care se purta statuia lui Nanna. După distrugerea orașului de către elamiți, Ur este reconstruit de regii din Isin;

URUK- (modern Warka). Cetate sumero-akkadiană situată pe un vechi curs a râului Eufrat. În Uruk s-au descoperit cele mai vechi dovezi ale scrierii în regiune (scriere pictografică și notate numerică, datând cca. 3.100 î.e.n.). Era apărat de un zid de cărămidă, lung de 9,5 km. Sub

regele Ur-Nammu a fost construit un ziggurat. După o scurtă perioadă sub autoritatea regilor din Isin, intră sub autoritatea regilor din Larsa, cu o perioadă de independență;

ZAHARA- Țară situată într-un ținut înalt din proximitatea Elamului și a Marhași, intră în alianța anti-akkadiană cu vecinii săi, alianță învinsă de regii Rimuš și Shar-kali-sharri.

ANEXA 3: GLOSAR SELECTIV DE CONDUCĂTORI ȘI CRONOLOGIE DINASTICĂ

În principal, REPRODUS INTEGRAL după:

Trevor Bryce- "The Handbook of the Peoples and Places of Ancient Western Asia. The Near East from the Early Bronze Age to the fall of the Persian Empire", Routledge, London-New York, 2009;

Cu sumare completări ÎN ITALIC (caracter micșorat) din alte surse (Bertman-"Handbook to Life in Ancient Mesopotamia", Facts on File-New York, 2003; alte surse secundare, în special: wikipedia/Sumerian_King_List).

NOTĂ: Periodizările sunt aproximative și nu absolute. Pot fi extrem de inexacte și nu servesc unor referințe absolute. Periodizările sunt încă disputate de către istorici.

(EPOCA) PALEOLITIC(Ă): *mijlocul M70 î.e.n.–mijlocul M9 î.e.n.*

(EPOCA) MEZOLITIC(Ă): *mijlocul M9 î.e.n.–mijlocul M7 î.e.n.*

(EPOCA) NEOLITIC(Ă): *mijlocul M7 î.e.n.–mijlocul M5 î.e.n. (5.800 î.e.n.)*

(EPOCA) CALCOLITIC(Ă): *(PERIOADA UBAIDĂ) mijlocul M5 î.e.n. (5.800 î.e.n.)– sf. M4 î.e.n.*

(EPOCA) BRONZULUI TIMPURIU: *sf. M4 î.e.n. – c. 2000 î.e.n.*

Sumer: *Conducători antediluvieni între C35...C30 î.e.n. în orașele Eridu<g> (Alulim, Alalgar), Bad Tibira (Enmenlu-Anna, Enmengal-Anna, Dumuzi), Larag (Ensipazi-Anna), Zimbir/Sippar (Enmendur-Anna), Shuruppag (Ubar<a>-Tutu). Dezvoltarea vieții urbane și scrierii cuneiforme în orașe-state interdependente (conflictuale uneori).*

Alulim (în Eridu<g>). Primul lider din lista regală

Dumuzid păstorul (în Bad Tibira). Al 5-lea din listă

Ubara-Tutu (în Shuruppag). Al 8-lea din listă, ultimul înaintea potopului

Potop (C29 î.e.n. ?) : "Then the Flood Swept Over".

Berosos (preot în Babylon, C3 î.e.n.) indică următoarea succesiune: Alorus, Alaparos, Amelon, Ammenon, Megaloros, Daos/Daonos, Euedorachos, Amempsinos, Otiartes, Xisouthros (2 regi în plus).

Echivalența aproximativă ar fi poate: Alalgar=Alaparos, Enmenlu-Anna/Anna-Enmenlu=Amelon, Enmengal-Anna/Anna-Enmengal= Ammenon ?, Dumuzi= Daonos ?, Ensipazi-Anna/Anna-Ensipazi=Amempsinos ?, Ubar<a>-Tutu=Otiartes ?

Sumer: *Conducători postdiluvieni*

Prima dinastie din Kiș: En-me-barege-si: "Who made the land of Elam submit" C26 î.e.n. ?

Prima dinastie din Uruk:

Dumuzid pescar în Kuara: "He captured En-me-barage-si single-handed" C26 î.e.n

Gilgamesh: "Lord of Kulaba" C26 î.e.n ?

Prima dinastie din Ur (Urim)

Dinastia din Awan: C26 î.e.n. ?

A II-a dinastie din Kiș

Lagash: Prima dinastie 2.500 î.e.n. – cca. 2.271 î.e.n.

Eannatum (cca. 2455-2425 î.e.n.): respinge trupe din Kiș, Elam, Mari

Entemena: îl înfrânge pe Illi al Ummei

Urukagina: C23 î.e.n., legislator și reformator social

Dinastia din Hamazi

A II-a dinastie din Uruk

A II-a dinastie din Ur (Urim)

Dinastie din Adab: Lugal-ane-mundu: C23 î.e.n., de la Golful Persic la Elam și m-ții Zagros

Dinastie din Mari

A III-a dinastie din Kiș: Ku-Bau (Kubaba): femeie-hangiță ("the tavern-keeper")

Dinastia din Akshak

A IV-a dinastie din Kiș: Descendenții reginei Ku-Bau (ulterior deificată)

**DOBRE I. VALENTIN-CLAUDIU – POVESTIRI DIN ORIENT (TÂLCUITE ÎN VERSURI PENTRU CEI MICI)
VOLUMUL I: MUL-AN, MUZICA STELELOR CERULUI ȘI MONOLOGUL SCEPTICULUI**

A III-a dinastie din Uruk:

Lugal-zage-si (inițial al Ummei) 2.296-2.271 î.e.n., unifică ținuturile; îl înfrânge pe Urukagina din Lagash. Înfrânt și detronat de Sargon din Agade (Akkad), întemeietor al primului Imperiu teritorial Akkadian (inițial în partea de N a regiunii).

Akkad/Agade

Sargon 2334–2279

Rimush 2278–2270

Manishtushu 2269–2255

Naram-Sin 2254–2218

Shar-kali-sharri 2217–2193

***Elam** (comparația regilor și alianțelor dinastice ar permite o aproximativă corespondență cu regii Mesopotamiei). Apogeu între 2.100-1.600 î.e.n. diplomatic, militar, comercial. Gloria revine în C13 î.e.n. după dinastia Ighalkid (construcțiile ritualice monumentale în de lângă Susa).*

Dinastia Awan (cca. 2.400-2.100 î.e.n., între Sargon și Ur-Nammu). Despre ultimul membru al dinastiei Awan, Puzur/Kutik-Inșușinak, inițial guvernator în Susa pare-se al lui Naram-Sin al Akkad (2254-2218) se spunea că ar fi fost contemporan și cu Ur-Nammu (2112-2095) din Ur III. (Contradicțiile indică inexactitatea stabilirii duratelor domniilor mesopotamiene și elamite și datorită suprapunerii și fragmentării autorității).

Dinastia Simaški (cca. 2.100-1.970 î.e.n.): 12 regi, dintre care Kindattu, al VI-lea rege Simaški cucerește Ur (în alianța dintre Elam-Susianans), Ibbi-Sin luat în captivitate. Susa devine parte a regatului Elam și o reședință regală este stabilită în Susa.

Dinastia Epartid sau sukkalmah (cca. 1.970-1.600 î.e.n.).

Dinastia Kidinuids (cca. 1.500-1.400 î.e.n.).

Dinastia Ighalkid (cca. 1.400-1.210 î.e.n.): construcția centrului cultic Dur-Untaş (Çoga-Zanbil), denumit și Al-Untaş-Napiriša.

Dinastia Šutrukid (cca. 1.210-1.100 î.e.n.).

Perioada neo-elamită I (cca. 1.100-770 î.e.n.): puțin documentată.

Guvernarea invadatorilor din Gutian: cca. 2.147–2.050 î.e.n. (?)

A IV-a dinastie din Uruk: posibil în Mesopotamia inferioară; cca. 2.091–2.061 î.e.n. (?)

A II-a dinastie din Lagash: cca. 2.093–2.046 î.e.n. (?)

A V-a dinastie din Uruk: Utu-hengal (cca. C21 ?)

A III-a dinastie din Ur: Ur-Namma/Nammu; Sulgi; Amar-Suena; Šu-Suen; Ibbi-Suen.

Ur III Imperiu birocratic, sponsor al literaturii sumeriene de imnuri regale

Ur-Nammu 2112–2095

Shulgi/Šulgi 2094–2047

Amar-Sin/Amar-Suena 2046–2038

Shu-Sin/Šu-Suen 2037–2029

Ibbi-Sin/Ibbi-Suen 2028–2004

MIDDLE BRONZE AGE: c. 2000 î.e.n.– C17/16 î.e.n. Akkadiana substituie sumeriana treptat în literatură

"Assyria"

Puzur-Ashur I (c. 2000)

Shalim-ahum ?–?

Ilu-shumma ?–?

Erishum I 1974–1935

Ikunum 1934–1921

Sargon I 1920–1881

Puzur-Ashur II 1880–1873

Naram-Sin 1872–?

Erishum II ?-1807

Shamshi-Adad I 1796–1775

Ishme-Dagan 1775–1735

Babilon

Sumu-Abum 1894–1881

Sumu-la-El 1880–1845

Sabium 1844–1831

**DOBRE I. VALENTIN-CLAUDIU – POVESTIRI DIN ORIENT (TÂLCUITE ÎN VERSURI PENTRU CEI MICI)
VOLUMUL I: MUL-AN, MUZICA STELELOR CERULUI ȘI MONOLOGUL SCEPTICULUI**

Apil-Sin 1830–1813
Sin-muballit 1812–1793
Hammurabi/Hammurapi I 1792–1750
Samsu-iluna 1749–1712
Abi-eshuh 1711–1684
Ammi-ditana 1683–1647
Ammi-saduqa 1646–1626
Samsu-ditana 1625–1595
Isin (Prima Dinastie din Isin)
Ishbi-Era 1617–1985
Shu-ilishu 1984–1975
Iddin-Dagan 1974–1954
Ishme-Dagan 1953–1935
Lipit-Ishtar 1934–1924
Ur-Ninurta 1923–1896
Bur-Sin 1895–1874
Lipit-Enlil 1873–1869
Erra-imitti 1868–1861
Enlil-bani 1860–1837
Zambiya 1836–?
Iter-pisha ?–?
Ur-Dukuga ?–1828
Sin-magir 1827–1817
Damiq-ilishu 1816–1794

*Gudea din Lagash
Statuie în diorit găsită
în localitatea Girsu*

Larsa *Nemenționată în Sumerian King List, cunoscută din inscripții.*

Naplanum 2025–2005
Yamsium 2004–1977
Samium 1976–1942
Zabaya 1941–1933
Gungunum 1932–1906
Abi-sare 1905–1895
Sumu-El 1894–1866
Nur-Adad 1865–1850
Sin-iddinam 1849–1843
Sim-eribam 1842–1841
Sin-iqisham 1840–1836
Silli-Adad 1835
Warad-Sin 1834–1823
Rim-Sin 1822–1763
Rim-Sin II 1741–1736

Mari

Prima dinastie: cca. 2.900-2.550 î.e.n.

A II-a dinastie: cca. 2.500-2.290 î.e.n.: Iblul-il, Lamgi-Mari (Isqi-Mari)

Epoca șagin/šakkanakku, guvernatori sub influență akkadiană (a treia dinastie din Ur) sau conducători autonomi (lugal): Shu-Dagan, Turam-Dagan

Ididish (cca. 2266 î.e.n.), Ishtup-ilum, Idin-ilum (C21 î.e.n.), Puzur-Ishtar, Isi-Dagan, Tûra-Dagan, Ilum-išar, A-giš-bil-gi, Niwar-Mer, Išma-Dagan

Regat distinct. Epoca amorită

Yahdun-Lim 1810–1794 *sau 1820-1796, fiu lui Yaggid-Lim (inițial conducător în Suprum, apoi peste Mari)*

Sumu-Yamam 1793–1792 *fiu lui Yahdun-Lim*

Yasmah-Addu (from Assyrian royal line): 1782–1775 *sau 1796-1776, fiul lui Samsî-Addu (cuceritorul Ashur), ia în căsătorie o fiică a lui Yahdun-Lim. Într-o altă corespondență, apare căsătorit și cu Rișiya, fiica lui Addaya (ARM 01.115-NMSD=CDLI NO. P254316);*

Zimri-Lim 1774–1762, *conducător cunoscut prin corespondența păstrată, căsătorit cu Šibtu, fiica lui Yarîm-Lîm, rege al Yamhad și Gaš-errei. Două din fiicele sale fac căsătorii regale: Ibbatum ia pe regele din Andariq, posibil pe Himdiya, fiul lui Atamrum (fost conducător în Allahad, devenit rege în Andariq), iar Inib-Sharri pe Ibâl-Addu din cetatea Ašlakka. Doi dintre fii săi se numeau Kabiya și Yumras-El.*

Ținutul Ešnunna

Guvernatori: Urguedinna, Kallamu, Ituria, Ilushuilia, Nurakhum;

Ensi/regi ?: Kirikiri, Bilalama, Isharramashu, Usurawasu, Ur-Ninmar,

**DOBRE I. VALENTIN-CLAUDIU – POVESTIRI DIN ORIENT (TÂLCUITE ÎN VERSURI PENTRU CEI MICI)
VOLUMUL I: MUL-AN, MUZICA STELELOR CERULUI ȘI MONOLOGUL SCEPTICULUI**

Ur-Ningizzida, Ipiq-Adad I, Sarriia/Sharria, Warasa, Belaquum, Ibâl-pî-El I, Regi ?; Ipiq-Adad II, Naram-Sin (a II-a jum C19), Dannum-tahaz, Dadusha (cca. 1805-1780 î.e.n.), Ibâl-pî-El II (cca. 1.779-1.765 î.e.n.), Silli-Sin, Anni (C18 î.e.n.).

Jinutul Assur/Ashur (Shubat-Enlil, Ashur, Ekallatum, apoi Mari)

Ikinum

Erișum I al Assur (cca. 1.906-1.867 î.e.n. ?)

Erișum II al Assur (a II-a jumătate a C19-1.809 î.e.n.)

Șamși-Adad I (Samsî-Addu), cuceritor, fiul lui Ila-kabkabu (regele amorit din Terqa, a luptat contra Ekallatum. Cetatea Ekallatum e cucerită de amorii).

Ișme-Dagan în Ekallatum, Yasmah-Adad/Addu în Mari, fii lui Samsî-Addu Mut-Ashkur, fiul lui Ișme-Dagan, căsătorit cu o prințesă hurriană.

LATE BRONZE AGE: C17/16 î.e.n. – early C12 î.e.n.

“Assyria”

Eriba-Adad I 1392–1366 î.e.n.;

Enlil-nirari 1329–1320 î.e.n.;

Adad-nirari I 1307–1275 î.e.n.;

Tukulti-Ninurta I 1244–1208 î.e.n.;

Ashur-nirari III 1203–1198 î.e.n.;

Ninurta-apil-Ekur 1192–1180 î.e.n.;

(cu continuitate în Epoca Fierului)

Babilonia (Dinastia Kassită)

Agum II c. 1570 î.e.n.;

Șase regi sf. C16 î.e.n.–debutul C14 î.e.n.

Kadashman-Enlil I 1374–1360 î.e.n.;

Kara-hardash 1333 î.e.n.;

Kurigalzu II 1332–1308 î.e.n.;

Kadashman-Turgu 1281–1264 î.e.n.;

Kudur-Enlil 1254–1246 î.e.n.;

Kashtiliash IV 1232–1225 î.e.n.;

Kadashman-Harbe II 1223 î.e.n.;

Adad-shuma-usur 1216–1187 î.e.n.;

Marduk-apla-iddina 1171–1159 î.e.n.;

Enlil-nadin-ahi 1157–1155 î.e.n.; **Enlil-nadin-ahi (rege kassit) 1.157-1.155 î.e.n., pus pe tron de elamii, se revoltă, înfrânt de Kutir-Nakhunte, în exil la Susa;**

Ashur-uballit 1365–1330 î.e.n.;

Arik-den-ili 1319–1308 î.e.n.;

Shalmaneser I 1274–1245 î.e.n.;

Ashur-nadin-apli 1207–1204 î.e.n.;

Enlil-kudurri-usur 1197–1193 î.e.n.;

Ashur-dan I 1179–1134 î.e.n.;

Burna-Buriash I c. 1530 î.e.n.;

Burna-Buriash II 1359–1333 î.e.n.;

Nazi-Bugash 1333 î.e.n.;

Nazi-Maruttash 1307–1282 î.e.n.;

Kadashman-Enlil II 1263–1255 î.e.n.;

Shagarakti-Shuriash 1245–1233 î.e.n.;

Enlil-nadin-shumi 1224 î.e.n.;

Adad-shuma-iddina 1222–1217 î.e.n.;

Meli-shipak 1186–1172 î.e.n.;

Zababa-shuma-iddina 1158 î.e.n.;

Hatti

Labarna ?–1650 î.e.n.;

Mursili I 1620–1590 î.e.n.;

Zidanta I cca. 1560 î.e.n. ? – cca. 1525 î.e.n. ?

Huzziya I cca. 1560 î.e.n. ? – cca. 1525 î.e.n. ?

Alluwamna cca. 1500 î.e.n. ? – cca. 1400 î.e.n. ?

Hantili II

Huzziya II

Tudhaliya I/II cca. 1500 î.e.n. ? – cca. 1400 î.e.n. ?

(debutul Noului Regat)

Arnuwanda I cca. 1400 î.e.n. ? – cca. 1350 î.e.n. ?

Tudhaliya III cca. 1400 î.e.n. ? – cca. 1350 î.e.n. ?

Arnuwanda II 1322 î.e.n.–1321 î.e.n.;

Muwattalli II 1295 î.e.n.–1272 î.e.n.;

Hattusili III 1267 î.e.n.–1237 î.e.n.;

Arnuwanda III 1209 î.e.n.–1207 î.e.n.;

Hattusili I 1650–1620 î.e.n.;

Hantili I 1590–1560 î.e.n.;

Ammuna cca. 1560 î.e.n. ? – cca. 1525 î.e.n. ?

Telipinu 1525 î.e.n.–1500 î.e.n.;

Tahurwaili

Zidanta II

Muwattalli I

Hattusili II ?

Suppiluliuma I 1350 î.e.n.–1322 î.e.n.;

Mursili II 1321 î.e.n.–1295 î.e.n.;

Urhi-Teshub (Mursili III) 1272 î.e.n.–1267 î.e.n.;

Tudhaliya IV 1237 î.e.n.–1209 î.e.n.;

Suppiluliuma II 1207 î.e.n.–?

Ugarit (date de domnie aproximative)

Niqmaddu I

Yaqarum

Ammittamru I cca. 1.350 î.e.n., alianță cu Egipt/Misir

Niqmaddu II cca. 1.350-1.315 î.e.n., vasal lui Suppiluliuma al Hatti (hitiților)

Arhalba cca. 1.315-1.313 î.e.n., revoltă contra lui Mursili al II-lea al Hatti

Niqmepa cca. 1.313-1.260 î.e.n., fratele lui Arhalba, vasal al lui Mursili al II-lea

**DOBRE I. VALENTIN-CLAUDIU – POVESTIRI DIN ORIENT (TÂLCUITE ÎN VERSURI PENTRU CEI MICI)
VOLUMUL I: MUL-AN, MUZICA STELELOR CERULUI ȘI MONOLOGUL SCEPTICULUI**

Ammittamru/Ammistamru II cca. 1.260-1.235 î.e.n.

Shaushgamuwa, tratat cu regele Tudhaliya al Hatti (fără date de domnie)

Ibiranu cca. 1.235-1.225/20 î.e.n., sub regii hitiți din Charchemis

Niqmaddu II cca. 1.225/20-1.215 î.e.n.

Ammurapi cca. 1.200 î.e.n. Ugarit distrus ca urmare a invaziei Popoarelor Mării.

“Mitanni/Hanigalbat”

Kirta C16 î.e.n.;

Parsatar C15 î.e.n.;

Shuttarna C14 î.e.n.;

Artatama II C14 î.e.n.;

Shattuara I C13 î.e.n.;

Shuttarna I C16 î.e.n.;

Saushtatar C15 î.e.n.;

Artashumara C14 î.e.n.;

Shuttarna III C14 î.e.n.;

Wasashatta C13 î.e.n.;

Parrattarna I C15 î.e.n.;

Artatama I C14 î.e.n.;

Tushratta C14 î.e.n.;

Shattiwaza C14 î.e.n. (domn în Hanigalbat)

Shattuara II C13 î.e.n.

EPOCA FIERULUI: C12 î.e.n. – A doua jumătate C7 î.e.n.

“Assyria”

Ninurta-tukulti-Ashur 1133 î.e.n.;

Tiglath-pileser I 1114–1076 î.e.n.;

Eriba-Adad II 1055–1054 î.e.n.;

Shalmaneser II 1031–1020 î.e.n.;

Ashur-resh-ishi II 972–968 î.e.n.;

(debutul Imperiului “Neo-Assyrian”)

Adad-nirari II 911–891 î.e.n.;

Shalmaneser III 858–824 î.e.n.;

Shalmaneser IV 782–773 î.e.n.;

Tiglath-pileser III 745–727 î.e.n.;

Sennacherib 704–681 î.e.n.;

Ashur-etil-ilani 630/27–625 î.e.n.;

Ashur-uballit II 612–610 î.e.n.

Mutakkil-Nusku 1133 î.e.n.

Ashared-apil-Ekur 1075–1074 î.e.n.; Ashur-bel-kala 1073–1056 î.e.n.;

Shamshi-Adad IV 1053–1050 î.e.n.; Ashurnasirpal I 1049–1031 î.e.n.;

Ashur-nirari IV 1019–1014 î.e.n.; Ashur-rabi II 1013–973 î.e.n.;

Tiglath-pileser II 967–935 î.e.n.; Ashur-dan II 934–912 î.e.n.;

Tukulti-Ninurta II 890–884 î.e.n.;

Shamshi-Adad V 823–811 î.e.n.;

Ashur-dan III 772–755 î.e.n.;

Shalmaneser V 726–722 î.e.n.;

Esarhaddon 680–669 î.e.n.;

Sin-shum-lishir 626–625 î.e.n.;

Ashur-resh-ishi I 1132–1115 î.e.n.;

Ashurnasirpal II 883–859 î.e.n.;

Adad-nirari III 810–783 î.e.n.;

Ashur-nirari V 754–746 î.e.n.;

Sargon II 721–705 î.e.n.;

Ashurbanipal 668–630/27 î.e.n.;

Sin-sharra-ishkun 624–612 î.e.n.;

Babilon

A doua Dinastia din Isin (capitala în Babilon) 1154–

1026 î.e.n.;

Cca. unsprezece regi, dintre care cei mai notabili ar fi:

Nebuchadnezzar I 1126–1105 î.e.n.;

Marduk-nadin-ahhe 1100–1083 î.e.n.;

A doua Dinastie “Sealand” (capitala în reg. “Sealand”)

Simbar-shipak 1026–1009 î.e.n.;

Ea-mukin-zeri 1009 î.e.n.;

Kashu-nadin-ahi 1008–1006 î.e.n.;

Dinastia Bazi

Eulmash-shakin-shumi 1005–989 î.e.n.;

Ninurta-kudurri-usur I 988–986 î.e.n.;

Shirikti-Shuqamuna 986 î.e.n.;

Mar-biti-apla-usur ??-? î.e.n.;

(Rege Elamit) 985–980 î.e.n.

‘Dinastia E’ 979–732

Multipli regi, dintre care cei mai notabili ar fi:

Nabu-mukin-apli 979–944 î.e.n.; *Nabu-apla-iddina 888–855 î.e.n.;*

Eriba-Marduk 769–761 î.e.n.;

Nabu-nasir (Nabonassar) 747–734 î.e.n.

Elam (Regatul Neo-Elamit)

Humban-tahra I ?-? î.e.n.;

Humban-nimena II ?-743 î.e.n.;

Humban-nikash I 743–717 î.e.n.;

Shutruk-Nahhunte II 716–699 î.e.n.; *Hallushu 699–693 î.e.n.;*

Kutir-Nahhunte II 693 î.e.n.;

Humban-nimena III 692–689 î.e.n.; *Humban-haltash I 688–681 î.e.n.;*

Humban-haltash II 680–675 î.e.n.;

Urtaku 674–664 î.e.n.;

Te-Umman 664–653 î.e.n.;

Humban-nikash II 652–649 ? î.e.n.;

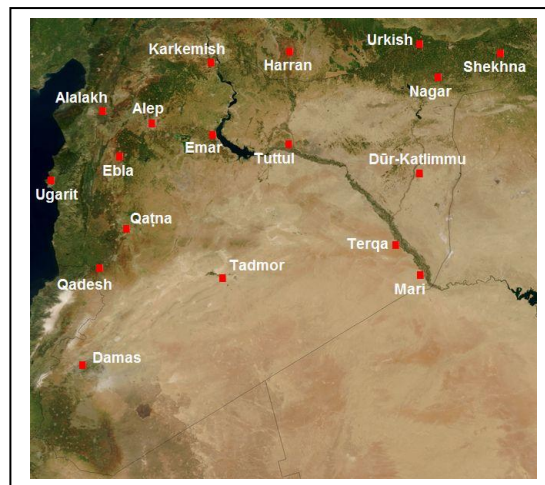
Inda-bigash 649–648 î.e.n.;

Humban-haltash III 648–642 ? î.e.n.;

? – 539 î.e.n.

Urartu/Uruatri (Bianili etnonim): Regat în regiunea lacurilor Tushpa/Van, Urmia și râului Araxex, cu resurse în cupru, fier. Zeități: Haldi (lider panteon), Teisheba (zeul furtunii), Shiuni (zeul soare).

Sarduri I 832–825 î.e.n., fiu lui Lutipri

DOBRE I. VALENTIN-CLAUDIU – POVESTIRI DIN ORIENT (TÂLCUITE ÎN VERSURI PENTRU CEI MICI) VOLUMUL I: MUL-AN, MUZICA STELELOR CERULUI ȘI MONOLOGUL SCEPTICULUI

Ishpuini 824–806 î.e.n., **fiu lui Sarduri**

Minua 805–788 î.e.n. (domnie independentă), **fiu lui Ishpuini**

Argishti I 787–766 î.e.n., **fiu lui Minua**

Sarduri II 765–733 î.e.n., **fiu lui Argishti I, înfrânt de regele asirian Tiglath-pileser III**

Rusa I 732–714 î.e.n., **fiu lui Sarduri II, înfrânt de regele asirian Sargon II**

Argishti II 713–679 î.e.n., **fiu lui Rusa I**

Rusa II 678–654 î.e.n., **fiu lui Argishti II**

Sarduri III (?-inclusiv 640) î.e.n.,

Regii "târzii" Urartian ? **Menționat un alt Rusa, fiu lui Erimena**

NEO-BABILONIAN: a doua jumătate sec. C7 î.e.n.–C6 î.e.n. ;

ȘI PERIODIZAREA PERSANĂ (ACHAEMENIDĂ): mijlocul C6 î.e.n.–330 î.e.n.

Babilonia

Nabopolassar 626–605 î.e.n.;

Neriglissar 560–556 î.e.n.;

Nebuchadnezzar II 604–562 î.e.n.;

Labashi-Marduk 556 î.e.n.;

Amel-Marduk 562–560 î.e.n.;

Nabonidus 556–539 î.e.n.

Persia

Teispes c. 650–620 î.e.n.;

Cyrus II 559–530 î.e.n.;

Darius I 522–486 î.e.n.;

Xerxes II 424 î.e.n.;

Artaxerxes/Ochus III 359–338 î.e.n.;

Cyrus I c. 620–590 î.e.n.;

Cambyses II 530–522 î.e.n.;

Xerxes I 486–465 î.e.n.;

Darius II 424–404 î.e.n.;

Darius III 336–330 î.e.n.

Cambyses I c. 590–559 î.e.n.;

Bardiya 522 î.e.n.;

Artaxerxes I 465–424 î.e.n.;

Artaxerxes/Arsaces II 404–359 î.e.n.;

Artaxerxes/Arses IV 338–336 î.e.n.;

HARTĂ REPREZENTÂND EXTINDEREA CULTURII UBAID (CCA. 5900-CCA. 4300 B.C.)

ANEXA 4: LISTA IMAGINILOR

- (COPERTA 1)- HARTĂ A ȚINUTURILOR SUMER ȘI AGADE/AKKAD
(PAG. 2)- HARTĂ A ȚINUTURILOR SUMER, AGADE/AKKAD, ELAM ȘI TRANSFERUL REGALITĂȚII ÎNAINTE DE
POTOPUL MITIC SUMERIAN DE LA ERIDU(G) LA BAD-TIBIRA, DE LA BAD-TIBIRA LA LARAK, DE LA LARAK LA
SIPPAR, DE LA SIPPAR LA SHARUPPAK
(PAG. 173)- GUDEA DIN LAGASH. STATUIE ÎN DIORIT DIN LOCALITATEA GIRSU
(PAG. 175)-HARTA CURSULUI SUPERIOR AL EUFRATULUI
(PAG. 176)- HARTĂ REPREZENTÂND EXTINDEREA CULTURII UBAID (CCA. 5900-CCA. 4300 B.C.)

ANEXA 5: CĂRȚI DE ACELAȘI AUTOR

- VALENTIN-CLAUDIU (I.) DOBRE-"POEMELE SĂGETĂTOAREI", EDITURA ARVIN PRESS, BUCUREȘTI, 2004, ISBN 973-7966-34-1, (versuri, 72 pag., 20 cm, COTA II 491805)
- (VALENTIN-)CLAUDIU (I.) DOBRE-"BLACK UNDERGROUND, WHITE UNDERGROUND", EDITURA ARVIN PRESS, BUCUREȘTI, 2005, ISBN 973-7849-10-8 (versuri, coperta 1/4: grafică, colaj din lucrările în cărbune "CELLA DELAVRANCEA" și "FETITĂ" ale dlui. S. Runcanu, artist plastic; 70 pag., 20 cm, COTA II 5045265)
- (VALENTIN-)CLAUDIU (I.) DOBRE-"POEME SIMPLE. CĂRTICICA DE BUZUNAR", EDITURA TERRA DESIGN, GURA HUMORULUI, 2009, ISBN 978-973-8914-25-4, (versuri, coperta1: "FLORI DE AUR", coperta4: "GĂLBENELE" – picturi dl. S. Runcanu, artist plastic U.A.P.-, pag. 10: română+aromână; 68 pag., 14 cm, COTA I 106414)
- ***-"ZIDUL DE HÂRTIE. ANTOLOGIE" (6 poezii C. DOBRE: pag. 19-26; pag. 20-21: română+aromână, pag. 26: română +franceză)
- (VALENTIN-)CLAUDIU (I.) DOBRE-"ÎNTRU EROS ȘI THANATOS. RECYCLED POEMS-POEME ROM-ANTICE", EDITURA TERRA DESIGN, GURA HUMORULUI, 2009, ISBN 978-973-8914-32-2 (versuri, PREFAȚĂ: ANGELA FURTUNĂ; unele poezii, anume: 12-18 și 56-61; română+ traducere franceză; 64 pag., 15 cm, COTA I 106513)
- (VALENTIN-)CLAUDIU (I.) DOBRE-"INFIDELITĂȚI ȘI TRISTEȚI NEOPLATONICE", EDITURA TERRA DESIGN, GURA HUMORULUI, 2009, ISBN 978-973-8914-34-6, (versuri, pag. 20: poem "jeux des mots" în franceză; pag. 60: română+traducere franceză; 64 pag., 15 cm, COTA I 106512)
- VALENTIN-CLAUDIU (I.) DOBRE-"Scurtă, uimitoare și fabuloasă istorisire despre ENIGMATICA LIMBĂ A GETO-DACILOR", EDITURA TERRA DESIGN, GURA HUMORULUI, 2010, ISBN 978-973-8914-35-3 (coperta1: "SINGURĂ PRINTRE COMORI", coperta4: "PUTEREA CREDINȚEI" –lucrări ouă închistrite ale dnei. Lucia Condrea, artist plastic U.A.P., lucrări expuse: Muzeul Lucia Condrea Moldovița SV.-; 94 pag., 13 cm, Bibliografie 4 pag., COTA I 107777)
- VALENTIN-CLAUDIU (I.) DOBRE-"Scurtă, uimitoare și fabuloasă istorisire despre ENIGMATICA LIMBĂ A GETO-DACILOR", ED. a 2-a electronică pdf, rev., adăug., 1 CD-ROM, 12 cm, EDIȚIE ELECTRONICĂ pdf, 2011, ISBN 978-973-0-11128-6 (CD 2474)
- VALENTIN-CLAUDIU (I.) DOBRE-"Scurtă, uimitoare și fabuloasă istorisire despre ENIGMATICA LIMBĂ A GETO-DACILOR", EDIȚIA A II-A, REVIZUITĂ ȘI ADĂUGITĂ, EDITURA TERRA DESIGN, GURA HUMORULUI, 2011, ISBN 978-973-8914-40-7 (coperta1: "SINGURĂ PRINTRE COMORI", coperta4: "PUTEREA CREDINȚEI" –lucrări ouă închistrite ale dnei. Lucia Condrea, artist plastic U.A.P., lucrări expuse în Muzeul Lucia Condrea Moldovița Suceava;-; 138 pag., 14 cm, COTA I 108105)
- VALENTIN-CLAUDIU (I.) DOBRE-"OMORĂȚI-L PE COLȚ-ALB ! Mini-roman", 1 CD-ROM, 12 cm, EDIȚIE ELECTRONICĂ pdf, 2013, ISBN 978-973-0-15795-6 (coperta1: COLAJ chip câine-lup; 110 pag., CD 4609)
- VALENTIN-CLAUDIU I. DOBRE-"ȘAPTE MICRODETECTIVI PRIN MEANDRELE ISTORIEI. ZORII", 1 CD-ROM, 12 cm, ED. ELECTRONICĂ pdf, 2017, BUCUREȘTI, COLECȚIA ZIDUL DE HÂRTIE, ISBN 978-973-0-25915-5 (coperta 1/4: grafică, colaj; 237 pag., CD .....
- VALENTIN-CLAUDIU I. DOBRE-"POVESTIRI ÎN VERSURI DESPRE ARICI CÂT SUNT TARE MICI: ARICISANDRU-RIȚU, ICIU, RIȚĂ, IȚA. PENTRU PICI ȚĂFNOȘI, ȚEPOȘI, ARICIOȘI ȘI MOFTUROȘI", 1 CD-ROM, 12 cm, ED. ELECTRONICĂ pdf, 2017, BUCUREȘTI, COL. ZIDUL DE HÂRTIE, ISBN 978-973-0-25954-4 (versuri, 62 pag., CD)
- VALENTIN-CLAUDIU I. DOBRE-"ARAGÓ ! ARAGÓ ! (AVENTURILE GRAN COMPANIA ALMOGAVAR A ORIENTULUI 1303-1304. VOLUMUL I)", 1 CD-ROM, 12 cm, EDIȚIE ELECTRONICĂ pdf, 2019, BUCUREȘTI, COLECȚIA ZIDUL DE HÂRTIE, ISBN 978-973-0-31056-6 (coperta1: GRAVURĂ DE EPOCĂ, 151 pag, CD .....
- VALENTIN-CLAUDIU I. DOBRE-"MAIA, PLUȘ-URSULINI ȘI KITZ-KITZ LA ȘCOALA DE PLUȘ (VERSURI PENTRU CEI MICI. VOLUMUL I)", 1 CD-ROM, 12 cm, EDIȚIE ELECTRONICĂ pdf, 2019, BUCUREȘTI, COLECȚIA ZIDUL DE HÂRTIE, ISBN 978-973-0-31057-3 (versuri, coperta1: PICTURĂ MURALĂ RELIGIOASĂ CHAPALA-MEXIC, AUTOR BARRIGA ? coperta4: ARTĂ PARIETALĂ CHAUVET FRANȚA; 158 pag, CD .....
- VALENTIN-CLAUDIU I. DOBRE-"POVESTIRI DIN ORIENT (TÂLCUITE ÎN VERSURI PENTRU CEI MICI) VOLUMUL I: MUL-AN, MUZICA STELELOR CERULUI, QOHELETH-MONOLOGUL SCEPTICULUI", 1 CD-ROM, 12 cm, EDIȚIE ELECTRONICĂ pdf, 2020, BUCUREȘTI, COLECȚIA ZIDUL DE HÂRTIE, ISBN 978-973-0-31962-0 (versuri, coperta1: HARTA MESOPOTAMIEI, coperta4: POEME; 181 pag, ANEXE 1-5, CD .....
- VALENTIN -CLAUDIU I. DOBRE-"RABBAN BAR ȘAWMA. PELERINAJ ÎN CUVÂNT. ROMAN DE CĂLĂTORIE PENTRU TINERI. VOLUMUL I), 1 CD-ROM, 12 cm, EDIȚIE ELECTRONICĂ pdf, 2020, BUCUREȘTI, COLECȚIA ZIDUL DE HÂRTIE, ISBN 978-973-0-31944-6 (coperta1: AL II-LEA MARE TEMPLU DIN IERUSALIM 516 î.e.n.-70 e.n., coperta3-interioară:-: POEME, coperta4: POEME, 288 pag, Bibliografie 1 pag. CD .....

CUPRINS: POVESTIRI DIN ORIENT VOL. I

- (04) INCANTAȚIE LUI ENKI-NUDIMMUD (ETCSL t. 1.8.2.3.-136...155)
(05) MIRAREA SAPEI CĂTRE PLUG (ETCSL t. 5.3.1.)
(08) IMNUL SANCTUARULUI E-ABZU (ETCSL t. 4.80.1.-1...23)
(09) IMN DEDICAT LUI ENKI DE IȘME-DAGAN (ETCSL t. 2.5.4.24)
(10) RUGĂCIUNE-POEM LUI ENKI DE HAMMU-RAPI (ETCSL t. 2.8.2.3.)
(11) ÎNVĂȚĂTORUL CĂTRE ÎNVĂȚĂCEI (ETCSL t. 5.1.3.; CDLJ 2006:1)
(16) ODĂ PROSPERITĂȚII ȘI ZEILOR DE GIȘA-KIDU DIN UMMA (RIME1-372...374; CDLJ 2008:1)
(18) IMN LUI ASARLUHI ȘI TEMPLULUI SĂU DIN KUARA (ETCSL t. 4.01.1.; ETCSL t. 4.80.1.-135...145)
(19) LAGASH ȘI UMMA. VICTORIA REGELUI EANNATUM (RIME1-126...140; RIME1-9.3.1. STELE OF THE VULTURES: AO 16 IO9; AO 50; AO 2246; AO 2348; MILITARY MEDICINE, POTOMAC2012)
(21) ODĂ-RUGĂ LUI ENKI DE LUGALZAGESI (RIME1-433...438)
(22) PSALM-RUGĂ PENTRU VIAȚA DE APOI (RBC 2000 în CDLB 2003:6)
(23) INCANTAȚIE PENTRU NIĞIRIM (MRAH O.1920 în CDLB 2006:2)
(24) ADOPTIA UNUI PRUNC GĂSIT LÂNGĂ UN IZVOR (COTSEN 52175 în CDLJ 2014:2)
(25) IMN ÎNCHINAT REGINEI KUG-BAU DE UR-ZABABA (ETCSL t. 2.1.1.-224...231; 244...258; ETCSL t. 2.1.4.; ETCSL t. 2.2.3.-115...122)
(26) ȘIR-ȘAG-HULA PENTRU DAMGALNUNA (ETCSL t. 4.03.1.)
(27) LAMENTAȚIE PENTRU ERIDUG (ETCSL t. 2.2.6.)
(28) AMAR-SU'EN ȘI TEMPLUL LUI ENKI (ETCSL t. 2.4.3.1.)
(29) SCRISORI PERSONALE DE LA ȘI PENTRU INIM-INANA (ETCSL t. 3.3.11.; ETCSL t. 3.3.12)
(30) PSALM LUI ENKI DE UR-NINURTA (ETCSL t. 2.5.6.2.)
(31) ȘIR-NAMȘUB PENTRU INANNA (ETCSL t. 4.07.7.)
(32) RUGĂ LUI ASARLUHI DE HAMMU-RAPI (ETCSL t. 2.8.2.4.)
(33) SCRISORI DIN CĂLĂTORIE (ETCSL t. 3.3.06.; ETCSL t. 3.3.07.; ETCSL t. 3.3.08.)
(34) DEDICAȚIE LUI ENKI DE LA PUZUR-EȘTAR DIN MARI (RIME2-445..446; STATUIE DIORIT)
(35) PENTRU NINȘUBUR ÎN URUK (FAOS 05/2, AnUruk 01; IRAK MUSEUM IM 063607; STATUIE CALCAR)
(36) RUGĂ LUI ENKI DE NUR-ADAD (RIME4-144...146)
(37) LITANIE LUI ENKI DE RÎM-SÎN (RIME4-278...279; 283...285; 287...288)
(38) INVOCAȚIE PENTRU ENKI DE LA LUGAL-GIȘ (RIME2-255)
(39) CÂNTECE DE LEAGĂN (N 1751+4523 ȘI BM 96936 ÎN CM 046-BRILL2014-61...72; ETCSL t.2.4.2.14)
(40) LU-DIĞIRA CĂTRE IUBITA SA MAMĂ (ETCSL t. 5.5.1.)
(41) POEM DE SLAVĂ LUI ENKI DE LIPIT-EȘTAR (RIME4-47...58)
(42) INCANTAȚIE DIN SUSU (MDP 14, 91-SCHEIL1913, LOC. NEC.=CDLI NO. P112930)
(43) ÎNCHINARE DE LA IPIQ-EȘTAR DIN MALGIUM (RIME4-669...670)
(44) INCANTAȚIE (PRAK C 001-DE GENOUILLAC1925, MUZ. LOUVRE=CDLI NO. P274689)
(45) VÂNZAREA UNEI LIVEZI DE CURMALI (COTSEN 52175 în CDLJ 2014:2; CDLB 2012:3, SM1899.02.135=CDLI NO. P405912)
(46) LUI NINGIRSU DE LA ENMETENA ȘI CEARTA APEI (RIME1.09.05.01.-194...235=FAOS 05/1=CDLI NO. P431117; AO 02674 MUZ. LOUVRE=CDLI NO. P222539, VAS TRIPOD ARGINT/CUPRU; SVT 131, BRILL2009-43...46; 2PE 3:10 3:12)
(49) MEA SHEARIM, O SUTĂ DE PORȚI (SCHØYEN MS 2656= CDLI NO. P251684)
(52) PSALM LUI ENKI DE LA PUZUR-MAMA DIN LAGASH (RIME2-271...272=FAOS9/I-336...337)
(53) SCRISOARE DE LA INANAKA CĂTRE ZEIȚA NINTINUGA (ETCSL t. 3.3.10.)
(54) INSCRIȚIE PE DISC A LUI YAHDUN-LÎM DIN MARI (RIME4-602...604; SVT 131, BRILL2009-485)
(56) IMN PENTRU NINKASI (ETCSL t.4.23.1)
(58) LUI ENKI DE LA SÎN-KAȘID DIN URUK (RIME4-456)
(59) PISAN-DUB-BA (MVN 09, 165, KM 89075=CDLI NO. P115808; CDLJ 2008:1)
(60) FAPTELE LUI RIMUȘ (RIME 2.1.2.6=7, RIME 2.1.2.11,13,15,16,17,18 ÎN CDLJ 2017:1)

DOBRE I. VALENTIN-CLAUDIU – POVESTIRI DIN ORIENT (TÂLCUITE ÎN VERSURI PENTRU CEI MICI)
VOLUMUL I: MUL-AN, MUZICA STELELOR CERULUI ȘI MONOLOGUL SCEPTICULUI

- (61) CORESPONDENȚA LUI LIPIT-EȘTAR CU NANA-KI-AĞ (ETCSL t. 3.2.03.; ETCSL t. 3.2.04.)
- (62) OFRANDE A. (IAA 1965-210=CDLI NO. P500444; IMJ 72.013.0173=CDLI NO. P429996; BLMJ 65m în RIME4-49...50; BLMJ 931 în RIME4-272...274; RIME3.2-210...211; RIME3.2-326...327; RIME3.2-331...332)
- (63) ERȘAGNEȘA ZEULUI UNUI OM (ETCSL t. 5.2.4.; VT GENEZA, IOV 3; ADAPTARE)
- (65) TEMEI LEGAL A. (CMAA 015-C0019 ÎN CDLJ 2002:2; MOLINA: BM 106451, BM 106466)
- (66) IMN ȘI ȘIR-NAMȘUB PENTRU UTU (ETCSL t. 4.32.2.; ETCSL t. 4.32.e)
- (67) MIRAREA GRĂULUI CĂTRE OAIIE (ETCSL t. 5.3.2.)
- (70) PROVERBE A. (ETCSL t. 6.1.1...6.1.15)
- (71) O CĂSUȚĂ PENTRU PEȘTIȘOR (ETCSL t. 5.9.1.)
- (72) DEDICAȚIE PENTRU NINDARA ȘI NANȘE (RIME3.2-216...218)
- (73) NANAYA ȘI MU'ATI (MIO 12-52...53; LAOS 4,10; X001003; VAT17347=BAB40294)
- (74) PENTRU BAU ȘI KUBATUM DE ȘU-SU'EN (ETCSL t. 2.4.4.1.)
- (76) CRÂMPEIE DE CORESPONDENȚĂ A. (ETCSL t. 3.3.13.; ETCSL t. 3.3.04.; ETCSL t. 3.3.05.)
- (77) ADÂNCIREA IDIGNEI SUB SÎN-IDDINAM (LEB176/BLMJ 4158 ÎN RIME4-158...160; ETCSL t. 2.6.6.1.)
- (78) CORESPONDENȚA LUI IDDIN-DAGAN CU SÎN-TILLATI (ETCSL t. 3.2.01.; ETCSL t. 3.2.02.)
- (79) INSOLAȚIA ȘI EFECTELE SALE (CM 036-BRILL2007-22...39)
- (80) ASPECTE ALE VIEȚII JUDECĂTORULUI LU-NINGIRSU (CDLB 2017:2; ADAPTARE DUPĂ ZÓLYOMI)
- (81) CÂNTECUL LĂPTUCII (ETCSL t. 4.08.05.)
- (82) DE LA ABĪ-SAMAR CĂTRE YAHDUN-LÎM DIN MARI (ARM 01.001-NMSD=CDLI NO. P254202)
- (83) CALCAR ȘI DIORIT (ETCSL t. 1.6.2.-463...478; 487...496; CM 046-BRILL2014-51...56 DUPĂ FOSTER)
- (85) INVESTIREA LUI ZIMRI-LÎM AL MARI (AO 19826 MUZ. LOUVRE; FRESCĂ 4,25 M²=1,7*2,5)
- (86) CĂSĂTORIA PRINȚESEI LIWWIR-MITTAȘU CU LIBANU-UGȘABAȘ AL MARHAȘI (CDLJ 2017:1)
- (87) IMN PENTRU HENDURSAĞA (ETCSL t. 4.06.1.)
- (88) ODĂ DE PUZUR/KUTIK ÎNȘUȘINAK AL ELAM/HALTAMTI (FAOS7-325...327)
- (89) CONSCRIPTII MILITARE ȘI REPARTIȚII ARMATEI (CDLJ 2009:5; ADAPTARE DUPĂ LAFONT)
- (90) TEMEI LEGAL B. (MMA 86.11.214a; MMA 66.245.10)
- (91) INCANTAȚIE GULA ȘI TRATAMENTUL NASULUI ȘI GURII (MMA 86.11.130, MMA 86.11.426+MMA 86.11.474+MMA 86.11.479 MUZ. METROPOLITAN MA-NY)
- (92) LISTA ANILOR DOMNIEI LUI ȘULGI (CDLJ 2013:1 ADAPTARE DUPĂ FIRTH)
- (94) SIT-ȘAMȘI/ZORI-DE-ZI (SB2743, MUZ. LOUVRE, MODEL ALIAJ BRONZ)
- (95) MINCIUNILE SCRIBULUI: *ŠAR TAMHARI*. GOGONATA POVESTE DESPRE FAPTELE LUI SARGON (ARCHIVUM ANATOLICUM 3, 131 ff=SMEA 42, 2000-133...159=CDLI NO. P390626)
- (96) MUL-AN, MUZICA STELELOR CERULUI (ŠB 304-319; ŠE 242-257; ŠB 354-365 ÎN CM 046-BRILL2014-85...102, ADAPTARE DUPĂ KLEIN ȘI SEFATI; ETCSL t. 2.4.2.02-154...205="THE OXFORD HANDBOOK OF CUNEIFORM CULTURE"-305...307, OUP2011)
- (99) *QOHELETH*: MONOLOGUL SCEPTICULUI (K1453 PLATE30 ÎN "BABYLONIAN WISDOM LITERATURE"-107...109, EISENBRAUNS 1996; VT-QOHELETH/ECCLESIASTUL; ADAPTARE)
- (109) ORACOLELE LUI KITITUM CĂTRE IBÂL-PÎ-EL (FLP 1674 ȘI FLP 2064 ÎN WAW012, SBL2003-94...95)
- (110) TRAVERSAREA MĂRII ȘI NAVIGAREA PE FLUVII (RIME 2 E.2.1.3.1 ÎN SVT 131, BRILL2009-54...65; SB47+SB9099, MUZ. LOUVRE, DIORIT)
- (112) SCRISORI DIN UGARIT: REGI, PRINȚI, AMBASADORI ("KINGDOMS OF HITTITES"-165, OUP2005; "LETTERS FROM MEȘOPOTAMIA"-135...138, UCP 1967)
- (115) IMN ȘI ȘIR-NAMȘUB PENTRU NISABA: TAINILE SCRISULUI (ETCSL t. 4.16.1. ȘI 4.16.2.; OIUC-SAOC 060-53...68; CDLJ 2006:1)
- (118) INVOCAȚIE LUI ASARLUHI/MARDUK/ŠAZU/ŠU (A 195 ÎN "MELOTHESIA IN BABYLONIA. MEDICINE, MAGIC AND ASTROLOGY IN ANCIENT NEAR EAST"-64...68, DE GRUYTER 2014, ADAPTARE DUPĂ GELLER)
- (119) STATUIA UNUI REGE ȘEZÂND (SB61, DIORIT; SB19, CALCAR; SB95 DIORIT, MUZ. LOUVRE)
- (120) TAKIL-ILISSU DIN MALGIUM (RIME4-671...674)
- (121) AROMELE LARSEI (CDLJ 2014:1; ADAPTARE DUPĂ MIDDEKE-CONLIN)

**DOBRE I. VALENTIN-CLAUDIU – POVESTIRI DIN ORIENT (TÂLCUITE ÎN VERSURI PENTRU CEI MICI)
VOLUMUL I: MUL-AN, MUZICA STELELOR CERULUI ȘI MONOLOGUL SCEPTICULUI**

- (123) **DOAMNELE MESOPOTAMIEI ȘI ALE LUMII** (CDLJ 2009:7; JESHO 38,2-“WOMEN IN MESOPOTAMIA”-BRILL1995-123...144; VT GENEZA)
- (124) **PENTRU BAU DE LA LUMA ȘI GUDEA** (ETCSL t. 2.3.1.; ETCSL t. 2.3.2.)
- (126) **CONDUCĂTORII DIN LAGASH** (ETCSL t. 2.1.2.)
- (127) **DE LA MARDUK-MUȘALLIM DIN SIPPAR** (MMA 86.11.111 MUZ. METROPOLITAN MA-NY)
- (128) **SIMAT-EȘTAR: INSCRIPȚIE ÎN TEMPLUL LUI NINEGAL** (RIME4-295...296)
- (129) **MONUMENTUL LUI ZAKKUR, REGE ÎN HAMATH ȘI LUASH** (ÎN WAW012, SBL2003-203...207)
- (130) **NIĜ-GI-NA E-KI-SUR-RA/LEGEA FOGGARA** (“THE ORIGIN AND SPREAD OF QANATS IN THE OLD WORLD” ÎN PAPS 112-3-1968-170...181; TCH 003- “WORKING WITH WATER IN MEDIEVAL EUROPE”, BRILL2000-267...329)
- (131) **SU-SUEN PENTRU ȘARA ȘI RIDICAREA ZIDULUI VESTIC** (ARTANES 005 HAYES-MALIBU1990-211...221; ETCSL t. 3.1.15.; ETCSL t. 3.1.16.; ETCSL t. 4.30.1.)
- (134) **SCRISORI SPRE/DINSPRE EL-’AMÂRNAH** (BHAW- VAN DER MIERROP, BLACKWELL2007-137; HdO S1-110 RAINEY (ED.:) SCHNIEDEWIND, COHAVI-RAINEY- “THE EL-AMARNA CORRESPONDENCE”, BRILL2015)
- (138) **STATUIA D-NEI NAPIR-AXU, STELA LUI UNTAȘ-NAPIRIȘA** (VAT 17020; SB 6590, AGATĂ; SB 2731, BRONZ ȘI CUPRU; SB 12, PIATRĂ DIN MUZ. LOUVRE)
- (139) **BURNA-BURIAȘ II, ILĪ-IPPAȘRA ȘI ENLIL-KIDINNI** (EA 287=VAT 1644; EA 8=VAT 152; D85=Ni. 2860; BM 122696; Ni.615; Ni.641)
- (140) **INANNA ȘI BILULU: ULILA INANNEI** (ETCSL t. 1.4.4.; ADAPTARE)
- (142) **IMN PENTRU ȘUL-PA-E** (ETCSL t. 4.31.1.)
- (143) **ÎNCHINAREA REGELUI ARNUWANDA AL HATTI** (“KINGDOMS OF HITTITES”-142, OUP2005)
- (144) **SEFER HA-AGGADAH: ÎNGERUL, BALAAAM, ASINA FIDELĂ** (VT-NUMERERE 22)
- (146) **CĂȚELUȘ DE DESCENDENȚĂ ALEASĂ** (ETCSL t. 5.4.12.-ADAPTARE)
- (148) **CHOKMA-ÎNȚELECIUNE: MIȘLE A.** (VT-PROVERBELE 4, 9, 11, 26, 27; IONA; ADAPTARE)
- (149) **CERERE DE AJUTOR ÎN RECONSTRUIREA TEMPLULUI ȘI PLÂNGEREA SUFERINȚEI FIILOR LUI ISRAEL** (SBL-WAW 014-LINDENBERGER, RICHARDS-“ANCIENT ARAMAIC AND HEBREW LETTERS”-74...79, SBL200; VT- NEEMIA, PLÂNGERILE 4:1-4:22; 5:1-5:22; IOV 2:10; 7:1; IEREMIA 2:1-2:37)
- (153) **PLÂNGERILE** (VT- PLÂNGERILE 1:1-1:22; IEREMIA 38:22)
- (154) **AH-SIYYUM, O NESTEMATĂ A STRĂVECHII ȚĂRI PUNT** (DUMPER, STANLEY <ED.>- “CITIES OF THE MIDDLE EAST AND NORTH AFRICA. A HISTORICAL ENCYCLOPEDIA ”, ABC-CLIO OXFORD 2007-16...21)
- (155) **CÂNTECUL VIȚELULUI DE JUG: CÂNTARE NINURTEI** (ETCSL t. 5.5.5.)
- (157) **RUGĂCIUNEA ANEI PENTRU BĂIATUL MULT-DORIT** (VT- 1 SAMUEL 1:1-1:28; 2:1-2:11; ISAIA 60:1-60:22/60:18-60:20; ISAIA 61:1-61:11)
- (158) **CHOKMA-ÎNȚELECIUNE: MIȘLE B.** (VT-PROVERBELE 3, 5, 17, 27-29; ; ADAPTARE)
- (159) **DAWIT 151 (=11Q5): <MIC AM FOST ÎNTRĂ FRAȚII MIEI> PSALTIREA AXUMITĂ (APOCRIFĂ). FĂGĂDUINȚĂ** (STDJ 115 DAVIS, BAEK, FLINT, PETERS- “THE WAR SCROLL, VIOLENCE, WAR AND PEACE IN THE DEAD SEA SCROLL AND RELATED LITERATURE ”, BRILL2016 ȘI VT-1 SAMUEL 16-20; 2 SAMUEL 7:1-7:29; 22:2-22:51; 23:1-23:7; 1 CRONICI 22:1-2219; 1 REGI 3:1-3:28; BIBLIA BLAJ 1795- 739; ADAPTARE)
- (161) **TIR- STRĂLUCIRE, CIVILIZAȚIE ȘI LĂCOMIE** (VT-EZECHIEL 27; 28; ADAPTARE)
- (163-166) **ANEXA 1: GLOSAR SELECTIV DE PERSOANE DEIFICATE**
- (167-171) **ANEXA 2: GLOSAR SELECTIV GEOGRAFIC**
- (171-176) **ANEXA 3: GLOSAR SELECTIV DE CONDUCĂTORI ȘI CRONOLOGIE DINASTICĂ**
- (177) **ANEXA 4: LISTA IMAGINILOR**
- (177) **ANEXA 5: CĂRȚI DE ACELAȘI AUTOR**
- (178-180) **CUPRINS: POVESTIRI DIN ORIENT VOL. I**

IDEOGRAMA de Valentin-Claudiu I. Dobre

De am o idee o vând la miligram/ Drept pentru care o numesc ideogram/ O aștern pe scoartă de copac/
Sau pe fire de nisip sau pe trupuri/ Albe de corali și o înseninez cu văzduh,/Cu vânt cald de zi amurg sau cu apă clară/
Cristalin senină salină neinfimă sublimă.../ Este oare ziua a șaptea de odihnă-/ Să-mi fie de tihnă, ivoriu coral mi-e dor/
Să-ți vorbesc ciliat, înșoptit; ivoriu coral/ Frate perlat închis în trecut/ Așteaptă-mă să mă desprind de scoică/
Să mi te alătur... De am o idee o vând la miligram,/ Poluare nu mai vreau să am;/ Unde să mai găsec o planetă coralieră..?/
Ivoriu coral, aparții tu oare regnului mineral,/ Vegetal sau animal? știu că ai să mă ironizezi,/ Ivoriu coral, strămoș al meu, în
minte să te am,/ În sânge să te simt, din oasele tale simt zborul/ Prin milenii, prin milioanele evoluției, de tine/
Mă leagă un șir lung evolutiv încât nu mai știu/ Dacă sunt sămânță vegetală, animală sau de Dumnezeire./
Credeti-mă, Dumnezeu este primul coral ivoriu/Iar noi suntem corali clădiți pe trupul lui.../ El este Esența !/

NU CRED/ JE NE CROIS PAS de Valentin-Claudiu I. Dobre

În chilia lunii este speranța/ *Dans la cellule de la lune se trouve l'espoir/*
Pe care grâul neîncolțit a-înmugurit-o/ *Sur lequel le blé ingermé a/*
Încă din primăvara gândului./ *Bourgeonné depuis le printemps/*
Nu cred în grâu, în gând,/ *De la pensée. Je ne crois pas au blé, à la pensée,/*
În speranță, în lună./ *À l'espoir, à la lune./* În răsuflarea soarelui stă / *Dans le souffle du soleil se/*
Ascunsă căldura rece pe care / *Cache la froide chaleur que/* Tarna o aruncă ca pe un bici/ *L'hiver a jetée comme un fouet/*
De gheață peste spinarea noastră./ *De glace sur notre dos./*
Nu cred în căldura iernii, în / *Je ne crois pas a la chaleur de l'hiver,/*
Soarele umbrit, în dezăpăzire./ *Au soleil ombragé, à la fonte des neige./*

MĂRTURISESC PĂCATUL MEU ! de Valentin-Claudiu I. Dobre

Singur mă duc cu zăhărelul, recunosc, admit și recunosc !/ Spune-mi că amăgirea-mi de cuvinte îndulcite n-o mai vrei/
Și înceta-voi de-ndată chiar fără de temeii/ Să mă gândesc la tine și chiar la altele, Alte Femei !/
Mărturisesc păcatul meu: sunt și vânzător și fiu de Dumnezeu !/ Eu sunt în chipul meu și Iuda și Iisus;/
Și m-am vândut; și-am fost vândut; și am vândut !/ Nu știu acum ca înger-demon de mă voi uni cu Dumnezeu/
Sau condamnat pe infinit să fiu batjocorit de-opusul său/ Ca să cedez și să decad !/ Oricum, în trupu-mi nu-i oțel,/
O știu și eu, o știu și ei, o știe el, acel opus lui Dumnezeu !/ Și de-am cedat și voi ceda e poate doar în trup,/
Căci crede-mă, acum de-aș fi chemat,/ Nu știu... de voi mai rățăci, dar înc-un munte - treaptă/
Măcar am mai urcat, am mai escaladat !/ Eu am cedat în trupu-mi slab,/ Dar înc-un centimetru am urcat !/
Și sufletu-mi prea-spiritualizat de Dumnezeu e mai apropiat !/ Eu am curajul prostului nebun ce-l face pe Căläu să pară bun !/
Eu am curajul nebunului întru Hristos/ Căci ridiculizez căzut și-ngenuncheat păcatele de viață și de moarte/
Și spun cinic cassandru vești ce nu se spun !/ Eu nu sunt bun, dar cu al meu curaj nebun/ Atrag mânia sufletelor mort de
îmbuibate (stăpâne clipei efemere)/ A supra mea și a celor ce alături mie încă mărturisesc credință și iubire./
Eu nu sunt bun, eu sunt doar prea-nebunul/ Ce plânge și-ostenește neîncetat să se-nalțe !/

ÎN... SFÂRȘIT de Valentin-Claudiu I. Dobre

Praznic, de va fi găsit,/ De va fi găsit,/ Ne-om amin.. (de va fi/ Găsit, de va fi găsit):/ Aminti./ Moartea-i bun găsit,/ Moartea-i bun găsit,/ Ne-om aminti.../ departe, în/ Ci-mi-tir,/ Vei fi păzit/ (Moartea-i bun găsit)./

SFÂRȘIT TRIST de Valentin-Claudiu I. Dobre

Ei ? ? Conacul dă să se dărâme,/ Oamenii să plece,/ Hoții să petrece/ Și noi este mai săraci p' acilea./

PÂNTEC DE LUMINĂ de Valentin-Claudiu I. Dobre

se naște un nou început,/ se declanșează un nou timp,/ se naște o nouă lumină,/ viața mereu va fi plină !/
atomul nu mai este opus atomului/ bioticul antibioticului/ lumina neluminii/ credința necredinței/

STINGEREA ȘI EPITAF de Valentin-Claudiu I. Dobre

Există ceva în noi, care ne face să nu fim noroi./ Se decantează ceva în sânge ca să ne abținem a plânge.../ Ca sunetul de apă
sunt (dar nu e plâns, e rouă sângerie), de e secată/ albia, rămân în așteptare. Un susur pe care-l intuiește însetatul./

REDARE de Valentin-Claudiu I. Dobre

Restitui respirația/ bulgărilor pârjolii/ și fructele uscate/ norilor;/ restitui cohorte/ de culori terestre/ grăbite/ să se deschidă/
în evantai în urma ploii:/ curcubeu și flori./

LOIALITATE de Valentin-Claudiu I. Dobre

Muncesc !... Sublim,/ cât pentru mine, cât pentru chin ?/ Ades mă-nchin./ Cât pentru mine, cât în divin ?/
Accept plata pentru credința mea/ în muncă, pentru speranță./

COLECȚIA ZIDUL DE HÂRTIE

BUCUREȘTI 2020

ISBN 978-973-0-31962-0 (CD-ROM pdf)